

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး
သီကုံးနှုန်းဖွဲ့သော

မိဂ္ဂဟပုဂ္ဂိုလ်များ

--- နှုတ်သွက်-လျှာသွက်-နာနာကျက်၍
စာထွက်အလို

သုတထူး ဦးအောင်ဆို

သုကိုယ်မူကား

အမြို့မကွက် ထယ်လုံးနက် ---

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

သီ - ကုန်း - နှုန်းဖွဲ့သော

မေတ္တာစာများနှင့် ဆိုဆုံးမ ဩဝါဒ အနုသာသနီ
တေးထပ် နှင့် လေးချိုးများ

အိရကဗျာ

၂၉၄.၃
၄၈၀
၇၅၉၉

အုပ်ရေ (၂၅၀၀) ဒုတိယနှိပ်ခြင်း
(၁၅-မတ် ၁၉၆၈)

ထုတ်ဝေသူ.... ဦးစိုးဝင်း(မြ-၀၀၉၃)
မြန်မာ့ဗျူဟာ စာအုပ်တိုက်
၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေခဲလျှော်၊ ရ ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ ဦးစိုးဝင်း(မြ-၀၁၀၆)
မြန်မာ့ဗျူဟာစာပုံနှိပ်တိုက်
၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေခဲလျှော်၊ ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ၏-

ပဏာမစကား

ဤ “ဂမ္ဘီရကဗျာ” သည် စစ်ပြီးခေတ်တွင် စာမူပျောက်ကွယ် လုမတတ် တိမ်မြုပ်နေသည့် ဖြစ်၍ စာမူကို အရရှာ ပြီးလျှင် ၁၉၅၆-ခုနှစ်က ကျွန်ုပ်တို့ပဌမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ဤ-ဂမ္ဘီရကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများသည် လယ်တီဆရာ တော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် စီကုံးရေးသားသော ကဗျာလင်္ကာ များဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့အနက် ထင်ရှားသော အချို့ ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကို လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ-ဦးမောင်ကြီးက စီစဉ် စုပေါင်းထားသည့် လယ်တီကဗျာများ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာ၏ နိဒါန်းတွင် ဖော်ပြလျက်ရှိလေသည်။

လယ်တီစာပေကျမ်းဂန် များစွာရှိသည့်အနက် လက်ရွေးစာ အုပ်အဖြစ် ဤဂမ္ဘီရကဗျာကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း အကြောင်း

ပဏာမစကား

မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ နှစ်ဘက်သော မိဘ, ဘိုးဘွား တို့သည် လယ်တီ ဘုရားကြီးအား ကိုယ်တွေ့လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သောကြောင့် လယ်တီဘုရားကြီး နှင့် လယ်တီဝါဒ မိဘ, ဘိုးဘွား တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်သတိရ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လက်ရွေးစဉ် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင် မိဘများဖြစ်သော “သိမ်တောင်တော ရ တိုက် လယ်တီ စင်္ကြံ ကျောင်း ဒကာကြီး - မြစ်သားမြို့ (ဆန်စက်ပိုင်-မင်းတိုင်ပင်အမတ် အမိန့်တော်ရရှေ့နေ) မြစ်သားဦးစံဗေ နှင့် ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်သုဗ္ဗင်တို့က ဆရာတော်ဘုရားကြီး မျက်စိမကွယ်မီ နှင့် ကွယ်ပြီးနောက်များတွင် ယုယပိုက်ထွေး အလုပ်အကျွေးပြု ကိုးကွယ်ခဲ့ဖူးရာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မိဘ, ဘိုးဘွား များနှင့်အတူ ကိုယ်တွေ့ ပြုခဲ့ကြရသမျှ မစွန့်နိုင်သော အလယ်တီကုသိုလ် ဆုတံ့ ရှိနေလေသည်။

ဤ “ဂမ္ဘီရကဗျာ” စုံလမ်းခဲ့သည့် အကြောင်းတရပ် ရှိသေးသည်။

လယ်တီ စင်္ကြံကျောင်းဒကာကြီး မြစ်သား ဦးစံဗေ သည် လယ်တီဆရာတော်ကြီး နှင့်အတူ ဗိုက်ပါလျက် တရားပို့ကြီးများတွင် ရှေ့ပြေးပဏာမ စာရေးဟောလေရာ အထူးသဖြင့် ဤ “ဂမ္ဘီရကဗျာ” တွင်ပါသော ကဗျာ=လင်္ကာ-မေတ္တာစာပါ စကားများကို ကြိုက်သလို တောဖြောလေ့ရှိရာ ပရိသတ် နားလည်လွယ် ခံလွယ်ဖြစ်သဖြင့် လယ်တီကဗျာ အနုပညာ

ပဏာမစကား

ဂုဏ်ဩဇာရှိကြောင်းကို သားသွီးများနှင့် တပည့်တပန်းတို့အား ထုတ်ဖော်ပြောလေ့ရှိပါသည်။

လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ရှေ့မှောက်တွင် နားမေတ္တာစာများ၊ ပဋိစသမပါဒ်လင်္ကာနှင့်၊ သံဝေဂလေးချိုးကြီးများကို ဖွင့်ဆိုဟောပြောရာတွင် မြန်မာစကား အသံဩဇာ ရှိရှိနှင့် ပြီပြီသသ အဟောအပြော ကောင်းလှသဖြင့် “လယ်တီကဗျာနှင့် မြစ်သား ဦးစံဖေ” ဟူ၍ပင် အကျော်အကြား ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအခါကပင် သားသမီးများနှင့် စာပေအပန်း တို့အား လယ်တီကဗျာများကို နှုတ်တက်ရှုရှု ကျက်မှတ်စေသဖြင့် လယ်တီကဗျာများ အစွဲအလန်းရှိခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်၍-

~~လယ်တီ ဆရာတော် ဆရာကြီး၏ ဆရာတော်၊ ဆရာတော်~~
မိဘ ဘိုးဘွားတို့၏ လယ်တီတရားဝါဒ ခံယူဂုဏ်များကို ထုတ်ဖော်ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့် ဤ “ဂမ္ဘီရကဗျာ”ကို လက်ရွေးစာအဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် မူမှန်တည်းဖြတ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါကြောင်း။

မောင်စိုးဝင်း

ရန်ကုန်မြို့
၁၉၆၇-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁-ရက်။
ဒဂုန်-ဦးလှဘေ၊ ဒေါ်တုတ်
မိသားစု-ကိုယ်စားပြု။

လယ်တီဘုရားကြီး

နှင်း

လယ်တီဝါဒ - မိဘ - ဘိုး - ဘွား

တို့၏

ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်သတိရလျက်။

နိဒါန်း

ဤ ဂမ္ဘီရ ကဗျာကျမ်းသည်ကား - မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းဝယ်၊ သတင်း ကျော်စောတော်မူ၍ ထက်မျက် ပညာမဟာဓမ္မကထိက ဖြစ်တော်မူသော မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အရပ်ရပ် ဆုမ္မတော်မူခဲ့ဘူးသော ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာ စသည်များကို တစုစာလုံးတည်း ပေါင်းရုံး၍ ရိုက်နှိပ်သော စာအုပ်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤ ကျမ်း၌ ပါရှိသော ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကား လွန်စွာ အနှစ်သာရရှိသဖြင့် ကဝိလက္ခဏာ ကဗျာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြင် သီကုံးရေးသားအပ်သော အဆိုအမိန့်တို့သည် လည်း ချိုမြိန်သာယာ ဘတ်နာ ကြည့်ရှုဘွယ် ကောင်းလှသည် ဖြစ်ကြောင်း။

ရှေးအခါကာလ၌ စာစီစာကုံး အနှုံးအဖွဲ့အရာဝယ် လွန်စွာ ကျော်စောတော်မူကြသော ကန်တော်မင်းကျောင်း ဆရာတော် မှ်ရှေး ဇေတဝန် ဆရာတော်တို့၏ မေတ္တာစာများနှင့် စလေဦးပုည၏ မေတ္တာစာများကို မပျောက် မပျက်ရအောင် တလုံးတည်း ရိုက်နှိပ်၍ ထားခဲ့သော ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ၊ မှ်ရှေး ဇေတဝန်မေတ္တာစာ၊ ဦးပုည မေတ္တာစာ-စာအုပ်များသည် ဘတ်ရှုလေ့ကျက်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား အမျိုးမျိုးသော ဉာဏ်ပညာ ဗဟုသုတများကို တိုးပွားစေသကဲ့သို့ ထို့အတူ လူရှင်အများတို့၏ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ တိုး

နိဒါန်း

ပွားခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကို ယင်း စုဆောင်း၍ ထားသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤသို့ ကောင်းမြတ် နက်နဲ စိတ်စွဲ သက်ဝင်ဘွယ်ကောင်းလှသော မေတ္တာစာများကို စုရုံး၍မထားဘဲ နေခဲ့ပါလျှင် ကစင်ကလျား လွင့်ပါး တိမ်ကော၍ ဧညာက်ပျက်မည်ကို ကြံစီမျှော်တွေး စိုးရိမ်ရေးဖြင့်၊ အလေးတရ၊ ဂရုစိုက်ထုတ်ပြီးခါ ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် ရင်းနှီးသော အတွင်း တပည့်ကြီးများထံမှ မရ ရကြောင်း ခံယဉ်းစွာ စုဆောင်း၍ လုပ်ဆောင်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤ အရပ်ရပ် ရေး သား တော် မူ အပ် သော စာ များကို သာမည ကြည့်ရှု ဘတ်နာရုံမျှနှင့် ဟင်းတိမ် ရောင်ရဲခြင်းမရှိဘဲ အထပ်ထပ် ဘတ်ရှုပြီးလျှင် အလွတ် နှုတ်တက် အရကျက်၍ ထားရန်ပင် သင့်လျော် ကောင်းမြတ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုရေးသားတော်မူအပ်သော စာများကို နှုတ်တက်ရရှိပါလျှင် ပရိသတ်ပွဲသဘင် အစည်းအဝေးကြီးများ ဆင်ယင်သောအခါတို့၌ တစုံတရာသော အကြောင်းနှင့် ကောင်းစွာ စကားပြောဆိုရာတွင် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ကောက်နှုတ် ရှုတ်ဆို၍ ပြောကြားရန် စကားပုံ အမျိုးမျိုး၊ စကားအချက် ကောင်း အမျိုးမျိုး တို့ကို လျင်မြန် ရဲရင့်စွာ ပြောဆို နိုင်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိဒါန်း

ပညာရှိတို့ ရေးသားထားအပ်သော စာများမှ လိုရာကောက်၍ ရုတ်တရက် အချက်ကျစွာ ပြောဆိုနိုင်သော ပညာရှင်သည် “ပညာကြီးရင့် ပဲ့လယ်တင့်” ဆိုသော စကားအရ များဖြင့် ပေါ်ယယ်သော ပရိသတ်တို့ရှေ့ဝယ် နက္ခတ်တာရာတို့ အလယ် လမင်းကြီး တင့်တယ်ဘိသကဲ့သို့ အံ့သြာဘွယ် ကြက်သရေ ရှိသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ထို့ကြောင့် အမျိုးမျိုးသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို ထွန်းကား ပွားတက်အောင် ရှက်ဆောင်အားပေးနိုင်သော ဤဂမ္ဘီရ ကဗျာကျမ်းကို အများရှင်လူတို့ ဆောင်ယူလက်စွဲ၍ အမြဲထက်ကြပ် ရှိကြစေရန် သင့်လျော်လှသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

မောင်ကြီး

ရန်ကုန်မြို့

၁၉၁၁-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇-ရက်။

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
----------	-------------	-----------

လယ်တီမေတ္တာစာများ

၁။	ခုနစ်နေ့ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျိုးမျိုး	 ၁
၂။	သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး	 ၅
၃။	ဒေးဒရ်မေတ္တာစာ	 ၇
၄။	စိုဉ်ပြင် သေရည်သေရက် မေတ္တာစာ	 ၁၇
၅။	ဒီပဲရင်း သေရည်သေရက် မေတ္တာစာ	 ၂၃
၆။	ထိမေတ္တာစာ	 ၃၃
၇။	နှား မေတ္တာစာ	 ၄၁
၈။	မီးပွဲ မေတ္တာစာ	 ၅၀
၉။	ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာ	 ၅၃
၁၀။	ပတ္တမြား မေတ္တာစာ	 ၆၅

၁၁။	သီ ဟတော ဘုရားကျောက်စာ	 ၇၂
၁၂။	သီ ဟတောဘုရားကျောက်စာ သံပိုင်းလက်	 ၈၆
၁၃။	သာသနာလျှောက်	 ၈၇
၁၄။	၎င်း-သာသနာလျှောက် တမျိုး	 ၈၉

မာတိကာ

လယ်တီတေးထပ်များ

- ၁၅။ တပည့် မောင်ဩဇာသို့ ဆုမွသော
သံဝေဂတေးထပ် ၉၂
- ၁၆။ ၎င်း မောင်ဩဇာအား လက်ပန်မြိုင်ငှက် နှင့်
ရှားတောငှက် ဥပမာတင်၍ ဆုမွသော
ဩဝါဒတေးထပ် ၉၂
- ၁၇။ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နေ တပည့်-ဦးသူရိန္ဒ အား
ရေးသားဆုမွအပ်သော ဩဝါဒတေးထပ် ၉၃
- ၁၈။ အလုံမြို့-ရွှေတာဦးတောင်တွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
တပည့်ပဏ္ဍိတအား ရေးသားဆုမွတော်မူအပ်သော
အနုသာသနီတေးထပ် ၉၄
- ၁၉။ စီးပွားအလုပ်နှင့်-နေပုပ်နေသော တပည့်-
မောင်ဩဇာကို ဆုမွသော ဩဝါဒ တေးထပ် ၉၄
- ၂၀။ အဘိဓမ္မာဆရာ ဦးထွန်းရီနှင့် ဦးထွန်းလှတို့အား
စာပေအဟောအပြောသာရှိ၍ ဝိပဿနာအလုပ်
မလုပ်သဖြင့် ရေးသားဆုမွတော်မူအပ်သော
ဩဝါဒ တေးထပ် ၉၅
- ၂၁။ နိဗ္ဗိန္ဒတေးထပ် ၉၆
- ၂၂။ မုံရွာမြို့အနီး-ဆားထွန်းရွာနေ တပည့်
မောင်အောင်နီ သို့ ရေးသား ပေးပို့သော
ပိဋကတ်အစွယ်ချိုးတေးထပ် ၉၇
- ၂၃။ ပရမတ်သမား ဆုမွစာ ၉၈

မာတိကာ

- ၂၄။ “ဆိုပိန့်မညာ-စေ့စေ့နာလော့”လယ်တီဆုမွစာကြီး ၉၉
၂၅။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာ ၁၀၀

ဓမ္မရသာ လေးချိုးကဗျာကြီးများ

- ၂၆။ ၁၂၅၆-ခုနှစ်အတွင်း ကင်းဝင်မင်းကြီးထံသို့
ပေးသော သံဝေဂ လေးချိုးကြီး ၁၀၇
၂၇။ ၎င်းလေးချိုးကြီး အဖြေ ၁၀၈
၂၈။ ၁၂၄၉-ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့ ကျောင်းတကာကြီး
ဦးကျော်အား ရေးသားဆုမွအပ်သော
သံဝေဂ လေးချိုးကြီး ၁၂၆
၂၉။ ၎င်းလေးချိုးကြီး အဖြေ ၁၂၇

ခု နှစ် နေ့ - ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျိုးမျိုး

၁။ သုံးလူ့ရှင်ငင်၊ ကျွန်ထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြာဝဠာ၊
နတ်ပြဟွာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတနဂို၊
ရှန်းရှန်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြွက်မင်းနေဝယ်၊ ချမ်းမြေ့
ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်၊ နတ်လူငြိမ်းဘို့ ကိန်းပါကို။ ။

၂။ သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လ ကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊
ခြောက်ဆဲရှစ်ကြိမ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊
ချမ်းမြေ့စုံစီ၊ လုမ္ဗနီ၌၊ မဟိလိုက်ဆူ၊ ဘွားတော်မူသည်၊ ၊
နတ်လူအောင်မြို့ လမ်းပါကို။ ။

၃။ ဘွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆဲ၊ ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊
သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆဲ၊ သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်
လျှံလူ၊ စံတော်မူ၍၊ ရွယ်မူနုဖိုး၊ နှစ်ဆဲ၊ ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုး
နိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆို
လပြည့်၊ ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ ရှေ့၊ တောရပ်လှံသည်၊
စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခမ်းမှာကို။ ။

၄။ တောရပ်မြိုင်ပေ၊ ခြောက်နှစ်ကျော်၍၊ ခါတော်တဖုံ၊
ပွင့်ချိန်ကြံက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေပရမေ၊
ပလ္လင်ဘွေထက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ပြတန်ထီးနှင့်၊ မငြီး
ကြည်ဖြူ၊ နေတော်မလျက်၊ ရန်မြူခပင်း၊ အမှိုက်သင်းကို၊ အ
ရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊
သောင်းလုံးကျော်သည်၊ သုံးဘော်လူတို့ငြမ်းပါကို။ ။

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချိသွား
၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟိတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊
ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်
ကြွေကြွေလျှံတက်၊ မွေစက်ကို၊ မိန့်မြှောက်ထွေပြား၊ ဟော
ဘော်ကြားသည်၊ တရားနတ်စည်ရွမ်းတယ်ကို။ ။

၆။ တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရွမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသို့က်၊
တသောင်းတိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သ၊ သူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တ
ဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဘောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊
ဝါလေးဆဲငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေး
ဆဲရှစ်၊ သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ နယ်မလွှာတိုင်း၊ စံနှိုင်းမယုတ်၊ ကုသိန္ဒာ

ရုံ၊ အင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့
နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူသည်၊ ၊ ဝှန်းဆူသောင်းလုံးကျော်တယ်ကို။ ။

၇။ နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုမအိသား၊ သိင်္ဂီရွှေလွှော်၊ အလောင်းတော်
ကို၊ ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြုံ၍၊ ဂဠုန်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေမနှော၊
ခါတ်တေဇောလျှင်၊ ရှင်စောဉာဏ်စက်၊ ဓိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံ
တက်ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်၊ ၊ မေ့တော်ရှစ်စိတ်
ကြင်းတယ်ကိုး။ ။

ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံ
ယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖျား
ကို၊ သုံးပါးမှန်စွာ၊ ဝန္တနာနှင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျန်ရှိခိုးသည်၊
ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း၊ ကြွယ်စေသော်။ ။

အဆုံးဘဝ၊ တိုင်ပြန်ကလည်း၊ ပညာအရာ၊ ဘိဓမ္မာနှင့်၊
ကျေညာကျော်ကြား၊ လူအများကို၊ တရားစည်ကြီး၊ ခြံမြံခြံမြံ
တီး၍၊ မီးဆဲတတန်၊ ငြိမ်းရာမှန်သည်၊ ၊ နိဗ္ဗာန်အောင်မြို့
ရောက်စေသော်။ ။

သုံးလူထွတ်ထား၊ မြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသင်္ဃာ၊ ရတနာ
ကို၊ သဒ္ဓါရုံကျိုး၊ လက်စုံခိုး၍၊ ရှိခိုးပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌ
မျက်မြင်၊ ဘဝတွင်လည်း၊ ကင်းစင်အန္တရာယ်၊ ကောင်းကျိုး
ကြွယ်လျက်၊ ဆယ်ဖြာအညီ၊ ပါရမီနှင့်၊ ဆယ်လီပုည၊ မြတ်ဓမ္မ
လည်း၊ နိစ္စရှင်ဖြိုး၊ နေ့စဉ်တိုးသည်၊ ၊ သက်ဇိုင်းကြာမြင့် ရှည်
စေသော်။ ။

ဘဝတတန်၊ ဖြစ်တုံပြန်လည်း၊ လေးတန်အပါယ်၊ ရှစ်သွယ်
ရပ်ပစ်၊ ကင်းတုလစ်၍၊ ရှင်ချစ်မြတ်စွာ၊ သာသနာလျှင်၊ ရောင်
ဝါထိန်ဝင်း၊ လင်းရာတမူ၊ လူကောင်း-နတ်ကောင်း၊ ဘဝကောင်း
၌၊ ညွတ်ညောင်းသနွေ၊ တိဟိတ်နေ၍၊ ဆွေလယ်-မျိုးလယ်၊
တန်ခိုးကြွယ်သည်၊ ၊လ,နှယ်ထွန်းတင့်ပါစေသောဝံ။ ။

အသိအလိမ္မာ၊ ဥာဏ်ပညာနှင့်၊ သဒ္ဓါသီလ၊ သုတပြည့်ဖြိုး၊
ဂုဏ်တံခိုးလည်း၊ အမျိုးလေးဘော်၊ သတင်းကျော်လျက်၊ သူ
တော်တို့ထုံး၊ ကျင့်သုံးတရား၊ အမှားမလိုက်၊ စရိုက်စင်ဖြူ၊
အလှူရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ ရှစ်ဖြာဥပုသ်၊ မယုတ်ကျိုးစား၊
လေးပါး ဗြဟ္မစိုရ်၊ ရှန်းရှန်းစိုသည်၊ ၊ကုသိုလ်ကိုယ်လုံး ထုံ
စေသောဝံ။ ။

ပတ္တမြားပလ္လင်၊ ကံ ကော်ပင်ဝယ်၊ ငါးအင်မာရ်စစ်၊ အောင်
ပွဲလှိုင်၍၊ ခေတ်ဇာတိလုံး၊ သိမ့်သိမ့်ချုံးလျက်၊ ရွှေဘုန်းစိုက်ထူ၊
ပွင့်တော်မူသား၊ သုံးလူ့ သခင်၊ မိတေးရှင်ကို၊ မျက်မြင်ဖူး၍၊ အ
ထူးကြည်ညို၊ ဘုန်းရိပ်ခိုသည်၊ ၊မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန် ရောက်စေ
သောဝံ။ ။

သုံးလူ့ထွတ်ထား၊ မြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံဃာ၊ အရိယာ
အာ၊ ၊ ရတနာမိုဃ်း၊ ရွာသွန်းဖြိုးသို့၊ ကိုးပါးခြောက်စုံ၊ ကိုးရပ်
ဂုဏ်ကို၊ အာဂုခြီးကျူး၊ နှုတ်လျှာမြူး၍၊ ကြည်နူးဆွဆွ၊ ရှိခိုး
ရသည့်၊ ပုညကုသိုလ်၊ အဘို့ကိုလျှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်ဆရာ၊
ညာတကာက၊ သတ္တဝါအများ၊ နတ်တို့အားလည်း၊ ရငြားပါ
စေ၊ ပေးမျှဝေသည်၊ ၊ကောင်းထွေသာစု ခေါ်စေသောဝံ။ ။

ခုနှစ်နေ့ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းများပြီး၏။

သတ္တဋ္ဌာနဘုရားရှိခိုး

၁။ ဘုန်းရောင်ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်။ ပညိန္ဒြေ၊ ခြေရာ
မွန်ဘိ၊ ဗောဓိကြဌန်း၊ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ ထူးဆန်းအံ့လောက်
မြေမှ ပေါက်သား၊ ရောင်တောက် မာရ်နှင့်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊
သဗ္ဗညုတ၊ ဥာဏ်ကိုရပြီး၊ သတ္တာဟရက်၊ ဘုံခေလျက်ပင်၊ ငြိမ်
သက်တင့်တယ်၊ သုံးစမှီယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်လက်ဦး ပဲ့ပေ
ကို။ ။

၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ မာရပယ်လှန်၊ ပလ္လင်
ပျံ့မှ၊ သေတူရ၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊ ပလ္လင်
နန်းကို၊ ဖြောင့်တန်းစက္ခု၊ စိန်းစိန်းရှုလျက်၊ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊
ပျော်စံရှင်သည်၊ ကြည်လင်ညွတ်နူးဘွယ်ပေကို။ ။

၃။ သုံးကြိမ် မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊
မြောက်ခွင် ဥတ္တရာ၊ စကြံသ၌၊ လူးလာတုန့်ခေါက်၊ ကြွချီ
လျောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံဘေးသည်၊ တရား
ဆင်ခြင် လျက်ပေကို။ ။

၄။ လေးကြိမ် မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊
ပလ္လင်ထွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဘွယ်ရာ
ရတနာရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဘန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ မဟာ
ညာဏ၊ သာဂရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊
ရောင်ရှင် ခြောက်ဖြာ ညီးလို့ကို။ ။

၅။ ငါးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရှေ့
ခွင်ပြုဗွာ၊ ရပ်ဒီသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိပ်ကျောင်း
ညောင်၌၊ ဘုန်းခေါင်ပရမေ၊ စမ္ပါယ်နေသည်။ ၊ ရိုသေမြတ်
နိုး ဘွယ်ပေကို။ ။

၆။ ခြောက်ကြိမ် မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ပလ္လင် ရှေ့
ညောင်၊ အရှေ့တောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာ
ပန်းညွတ်ရုံ၊ ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မုဉ္ဇလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်း
ကြေးပင်ရင်းဝယ်၊ သနင်းလှူဆွေ၊ စမ္ပါယ်နေသော်၊ မိုးလေ
ထန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်းကြောင့်၊ မြေမင်းရန်ဟန့်၊ ပါးပျဉ်းဖြန့်
လျက်၊ ချီးအံ တံခိုး၊ ဆောင်ကာမိုးသည်၊ ၊ ရှေးကျိုးသမ္ဘာ
တော်ကြောင့်ကို။ ။

၇။ ခါသတ္တမ၊ သတ္တာဟတုင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ဘောင်ပြင်
လကျာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာယတန၊ မည်ရခေါ်တုင်၊ လင်း
လွန်းပင်၌၊ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်၊ ၊ ကြီးမား ဥဇာဏ်
တော် ဘွင်လို့ ကို။ ။

ထိုခုနစ်ပါး၊ အရပ်များကို၊ ရှေ့သွားသဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုစွာ
လျှင်၊ ဝန္ဒာမာန၊ ဂါရဝဖြင့်၊ ဦးချညွတ်ကျိုး၊ ကျန်ရှိခိုးသည်၊ ၊
ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ပြည့်စေသော်။

သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

ဒေးဒရဲမေတ္တာစာ

၁၂၆၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလ အတွင်း
ဒေးဒရဲမြို့၊ မြို့အုပ်မင်း - ဦးဘဘွားက
သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဘုရားဖူးရန် ကြွတော်
မူပါဟု လျှောက်ထားသော ကြောင့်
မကြာ နိုင်သေးကြောင်းနှင့် ပြန်ကြား
သော မေတ္တာစာ။

မု်ရှာမြို့၊ လယ်တီတောကျောင်းဆရာ မှာကြား အမိန့်ရှိ
လိုက်သည် ဒါယကာ ဒေးဒရဲမြို့အုပ်....။

အနုတ္တရာ၊ ဘဝပါရဂူ၊ ကူးလိသုတို့၊ အဆူအဆူ၊ အယူအသိ၊
သဘောညာဏ်မိကြသည်မှာ၊ ဩစလုပ်၊ ဝဋ်သမုဒ္ဓဝယ်၊ တစုတ်
မဲမဲ၊ တဝဲလည်လည်၊ ရှည်ကြီးရှည်ရှည်၊ အတည်မကျ၊ ဘဝဘဝ၊
အစမဆုံး၊ အမျှာထုံး၊ အနှုံးမပျက်၊ သေမင်းလက်၌၊ ကြွက်ကို
ကြောင်းပါး၊ အစိမ်းဝါးသို့၊ တိုမ်းပါးစမြဲ၊ မစဲခုခု၊ သေမှု
တင်းလင်း၊ တစင်းစင်း၊ သင်းချိုင်းရာချင်း ထပ်ခဲ့ပြီ။

သန္ဓေဆွေ့ဆွေ့၊ ကပ်သည့်နေ့မှ၊ ရွှေ့၊ ရွှေ့၊ ရွှေ့၊ ရွှေ့၊
တမြေ့မြေ့လျှင်၊ နေ့တွေ့ရက်တွေ့၊ အသက်ကြွလျက်၊ မနေ
မနား၊ သေချိန်ရောက်အောင်၊ အရှောက်သွား၊ စားမှုဝတ်မှု၊
တခုခု၊ အတုအပ၊ အကြွအမြူး၊ မေ့မေ့မှူး၍၊ အရူးလေ့နှင့်

သေနေ့ဆိုက်ဘို့၊ အမြိုက်မချေ၊ အလိုက်နေ၊ အသေအဆုံး၊
အချေတု်း၊ အရှုံးတက်တက် စင်ခဲ့ပြီ။

လူလူနတ်နတ်၊ အရပ်ရပ်လည်း၊ ထပ်ထပ်စတေ၊ ပတ်ပတ်မေ၊
လပ်လေမရှိ၊ အကြိုက်အကြိုက်၊ အာရုံသိုက်၊ လိုက်စားဘိရီ၊
လောကီရသ၊ ဟူသမျှ၊ တစမကြွင်း၊ ခံစံခြင်းဖြင့်၊ တျင်းတျင်း
အကုန်၊ လိုက်ခဲ့တု်းလည်း၊ အထု်းလူးလဲ၊ အထူးစွဲ၍၊ အသဲ
သွေ့ခြောက်၊ စိတ်ဗျက်ပေါက်လျက် “သောက်လေ သောက်
လေ၊ ငတ်မပြေသည်၊ ရေငန်ဆားကျင်း၊ နွားတသင်းသို”
အလင်းဝေး၍၊ အမျှေးရစ်ပတ်၊ အညစ်ထပ်၊ အငတ်နယ်ကြီး
ရှည်ခဲ့ပြီ။

ဓမ္မတာတမ်း၊ ဤသည့်လမ်းကို၊ စခန်းစီစဉ်၊ ကြောင်ကြောင်
ကြီး မြင်ကြ၍၊ သင်္ခါရဝတ်၊ သေမှုငတ်မှု၊ အကြပ်မှု၊ တစု
တည်းလွတ်ရန်ဘို့၊ အကျွတ်တော်ရှိမ်းအဆေး၊ ဒေသနာငြိမ်းရေး
ကို၊ ပေးနိုင်သူတပါး၊ သဗ္ဗညုဘုရားကို၊ လှလှသားတူယ်၊ မလွတ်
တန်းကွယ်မည်ဟု၊ အကုယ်အကျယ်၊ မငြိမ်းဘွယ်တွေကို၊ သိမ်း
ဖယ် ရှောင်ကွင်း၊ ဦးတိုခေါင်းပြတ်၊ အဘောင်းတတ်၊ တဇာတ်
သွင်း၍၊ အတင်းမယုတ်၊ ဘုရားရှာအလုပ်နှင့်သာ၊ စုတ်စုတ်
ပြတ်ပြတ်၊ ငတ်ငတ်တေတေ၊ သေဝံ ရှင်ဝံ၊ ဦးမတုန်စွန့်နိုင်ပေ
အောင်၊ အခြေတပါး၊ အနေထား၊ အများကိုယ်စီကြံကြသည်။

သို့စဉ်တခု၊ ကြံပေမှုလည်း အနုအကင်း၊ အပြင်းအထန်၊
ပုထုဇာန်တု်း၊ တဘန်တလဲ့၊ အကြံငဲ့၍၊ အရှဲ့အမဲ့၊ မတု်းမဖြောင့်၊
အမှောင်အမှား၊ အထောင်တွေများခဲ့၍၊ ဘုရားသခင်၊ ရှိစဉ်

အခိုက်၊မကြုံကြိုက်ဘဲ၊ အမိုက်သံသံ၊ မထိုက်တန်၊ရှစ်တန်ရပ်ပြစ်၊
ဘဝညစ်ညံ့သာ၊ အသစ်အသစ်၊ အမြစ်တယ်လျက်၊ အနွယ်ရှည်
လျား၊ အသွားနှောင့်၊ရာင့်၊ ခရီးထောင့်၍၊ သကောင့်သားစု၊
ယခုမျက်မြင်၊ လူရှင်သတ္တဝါ၊ သေမင်းစာတို့မှာ၊ သာသနာသက်
ကုန်လုလျက်မှ “ကြက်ကန်းဆန်အိုး၊ ငက်သိုးပတ္တမြား”၊ ဆိုရိုး
များနှင့်၊ အလားတူမျှ၊ လူ့ဘဝ ခုမှ စွပ်မိကြလေသည်။

ဘုရားအခိုက်၊ လူ့အခိုက်နှင့်၊ ဆိုက်တိုက်တော်တန်၊ ကြုံခဲ
ဟန်မှာ၊ ယူဇနာလေးပြန်၊ လျားနံမြင့်မှု၊ သဲပုံစုဝယ်၊ တခုတခု၊
သဲနုအမှု၊ ရာထောင်နှစ်မျှ၊ ငစ်ခဲတုလည်း၊ သဲပုံသာပြုန်း၊ နှစ်
မဆုံး၊ အနှုန်းရှည်ကြာ၊ တကမ္ဘာ၊ ထိုကမ္ဘာပေါင်း၊ ထောင်
သောင်းကုဋေ၊ တွက်ရေမရ၊ အနန္တလျှင်၊ သုညမှောင်ကြီး၊ မြော
တုပြီးမှ၊ အသီးတခေတ်၊ လျှပ်တလှစ်မျှ၊ ရှင်ချစ်သာသနာ၊
တခါတခါ၊ ပေါ်တုလာလည်း၊ သာသနာနှစ်ပေါင်း၊ ထောင်
သောင်း၌တွင်၊ တကြိမ်တွင်မျှ၊ လူစင်ဘဝ၊ ကြုံခဲစွ။

ကမ္မသကာ၊ ကြုံပြန်ပါလည်း၊ တဏှာဘီလူး၊ အမှောင့်ပူးရှုံ၊
အရူးတပိုင်း၊ အရိုင်းတခြမ်း၊ အနှမ်းထက်ဝက်၊ ရမက်ရတက်၊
အမက်အမော၊ စောမိစောရာ၊ အသာငင်ဆွဲ၊ အခင်မြဲ၍၊ အစွဲ
မပြတ်၊ ရှုပ်မြဲရှုပ် အတုပ်အချည်းမပြီ မပြတ်၊ ကြပ်မြဲကြပ်သဖြင့်၊
အမြတ်တရား၊ ဟောတုငြာလည်း၊ ဘုရားအကြိုက်၊ မလိုက်သာဘဲ၊
“ဘာကြောင့် ဘယ်ကြောင့်၊ အမယ်ကြောင့်ဟု”၊ အနှောင့်
အရောင့်၊ အထောင့်ဆင်ခြေ၊ အသင်္ချေနှင့်၊ နေသာထိုင်သာ၊
တခါခါ၊ သဒ္ဓါသုမျှ၊ ဒါန၊ သီလ၊ လက်စဖွားဖွား၊ နောက်

ဘုရားမှ၊ အများငါတို့၊ ပါကြစို့ဟု၊ “နောက်ဘို့၊ နောင်ဘို့၊
နောက်လို့၊ မဆုံး”၊ အများထုံးလျှင်၊ အနှုန်းမရွေး၊ အရှုံး
လေ့ဖြင့်၊ နေ့ပုပ်၊ လပုပ်၊ ဘဝပုပ်လျက်၊ မြုပ်မြဲ မျောမြဲ၊ တ
လဲလဲ၊ မကဲ့စုတိုင် လာကြသည်။

ကြမ္မာတော်ပြား၊ နောက်ဘုရားနှင့်၊ အလားသင့်ကာ၊ အ
ခွင့်သာလည်း၊ တဏှာသခင်၊ အရှင်တင်းလင်း၊ သူ့လက်တွင်း
က၊ အခင်းဘက်ပြိုင်၊ မထွက်နိုင်၍၊ ရွှေ့မြဲရွှေ့လျက်၊ ရွှေ့သို့
အလား၊ နောင်ဘုရားဟု၊ ဘုရားမဆုံး၊ နောက်မဆုံးလျှင်၊ တလုံး
ထွေးထွေး၊ အရှည်သွေး၍၊ အရေးမပြု၊ အမှုမစိုက်၊ လူ့စရိုက်
အမှိုက်အမော၊ အလိုက်မျော၊ ပေါ့လော့၊ စုတိုင် ရှိကြသည်။

သို့စဉ်ညစ်စုပ်၊ အတွင်းရှုပ်၍၊ မဟုတ်ပြောထူ၊ မနောဆူ
သည်၊ လောကုများမြှောင်၊ ဘုရားရှောင်တို့ကို၊ ငါးထောင်
တွင်းမှ၊ တွင်းမရအောင်၊ ကျင်းပလိုက်ပြီး၊ တစိုက်ဆီး၊ ပိုက်
ကြီးငါးတန်၊ အကန့်အကန့်၊ ဖြန့်ခါခံသို့၊ သမန္တဇာတ်၊ သုံးလူ
နတ်သည်၊ မုက္ခပါဌ်ရွှေစာ၊ ဒေသနာနှင့်၊ မဟာဗေဒမိ၊ အရိ
ယာဇာတ်၊ ရုပ်ရှင်နတ်၊ အမြတ်လေးပါး၊ ကိုယ်တော်ဝားတို့ကို
ငါးထောင်အနှစ်၊ မင်္ဂလမ်းလှစ်၍၊ ခေတ်ပရမေ၊ နိဗ္ဗာန်တံခါး
ဟင်းလင်းသာထားခဲ့ပေ၊ မဇ္ဈိမလှိုင်း ဆိုက်ခဲ့ပြီ။

ရုပ်ရှင်တော်မြတ်၊ ပိဋကတ်မှာ၊ အရပ်အများ၊ အနံ့ပြား
လျက်၊ ဘုရားကိစ္စ၊ မဆိပ်ရအောင်၊ နိစ္စဆောင်၊ အပြောင်လှူဒါ
လင်းပေပြီ။

ရွှေကိုယ်တော်စစ်၊ မွေတော်နှစ်မှာ၊ တခေတ်တမြေ၊ သီဟိုဠ်
ပြေ၌၊ အနေကျကြောင်း၊ အပေါင်းများစွာ၊ ကျမ်းတကာ၊
မိန့်မှာဖြောင့်စင်း၊ အမှောင့်ကင်း၊ အလင်းဥဒါန်း၊ တွင်ပေ
သည်။

ပွင့်တော်မူရာ၊ ဗောဓိမှာလည်း၊ ရာဇဂြိုဟ်စီရင်စု၊ ဥရုဝေဠု၊
သေနုရုံကြီး၊ အနီးတခို၊ မြေဗဟို၌၊ ရွှေကိုယ်ဘွားဘက်၊
ထင်ရှားလျက်ဟု၊ ကျမ်းထွက်လူတွေ၊ မူမရွေ၊ ယနေ့တိုင်ပင်
ရှိလေသည်။

မြန်မာတလိုင်း၊ နှစ်တိုင်းနှစ်ပြေ၊ ဤဘက်မြေ၌၊ စေတီ
အမျိုးမျိုး၊ ပုထိုးအဆူဆူ၊ ရှိပါမူလည်း၊ အစုအစဉ်၊ ရာဇဝင်တို့၊
အတင်အစား၊ ရှဦးများ၍။ အကြားအပို၊ အဆိုပရိယာယ်၊
သရုပ်ချယ်၊ ဟုတ်ဘွယ်ကုံင၊ မယုံရဘိ၊ မဟုတ်စလိ၊ ဟုတ်စလိ
နှင့်၊ အမိဘမ်းလျက်၊ အမှန်းအတန်း၊ တရမ်းဆဆ၊ တဖူဖူနှင့်
ဘဝတသက်၊ ဆုံးရချက်လည်း၊ မရှက်စကောင်း၊ ရှက်ဘွယ်
ကောင်း၊ အကြောင်းရှိမဲ့၊ အသိခွဲ၍၊ ဘွဲ့နဲ့ကြည်ဖြူ၊ မျှော်
ရန်မူကား၊ အယူမိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ တဏှာမှောင်ဘမ်း၊ ကြောင်
တောင်ကန်း၍၊ စန်းတဝါးဝါး၊ အမှားမှားလျှင်၊ တရားသီးသီး
ငရဲမီးကို၊ ဆည်းဆည်းပူးပူး၊ အစွဲကျူးလျက်၊ တူးတူးချစ်ချစ်
စုန်းစုန်းနှစ်တို့၊ အညစ်အတေး၊ အပြစ်တွေကို၊ နေ့ရှေ့စုဆောင်း၊
လူအပေါင်း၊ တသောင်းမြေပြင် အပြည့်ပင်။

မြိုင်ခွင်တောလုံး၊ ရွက်ရော်တုန်းဝယ်၊ လေပုန်းသုတ်သုတ်၊
ဆော်ငွေလှုပ်က၊ ဖြုတ်ဖြုတ်ရဲရဲ၊ တဖဲ့ဖဲ့လျှင်၊ အမြဲစတေး၊
မစဲကျေ၊ မြေဝယ်စုသို့၊ ဇမ္ဗူတကြော၊ မိစ္ဆာတောလည်း၊

ရောဂါဇရာ၊ နှစ်ဖြာလေဝေ့၊ တမြေ့မြေ့၊ ညဉ့်နေ့မစဲ၊ တဖွဲဖွဲ
ငရဲပြည်မှာ စုကြသည်။

သို့စဉ်ခါမှ၊ ငါတို့အများ၊ အမျိုးသားဝယ်၊ ဘုရားရှင်ပင်၊
မြတ်သခင်က၊ အမြင်ထက်သန်၊ ဘဝင်လျှံ၊ မျက်မှန်သမျှ၊
ညာဏ်စက္ခုကို၊ စေ့ငုံနှံ့ပြား၊ ပေးပေငြား၍၊ ကြီးမားမှောင်
လုံး၊ ဘုံသုံးဆယ်တစ်၊ ခေတ်အနန္တ၊ မကျန်ရအောင်၊ ဓမ္မ
အားလုံး၊ ဖွားဖွားကျုံးလျက်၊ အနှုန်းဇယား၊ အဆုံးထား
သော်၊ ငါးပါးခန္ဓာ၊ ငါးဖြာဂတိ၊ ဌိတိသတ္တ၊ ဝိညာဏကိုး၊
အမျိုးလေးသင်း၊ အရင်းနှစ်သွယ်၊ အနှယ်သုံးခု၊ အစုလေးဖြာ
ခြင်းရာဝီသ၊ ဤမျှခါတ်ပေါင်း။ အကြောင်းပစ္စယ၊ ဖလဝိ
ပါက်၊ ဆံတရွက်မျှ၊ သက်သက်မကြွင်း၊ အကုန်လင်း၍၊ တျင်း
တျင်းလွင့်စင်၊ မြင်ကြီးမြင်၊ ချစ်ရှင်ကျေးဇူး မဟုတ်လား။

ဤသည့်စက္ခု၊ အမြင်မှုနှင့်၊ ယခုဘဝ၊ ကြိမ်ကြိုက်ရက၊
ဘဝသုံးတန်၊ အနှုန်းသန်၍၊ ဘုန်းကံအခွင့်၊ တဆင့်တဆင့်၊ ရင့်
ထက်ရင့်၊ အမြင့်အမြတ်၊ ကမ်းဆုံးခတ်လျက်၊ ဓာတ်သမ္ဘာဟုံ
အခြေစုံ၊ ရွှေဘုံမကိုဋ်၊ လိုခါဆိုက်ဘို့၊ အမြိုက်လက်ချို၊ ပါတုံ
ဘိ၊ မုန့်ကျေးဇူး မဟုတ်လား။

ငါတို့တစု၊ ဤစက္ခုကို- ရမှုအချက်၊ တို့အတွက်နှင့်၊ အ
ဆက်ရှည်ကြာ၊ သံသရာ၌၊ ခန္ဓာအစု၊ ကိုယ်တခုကို၊ အနုမြူ
ရေး။ မနှောင့်နှေးဘဲ၊ သွေးရှင်မီးမီး၊ ပွက်ပွက်စီးလည်း။ မညှီး
မတုန်၊ အသက်စွန့်၊ အခွန်သင်္ချေ၊ ရှည်ခဲပေ၊ တွက်ချေ တို့ဘို့
မဟုတ်လား။

အမိုက်ထူပြော၊ မိစ္ဆာတောဝယ်၊ ရှင်စောမျက်စိ၊ တို့၌ရှိ၍၊
အသိရှင်းရှင်း၊ အညှိကင်းလျက်၊ အလင်းအနန္တ၊ ခံစံကြ၊ အများ
စက္ခု၊ သဗ္ဗညုကား၊ အစုသီဟိုဠ်၊ မြေဗဟို၌၊ ရွှေကိုယ်မုန့်၊
အတုရှိဟု၊ သိကြသားနှင့်၊ အားပါးသန်သန်၊ သွားဘို့ရန်၊ အ
ကြံမဖြစ်၊ အခံညစ်၍၊ အမြစ်တယ်တယ်၊ ပင်လယ်ပြိတ္တာ၊ မညိတ်
သာသို့၊ စိတ်မှာကြပ်တဲ၊ ဓာတ်မရဲဘဲ၊ အသဲပေ့ရှုပ်၊ အနေကုပ်
လျက်၊ ခြေချုပ်နှောင်ဘွဲ့၊ လှောင်သကဲ့သို့၊ အငဲ့အတိန်း၊ ချဲ့မ
ငြိမ်း၊ အပြိုန်းတို့ပြင် ရှိမလား။

အချို့လူကား၊ သွားဘို့အရေး၊ ကြံမည်ဝေးစွ၊ အလေးတမူ၊
သွားမည်သူကို၊ မဖြူမုန်းထား၊ နှလုံးခါးလျက်၊ တရားတော်သံ
အပေါ်ရံနှင့်၊ အကြံစွက်ဘိ၊ အချက်ငြိအောင်၊ ဝက္ကလိသုတ်၊
ကျမ်းထုတ်စကား၊ အသံကြားဖြင့်၊ “တရားသည်လိုလားရင်းပါ
ဘဇာသွားဘို့ ရှိမလဲ”။

“ဘုရားတရား၊ ဤနှစ်ပါးတွင်၊ တရားမြင်၊ ချစ်ရှင်ကို
လည်း၊ တွေ့သတည်း၊ တရားမမြင်၊ ဘုရားဝင်၊ ချစ်ရှင်မတွေ့၊
ရောင်ဝေဝေ” ဟူ၍ဆိုကွက်၊ သည်အချက်။

နခေါ အာနန္ဒ ဧတ္ထဝတာ၊ တထာဂတော သက္ကတောဝါ
ဟောတိ၊ ဂရူကတောဝါ၊ မာနိတောဝါ၊ ပူဇိတောဝါ၊ အပစိ
တောဝါ၊ ယောခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခုဝါ၊ ဘိက္ခုနိဝါ၊ ဥပါသကော
ဝါ၊ ဥပသိကာဝါ၊ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပ္ပန္နော ဟောတိ၊ သာမိစိ
ပဋိပ္ပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ၊ ဂရူ
ကရောတိ၊ မာနေတိ- ပူဇေတိ၊ အပစိယတိ၊ ပရမာယ ပူဇာယ၊
ဟောပြပါဠိ၊ လာရှိစကား၊ အသံကြားနှင့်၊ “တရားအကျင့်
ဟုတ်သဖြင့်သာ၊ လိုရင်းပါ၊ ဘဇာသွားဘို့ရှိမလဲ”။

သီလသိက္ခာ၊ ဘာဝနာဟု၊ ဓမ္မာနုဓမ္မ၊ ဘုရားအကြိုက်၊ ဓမ္မာသိုက်၊ ကိုယ်၌လက်ရှိ၊ ကျင့်ဆောင်ဘိက၊ မုနိကျေးဇူး၊ အသိန္န၊ အထူးခံယူ၊ ပူဇော်သူ၊ သုံးလူခြေဖြား၊ ဦးဆံထားလျက်၊ ဘုရားဘုရား၊ တဖွားဖွားနှင့်၊ မနားမနေ၊ ပူဇော်ပေလည်း၊ လေးထွေသီလ၊ ဝိဝေကကို၊ အရစွဲငြိ၊ မခဲမိက၊ မုနိကိုမူ၊ ပူဇော်သူဟု လူတိုင်တယောက်၊ မပြောလောက်၊ အထောက်ဆိုကွက်၊ သည်တချက်။

အဗျာဝတာ တုဓမ္မ အာနန္ဒ ယော ထတထာဂတဿ သရီရ ပူဇာယ၊ ဣဓ တုဓမ္မ အာနန္ဒ၊ သဒတ္ထေ သဋ္ဌေထ၊ သဒတ္ထေ အနုယုဉ္ဇထ၊ သဒတ္ထေ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္ထာဝိဟထ၊ သန္တာနန္ဒ ခတ္ထိယ ပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိ ပဏ္ဍိတာပိ၊ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္တာ၊ တေ တထာဂတ သရီရ ပူဇံ ကရိဿန္တိ၊ မိန့်ရုံဗျာဒိပိ၊ အလင်္ခရိပ်နှင့်၊ “သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်အားသာ၊ ရဟန်းမှာ၊ ပူဇာဒါန၊ လူ့ကိစ္စ”။

သုက္ခာပွားမူ၊ အားမပြုဘဲ၊ လူ့မသက်သက်၊ ပူဇော်ဘက်၍၊ ဝိတက်ရှုပ်စွာ၊ အလုပ်ရှာ၊ အခါနေဖြုန်း၊ အမေ့တုံးဟု၊ လုံးလုံးဆိုကွက် သည်တချက်။

“နှပ်သွက်၊ လျှာသွက်၊ နာနာကျက်၍၊ စာထွက်အလို၊ သူတထူး၊ ဦးအောင်ဆို၊ သူ့ကိုယ်မူကား၊ အဖြူမကွက် ထယ်လုံးနက်။”

ကျမ်းတွက်ပါဠိ၊ အလာရှိလည်း၊ မိမိအဆင်၊ သူ့အဆင်နှင့် အမြင်လောက၊ အများအမှု၊ အနုအရင့်။ အဆင့်ဆင့်ကို၊ အခွင့်မြော်တတ်၊ အတောသတ်၍၊ အရပ်ဌာန၊ ကာလစရိုက်၊ အများ

ကြိုက်နှင့်၊ အလိုက်အလျော၊ တိုင်း၍ပြောမှ၊ သဘောပါရာ၊
သဒ္ဓါတိုးပွား၊ အကျိုးများ၊ ဘုရားသော်မှ၊ အလျော်တိုင်းထွာ၊
အနှိုင်းစာလျက်၊ သတ္တဝါအများ၊ အစားစားဘို့၊ တရားအ
ကျင့်၊ အဆင့်ဆင့်၊ အသင့်ဖန်၍ ဟောပေသည်။

ဟောကြောင်းဒေသနာ၊ ပါဠိမှာကား၊ အာဂမိယန္တိခေါ
အာနန္ဒ၊ သဒ္ဓါ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ
ယော၊ ဣမ တထာဂတော ဇာတော တိပိ၊ ဣမ တထာဂတေန
အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတန္တိပိ၊ ဣမ တထာဂတော အနုပါဒိ
သေသာယ နိဗ္ဗာန ဓါတုယာ ပရိနိဗ္ဗူတောတိပိ။ ။ ဤပါဠိကို
မသိကြ၍၊ တခုတွေနှင့် ဟူ၍ ဟုတ်စိတ်၊ နှုတ်မဆိတ်၊ လိပ်လိပ်
လဲလဲ၊ သဒ္ဓါမဲ့၊ ပြာလဲ့ဖွတ်ကျော၊ ဇုတ်အပြောနှင့်၊ သွတ်ဖါ
ယောင်ဝါး၊ ကြောင်တောင်မှား၊ အများလူတွင်ရှိကြသည်။

ဤပါဠိ၏ သိရန်ထင်ရှား၊ ဓိပ္ပာယ်သွားကား၊ ဘွားတော်
မူလတ်၊ ပြည်တော်မြတ်နှင့်၊ ငါးရပ်မာရ်အောင်၊ အခေါင်ဘွေ
ချာ၊ ဇေယျာအပြင်၊ ပလ္လင်ဗောဓိ၊ မိဂဒါယ၊ ဓမ္မစကြာ၊ ဟော
ရာအမှန်၊ မလ္လာပြည်တိုင်း၊ သင်းချိုင်းစေတီ၊ လေးလီအပြား၊
ဤချပ်များကား၊ ဘုရားငါ့ကိုယ်၊ ရှိသလိုလျှင်၊ ထိုထိုချပ်ဌာန်၊
နိုင်ငံတကျေး၊ နီးဝေးဒေသ၊ ရှိနေကြ၍၊ ဘုရားဂုဏ်ထူး၊ ငါ
ကျေးဇူး၊ နူးနူးနပ်နပ်၊ သိတတ် သ၊ သူ၊ ရှင်လူအများ၊ သွားကြ
ရောက်ကြ၊ ပူဇော်ကြသား၊ ထင်ရှားအတိတ်၊ သောင်းလုံးငြိပ်
မဆိပ် စည်ရစ်ပေလိမ့်မည်။

ဤသည်ပါဠိ၊ ပါဠိအရှိနှင့်၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ အမြတ်နှစ်
ဆူ၊ လက်ရှိသူအား၊ ပူဇာဝိတက်၊ ရန်မာန်ဘက်လည်း၊ လက်ရှိ
အနေ မပျက်ပေ။

ဓမ္မနှစ်ပါး၊ မဆောင်အားသူ၊ အများမူကား၊ ပူဇာဒါန၊
အလုပ်မျှလျှင် အမြတ်ပင်။

သို့စဉ်အမှု၊ အကျဉ်းလူမှ “သူ့အတွက်နှင့်၊ ငဝက်ကျမ်းစူး”
လွတ်ပေဦး၍၊ အထူးကိုယ်၌၊ အကျိုးဆိုက်လျက်၊ အမြှိုက်တရား
နှစ်ပါးတည်ထွင်၊ ထေရ်အရှင်တို့၊ အစဉ်အဆက်၊ ယခုထက်ပင်၊
အသက်မညွှာ၊ အကွက်ရှာ၍၊ သကျာမျိုးမြတ်၊ သတိုးနတ်၏၊
ရိုးခါတ်လျှံဝါ၊ ဝံသမ္ဘာနှင့်၊ ခန္ဓာအသက်၊ ပဏ္ဏာဆက်ဘို့၊ တ
ဘက်ဒီပ၊ သီဟဌသို့၊ ချီကြသည် ရှေးနဲနှင့်၊ ဒေးဒရဲမြို့အုပ်က၊
အားထုတ်၍ ပင့်ပေသည်မှာ၊ ကာလဒေသ၊ ဌာနအခွင့်၊ အဆင့်
ဆင့်ကို၊ အချင့်အစား၊ တရားသမ္ပဇဉ်၊ အများယှဉ်၍၊ အမြင်
ကိုရှုကြသော်၊ ယခုဆောင်းနှောင်း၊ တပေါင်းရာသီ၊ အခါချီ
က၊ ဝါယီမုန်တိုင်း၊ အဟုန်ပြိုင်း၍၊ လှိုင်းဗလဝါ၊ တောင်ရှိဖြာ
လျက်၊ ကမ္ဘာပျက်နှယ်၊ သွက်သွက်လယ်၊ ခက်ဘွယ်အခွင့်ဆိုက်
တော့မည်။

လေမှု-ရေမှု၊ အစုစုလည်း၊ ရတုနီးစပ်၊ ခရီးကြပ်၍၊ မရပ်
မနား၊ အလျှောက်သွား၊ ကုလားခြေကျင်၊ ခရီးနှင့်သို့၊ အ
သွင်လွင့်လွင့်၊ ပျာပါသင့်လျက်၊ အခွင့်မကျေ၊ စိတ်မပြေဘဲ၊
တမြေဒီပ၊ သီဟဌမှ၊ မြန်မာ့ရပ်ဌာန်၊ တောဗိမာန်သို့၊ ပြန်ရရန်
အလားနှင့်၊ အများကလျှောက်သောကြောင့်၊ မထွက်မြောက်
နိုင်ရှိကြောင်းများကို မှာကြားအမိန့်ရှိလိုက်သည် တကာတော်
မြို့အုပ်။ ။

ဒေးဒရဲမေတ္တာစာပြီး၏။

စိုင်းပြင် သေရည်သေရက်

မေတ္တာစာ

၁၂၄၈-ခုနှစ်တွင်၊ စိုင်းပြင်ရွာ ကျောင်း
တကာ သူကြီး-ဦးဆိုင်းသို့ ရေးသား
ဆုမွတ်တော်မူသော မေတ္တာစာ။

လှေကူးမူရွာ၊ အရည်ဝါသီ၊ လယ်တီဆရာ၊ သြဝါဒပေါင်း၊
ခုပါ နောင်ပါ၊ သံသရာ၌၊ နှစ်ဖြာလုံး ကောင်းစေဘို့၊ လမ်း
ကြောင်းစင်းစင်း၊ မရှုတ်မချ၊ ဟုတ်သမျှ၊ ထုတ်ပြခါ လင်၊
လိုက်မည်၊ စဉ်းစား၍နာပါ၊ ကျောင်းမတိုက်၊ ကျောင်းတ
ကာ၊ စိုင်းပြင်ရွာသူကြီး-ဦးဆိုင်း။ “အရိုင်းတွင်သေရက်၊ အ
ခက်တွင် ပိဋကတ်၊ အမြတ်တွင် နိဗ္ဗာန်၊ အမြန်တွင် သိဇ္ဇော”၊
ခေါင်းကောက်၍ ဟောရိုးတွင်၊ စကားမျိုးတခွန်းထွက်ရသော
သေအရက်ငရဲမီးတွေကို၊ ကြီးလျက် နှင့် အငယ်လုပ်၍၊ မဟုတ်
သည့်ကာလ၊ အဓမ္မခေတ် အတွင်းပေမို့၊ မငြင်းသာ မဖယ်သာ၊
စိတ်ကပင် မပါသော်လည်း၊ မိစ္ဆာတို့စရိုက်အားကို၊ လိုက်စား
ကာဇွတ်တိုး၍၊ ရွာကျိုးကို ရှက်ဆောင်၍ရသည်ဟု၊ ငါဆရာ
နှစ်ဘက်နား၊ ဆပ်ဆပ်ကြီး ကြားရလျှင်၊ လားလားဟဲ့လေ၊
သည်လူ့ပြေနှယ်ကော၊ အထွေတရာ၊ မနေသာအောင်၊ ပေ

ဗျာပါရူပံ၊ အယုတ်တမူ၊ မဟုတ်တွေ တုလှချည့်နော်၊ လူတွင်
 လူတတ်၊ လူသမတ်ဟု၊ လူမြတ်ဘယောက်၊ ပြောစသောက်ပါ
 လျက်၊ မခေါ်မရက်၊ သည်ကလေး၊ သင်းမိုက်မဲလှ၍၊ အလွဲ
 သို့ သက်ရောက်ရှာရခေ့သည်။ အထောက်မတန်၊ အနွယ်အရိုး၊
 ဘေးနှင့်ဘိုးက၊ အမျိုးမှန်သည့်၊ အဘိုးတန် ကျောင်းတကာ၊
 လူသမာသုတော်စင်များကို၊ နှင်ဖျက်သည်သာပ ဟု၊ ကာလကို
 စိတ်ဆိုး၍၊ ညှိုးသံနှင့် ဆရာ မဲမိ၏။

ဝမ်းထဲအကြံ၊ မညှိနှိုင်းဘု၊ ရှိတိုင်းပြန်လိုက်မည်၊ ယမန်
 အခါ၊ စိုင့်ပြင်ရှာသို့၊ ဆရာတထောက်၊ လေးငါးရက်ကြာ၊
 ကိစ္စတာနှင့်၊ လာစဉ်ခေါက်က၊ သောက်မှု၊ စားမှု၊ ကစားမှု
 များကို၊ ဘယ်သူဟု မရွေး၊ တို့တိုက်တို့ကန်၊ တို့အရာမိနှင့်
 ဆက်ဆံသူအပေါင်းကို၊ ကောင်းကောင်းကြီး ဩဝါဒပေးမည်၊
 ဟု၊ အရေးတခု၊ အကြံကြီးပြုပြီးမှ၊ အနုအရင့်၊ အမှုကိုချင့်
 ပြန်သော်၊ ဩော်-တို့ကျောင့်တကာ၊ နဂိုရင်းက၊ မဖြင်းဘူး
 ပါဘဲနှင့်၊ ခုခါမှလျောက်လျား၊ လူ့စာက ဘောက်ပြား၍၊
 မှောက်မှားသည့် အချက်ကို၊ အရှက်ကြီးတမင်ခွဲသလို၊ လူထဲ
 တွင် မတော်တတ်ပေဟု၊ ပရိသတ်မပါ၊ နှစ်ကိုယ်ကောင်းတွေ
 ခါမှ၊ သာယာချောမော၊ အဆိုးအကောင်း၊ ကျိုးအကြောင်း
 ကောင်းကောင်းကြီးဟောရလျှင်၊ ချောပေမည် ကေန့်ဟု၊ အ
 ကြံနှင့်ချောင်းပါသည်ကို၊ နှစ်ကိုယ်ကောင်း သက်သက်၊ မဲတွဲ
 သည့်အတွက်ကြောင့်၊ လက်လွတ်စားစား၊ အနိုင်သာသားခွဲရာ
 လားလားမှ စိတ်မပြေ၊ နေနှင့်ဦး သူ့ကလား၊ လိမ္မာဉာဏ်အ
 နင့်သားနှင့်၊ မှားရှာသည့် အရေးကို၊ အဝေးက စာမျော၍၊

ဟောလျှင်လည်းဖြစ်မည်ဟု၊ လူ့သနစ်အတွင်းကို၊ သိရင်းနှင့် အားကိုး၍၊ အငြိုးနှင့်လာခဲ့ပေသည်။

ယခုခါမှ၊ ဆရာလည်းအား၊ လူကြုံ လမ်းကြုံ၊ စခန်းကြုံ နှင့်၊ ဆုံခိုက်ငြားသောကြောင့်၊ တရားကျမ်းဂန်၊ ဟုတ်တိုင်း ကို ပြန်လိုက်မည်။ သူရာပါနံ ဘိက္ခုဝေ အာသေဝိတံ၊ နိသေဝိတံ၊ နိရိယ သံဝတ္ထနိကံ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သူရာပါနံ၊ သေရည်သေရက် သောက်စားခြင်းအမှုသည်။ အသေဝိတံ၊ ကြိမ်ဘန်များစွာ မှီဝဲ သည်ရှိသော်။ နိသေဝိတံ၊ မရှောင်ကြဉ်ဘဲ၊ အမြဲမှီဝဲသည်ရှိ သော်။ နိရိယသံဝတ္ထနိကံ၊ သေသည်၏ အခြားမဲ့ ငရဲ၌ ဖြစ်စေ တတ်၏။

ပါဠိတော်အရ၊ အဓိပ္ပါယ်အကျမှ၊ “လူ့ဗာလကလည်း တက်တက်မှိုက်၊ ခုကာလကလည်း သက်သက်ဆိုက်၊ ဓာတ်ခိုက် နှင့် နတ်ကြိုက်”၊ ဆိုက် တိုက် သည့် အခါ၊ သံသရာမှာ ဈေး ကြောင်းပေါက်၊ မှောက်လို မှောက်၊ မှားလိုမှား၊ ငါ့လမ်းနှင့် ငါ့သွားမည်ဟု၊ တရားကိုလုံးလုံးပစ်၍၊ ခေတ်ကာလစရိုက်တွင်း မှာ၊ အမှိုက်သင်း ဘက်ပါလျက်၊ ဝါသနာတခု၊ သေသောက် သည့်အမှုမှာ၊ အကုသိုလ် ကံတပါး တို့ထက်၊ အားကြီးသည့် ကိစ္စကြောင့်၊ ပါယ်လေးဝခန္ဓာတွင်၊ အောက်ဆုံးရှာမီးငရဲသို့၊ ဇုတ်ဆွဲ၍ ချသည်ဟု၊ မြတ်ဘုရား ဒေသနာ၊ အဓိပ္ပါယ်လာချေ သည်။

ဟိရိဩတ္တပ္ပ သမ္ပန္နာ၊
 သုက္ကဓမ္မာ သမာဟိတာ၊
 သန္တော သပ္ပုရိသာ လောကေ၊
 ဒေဝဓမ္မာတိ ဝုစ္စရေ။ ။

ဒေဝဓမ္မဇာတ်လာ၊ ဤဂါထာကို၊ ကျောင်းတကာဘတ်ပေ
 ၍၊ ဆပ်ဆပ်ကြီးငါတို့နား၊ ငယ်ငယ်ကကြားဘူးပေသည်၊ ကြီး
 မားသည့်ကျေးဇူး၊ ခုထက်တိုင်နှူးသေး၏။

ထူးမြတ်သည့် ဤဂါထာကို၊ နက်မြန်မာဆောင်ရန်၊ ဆရာက
 တဘန်၊ အကျဉ်းအား ပြန်လိုက်မည်။

လောကေ၊ လောက၌။ ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ
 တရားနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပေကုန်ထသော။ သုက္ကဓမ္မာ၊ ဖြူစင်
 သော အကျင့်သီလ ရှိပေကုန်ထသော။ သမာဟိတာ၊ တည်
 ကြည်သောသမာဓိ ရှိပေကုန်ထသော။ သန္တော၊ ချီးမွမ်းထိုက်
 ပေကုန်ထသော။ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ ဒေဝ
 ဓမ္မာတိ၊ ဒေဝဓမ္မတရား နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ပေဟူ၍။
 ဝုစ္စရေ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။

ဒေဝဓမ္မစကား၊ ဆရာတို့ငယ်ခါက၊ ကျောင့်တကာ ဟော
 ဘူးသည့်၊ တရားထူး နှစ်ပါးတို့၊ လူအများမှတ်ရန်၊ အဓိပ္ပါယ်
 ပြန်လိုက်မည်။ ဒေဝဓမ္မဟူသည်မှာ၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ၊ သည်နှစ်သွယ်
 ဓမ္မနှင့်၊ ပြည့်စုံမှ လူစင်စစ်၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်၊ ငွေကျူနှင့်
 ပုလဲသွင်၊ ဆွတ်ဆွတ်ကြီးဖြူစင်သည့်၊ ပဉ္စင်သီလကို၊ သက်မက

ခင်တွယ်၊ လောကဓမ္မရှစ်သွယ်ကြောင့်၊ အလွယ်နှင့်မရွေ့ရှား၊
 ဤကဲ့သို့ ယောက်ျားကို၊ နတ်တရား ဒေဝဓမ္မ၊ လူအသွင် သန်
 သောကြောင့်၊ နတ်ဌာန်ရောက်လူပေကို၊ မြတ်စိန္တေရှင်စောတို့၊
 ဟောကြသည် အမှန်၊ ဒေဝဓမ္မစင်စစ်၊ မပြည့်စုံဖြစ်ချေက၊ လူ
 စင်စစ်မခေါ်ငြား၊ တိရိစ္ဆာန် ကျွဲ-နွား နှင့်၊ အလားတူ မိုက်မဲ့
 သည့်၊ လူ့ငရဲလူ့ပြိတ္တာ၊ မိစ္ဆာကောင်စင်းစင်း၊ အပါယ်တွင်း
 နရက်ချောက်မှာ၊ အထက်အောက်ပြန်လှန်၍၊ အဘန်ဘန်မော
 ပြီးလျှင်၊ ပဉ္စသတံယက္ခော၊ ဘီလူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ ပဉ္စ
 သတံသောဏော၊ ခွေးရူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ ပဉ္စသတံသုက
 ရော၊ ဝက်ရူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ၊ ပဉ္စသတံမနုဿော၊ လူရူး
 အဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ လေမုဂေါ၊ လူရုပ်မပေါ်၊ လူစော်ခန့်၊
 လူဟန်မရ၊ လူစ တိတုး၊ လူတိုင်းမိုးစရာ၊ လူယုတ်မာ အဖြစ်
 မှာမှုကား၊ အသင်္ချေယျော၊ မရေတွက်နိုင်ဟု၊ သေသောက်
 သူ့ဖြစ်ပုံကို၊ သနစ်ကုံဖြတ်ပိုင်း၍၊ သည်အတိုင်း လာချေသည်။
 တဿော၊ ထို့ကြောင့်။ တွံပိ၊ သင်ကျောင်းတကာ၊ စိုင်းပြင်ရှာ
 သူကြီးမှာလည်း၊ အမျိုးမှန်သည့်၊ အဘိုးတန်ဖြစ်ပါလျက်၊ ကံ
 စုတ် ဥာဏ်ယုတ်၊ ဘာမဟုတ်သည့်၊ လူနုတ် လူမဲ့ လူ့ဆန်ခွဲ၊
 လူ့ဘလချာ၊ လူရာမရောက်၊ လူ့ဘောက်သောက်တို့၊ သောက်
 ကြ စားကြ၊ မှောက်မှားကြ၍၊ အဓမ္မညစ်တီ၊ အလဇ္ဇ^၀ အကျင့်
 ဆိုးများကို၊ အမျိုးနှင့်ချင့်ချိန် ဂုဏ်သိမ်နှင့်ချင့်နှယ်၊ အရွယ်
 နှင့်ချင့်စား၊ တရားနှင့်ချင့်မြော်၍၊ ငြိမ္မိသားမလျော်၊ မတော်
 သည့်အမှုများကို စဉ်းစားကြီးဖြစ်တိ၍၊ ပဝတ္တိပဋိဘာန်၊ “အသိ
 ဥာဏ် အကြွယ်သားနှင့်၊ အပါယ်လားမခံပါလင့်”၊ ဒေဝဓမ္မနှစ်
 ပါး၊ ကျောင့်တကာ တရားပါး၊ အများကိုလည်း ရှက်ပါ။

သံသရာကိုလည်း ကြောက်နော်၊ သို့မှသာ တော်နိုင်မည်။ ။
 ဩော်-ပညာရှိ၊ မှန်ပါဘိလျက်၊ သတိတခု၊ မရှိမှုကြောင့်၊
 သူ့အခြေနှင့်၊ အနေနှစ်ပါး၊ ယင်းတရားကို၊ အစဉ်းစားလွတ်
 ကင်း၍၊ ရှင်းမှားခြင်း နာရရှာချေသည်ဟု၊ ဆရာက သဘော
 ရ၍၊ မနောဇ ကျောက်မြတ်ကယ်၊ ရောက်တတ်ရာ ညွှန်ညစ်၌၊
 ကျန်နစ်ခါ မနေကောင်းပြီ ဟု၊ အကြောင်းကို မြော်ခေါ်၍၊
 တော်လျော်ရုံ သတိပေးလိုက်သည်၊ အသိရေး မနှောင်းစေနှင့်
 ကျောင်းတကာ။ ။

စိုင်းပြင် သေရည်သေရက် မေတ္တာစာပြီး၏။

ဒီပဲရင်း သေရည် သေရက်

မေတ္တာစာ

၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင်၊ ဒီပဲရင်းမြို့နယ်ရှိ ဒါ
ယကာ တို့က လျှောက်ထား ချက်အရ
ရေးသား ဆုံးမတော် မူအပ်သော
သေရည် သေရက် မေတ္တာစာတမျိုး။

သံသိန္ဒာဓိပတိ၊ တုမရှိသည်၊ မုနိပုဂံ၊ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ သဗ္ဗညု
အဖြာဖြာ၊ ဂင်္ဂါဝါလု၊ နှိုင်းတုပ္ပယု၊ သမ္ဗုဒ္ဓ အဆူဆူတို့သည်၊
စင်ဖြူပွင့်လန်း၊ လေးသစ္စာခိုင်ပန်းကို၊ ဆွတ်လှမ်းတော်မူပြီးခါ၊
မဟာပထ၊ ထာဝရဌမ်း၊ နည်းလမ်းဘူမျှ၊ ပဉ္စဂါး၊ လူ့တ
ရားကို၊ ခါးဝတ်မညှိုး၊ ပုဆိုးအသွင်၊ ဆင်ယင်ခြုံစေတော်မူရာ၊
သိက္ခာအပြား၊ ဝတ်တရားတွင်၊ ငါးပါးသော သူ့ရာကို၊ ကြူး
လွန်ကာ သောက်စားမှု၏၊ ခြောက်ခုသောအပြစ်ကို၊ ရှင်ချစ်
ဂေါတမ၊ လောက ထွဋ်ထား၊ မြတ်ဘုရားသည်၊ တပါးသော
ကာလ၊ သာဝတ္ထိပြည်မဝယ်၊ သိင်္ဂါလ ဘေဌေးသားအား၊ ဆ
ခေါ်မေ ဂဟပဘိပုတ္တ၊ အာဒိနဝါ၊ သူရာမေ ရယ မဇ္ဇ ပမာ
ဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေသန္တိကာ ဓနဇာနိ၊ ကာလဟပ္ပဝခုနိ၊ ရော
ဂါနိ၊ အာယတနံ၊ အကိတ္တိသဉ္ဇနနိ၊ ကောပိန နိဒိသနိ၊ ပညာ
ယဒုပ္ပလိကရဏီ၊ ဟူ၍ မြက်ချီဟောကြားတော်မူလေသည်၊
ထိုပါဠိသုတ္တန်၏၊ မြန်မာပြန် အတ္ထကား။

ဂဟပတိပုတ္တ၊ သိင်္ဂါလဟု နာမထင်ရှား သေဋ္ဌေးသား၊
 သူရာမေရယ ဇေဇပမာဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေ၊ သေရည် သေရက်ကို
 သောက်လျက်၊ မူးမေ့အောင်၊ ညဉ့် နေ့ စဉ်ဆက်၊ မပျက်လိုက်
 စားမှု၌၊ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်ဘေးတို့သည်၊ ဣမေ ခေါဆ၊ ဤ
 ခြောက်ပါးတို့သာတည်း၊ ကတမေဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့
 နည်းဟူမူကား၊ သန္တိဋ္ဌိကာနေဇာနိ၊ မျက်မှောက်ထင်စွာ၊ ဥစ္စာ
 စည်းစိမ် ပျက်စီးတတ်ခြင်းတပါး။ ။ ရောဂါနံအာယတနံ၊
 ရောဂါအမျိုးမျိုး ပွားတိုးကျရောက်တတ်ခြင်းတပါး။ ။
 အကိတ္တိသဉ္ဇနနိ၊ ဂုဏ်သိန်ကင်းခဲ့၊ သတင်းမဲ့၍၊ အရွံ့တစောင်း
 သူမကောင်း ပြောဆိုတတ်ခြင်းတပါး။ ။ ကောပိနနိဒံသနိ၊
 ပုဆိုးအဝတ် ယွင်းချွယ်ကင်းကွာ၊ ရှက်စရာကို ဘော်ပြတတ်ခြင်း
 တပါး။ ။ ပညာယဒုပ္ပလီကရဏီ၊ ပညာဝသေးနုပျံ၊ အလိမ္မာ
 သေးနုပျံအောင် ပြုလုပ်တတ်ခြင်းတပါး။ ။ ဣမေဆ၊ ဤ
 ခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုသုတ္တန်ပါဠိကို၊ အဓိပ္ပါယ်ညှိလိုက်သော်၊ သိလေမယုတ်၊
 မုချမှန်စွာ၊ သူရာငါးဝ၊ မေရငါးထွေ၊ ထန်းရေ ချဉ်ခါး၊
 နေ့ညမသွေ၊ မေ့လျော့စေ၊ ပေလှအောင် သောက်စားက၊ ကိုယ်
 စီးပွား ကိုယ် ဥစ္စာတို့သည်၊ မျက်မှောက်မှာ နှမ်းညှိုး၊ တက်
 ဆင့်ကာ မဖွံ့ဖြိုးဘဲ၊ အကျိုးမဲ့ကုန်ဆုံးလျက်၊ ပျက်ပြုန်းသည်
 တခြား၊ တရားနှင့်မဆက်၊ စကားဆိုး ထွက်ပြီးလျှင်၊ တဘက်
 သား မနာလိုအောင်၊ ပြောဆိုမိ အတန်တန်ကြောင့်၊ ခိုက်ရန်
 ကြီး ဖြစ်ပွား၍၊ အချင်းများတတ်သည်တခု၊ စားသောက်မှုအ
 ရေးဝယ်၊ သတိဝေးကင်းကွာ၍၊ ပညာဖြင့် မချင့်နှိုင်း၊ စားခြင်

တိုင်း သောက်စား၍၊ နာဖျားခြင်းဗျာဓိနှင့်၊ တိုင်းမသိရောဂါ
ကို၊ ပြုညင်စွာခံစားရခြင်းတခြား၊ မည်သူ၏ သတိုးသားသည်၊
တရား၌မကပ်၊ မျိုးဇာတ်ကိုမညွှာ၊ ရပ်ရွာကိုမငဲ့ဟု၊ ချိုးဖဲ့သော
သတင်းနှင့်၊ ကျော်ဇောခြင်းပျောက်ကွယ်၍၊ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်
တတ်သည်တဖြာ၊ သူရာ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပုဆိုးကိုဝတ်၊ ယှဉ်းချွတ်
ကင်းကွာ၊ အင်္ကျီကြီးငယ်၊ မတင့်တယ်တို့နှင့်၊ ပဲ့လယ်မှာရူး
သောကြောင့်၊ သူတထူးမြင်ရပြန်လည်း၊ ကိုယ်ပုံဟန် မတင့်
တယ်၊ မျက်နှာလွဲဖယ်ကြ၍၊ မဘွယ်ရာလုံးလုံး၊ ကိုယ်ဘဝ၊
ကိုဖြုန်းလျက်၊ သက်ဆုံးကျိုးနဲ့၊ ရှက်အိုးကြီးကဲ့ရသည် တဌာန၊
သောက်ဝမ်းဝေ၊ သူရာယစ်က၊ တခေတ္တသေသောကြောင့်၊ ဥာဏ်
ပေတုန်းတာ၊ မွေးပုံညာနှင့်၊ ပေစာမတတ်၊ မမှတ်သတ်၊ ဒိဋ္ဌိ
မိစ္ဆာ၊ ပြိတ္တာသမုတ်၊ လူယုတ်လူန၊ လူဗာလဖြစ်ရသည်တခန်း။

ဤခြောက်ရပ်လမ်းကို၊ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေဖြင့်၊ မြတ်
စိန္တေ ရွှေအာလုပ်မှ၊ မိန့်ထုတ်၍ ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်၊ ထိုမှ
တဖြာ၊ မင်္ဂလာသမုတ် မြတ်သောသုတ်၏၊ ဘွဲ့ထုတ်သော
ဌာနထာတွင်၊ မဇ္ဇပါယီအတ္ထံ နဇာနာတိ၊ ဓမ္မံ နဇာနာတိ၊
မာတာပိတု အန္တရာယံကရောတိ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ တထာ
ဂတ သာဝကာနံပိ၊ အန္တရာယံကရောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဓမ္မေဂရဟံ သမ္မရာယေ
ဒုဂ္ဂတိံ၊ အပရာပရိယေ ဥမ္မာဒံပါပုဏာတိ၊ ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓမတည။
သယမ္ဘူအလိုကျ၊ ဘွဲ့ပြတော်မူလေသည်၊ ဤပါဠိအတ္ထ၊ နိဿ
ယ မြန်မာပြန်မှာ၊ မဇ္ဇပါယီ၊ သေရည်သေရက် သောက်သော
သူသည်၊ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းတရားကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိနိုင်၊
အတ္ထံ၊ အကျိုးကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိနိုင်၊ မာတာပိတု အန္တရာယံ

မိခင်-ဘခင်၏ ဘေးအန္တရာယ်ကို၊ ကရောတိ၊ ရက်စက်စွာပြုဝံ၏
 ဗုံဒွ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ တထာဂတသာဝကနံ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊
 ရဟန္တာသာဝကတို့၏၊ အန္တရာယံပိ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကိုလည်း
 ကရောတိ၊ ရက်စက်စွာပြုဝံ၏၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌၊ ဂရဟံ
 ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သို့၊ ပါပုနာတိ၊ ရောက်၏၊ သမ္မရာယေ၊ စုတေသေ
 လွန်သောအခါ၌၊ ဒုဂ္ဂတိံ၊ အပါယ်လေးပါးသို့၊ ပါပုဏာတိ
 ရောက်၏၊ အပရာပရိယေ၊ နောင်သံသရာ ဘဝအဆက်ဆက်၌
 ဥမ္မာဒံ၊ ရူးသွတ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဋ္ဌကထာ
 ဘွင့်ချက်၏၊ ဓိပ္ပာယ်အနက်အလိုမှာ၊ သူရာကို လိုက်စားကာ၊ မှန်
 မှား ကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးမသိ၊ ဘမိန္ဒစံပါး၊ ဘုရား
 ပစ္စေကာ၊ ရဟန္တာတို့အား၊ သဒ္ဓါဖြင့် မဆည်းကပ်ဘဲ၊ ကျွတ်
 ဆတ်ကြမ်းတမ်း၊ သေအရက်ဘမ်းသောကြောင့်၊ မချမ်းသာ
 ဘွယ်၊ အန္တရာယ်ဘေးဘယကို၊ ပြုတတ်သည်ကေန္တ၊ ခုလောက၌
 ကဲ့ရဲ့ဘွယ်၊ သေပြန်ခါဝယ် အပါယ်လား၊ ကျယ်များသော
 သံသရာတွင်၊ သင်္ချာနှင့်သင်္ချေ၊ သန်းကုဋေမမှတ်၊ ရူးသွပ်မည်
 မမှားဟု၊ နှလုံးထားစင်ဖြူစွာနှင့်၊ စွဲယူကာသတိထားရမည်၊
 ဝတ္ထုသွားနိပါတ်မှာ၊ လူနတ်တို့ဆရာ၊ မြတ်ဘုရားလက်ထက်
 ခါတွင်၊ သာကေတမထေရ်ရှင်သည်၊ မြေတွင်ငုပ်လျှိုး၊ မိုးအာ
 ကာယံ၊ ပျံလို့ပျံ သက်လိုသက်၊ မာန်ခက်သည့်နဂါးကို၊ ချေ
 ဖျားဖြင့်နှိပ်ချိုး၍၊ တန်းခိုးဖြင့်ဆုံးမရာ၊ တကာတို့သဒ္ဓါ၍၊
 ကြည်ညိုစွာလှူဒါန်းသော၊ သေရက်ကြမ်းသူရာကို၊ ဘုဉ်းပေး
 ကာ အသောက်ကြူးသောကြောင့်၊ နောက်မှူးမေ့ချောက်ချား
 ရှေးမှုရာဖောက်ပြားလျက်၊ ဘုရားရှင်မျက်မှောက်ဝယ်၊ တရား
 စဉ်ပျက်ပြောက်၍၊ ရူးခြင်းသို့ ရောက်လေသည်တကြောင်း။

၎င်းပြင်တခြား၊ တာဝတိံဘုံဖြားဝယ်၊ သိကြားဟောင်း
မလိမ္မာတို့သည်၊ သေသူရာချစ်သောကြောင့်၊ သိကြားသစ်လွန္တာ
တို့က၊ စုနိမ်ကာ ခြေကိုကိုင်၍၊ အစိုးပိုင် ပစ်ခါချသောကြောင့်
မေရုရဟေဠာ၊ သခွတ်နန်း ရိပ်သာတွင်၊ အသူရာဖြစ်ကြ
ကြောင်း။

၎င်းပြင်တဝ၊ သာဝတ္ထိပြည် နဂရတွင်၊ မည်နာမ ထွန်းထိန်
သော၊ နာထပိဏ်သေဌေးဟူသည်၊ မိဘမွေးခံယူ၍၊ တလူလူရ
မညောင်း၊ သေဌေးထီးဆောင်းပြီးမှ၊ မကောင်းသောသေရက်
ကို၊ နေ့စဉ်ဆက် သုံးလေက၊ ပျက်ပြုန်းခါ ဥစ္စာကုန်သဖြင့်၊
ဂုဏ်မရှိ သိန်မတက်၊ အိုးနားတို့ ထမင်းခွက်နှင့်၊ မရှက်နိုင်လျှောက်
သွား၍၊ တောင်းစားရဘူးသည်တတန်။

တဘန်ထိုမှ၊ ဓမ္မဇနိပါတ်၊ ဇာတ်ပါဠိကျမ်းလာ၊ ရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ၏၊ အလောင်းသည်၊ မင်္ဂလာမောင်းတီး၍၊ ရိပ်ထီးဖြူ
တလျှပ်လျှပ်နှင့်၊ ဘုရင်မြတ်ပြုလေရာ၊ သေစာကိုစုံမက်၊ သောက်
ကြိုးသည်အတွက်ကြောင့်၊ အသက်နှင့်တပ်တူ၊ ချစ်ခင်တော်မူလှ
သော၊ သားသည်းအူ ရင်သွေးကို၊ မထွေ နှိုင်း မချစ်အား၊ သတ်
ညှစ်၍စားပြီးမှ၊ တအောင့်နား အမှူးပြေသော်၊ သားသက်ဝေ
ပုလဲခိုင်ကြောင့်၊ မဖြေနိုင်ဗျာပါပွားလျက်၊ မင်းမတရား သေငယ်
သေ၍၊ နောင်တထွေပိတ်ဖုံး၊ ခန္ဓာတော်တု်းအောင်မှ၊ မဆုံး
နှိုင်းမီးမကဘဲ၊ ကြီးဒုက္ခ တွေဘူးကြောင်း။

၎င်းပြင်တဖြာ၊ ကောသလရာဇာသည်၊ ညဉ့်အခါသလွန်
ညောင်၌၊ တကြောင်ကြောင် နိုးကြားစဉ်၊ ငရဲသားသေးကောင်

တို့၊ ဆိုတမ်းယောင်မြည်ကြသော၊ ဒု၊ သ၊ န၊ သော၊ အသံကို၊
စောဘုန်းလျှံ ကြားလေက၊ ကြောက်အားတော်လွန်မင်း၊ မ
စက်နိုင် မိုးသင်းမှ၊ ညာနှင်းသူ မဟေမှန်နှင့်၊ ဇေတဝန်ကျောင်း
မြတ်သို့၊ ဆည်းကပ်ရန်လိုက်သွား၍၊ မြတ်ဘုရား ရှင်တော်ထံ
ဝယ်၊ အကြောင်းခံ ဘော်ပြုလျက်၊ ဒု၊ သ၊ နှင့်၊ န၊ သောကို
ဟောဆိုရန် လျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာဘုရား စိန္တေယျာ သည်၊
ရှေးအခါ လက်ထက်တွင်၊ သေအရက် လိုက်စားသော၊ သေ
ဌေးသား လေးဦးသည်၊ ယစ်မူတိုင်း မကောင်းကျင့်၍၊ သေ
သည် နှင့် အပါယ်လား၊ ကြေးနီအိုး သမားတို့၊ ပူအားနှင့်
ယောင်ယမ်းလျက်၊ ဆိုတမ်းကာ မြက်ထုတ်သော၊ စကားပုဒ်
လေးခုဟု၊ သဗ္ဗညု မိန့်ဘော်မူသည်တကြောင်း။

၎င်းပြင်တရပ်၊ ဝိသာခါမိန်းမမြတ်အား၊ သိမှတ်ဘို့ ဟော
ကြားရာ၊ သေသူရာပထမ၊ ဟေဝန္တာမြိုင်ဝမှ၊ သူရာနှင့် ဝရုဏ
တို့သည်၊ ဆောင်အ စ ပျိုးလာ၍၊ များ ပြည်ရွာ ပျက်ဘူး
ကြောင်း။ ။ ၎င်းမှပြန်ပွား၊ သကောင့်သား ရသေ့ တွက်
ကြောင့်၊ မုဆိုးပျက်ဝရုဏလည်း၊ မျက်ရှုသောရာဇမာန်ကြောင့်
သေဘေးဒါဏ် ထိဘူးကြောင်း။

၎င်းမှတစ်ပါး၊ တိုင်းကေတုမတိဟု၊ တောင်ငူပြည် ဌာနတွင်၊
တေဇတော် လွန်ကြီးသော၊ မင်းတပင် ရွှေထီးသည်၊ ပျက်စီး
ရန်အကြောင်း၊ မကောင်းမှုရောရှက်၊ မိတ်ဆိုးနှင့်နှောဘက်၍၊
သေအရက် သုံးလေရာ၊ သံလျှင်စား နော်ရထာက၊ ဘော်ပြခါ
ဆုမ္မလည်း၊ မူးရစ်ဝ အရက်ပျံ့ကြောင့်၊ လက်မခံ နားမကျ၊ အ

ကြိမ်ကြိမ်များလှသော်၊ ရိုင်းပြသည့်အတွက်၊ ရွှေမြို့နန်း ပျက်
မည်ကြောင့်၊ ဘွားဘက်တော် သံလျင်စားသည်၊ ရွှေထားနှင့်
သုတ်သင်၍၊ တပင်ခေါ် ရွှေထီးမှာ၊ ပျက်ခြင်းကြီးပျက်ပြုန်း၍
သေဆုံးရသည်ဟုချက်။

အဝမြို့ ထီးကနက်တွင်၊ အာဏာစက် လျှံညီးသော၊ မင်း
ကြီးစွာ မြေးကျော်၊ မင်းခေါင်၏ သားတော်၊ မင်းရဲခေါ်၊
ကျော်စွာသည်၊ သူရာနှင့်ပျော်သောကြောင့်၊ တပ်မတော်ရဲ
အောင်လှေနှင့်၊ ရံချေရွှေ ချီစုံရာ၊ ပြည်မြို့အောက် ရောက်ခါ၊
ပန်းကျော်ချောင်း ရပ်သာတွင်၊ မင်းရာဇာဓိရာဇ်သည်၊ ရန်လွှတ်
သော ဆင်ပြောင်နှင့်၊ အန်ထောင်ကာချီတက်၊ စစ်နှစ်ဘက်
အဆိုင်တွင်၊ နှစ်မင်းပြိုင် အားစိုက်၊ စီးချင်းထိုး တိုက်ကြရာ၊
အရက်ကြိုက် ကျော်စွာသည်၊ သေသူရာ ယစ်မှူး၍၊ လှံစူးကာ
ဆုံးရကြောင်း။

ပေါင်းဆိုပြီး အရပ်ရပ်၊ ဇာတ်နိပါတ် ရာဇဝင်၊ ထုံးပုံပြင်
အဖြာဖြာ၊ ရှိလေသည့် တွက်တာကြောင့်၊ သေသူရာသုံးစားက၊
တရားသို့ မယှဉ်ကပ်၊ အမှိုက်ဉာဏ်ပိုတတ်၍၊ အမြတ်နှင့် ဝေးရ
သည်၊ သောက်ကြူးသူ တသင်း၊ ပုလင်းကျိုက် လူ့ဗာလ၏၊
ဖြစ်နေကျစလေမှာ၊ ရှိသရွေ့ဥစ္စာ၊ စုပါသော်လည်း ဖတ်မ
တင်၊ အိုးပေါက်တွင် ရေလောင်းသို့၊ ဆင်းရဲကြောင်းစင်းစင်း၊
မဲ့ပြာကျ ပြောင်တလင်းနှင့်၊ ဖွတ်မင်းကြီး ပြာထိုင်သော်၊ ဥစ္စာ
ပိုင် ဘာမရှိ၊ မိတ်ဆွေကောင်း နတ္ထိ၊ ဖေါ်ကြင်ရာ အိမ်သူမိက၊
မချီအောင်ကြိမ်ဆဲ၊ အိမ်ထဲတွင် ထပ်မနား၊ အရပ်ကြားအောင်

ဟစ်အော်၊ လူစော်မှလည်းမနံဘိ၊ ဓာတ်မသိ သူကြီးခေါင်းက
 တောင်းလိုက်သည့် မင်းမှုငွေ၊ မြီကြေးတွေက ဗလဘွာ၊ လာ
 လိုက်သည့် အချေးတောင်း၊ မပေးလျှင် ထောင်းမည်ဟု၊ ရှဲ့
 စောင်းလျက် ထပ်ထပ်ငြိုး၊ ငွေအညွန့်တိုးများလည်း၊ ထမ်းပိုး
 တွေ ဆယ်ဆပွား၊ “ဝန်ဆောင်သည့် နှားလား၊ ညွန့်ပြောင်၌
 တွား”သကဲ့သို့၊ ခါးချဲ့ရင်ပွ၊ ဆင်မလှ၊ မြင်သမျှမကောင်းကြုံ
 ၍၊ ပေါင်းဆုံသောဝေဒနာ၊ ဖျားနာကနိပ်စက်၊ စိတ်လက်က
 မသာ၊ ဆေးကုစရာလည်း ငွေမရှိ၊ ရောဂါကြီး ဘိသောခါ၊
 အင်မတိအင်မတန်၊ ဇောငါးချက် အပြန်တွင်၊ ကိုးကွယ်ရန်၊
 ရှာမရ၊ ငရဲကောင်းနိမိတ်ပြု၍၊ အနိစ္စ အရက်အိုးမှာ၊ သေခြင်း
 ဆိုး သေရလေသတည်း။

သေလျှင် သေခြင်း၊ ယမမင်း ငယ်သား၊ အပါယ်ဘုံပုလိပ်
 များက၊ ခါးကြိုးနှင့် နားကြိုး၊ သံတံကျင်ထိုးပြီးလျှင်၊ ထား
 မိုးကော တလက်လက်၊ လှံဒဏ်ဖြင့် ရိုက်နှက်၍၊ သေအရက် သ
 ကောင့်သားကို၊ သံပြားကြီး ဝင်းဝင်း၊ သံပူရေ အိုးတွင်းသို့၊
 ဆင်းဟဲ့ဟုပစ်ချ၊ မဆင်းဘဲနေကလျှင်၊ ရေ ကြိန်လုံး၊ လှံမ-
 ချန်းတောင်း၊ ခက်ရင်းကောင်းဖြင့်၊ ကြောင်းမတန် မှန်းလေ
 သည်၊ မဆုံးနိုင် အဘန်ဘန်၊ သံနှုတ်သီတဝင်းဝင်း၊ ကျီးဠင်းခု
 တသင်းက၊ အတင်းဝင် ထိုးဆွ၊ ကြောက်စရာ ခွေးဘီလူး၊ အ
 စွယ်ကြီး ငှက်ပြောဖူး နှင့်၊ ပြူးတူးတူး ကြောင်ကြားကြား၊
 ကိုက်ခဲ၍ ဝါးပြန်သော်၊ ပြေးအားလည်း ဘာမရှိ၊ သင်ဇုန်းစက်
 မိပြန်လျှင်၊ မချီနိုင် တဖြန်းဖြန်း၊ ဥက္ခေဒ်မှ သွေးပန်း၍၊
 တစခန်းဒုက္ခတွေ၊ ငရဲမီးအငွေ့ကြောင့်၊ တဆွေ့ဆွေ့ တခုံခုံ၊

တတုံတုံတဟိုက်ဟိုက်၊ သံပူရေကျိုက်ကျိုက်မှာ၊ ဆင်းလိုက်
ချည်၊ တက်လိုက်ချည်၊ မြင့်ကြာရှည်နှစ်ပေါင်း၊ လွန်မင်းစွာ
ရှည်ညောင်း၍၊ ကံကောင်းကြောင့် လွတ်ပြန်လည်း၊ ကြမ္မာကံ
ရှေးအဟုံ၊ အကျိုးပေးမကုန်၍၊ ပြိတ္တာဘုံဌာနဝယ်၊ သီသဉ္စ
နဝသောဇနံ၊ ဇိဝုဉ္စ သတ္တယောဇနံ၊ ကျမ်းဂန်အရို၊ ပြိတ္တာရုပ်
ဇာတိနှင့်၊ ဖြစ်ရချည့်ဘန်တခါ၊ ကိုးယူဇနာဦးခေါင်း၊ တောင်
စောင်းကြီးတမျှ၊ လျှာထုတ်က ခုနစ်ယူဇနာ၊ ကိုယ်ထည်မှာ
နှစ်ဆဲငါး၊ ယူဇနာကြီးမား၍၊ အမြီးဖြားအစ၊ ဦးခေါင်းသို့
ကျလေအောင်၊ အမြဲပင်မီးလောင်လျက်၊ ပြိတ္တာကောင်ပြောက်
ကြားမှာ၊ သောက်စားရန်ရှာမရ၊ ဒုက္ခတွေ့အနန္တနှင့်၊ ပုန
ပုန၊ အကြိမ်ကြိမ်ခံပြီးမှ၊ ကံကြမ္မာ လျောက်၊ ပြိတ္တာက လွတ်
မြောက်လည်း၊ နောက်နောက်က သေအရက်၊ အကျိုးပေး
ဆက်ပြန်၍၊ ရှက်စရာအထူးထူး၊ ခွေးရူးနှင့် ငက်ရူး၊ ဘန်ငါး
ရာ ရူးပြန်သော်၊ လူရူးလည်း ဘန်ငါးရာ၊ လူဖြင့်ပါလည်း သုံး
မကျ၊ လူအ၊ လူနု၊ လူအင်္ဂါ မစုံသော ဘဝမှာ အနန္တသင်္ချေ
ယျော၊ မရေနိုင်ပေါ်သည်ဟု၊ ဘုရားဟော ဒေသနာ၊ ထင်အ
လင်း လာချေသည်။

သို့ပါသော်မူ၊ အချို့လူက၊ အပူကြွ၍၊ ကြောမ မျိုးမျက်
ညောင်းညာတက်လျှင်၊ သေရက်တကျိုက်၊ သောက်မျိုလိုက်က
ပြိုက်ပြိုက်ကျလျော၊ ရောဂါတွေ မျောသောကြောင့်၊ ဆေးသ
ဘော ဝါးအမှတ်၊ အတန်ငယ်သုံးလတ်မူ၊ ကျမ်းဂန်တတ်ဝိနည်း
ရှောင်၊ အကျိုးပေး မရှိပေါင်ဟု၊ သီလကြောင် ဆင်ချေနှင့်၊
အထွေထွေပြောကြားလည်း၊ မြတ်ဘုရားဒေသနာတွင်၊ ရော

ဂါ၏ဖြစ်ကြောင်းဟု၊ နည်းလမ်းဟောင်း အရှိသားမို့၊ သတိ
 ထား ဆိပ်ဆိပ်နေ၊ ဉာဏ်တမျိုး မပေ့နှင့်၊ လွန်လေလေမှောက်
 မှားသော၊ သောက်စားမှု စရိုက်ဆိုးကို၊ တိုက်ချိုးကာ နှိပ်နင်း
 ၍၊ ကွင်းနိုင်သမျှရှောင်သွေ၊ အနံ့မှမခံလေဘဲ၊ စိတ်သံဝေ ဝိ
 ရတီဖြင့်၊ မနသီ ပြောင့်စင်းအောင်၊ နှလုံးသွင်းထားကြစေလို
 ကြောင်းများနှင့်၊ သေရည်-သေရက် တရားဟောကြား လိုက်
 ပေသည်၊ ဒါယကာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ။

၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင်၊ ဒီပရင်းနယ်ရှိ ဒါယကာ တို့အား
 ဇေးသားဆုမွတော်မှုအပ်သော
 သေရည်-သေရက် မေတ္တာစာ ပြီး၏။

ထိမေတ္တာစာ

၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်အတွင်း မှီရဲရာမြို့၌ ထိပွဲ
မှစ၍ အလောင်းအစား အားကြီးလှသ
ဖြင့်၊ လှေသူကြီး-ဦးထွန်းသာ လျှောက်
ထားချက်အရ၊ ထိုကစားပွဲများကို ကွယ်
ပျောက်စေရန် ရေးသားဆုမ္မတော်မူအပ်
သော မေတ္တာစာ။

ထိယန္တိ ဝိနာသံ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိထိ။ ၊ဧတေန၊ ဤက
စားမှုဖြင့်။ ဝိနာသံ၊ ဥစ္စာကုန်ဆုံး ပျက်ပြုး နှမ်းပါးခြင်းသို့။
ထိရိယန္တိဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကြကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့
ပြုန်းတီးပျက်စီးခြင်းနိမိတ်ကြောင့်။ ထိ၊ ထိမည်၏။

ဤဝိပြိုဟ်စကား၊ အဓိပ္ပါယ်အသွားကို၊ အများတို့နာရန်၊
ရှိသလောက်ပြန်လိုက်မည်၊ တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၊ ထီးစည်ပါအဆုံး၊
သဒါလံပျက်ပြုန်း၊ သွက်သွက်လယ်မှုန်းပြီးလျှင်၊ လမ်းဆုံးတိုင်
အပြီး၊ တပြည်လုံး အမှိုက်သီးတွေကို၊ မြေကြီးပါ အောက်
စောင်း၊ အပါယ်သို့မှောက်လောင်းမည်ဟု၊ အပေါက်ကောင်းကျက်
ရှာ၍၊ မက်တဏှာ မှောင်လှိုင်း၊ ဒလက်ချာ ဒေါင်စိုင်းအောင်၊
မှိုင်းတိုက်ခါ တဆွေ့ဆွေ့၊ သဝေချာ မွေ့နိုင်သော၊ အမဲ့
ဆေး ကန်းကုန်၊ ငရဲဘေးလမ်းဆုံအောင်၊ မယုံလျှင်မလွတ်ဘဲ၊

ဇုတ်ခဲ၍ ထိုးစမ်းတော့၊ တကယ်တန်း တက်တက်ချော၊ ရှိသမျှ
 ဥစ္စာမျောသည့်ပြင်၊ မောရုံနှင့် ဆုံးမသတ်၊ အရူးတုင် ဗြူးဆတ်
 အောင်၊ မှုန်းတတ်သည် စင်းစင်းဟု၊ ထင်အလင်း ကျေညာ
 လျက်၊ ရောက်လေရာရပ်ခပင်းကို၊ ပြောင်တလင်းအကုန်လျှော်၊
 မဇ္ဈိမတိုင်းတဘော်က၊ ဝိုင်းကျော်၍ ထွက်ခဲ့သော ထို့သဘက်
 မြန်မာမီး၊ ငရဲမင်း လောင်တိုက်ကြီးတဲ့၊ အပြီးတိုင်မှတ်ထား၊
 သူနှင့်များ ညားရလျှင်၊ သေဌေးလား၊ သူကြွယ်လား၊ ထင်
 မှား အစ၊ သွေးမြောက်အောင် ဆူပြီးမှ၊ တစချင်းချူများ၊
 အတန်လောက်သွားလျှင်ပင်၊ စားမသိ အိပ်မသိ၊ ဇောရတက်
 မှိုင်းမိ၍၊ သတိလွတ် အမှိုက်တွင်၊ ခွင်လုံးပိုင် ဝှမ်းလောက်က
 စင်လုံးယိုင် ဂျန်းထောက်အောင်၊ တွန်းမှောက်ခါခဝါချ၊ ရွေး
 ပိန်ပိန် မကျန်ရအောင်၊ ရှိသမျှအဖြူ၊ * ထိကြေးဇေအပူ၊ အ
 သက်ပင့်အရှုဝယ်၊ ဆူမတတ် နှလုံး၊ သားမယား အမှန်းတွင်၊
 တအုံးအုံးတကြွက်ကြွက်၊ လူကြားမည် ရှင်ကြားမည်၊ ပြီပြီသား
 မရှက်၊ တကျက်ကျက် ရန်စည်၊ စိတ်ကြည်ခွင့် မရ၊ ဒါနမှု၊ သီ
 လမှု၊ အတုနှင့် အယောင်၊ အနိုင်သာဟန်ဆောင်၊ အများနှင့်၊
 ပေါင်မြောင်၍ အရောင်သာ ပြုရသည်၊ ကုသိုလ်စိတ် ထိုသုမှာ၊
 မြူလောက်မျှ မဝင်ဘဲ၊ ရှိရင်းစွဲ တရားလည်း၊ ၎င်းခြောက်ပါး
 လွင့်စင်၍၊ ငိုချင်လျှင်အရယ်ဖြစ်အောင်၊ အောင်ညှစ်ခါရွဲရုန်း၊
 မဲပြုံးသာ ပြုံးရသည်၊ နှလုံးကမအေး၊ ကုန်သမျှ ရှုံးကြေး
 ကြောင့်၊ မဆွေးဟန် မပူဟန်၊ လူစွမ်းနှင့်ကြုံလိုက်လျှင်၊ နက်
 ဖြန့်နှယ်၊ သဘက်နှယ်၊ ဘဏ္ဍာစားတယ်မလို၊ ရှက်ဆေးချယ်
 စကားပြောင်၊ သရေသာဆောင်ရသည်၊ နောင်ဘို့ရေး ခုဘို့
 ရေး၊ သားမယား ကျွေးမှုနှင့်၊ တွေးမိတိုင်း နှလုံးနောက်၊

သို့ကလောက် ဒုက္ခတွင်းသို့၊ ဇုတ်နင်းကာချနိုင်သော၊ ထိထားပြ
မှောင်ကြီး၊ တိုက်ဖျက်သည့် လောင်တိုက်မီးကို၊ ရီးရားမျှ မရှိ၊
ထင်အလင်းသိရအောင်၊ ပါဠိတော်ထုတ်လိုက်မည်။

ဣတ္ထိဓုတ္တော သုရာဓုတ္တော။
အက္ခဓုတ္တောစ ယော နရော။
လဒ္ဓံလဒ္ဓံ ဝိနာသေတိ။
တံ ပရာဘဝတော မုခံ။ ။

သန်းခေါင်ယံအခါ၊ သုံးလူ့ဘမြတ်စွာကို၊ နတ်လာ၍အ
မေးတွင်၊ မထွေးအောင် ဖြေကြားသော၊ ထိတရား ဒေသနာ၊
ယင်းဂါထာ အနက်ကား။ ။ယောနရော၊ အကြင်သူသည်။
ဣတ္ထိဓုတ္တော၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊ မိန်းမများနှင့်၊ လိုက်စား
လွန်ကြူး၊ အကျင့်ထူး၏။ သုရာဓုတ္တော၊ သောက်စားယစ်မှု၊
သောက်ကြူး၏။ အက္ခဓုတ္တော၊ ကြေ၊ ဖဲ့၊ တီချိုး ကစားကြူး
၏။ သောနရော၊ ထိုသူသည်။ လဒ္ဓံလဒ္ဓံ၊ ရရသမျှသောဥစ္စာ
စုကို။ ဝိနာသေတိ၊ နေ့မြင် ညပြောက်၊ မဖြုန်းလောက်ဘဲ၊
ဖြောက်ဖျက် ဖြုန်းတီး၍ ပစ်တတ်၏။ တံ၊ ထိုမိန်းမ သေရည်၊
ကြွေထီးလောင်းစား၊ ကြူးမှုများသည်။ ပရာဘဝတော၊ ဆုံး
ရှုံးပျက်စီးခြင်း၏။ မုခံ၊ အကြောင်းပေတည်း။

ဒေသနာအရာ၊ အဓိပ္ပါယ်အကျမှ၊ မိန်းမကြူး၊ သေရည်
ကြိုက်၊ ထိလိုက်သူတသင်း၊ သုံးဦးသား အဖျင်းသည်၊ နေ့မ
လင်း၊ ညဉ့်မလင်း၊ အမှိုက်ခင်းပင်လယ်၊ အဘိဇ္ဈာပြင်ကျယ်

နှင့်၊ မဆယ်သာမကပ်သာ၊ ငါဘုရား မြတ်စွာမှ၊ ဩချကာ
လွှတ်ရသော၊ မချွတ်နိုင်ပလပေ၊ သံသရာတစ္ဆေ၊ ငရဲမင်းမိတ်
ဆွေ၊ မာရ်နတ်နှယ် တတွေမှာ၊ အသေခက် အရှင်ခက်၊ ရှေး
ကုသိုလ်မျိုးဆက်ကြောင့်၊ တိုးတက်သည့်နေ၊ လက်ထက်ပွားအ
မွေရ၊ တရားနှင့်ရှိကြသော၊ ဓမ္မယပစ္စည်းများကို၊ သိပ်သည်း
အောင်မသုံး၊ လိပ်လည်းအောင် ဖြုန်းပြီးလျှင်၊ အဆိပ်တုံးပမာ၊
ရောမအဘိဇ္ဈာနှင့်၊ သက်ခန္ဓာမေးမှုကို၊ ရှေးရှုသည်အနေ
ကြောင့်၊ “သေလျှင်လည်းအပါယ်ဘောင်၊ ရှင်လျှင်လည်း သီ
လကြောင်”၊ နောင်ကိုလည်းစရိုက်မဲ့၊ ဘဝတိုင်းလိုက်စွဲ၍၊ အ
မှိုက်ခဲ တန်းလမ်း၊ သံသရာစခန်းဝယ်၊ အပန်းနှယ် ရှည်ရှည်နှင့်၊
အလီလီမောရအောင်၊ မျောကြမည့်လူစုဟု၊ သဗ္ဗညုဒေသနာ၊
အဓိပ္ပာယ်လာချေသည်။

ပါရမီသမ္ဘာ၊ ဖြည့်ပြီးသူမှန်လှ၍၊ တဆံမျှမလို၊ ပစ္စိမ
ပုဂ္ဂိုလ်ဟု၊ ဆိုရပြီးယောကျ်ား၊ ဗာရာဏ သေဌေးသားသော်မှ၊
ထိုသုံးပါး အလေ့အမဲ့၊ လက်ဦးစွာ စွဲရှိ၍၊ မဂ်နှင့်လွဲ၊ ဖိုလ်နှင့်
ကွာ၊ ကုဋေပေါင်းဥစ္စာ၊ လေးဆယ်လုံးဖြူခါလျက်၊ ယာစကာ
ဘုန်းတောင်း၊ သက်မွေးကြောင်း အပြုတွင်၊ သဗ္ဗညုမြင်တော်
မူ၍။

အစရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ၊
အလဒ္ဓါ ယောဗ္ဗနေ ဓနံ၊
ဇီဏ္ဏကောဉ္ဇာဝ စျာယန္တိ၊
ခိဏမစ္ဆော ပလ္လလေ။ ။

ဒေသနာဓမ္မကို၊ မြတ်ညီလှအာနန္ဒအား၊ ထုတ်ပြန်ကာ၊

ဟောကြားတော်မူလေသတည်း။ ၊ အနက်ကား၊ ယောဗုဒ္ဓ၊ အားအင်ကျယ်၍၊ အရွယ်ကောင်းတုန်းအခါ၌။ ပြဟ္မစရိယံ၊ သူတော်ကျင့်ဝတ်၊ တရားမြတ်ကို။ အစရိက္ခာ၊ မကျင့်မလိုက်လေဘဲ။ ခနဉ္စ၊ ဥစ္စာအင်အား၊ ကိုယ် စီးပွားကိုသော်လည်း။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ အလဒ္ဓါ၊ ရအောင်မရှာလိုက်လေမိဘဲ။ ဗာလာ၊ မောဟပြောထူ၊ မှိုက်သောသူတို့သည်။ ခိဏမစ္ဆေ၊ ငါးကုန်သော၊ ပလ္လေ၊ ရှိညွှန်အိုင်ဗက်ထဲ၌။ ဇိဏ္ဏဓကာဉ္စာဝ၊ အင်အားယွင်းယို၊ ကြိုးကြာအိုကြီးကဲ့သို့။ စျာယန္တိ၊ နှလုံးပူဆွေး၊ တရေးရေးဖြင့်၊ မအေးအောင် စိုးရိမ်ကြရကုန်၏။

ဤဒေသနာ၊ အဓိပ္ပါယ်အလာကို၊ ပညာနှင့်ချင့်စာ၍၊ ဘုရားရှင်သာသနာ၊ ထွန်းလင်းသည့်အခါကို၊ လူမှာလည်း လူ့အလိုက်၊ ရှင်မှာလည်း ရှင်အလိုက်၊ ဘုရားရှင်မကြိုက်သော၊ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါး၊ ယုတ်မာသည့် တရားကို၊ လက်လွှတ်သားရှောင်ကွင်း၍၊ နှလုံးသွင်းဖြူဖြူ၊ သူတော်မျိုးပြီပြီ၊ ဇောသဒ္ဓါ မှန်ရည်လျက်၊ ကြည်ကြည်ကြီး အသက်မွေးရပါမည်ကို၊ နောက်ရေးကိုမထောက်၊ နှလုံးသွေး ပွက်ပေါက်အောင်၊ နောက်ခြင်တိုင်းနောက်ကြ၍၊ ရောက်တတ်ရာမရွေး၊ အသက်မွေး သပွတ်အူ၊ သူတော်ကောင်း စိမ်းဆတ်၊ အုပ်မနပ် ငှက်ပျောလို “မနောက ကလိမ်ချုံ၊ အပြောက ဝတိန်ဘုံ” ယုံလောက်အောင်ဖွဲ့နွဲ့၊ ကုန်မှောက်အောင် ညာဏ်ခွဲ၍၊ အရှဲ့နှင့် အကဲဆစ် “အထဲညစ် အပေါ်ပြောင်” မတွေ့မှ အနိုင်ရှောင်၊ သူတော်ယောင်တဘက်လှ “ပစပ်ပြောက ပြားသကာ၊ ဓာတ်သဘောက ခါးတမာ၊ မပြုသာလျှင် ငရဲကြောက်၊ ပြုသာလျှင် အလဲမှောက်၊”

သံသရာမှာဈေးကြောင်းပေါက်၊ အပါယ်ဘေး ရွေးမျှမကြောက်
 ခုမျက်မှောက် ဒိဋ္ဌကိုသာ၊ နိဗ္ဗာန်လောက်စိတ်ချရ၍၊ အနိစ္စသ
 ဘောမျိုးမှာ၊ ပြောရိုးမို့ပြောကြသည်၊ မနောက မြောက်လေ
 ပေ၊ သတိနှင့် သံဝေမှာ၊ ဟန်သရေ လုပ်ဆောင်လျက်၊ အ
 ဟုတ်ယောင် ထင်မှားအောင်၊ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့၊ သေ
 ရမည် မချို့ပြီ၊ နောက်အဘို့ ပါကြအောင်၊ ဒါနမျိုး သီလမျိုး
 ဘာဝနာမျိုးများတို့၊ ကျိုးစားမှ တော်တန်မည်ဟု၊ အပေါ်ယံ
 တသောသော၊ တွေ့သုနှင့်လိုက်လျောအောင်၊ အပြောမှာ
 နောက်မကျ၊ ရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စ၊ ပစ္စည်းရေး ကျခဲလျှင်၊ အ
 နိစ္စဒုက္ခ၊ အနတ္တမြိုင်မြိုင်နှင့်၊ ကိုင်လိုက်ချည့်ဗိုင်းဗိုင်းလဲ၊ ဆီထဲ
 မှာ ရေနှေး၊ ဆေးထဲမှာရွက်ချပ်၊ ဗျပ်ထဲမှာ မရင်းဆန်၊ ရေနံမှာ
 ရေစွက်၊ လက်ဘက်မှာ ရေကူ၊ ဘယ်ကုန်မျိုးမဟူပြီ၊ တူသာတူ
 ပေလေစေ၊ ညစ်နည်းတွေ ကိုယ်စီနှင့်၊ ပလီညာဏ်လောဘ၊
 ဝစီကံစောရကို၊ မနောဇ၊ ပတ္တမြားကဲ့သို့၊ အားကိုးဘွယ်
 အတတ်၊ အလိမ္မာကောင်းထင်မှတ်၍၊ ဂုဏ်ဒြပ်ဟိတ်တွေနှင့်၊
 စိတ်အနေမြင့်ကြသည်၊ မရဏသု စက်ကွင်းဝယ်၊ မှုလက်ငင်း
 ရောနှင့်၊ မနေသာကြပ်တည်းလျက်၊ လျှပ်စည်းရောင် တပြက်
 စာမျှ၊ မသက်သာရှိသည်ကို၊ သတိပင် မရဘဲ၊ တဏှာကျွန်
 ငါသူရဲပေဟု၊ လူထဲမှာ ဘော်၍ပြုသည့်နယ်၊ ဗာလကင်း တ
 ထောင်ထောင်၊ သူ့ပစ္စည်း အကြောင်နှင့်၊ ခေါင်ဆိုသည့် ဆု
 တောင်းကို၊ ကောင်းကောင်းကြီးကျက်ထား၍၊ ဘုရားရှင် ရှေ့
 တော်ဝယ်၊ တအော်အော်ရွတ်ကြသည်၊ သုံးလူ့တွင်အမော်၊
 ရွှေရုပ်ပွား ကိုယ်တော်လည်း၊ မတော်ဘူး နင်တို့မှ၊ နင့်လူဘွယ်
 ဝတ္ထုမှာ၊ မုသားက ဘယ် လောက်ပါ၊ အဝါက ဘယ် လောက်

ကဲ၊ အစဉ်းလဲက ဘယ်လောက်ဝင်၊ မစင်သည့် ဝတ္ထုများကို၊
ငါဘုရားမခံထိုက်ဟု၊ လှန်လိုက်တော် မမူဘဲ၊ မသူတော် စရိုက်
ထွန်းကားသည့် အခိုက်ပေကို၊ အလိုက်သာ ကောင်းသေးသည်
ဟု၊ ယဉ်ကျေးသည့် နှလုံးနှင့်၊ ပြုံး၍သာ နေတော်မူလေ
သည်။

ဆိုကဲ့ပြီးသရုပ်၊ လောက၏ အရှုပ်ကို၊ ဟုတ်သလောက် မြင်
ပါလျက်၊ သင်္ဃာတော်အများမှာလည်း၊ ဘုရားရှင် ရိပ်အကဲ
ကို၊ စိတ်ထဲက ချင့်မြော်၍၊ သင့်လျော်အောင် သုံးတော်မူကြ
ရပေသည်၊ အာဇီဝဌညွှာ၊ ရောင်းချစဉ်အခါက၊ ဗလချာ လူး
လဲသော၊ ပစ္စည်းမဲ့ ဝတ္ထုကံ၊ မသန့်ရိုး မှန်သော်လည်း၊ အလှူခံ
မြတ်ပေက၊ အလပ်လောက် အကျိုးထူး၊ ပေးဘူးသော သက်
သေလည်း၊ ထွက်ပေ၏၊ ဇိုးဇင်း ရောင်းဝယ်စဉ် အရင်းက၊ စဉ်း
လဲခြင်း မရောဘက်၊ လောင်းစားမှု မနှောရက်ဘဲ၊ သက်သက်
သား နှလုံးကောင်းနှင့်၊ ရောင်းဝယ်သူ အများကို၊ နတ်သိကြား
ဦးခိုက်၊ အပူဇော်ခံထိုက်ကြောင်းမှာ။

ဓမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိ။
တေ နမဿာမိ မာတလိ။

ဒေသနာရှိပေသည်။ မာတလိ၊ မာတလိနတ်သား။ ယေ၊
အကြင် သူတို့သည်။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့် ရသော ဥစ္စာဖြင့်။
ဒါရံ၊ သားမယားကို။ ပေါသေန္တိ၊ ကျွေးမွေး ကြကုန်၏။
တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ အဟံ၊ ငါသိကြားသည်။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုး
ပေသတည်း။

ဆန်းပွေ့မှု ပယောဂ၊ ဝိသမ လောဘကြောင့်၊ ဘောဂတွေ
 များကြွယ်၍၊ ဘုရားတယ် ကျောင်းဆောက်၊ ကြက်သရေ ဂုံဏ်
 ရောက်လျက်၊ တရာလောက် အသက်ရှည်၊ လူလုပ်ခါနေသည်
 ထက်၊ ဓမ္မေန သမေန၊ အာဇီဝ ဖြူဖြူနှင့်၊ လူကြည်ညို-
 နတ်ကြည်ညို၊ အသက်ပင် တိုသော်လည်း၊ ထိုသူသာအမြတ်
 ဟု၊ သုံးလူ့နတ်သယမ္ဘူ၊ မိန့်ခွန်းတော်ကြွသောကြောင့်၊ လူ
 မိစ္ဆာသက်သက်၊ နှလုံးသွေး အနက်တွေကို၊ တုဘက်၍ အား
 ကျလျှင်၊ မှားရမည် တန္တိဟု၊ ဥာဏ်ရှိလျှင် သတိထားရန်ဘို့၊
 ထိတရားဟောလိုက်ပေသည် ဒါယကာ လေ့သူကြီး။

ထိ မေတ္တာစာပြီး၏။

XOX

နားမေတ္တာစာ

၁၂၄၇-ခု၊ အင်္ဂလိပ်မင်းဝင်စတွင်၊ မု်ရွာ
မြို့၊ လူကြီး-လူကောင်း အပေါင်းတို့၊
တောင်း ပန် ချက် အ ရ၊ ရေး သား
တော်မူအပ်သော မေတ္တာစာ။

စက်လေစုံ လွင်သာ၊ မင်္ဂလာသမိုက်၊ အလုံမြို့အောက်တိုက်
ဝယ်၊ သိုက်မြိုက်သည့်ဌာန၊ မု်ရွာမြို့ဒေသဟု၊ ပါကဋ ကျေ
ညာသော၊ ရွာမဟေရပ်ကြီးက၊ နတ်တီးသည့် စည်မုရိုးကဲ့သို့၊
ရှည်အကျိုး ဖြစ်ပွားရန်၊ တရားရင်းသုတ္တန်ကို၊ ထုတ်ပြန်ကာ
လင်းလိုက်မည်၊ နားသွင်း၍ ထောင်ကြပါ။

ခေတ်ကာလ ယခု၊ ဖြစ်လာရအမှုမှာ၊ ဘယ်သူ့ကို ကိုးစား၊
ဘယ်သူ့ကို ငြိုးထားမည်၊ ရိုးမှားလို့ မသင့်၊ စဉ်းစားဘို့အခွင့်
မှာ၊ ချိန်သင့်ခါ မှန်းမည်ဟု၊ တတိုင်းလုံးကြမ္မာ၊ ဝိဘက်ရင်း
ပါသောကြောင့်၊ သာကိနွယ် သိန်းခြောက်သောင်း၊ ဆွေတော်
မျိုးအပေါင်းတို့၊ သူမကောင်း မိစ္ဆာဉာဏ်၊ ဝိဋ္ဌဋ္ဌူဘေးရန်
ကြောင့်၊ ကျွမ်းပြန်အောင် ပျက်ပြားရာ၊ မြတ်ဘုရားဘုန်းလှိုင်
လည်း၊ ကိုယ်တော်တိုင် မားမား၊ သုံးကြိမ်တိုင်ကြသွား၍၊ ကား
သော်လည်းမရ၊ မ၊သော်လည်း မတတ်သာ၊ နတ်၊သိကြား၊
ဗြဟ္မာတို့၊ နေအားသည့်တွက်တာနှင့်၊ ဆိုစရာမရှိပြီ။

ဝိဋ္ဌဋ္ဌုဘုရင်၊ သာဝတ္ထိပြည့်ရှင်လည်း၊ သာကိဝင် တပြည်
လုံးကို၊ ဖျက်မှုန်းသည့် ကံသစ်ကြောင့်၊ စစ်ရဲမက်ဗိုလ်ပါနှင့်၊
မြစ်ကန်ရေစခမ်းတွင်၊ ဗယမ်းဘတာပျက်ပြား၍၊ ငါးလိပ်တို့
အစာ၊ ဖြစ်ဘူးသည့်ကျမ်းလာ၊ ဒေသနာအထွက်နှင့်၊ ချိန်စက်
ကာ ယူရလျှင်၊ “ပျက်သူမှာ ဖြစ်လမ်း၊ ဖျက်သူမှာ နစ်မွန်းဘို့”
စခမ်းလမ်း ဆိုက်လေသည်။

ထိုက်သက်ရင်းတရား၊ ခုဖြစ်ပုံအလားကို၊ ဘုရားဟောကျမ်း
ထွက်နှင့်၊ အချက်ကျ ညှိလိုက်သော်။

၁။ ဘာရံ ဝဟတိယော ယဿ၊
နိဗ္ဗော အတ္တသော သဒါ၊
မာတာပိစ ဘာတာစ၊
ဥာတိမိတ္တာစ တဿ သော။ ။

၂။ ယေတာဒိသေ နုကမ္ပန္တိ၊
ကတညု ကတဝေဒိနော၊
ဝစ္ဆန္တိ ယသဘောဂေဟိ၊
သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ ။

၃။ ယေစ တေနာ နုကမ္ပန္တိ၊
သံမုဋ္ဌာ မိတ္တဒုဗ္ဗိနော၊
ဟာယန္တိ ယသဘောဂေဟိ၊
ကာပေက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ ။

ဤပါဠိပဒ၊ အဓိပ္ပာယ်ကျသည်မှာ၊ မိဘနှင့် ဆရာ၊ ဥာတ
ကာတစု၊ ကျေးဇူးပြု စီးပွားဘက်၊ ခြောက်ဦးသား အနက်ဝယ်၊

တသက်နှင့်တကိုယ်၊ မပျက်ဘူးအလိုနှင့်၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား၊ လက်
မကွာထားနိုင်မှ၊ စီးပွားဟောင်းမပျက်၊ စီးပွားသစ် တိုးတက်
၍ ချမ်းသာ သက်ရှည်ရာသည်။

ခြောက်ဦးသည် ထိုသူကို၊ မကြည်ဖြူ မသနား၊ အလေးမဲ့
ပေါ့စားလျှင်၊ စီးပွားသစ်မတိုး၊ စီးပွားဟောင်းညှိုးသည့်ပြင်၊
ဘေးမျိုးစုံသောကနှင့်၊ မောရမည်တကယ်ဟု၊ အဓိပ္ပာယ်အပြု၊
အနက်သွားကျချေသည်။

မြန်မာ့နယ်တရိုး၊ ကျွန်ုပ်တို့လူမျိုးမှာ၊ ရှေးအရိုး ဗြဟ္မစိုရ်၊
ကမ္ဘာစောင့်တရားကိုယ်၊ ယင်းယိုသည့်အမှု၊ သည်အချက် တခု
နှင့်ပင်၊ ယခုလိုဖြစ်ရေး၊ တညင်းလုံး ခေတ်ဘေးကို၊ နှစ်ခဲဝေး
ဆက်လက်ကာ၊ တွေ့ကြလျက်နေပါသည်၊ မိတ်သဟာ ဖြန့်ဖြူး၊
ဆိုခဲ့သည့် ခြောက်ဦးတွင်၊ အထူးပင်ကွက်ခြား၍၊ တရားပျက်
နာသည်မှာ၊ ကမ္ဘာနှင့်အမျှ၊ မြန်မာတို့ဒေသသည်၊ ဇင်္ဂလပြီပြီ၊
နှား-ကျဲကို အားမိုလျက်၊ ဘိုး-ဘေး-ဘီ-အစဉ်၊ သက်မွေမှု တွင်
သည်ကို၊ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သို့သနစ် အကြောင်းရင်း၊ သိကြလျက်အခင်းပါကို၊ သနား
ခြင်း ကွာဝေးသည့်၊ ငရဲခွေးအစာ၊ လူဒုဿိ ပြိတ္တာတို့၊ မာနီ
မိစ္ဆာ ယှဉ်ပူး၍၊ ကျေးဇူးပြု စီးပွားဘက်၊ မြန်မာနွယ်အဆက်၊
ကမ္ဘာကဘက်ခဲ့၍၊ အသက်၏သဏ္ဌာန်၊ မိတ်ရင်းစစ်မှန်လှသော၊
တိရစ္ဆာန် ကျဲ-နှားကို၊ သားမယားမွေးမှုနှင့်၊ ကရုဏာမုကပံဘဲ၊
သတ်ဖြတ်၍ရောင်းသူမှာ၊ လမ်းနှစ်ကြောင်းမရှိ၊ အဝီစိ အောက်
ရွာမှာ၊ ကမ္ဘာကိုရက်တုတ်၍၊ ထောင့်တသက်သွားတော့မည်။

တရားကိုယ် ထင်လင်းမို့၊ စဉ်းငုတ်ခွင့်မလိုပြီ၊ ဝယ်ကြသူ
တခုကိုသာ၊ တရားကိုထင်လင်းအောင်၊ သတင်းစာ ကမ်းလိုက်
ပါသည်။

ကျမ်းဝိဘင်းဌာနကထာ၊ တိုက်ရိုက်ကြီးအလာမှာ၊ ပါဏာတိ
ပါတ၊ ပြုလုပ်သည့် ဌာနဝယ်၊ ကာယကံရှင်တခန်း၊ ချီးမွမ်းသူ
တယောက်၊ ဝမ်းမြောက်သူတဘက်၊ သုံးဦးသားအနက်၊ အ
ကျိုးဆက် မတူကြ၊ ကာယကံရှင် ဗာလမှာ၊ နိရယ တာလမ်း၊
ချီးမွမ်းသူ ပြိတ္တာရောက်၊ ဝမ်းမြောက်သူ အနေမှာ၊ တိရိစ္ဆာန်
ဖြစ်စေဟု၊ ဝေပုံကျအပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက် သင်းသီးတွင်၊ ပစ္စည်း
ရှင် ဝယ်လူစုမှာ၊ ချီးမွမ်းမှု တစိတ်ပါ၊ ဝမ်းသာမှု တသွယ်ထက်၊
နှစ်ပါးစုံ ရောယှက်သော်၊ လက်သည်ထက် အပြစ်ကြီးမည်ဟု၊
ယူမှီးရန် ကျသော်လည်း၊ ကာယကံအရှင်နှင့်၊ တူလျှင်ပင် မနဲ
ပြီ၊ နောက်ဆွဲက လိုက်ရကြောင်းမှာ၊ တခုကောင်း အတွက်၊
ဝမ်းသာသည့် အချက်နှင့်ပင်၊ ဆက်ဆက်ကြီး ပါရမည်ဟု၊ ဌ
ကထာ ရှိသည်ပင်။

ယုတ္တိနှင့် စဉ်းစားလျှင်။ ရောင်းသမား ဝယ်သမား၊ နှစ်ဦး
သား သဘောတူ၊ ဝယ်သူက မူလ၊ ရောင်းသူမှာ ဘူတ၊ ဝယ်
သူပေါ်မှ ရောင်းသူရှင်၊ ရောင်းသူရှင်မှ တွင်တွင်သတ်၊ နဘေ
ထပ် လွန်းပေါင်းတင်၊ သည်အတိုင်း မြင်ကြလျက်၊ ဇုတ်ဝင်
သည့် တဏှာကြောင့်၊ ဟင်းလျာသည် ဆိုလျှင်ပင်၊ ခိုပြီသည်
အတိုင်း၊ ဝိုင်းကြသည် ကြွက်ကြွက်ဆူ၊ သူမရ ငါမရ၊ ငွေစကို
တပြင်ပြင်၊ ချိန်ခွင်ကို တခါခါ၊ နက်ဖြန်လည်း လာပါနော်၊
သံဘက်လည်း မျှော်ပါမည်၊ ခေါ်လိုက်သူ အချို့ လက်တို့၍

မာသုမ္မာ၊ ဟင်းလျာသည် လာခဲဟု၊ စိတ်ထဲက တ သူ တ၊ သို့
ဖြစ်၍ နေကြလျက်၊ ပါးစပ်က ပရိယာယ်၊ ရောင်းလာလို့
ဝယ်ပါသည်၊ ဘယ်အပြစ် မရှိပေါင်ဟု၊ ရောင်လို့ များ မဟန့်၊
ဝမ်းထဲက သဘောကို၊ မပြောဘဲ ကုန်စင်အောင်၊ မြင်ရင်းစွဲ
ဖြစ်ကြသည်။

ပစ္စည်းရှင် ဝယ်သူတို့၊ ကုပုံသည့်အလား၊ ပေးလိုက်သည့်
ဒင်္ဂါးလည်း၊ နွားရှာ၍ သွင်းသူနှင့်၊ စီးပွားတူ လုပ်ဘက်၊ ငွေ
မြင်သည့် အတွက်ကြောင့်၊ သွက်သွက်လည် အတွင်ခိုး၊ လှည်း
တောင်သူ တရိုးမှာ၊ နွားမျိုးများ ပြတ်မတတ်၊ သားမယား
အငတ်တွင်၊ မတ်တတ်မှိုင့် ကြံမရ၍၊ ထားပြလို့ ဝင်သူဝင်၊ သို့
ဖြစ်အင် မူလမှာ၊ ဝယ်သူက အခြေရင်း၊ ဟုတ်မဟုတ် မငြင်း
နှင့်၊ ထင်အလင်း ဒိဋ္ဌ၊ မျက်မြင်ပင် ဖြစ်ကြသည်။

သည်ရသ တဏှာမွဲ၊ သူအတင့်ရဲတိုင်းကို၊ အကဲက မသန်၊
ဇုတ်လွဲ၍ ခံကြလျှင်၊ ပါယ်လေးတန် ဒုက္ခမှာ၊ မြုပ်ကြမည်
စင်းစင်း၊ သည်တဏှာ ကင်းလျှင်ပင်၊ တတောလင်း အမှိုက်၊
သည်လောဘ စရိုက်ကို၊ အမြိုက်သီး အလား၊ အလိုက်ကြီး
မှားကြလျှင်၊ ပါယ်လေးပါး ယမ,ဘုံတွင်၊ အိမ်ထောင်စု ဆေး
တော်ထိုး၊ ရိုးအမျိုး စာရင်းမှန်၊ ရွှေတိုက်တော် လက်ခံနှင့်၊
မပြန်တန်း စာချုပ်၍၊ စုမ်းစုမ်းကြီး မြုပ်ကြမည်၊ မဟုတ်ဘူး
မထင်နှင့်၊ မယုံလျှင် ကိုယ်တွေ့မှ၊ ဆိုသရွေ့ မကဟု၊ လှလှကြီး
သိလိမ့်မည်။

ဇာတ်နိပါတ် သက်သေကို၊ ရှာဘွေကာ ထုတ်ဆိုလျှင်၊ ပို
အမှို များမည်ကြောင့်၊ တရားသား သက်သက်၊ စကားသွား

ညက်ညက်နှင့်၊ နားမျက်စိ မခိုသာအောင်၊ လိုရာတွင် ဖြောင့်
လိုက်သည်။

ရောင့်တက်သည့်လောဘ၊ မနောကံ ဇောကြွ၍၊ ဂေါမံသ
ဟင်းလျှာကို၊ မြှန်ရှက်စွာ စားရမှ၊ ဆီအသားဖွံ့ဖြိုး၊ ဥာဏ်
ပညာ တိုးသည်ဟု၊ နှလုံးဆိုး စကားတတ်၊ ကပ်လျှင်သာ ကပ်
ရမည်၊ သုတ်နိပါတ် ကျမ်းဂန်တွင်၊ နာဖျားရန် အကြောင်း
ဟု၊ ထုံးဟောင်းကို တွေ့ရသည်။

အလေ့ဆိုး ဝသီဉာဉ်၊ သည်တဏှာ သူငင်၍၊ လူအရှင် ငုတ်
တုတ်နှင့်၊ ပြိတ္တာရုပ် ဇာတ်ပေါ်၍၊ တအော်အော်နေရကြောင်း၊
၎င်းပြင် အပါယ်ကျ၊ ဇာတ်ဝတ္ထု သာဓကမှာ၊ ကျောင်းတကာ
ကျောင်းတိုင်းတွင်၊ ကိုးကြောင်းရေး၊ ဆယ်ကြောင်းရေး၊ စာ
တိုက်ချင်း ရှက်ထွေး၍၊ မကွေးသာ မဆန့်သာ၊ ပေါ်များလှ
ပါတော့သည်။

သည်တဏှာ စရိုက်ကို၊ အလိုလိုက်မှားကြလျှင်၊ နွားသတ်တို့
သွားရာ၊ နောက်တော် လိုက်ပါပြီးလျှင်၊ နွားရုပ်သွင် အထူး
နှင့်၊ တဘူးဘူး တဘဲဘဲ၊ မစဲအောင် တွန်မြည်၍၊ နှစ်အရှည်
မောကြမည်။

သို့သဘောတန္တီ၊ အမှန်ကို သိကြ၍၊ ပကတိအရိုး၊ ဟင်း
သီးမျိုး၊ ဟင်းရွက်မျိုး၊ ကောင်းနိုးရာ ရှာကြ၍၊ ဆီအတန်၊
ဆား အထိုက်၊ မှမ်းမံဘွယ် အလိုက်နှင့်၊ သိုက်မြိုက်အောင် စီ
ရင်၍၊ သူတော်စင် အနှုန်း၊ စိတ်သတ်၍ သုံးပါလျှင်၊ အဆုံး
တိုင် မြှန်ရှက်၊ ဘေးရောဂါ မဘက်၊ ဆီအသား ပွားတက်၍၊
အသက်လည်း ရှည်ပါသည်။

သန္တုဠိ အချက်မှာ၊ စက္ကဝါက် ငှက်မင်း၊ အလောင်းတော်
ကျေးသင်းတို့၊ ခင်းခဲ့သည့်စံထုံးနှင့်၊ လုံးလုံးကြီး မထပ်ငြား
သော်လည်း၊ တတ်အားသမျှ ခြိုးခြံလျှင်ပင်၊ အကျိုးတန် ပေး
ပါသည်။

ကျေးသူတော် ထုံးဟောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးအားပြု
၍၊ သည်ဝတ္ထုအသားထူးကို၊ မစားဘူးကော်ဟု၊ ဓိဋ္ဌာန်၍ပြီပြီ၊
သည်အတိုင်းညီပါလျှင်၊ ပါရမီဆယ်ဖြာလည်း၊ အလွယ်သာ
ရမူ၊ အကုန်လုံးစုပါသည်။

ယခုခါ ခေတ်အတွင်းမှာ၊ နှားသားဟင်း၊ ကျွဲသားဟင်း
အသန့်ပင်လွတ်ကင်းအောင်၊ ရှင်းရှင်းကြီးစင်ပြောင်၊ ကျွန်ုပ်တို့
ရှောင်ပါသည်။ နောင်လာရန်အဘို့၊ ကြားသမျှ ကရိုရယ်၊
ကျွန်ုပ်တို့ထပ်တူ၊ သဘောထားဖြူကြပါ။

သူတို့လို တီတီတာတာ၊ မပြောတတ်ရှာကြလို့၊ ငုတ်တုတ်
သာမပြန်လှန်၊ ပြုသမျှခံရသည်၊ ဌာန်ကရိုဏ်းပြတ်သား၊ နှုတ်
လျာများ တတ်အားလျှင်၊ နှားတို့က ဆိုရန်၊ ခွင့်ရှိသည် အမှန်
မှာ၊ မြန်မာနှင့် ကုလား၊ နှစ်ပြည်တောင် တိုင်းသားတို့၊ ဖြစ်
ပွားသည့် တွက်တာသည်၊ ငါတို့မှာ သေတ္တု၊ အကုန်လုံးစုချေ
သည်။

သူတို့ဘေး၊ သူတို့ဘိုး၊ သူတို့နွယ်တရိုး၊ တမျိုးလုံး တဆွေ
လုံး၊ သူတို့တိုင်မဆုံး၊ တို့တတွေ ပခုံးမှာ၊ မီးဟုန်းဟုန်း ထမ
တတ်၊ တို့လုံ့လ၊ တို့စွမ်းအန်၊ တို့အပန်းခံနိုင်လို့၊ ဆန်စပါး
ပြောင်းနှမ်း၊ ဗူးခယမ်းပဲအမျိုး မြေပြင်လုံးမောက်ဖိုးအောင်၊
တိုးတက်သည့်ဘဏ္ဍာနှင့်၊ လိုရာတိုင်း ပြည့်စုံ၊ ကုန်လုံကြ အသီး
သီး၊ ကျောင်းကြီးဆောက် ဘုရားတယ်၊ တတိုင်းလုံးကြယ်သည်

မှာ၊ ဘယ်သူကအရင်းဟု၊ စဉ်းစားဘွယ်မရှိ၊ ထင်အလင်း သိ
 ပါလျက်၊ သတိပင်မပေါ်၊ ကျေးဇူးကိုမမျှော်၊ စိတ်အချော်
 တိမ်းပါး၊ မိတ်မတော် စိမ်းကားလျက်၊ တို့အသား တို့အသဲ၊
 တို့အဆီရဲ့ရဲ့ကို၊ ထမင်းပဲ့အလယ်၊ အနင့်သား တယ်ပြီးလျှင်၊
 ရယ်ကာနှင့် ပြုံးကာ၊ အရသာ ခံစား၍၊ လင်မယား တတွေ၊
 မြို့ကြသည့်အနေမှာ၊ မြှိုင်နိုင်ပေ သူတို့ကိုယ်၊ မျိုရက်ပေ သူ့
 ခံတွင်း၊ တို့လုပ်သည့်ထမင်းကို၊ တို့ဟင်းလျာ အသားနှင့်၊ စား
 ကြသည့်ဖြစ်နဲ့ကို၊ တို့အသဲနာလိုက်ကဲ့၊ ကမ္ဘာဦးစတင်၊ ထက်
 ကာရီ ယခင်တ၊ ချေ-သမင် တောသား အများတို့ ထူးစံ၊
 တိရိစ္ဆာန်စရိုက်၊ တို့ဘာသာ တသိုက်၊ အလိုက်များ နေခဲ့ကြ
 လျှင်၊ မသေမိစပ်ကြား၊ အိပ်ချင်အိပ် စားချင်စား၊ သွားချင်
 သွား၊ လာချင်လာ၊ အပုံကြီးချမ်းသာမည်။

ယခုမှာ လားလား၊ အဓမ္မလူသားနှင့်၊ စီးပွားတူ ချမ်းသာ
 ဘက်၊ ခိုမိသည့်အတွက်ကြောင့်၊ တက်တက်ကြီး အကုန်မှား၊
 ငါးပါးမွှောက်၊ ခြောက်ပါးမွှောက်၊ မှားသလောက် မပြော
 သာ၊ သက်ခန္ဓာရှိစဉ်လည်း၊ မချီအောင်စေစား၊ တို့ကိုယ်
 ကောင့်အသားကို၊ ဟင်းတပါးသတ်၍လုပ်၊ ဘယ်သင်းကဟုတ်
 သေးတုန်း၊ ယုတ်မာသည့် ဖြစ်လား၊ သည့်လောက်တောင်
 ရိုင်းငြားသည့်၊ လူသားတို့ လက်ထဲတွင်၊ ဖွဲ့ပြောင်းရိုး မြက်ရေ၊
 သုံးစား၍နေရသည်ထက်၊ တောကျားတွေပါးစပ်မှာ၊ ခေါင်း
 ပြတ်၍သေရခြင်းသည်၊ လွန်အမင်း မြတ်သေး၏။

ရှေးအထက်ကာရီ၊ ပဝေဏီအခြေက၊ ရေလိုက်ကြီး မွှောက်
 မှား၍၊ တို့နောက်သားတစုမှာ၊ လူဘီလူးအစာ၊ ဟင်းလျာတို့
 အပြီး၊ ဗူးသီးနှင့် ကြုံလုံကြုံ၊ ဖရုံနှင့် ငြားလိုငြား၊ သခွားနှင့်

တဲလိုတဲ၊ ချိုတနဲချဉ်တတွေ၊ တို့ဖြစ်ပုံအနေနယ်၊ သေလျှင်လည်း
လတ်တလော၊ ရှင်စဉ်လည်း ဖတ်ဖတ်မော၊ အဟော ဒုက္ခ၊
ဘယ်အခါတွင်မှ၊ သက်သာရာ မရအောင် တို့ကြမ္မာ ပြန်ကို၊
အသဲထိနာလိုက်ပါဘိ၊ ဥာတကာ တသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းတို့ဟု၊
နွားချင်းချင်း ဆိုကြရန်၊ ခွင့်ရှိသည် အမှန်ပင်။

သနားရန်တာလမ်း၊ ရှိသမျှစခန်းကို၊ ဆုံးကမ်းရောက်မျှော်
ခေါ်၍၊ မသူတော်စရိုက်၊ ထွန်းကားသည့်အခိုက်ကို၊ အလိုက်
သင့် အရှောင်ကောင်းနိုင်မှ၊ နောင်နှောင်းကိုချမ်းသာ၍၊ နတ်
ရွာမှာ အတူတွေ့ကြရအောင်၊ အလေ့ကောင်းရှင်းရှင်း၊ ဇော
သဒ္ဓါစင်းစင်းနှင့်၊ သတင်းစာ ပါးလိုက်ပါသည်၊ ကြားကြား
သမျှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းပညာရှိတို့။

နွား မေတ္တာစာပြီး၏။

ဤနွားမေတ္တာစာကို၊ အကြိမ်ကြိမ်ရိုက်နှိပ်၍၊ တက်အောက်နှစ်
ဖြာ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၌၊ ကမ်းလှမ်းဖြန့်ဖြူးစေတော်မူရာ၊ များ
စွာသော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်၊ နွားသား-ကျွဲသား
များကို မစားဘဲ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်သည်၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
များကလည်း၊ ဤနွားမေတ္တာစာကို၊ အရကျက်ဆောင်၍၊ တဆင့်
ဟောပြောကြရာ၊ များစွာသောသူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်
နွားသား-ကျွဲသားများကို မစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ကြလေသည်။

မီးပွဲမေတ္တာစာ

၁၂၅၂-ခုနှစ်တွင်၊ လယ်တီတိုက်ကြီးအ
တွင်း၌ မဟာဗောဓိပင် စိုက်ပျိုး၍ အ
ပျိုး ပျိုး သော မီးပွဲများကို ပြုလုပ်ရန်
နှိုးဆော်သော မေတ္တာစာ

လယ်တီတောကျောင်းဆရာ မိန့်မှာညွှန်ကြား၍၊ မီးပွဲတရား
ဟောလိုက်သည်။ ဒါယကာ အပေါင်းတို့။

သုံးလောကဓိပတိ၊ တုမရို၊ မုနိညီဘွား အနုရုဒ္ဓါ မင်းသား
သည်၊ ဘုရားသက်ရုံး၊ ဘုန်းနေကဆူ၊ သမ္ဘာတော် ဖြူလှ၍၊
လူကျော်-ရှင်ကျော်၊ အမော်အမောက်၊ တမိုးအောက်တွင်၊
တယောက်မဆန်၊ ဥဏ္ဍိဗ္ဗစက်၊ ဧတဒဏ်ဗျာဒိတ်၊ အမိန့်တော်
ရွှေတံဆိပ်နှင့်၊ စက်ရိပ်တော်ရင်း၊ တန်ခိုးတော်လင်းမှုကို၊ အ
ရင်းမူလ၊ အစအဦး၊ ပက္ခတူးကပင်၊ ကံထူးဥဏ္ဍိထူး၊ အကြံ
ထူး၍၊ အမှူးအချုပ်၊ ဖြစ်ဘို့ရန် အလုပ်ကို၊ အဟုတ်ကြီး ရှယ်
မှန်းလျက်၊ တကယ်တန်း ပြုခဲ့သည်မှာ။ ။ ပဒုမုတ္တရာ၊ ဘုရား
မွေဓာတ်၊ စေတီမြတ်ဝယ်၊ သဟဿဒီပံ၊ အလျှံပြောင်ညီး၊
တထောင်မီးနှင့်၊ မီးရှူးပဒေသာ၊ ထေလာမီးပန်း၊ သိန်းသန်း
ရံဝန်း၊ ထိန်ထိန်ရှန်းအောင်၊ ညှိထွန်းဘွဲ့၊ ပူဇော်ခဲ့သည်လည်း
တဌာန။

ထိုမှစ၍၊ ဘဝဘဝ၊ ဆန္ဒအသီး၊ မီးဝါသနာ၊ အစဉ်ပါ
လျက်၊ ကမ္ဘာဘဒ္ဒ အမြတ်ကျလည်း၊ ကဿပဘုရား၊ စေတီ
အားကို၊ အများသဿ၊ မီးအလှ၊ မတူနှိုင်းတန်၊ အလှိုင်းကြီး
ကြံပြီးလျှင်၊ တဘန်ထပ်ဘွဲ့၊ ပူဇော်ခဲ့သည် တသိုက်။

အမှိုက်ကင်းပြောက်၊ အလင်းရောက်၊ ဝင်းတောက်ထိန်ဝါ၊
အရှိန်ဖြာ၊ အင်္ဂါစုံလှ၊ ဤပုညနှင့်ပဲ၊ သဟဿအင်္ဂါ၊ လက်
လက်ညှိ၊ မျက်စိတထောင်၊ အမြင်ဆောင်၊ အခေါင်စိုးငြား၊
တန်းခိုးကြားသည့်၊ မိုးသကြား အဖြစ်နှင့်သာ၊ အန္တရ ဤခေတ်
တွင်၊ အသစ်သစ် ခံစား၍၊ ဘုရား၏ညီတော်၊ အကျော်တေ
ဒက်၊ ဒိဗ္ဗစက် ဗျာဒိတ်၊ လွှာတံဆိပ်နှင့်၊ ညာရိပ်တော်ရင်း၊
ဘော်တသင်းဝယ်၊ သတင်းအသီး၊ ထူထောင်ပြီး၍၊ ထေရ်
ကြီးမဟာ၊ နုရုဒ္ဓါဟု၊ ကျေညာတန်းခိုး၊ ဖြန်းဖြန်းကျိုး၊ မြေ
မိုး သိန့်သိန့် ထင်ရှားသည်။

သို့အရာကို၊ ပညာမျက်စိ၊ အချက်သိသဖြင့်၊ အရိမေတ္တေယျ၊
လောကထွဋ်ထား၊ မပွင့်မီအကြားဝယ်၊ သိကြားဟူက၊ မည်သူ
မျှမဆိုင်၊ ခရိုင်သိမ်းကြုံး၊ ငါတို့ပိုင်လုံးလုံးဟု၊ အဆုံးစွန်စိတ်စွဲ၊
မေတ္တေယျသခင့်ပွဲမှာလည်း၊ ရွှေခွက်ဆွဲ တေဒက်၊ ဥဏ္ဍိအမြင်
ထက်မျက်၍၊ ဒိဗ္ဗစက်အရာထူး၊ သူတပါး မဦးရအောင်၊ အ
ထူးထူးကြံသာသည်၊ ခေတ်အခါ ကာလထွဋ်၊ မြတ်ဘုရား သရီ
ဇတ်၊ စေတီတော်အရပ်ရပ်ကို၊ လျှောက်ပတ်စွာ ခင်းကျင်း၍၊
သီတင်းကျွတ် သမယ၊ ပဒီပပူဇာ၊ မင်္ဂလာ အပွားဝယ်၊ ပျား
ဖယောင်း၊ ကျောက်ဖယောင်း၊ တတိုင်ကောင်း နှစ်တိုင်၊ စွမ်း၊

သမျှများစွာ၊ မပါရ၊ မသိရ၊ မရှိကြ ရအောင်၊ ဝီရိယအထူး၊
စောစောကတင်ကူး၍၊ အနူးစာ ကမ်းလှမ်း လိုက်ပေသည်၊
ဒါယကာအပေါင်းတို့။

မီးပွဲမေတ္တာစာ ပြီး၏။

(ဤမီးပွဲမေတ္တာစာကို ရေးသား၍၊ ကမ်းလှမ်းဝေငှတော်မူရာ
သဒ္ဓါတရား အထူးတက်ကြ၍၊ ကိုယ်စီကိုယ်င လှူဒါန်းပူဇော်ကြ
ရာ၊ လယ်တီတိုက်ကြီးအတွင်းဝယ် အသိန်းမကသော မီးတို့ကို
ထွန်းညှိ၍၊ ကြီးစွာသော မီး ပွဲ ကြီးကို ပြုလုပ်ကျင်းပတော် မူလေ
သည်။)

ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာ။

၁၂၅၄-ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့တွင် ပြို့
ပျက်လျက်ရှိသော ပဲ့တော်ရ ဆုတောင်း
ပြည့် ဘုရားကြီးကို ပြင်ဆင်စေရန် ရေး
သားတော်မူသော မေတ္တာစာ။

မဟာ အတုလ၊ သမ္မုဒ္ဓဟု၊ လောကမုနိကူ၊ သယမ္ဘူ အ
စစ်၊ တရားမင်း ဖြစ်တော် မူသော ၊ သုံးလောက ထွဋ်ထား၊
သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကိုယ်တော်တိုင် ချွတ်မှသာ၊ ကျွတ်
အံ့သော ဗုဒ္ဓ၊ ဝေနေယျလည်းကမျိုး၊ ၊ သာဝကတို့ ချွတ်
လျှင်ပင်၊ ကျွတ်အံ့သော သာဝက၊ ဝေနေယျလည်းကမျိုး၊ ၊
ပါရမီ မပြည့်ကြ၍၊ ဤဘဝ ကျွတ်ပဲ့တွင်၊ တခါထဲ မပါမှု
ကြောင့်၊ ဓါတု စေတီ၊ ဓမ္မ စေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿ စေတီ၊ ပရိဘောဂ
စေတီ၊ ဤစေတီ လေးပါးကို၊ တည်သားမှု၊ ကိုးကွယ်မှု၊ ပါ
ရမီ ပေါင်းစု၍၊ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ အတန်လောက် မျောရမှု၊
ကျွတ်ကြမည့် - ဓါတုဝေနေယျလည်းကမျိုး။ ၊ ဝေနေယျ
သတ္တဝါ၊ ဤသုံးဖြာ အစုတွင်၊ ဓါတု ဝေနေယျတို့၏ အကျိုး
ငှာ၊ ဝိနည်းသုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာတည်းဟူသော၊ ဓမ္မစေတီတော်
တွင်၊ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊ အံဘော်၊ ဆံတော်၊ ညှပ်ရိုး
တော်၊ သင်းကျစ်တော် တို့နှင့်တကွ၊ ရှစ်စုချစ်မျှလောက်သော
ဓါတု စေတီတော်၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုတည်းဟူသော ဥဒ္ဓိဿ စေ
တီတော်၊ ကိုယ်တော်မြတ် သုံးဆောင်တော်မူသည့်၊ ရွှေညောင်

ဗောဓိနှင့်တကွ၊ သပိတ်တော်၊ သင်္ကန်းတော်စသော၊ ပရိဘောဂ
စေတီတော်၊ ဤစေတီတော် လေးပါးကို၊ ကိုယ်တော်စား၊
ကိုယ်တော်ပွား၊ ကိုယ်တော်နှင့် မခြားဘဲ၊ နှစ်ငါးထောင် အ
တွင်းဝယ်၊ ထင်လင်းစွာတည်စေ၍၊ ဝေနေယျ အားသေး၊
သတ္တဝါအနုကလေးတွေကို၊ တဖြေးဖြေး ရင့်မာ၊ တအိအိ ပါ
လာ၍၊ ငါ့ကိုယ်တော် စံမြန်းသည့်၊ နိဗ္ဗာန်နန်း ဆိုက်ရောက်
အောင်၊ စခန်းထောက် ကူးတို့ခံ၊ အဆင့်ဆင့် အတန်တန်၊ အ
ခဲသား စီမံပြီးမှ၊ ပြည်နိဗ္ဗာန် မော်ရပ်သို့၊ ကိုယ်တော်မြတ် ဝင်
တော်မူနှင့်ပေသတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ဝင်စံချုပ်ဆုံးတော်မူသည့်နောက်၊ သာသနာနှစ်
သက္ကရာဇ် နှစ်ရာကျော်တွင်၊ သမ္ဘာတော် ဆူလှိုက်လျက်၊ ဇမ္ဗူ
တိုက် တသောင်း၊ ထီးတရာ ညောင်းရသော၊ မင်းပေါင်းတို့
သခင်၊ အာသောက ဘုရင်သည်၊ သုံးလူ့ရှင် မြတ်စွာ၏၊ ခန္ဓာ
တော် မေ့ဓါတ်ကို၊ သပြေရပ် သောင်းအင်္ဂု၊ ဖြန့်ဖြူးတော်မူပေ
၍၊ ဇမ္ဗူဒိပ် တကျွန်းလုံးဝယ်၊ သုံးလူ့ထွဋ် အရိုး၊ ဓါတ်မေ့
တော် ပြည့်ဖြိုးလျက်၊ ပုသိုးပေါင်း အသင်္ချေ၊ စေတီပေါင်း
အနန္တ၊ ဖြစ်ထွန်းကာလာကြသဖြင့်၊ ဤဂါမမြေအထူး၊ မြို့မုံရွာ
လှေကူးတွင်၊ လက်ဦးစွာ တည်ဟောင်း၊ နှစ်အရှည်ကြာညောင်း
သော၊ ဆုတောင်းပြည့် စေတီကြီးသည်၊ ရောဝတီ ဝဲယာ၊ သု
နာပရန်၊ တမ္ပဒိပ်၊ ကမ္မောဇနှင့်၊ ရာမည သမိုက်၊ ဤလေး
တိုက် အပေါ်တွင်၊ အကျော်အမော်၊ အဟော်ဝတ၊ တန်းခိုး
တော် ကြီးလှ၍၊ ရပ်ဒေသ အမျှားက၊ တတ်အားသမျှ လှူ
ဘွယ်နှင့်၊ နှစ်စဉ်ပင် ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။

လှေကူးနှင့် မု်ရွာ၊ နှစ်ဂါမ မြေဝယ်၊ နေပျော်သူအများ၊
 သည်ရပ်သူ သည်ရပ်သားတို့မှားလည်း၊ ဘုရားနှင့် ဘုံအသီး၊
 နှစ်အရှည် မိုးချသော၊ ပွဲတော်ကြီးအခါ၊ ဘယ်ရာသီမဟူ၊ ဘု
 ရားဖူးလာသူတို့၊ ပြောထူသည့် အခိုက်ဝယ်၊ ဘုန်းခေါင်နှင့်
 ဘဝကြိုက်၊ သိန်းထိမှာ တိုက်သကဲ့သို့၊ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ
 ရောင်းဝယ်မှု လမ်းတာနှင့်၊ ချမ်းသာသည့် အခွင့်မှာ၊ ဘုရားရှင်
 ဘုန်းတန်းခိုး၊ ပစ္စက္ခအကျိုးပင်။

မိုးသောက်ထ အာရုဏ်မြင်လျှင်၊ ဆွမ်းသင်ပုတ် ရေချမ်း၊
 ညနေဆီ တခန်းမှာ၊ ပန်းပေါက်ပေါက် ဆီမီး၊ ထီးတံခွန် ကြာ
 ယပ်နှင့်၊ တရာလုံး တထောင်လုံး၊ တအုံးအုံး တကျွက်ကျွက်၊
 နေ့စဉ်တိုင်း မပျက်အောင်၊ ဝတ်တက်သည့်ကိစ္စ၊ ကုသိုလ်ထူး
 ဖြစ်ကြသည်မှာ၊ နောက်ဘဝ စံစားဘို့၊ ဘုရားရှင် သမ္ဘာဘုန်း
 ကြောင့်၊ တရွာလုံး ကြည်ကြရပေသည်။

နယ်အတွင်းရှိ သင်္ဃာ၊ ထေရ်မဟာ အများတို့မှာလည်း၊ ဘု
 ရားရှင်ဘုန်းကြောင့်၊ နှစ်စဉ်တိုင်း ထာဝရ၊ စာရေးတံဆွမ်းချ၍၊
 ကပ္ပိယ ပရိက္ခရာ၊ သီးမျိုးစုံ ဝေဆာသည့်၊ ပဒေသာ မဲပေါက်
 က၊ ဌေးလောက်အောင် အကျိုး၊ ဘုရားရှင် ဘုန်းတန်းခိုးကို၊
 အမျိုးမျိုး ခံစားကြရပေသည်။

ရေလမ်းနှင့် ကုန်းလမ်း၊ ရှစ်မျက်နှာ အဝှမ်းက၊ စခန်းစဉ်
 လာခဲ့၍၊ နှစ်တိုင်ကွာ၊ သုံးတိုင်ကွာ၊ ဆိုက်ရောက်သည့် နေရာ
 က ရွာစဉ်ကို မျှော်တမ်းလျက်၊ ရော်ရမ်းကာ မော့လိုက်လျှင်၊
 ရွှေဘုန်းတော် တရထည်၊ မိုးခူလပ် တိမ်ဆီမှာ၊ သိင်္ဂီလျှံ ရောင်

လွှတ်လျက်၊ ရွှေတောင်ထူ၌ဝင့်သလို၊ စွင့်စွင့်ကြီး မြင်ရလျှင်၊
ပင်ပန်းတွေ ပျယ်ပြောက်လျက်၊ ဘယ်ကလောက် ဇောသစ်၍၊
စောရှင်ချစ် အာရုံမှာ၊ သဒ္ဓါဟုန် စည်စည်နှင့်၊ ကြည်ကြည်ကြီး
လာကြရပေသည်။

သို့စဉ် သီကုံး၊ ပြောမဆုံးနိုင်သည့်၊ တမြို့လုံး မင်္ဂလာ၊ တ
ရွာလုံး ကြက်သရေ၊ တပြေလုံး မကိုဋ်မှာ၊ ခိုက်အခါ သမယ၊
မိုးနှောင်းသို့ အကျတိုင်၊ အဓမ္မ စေ့သွန်သော၊ မေဃဝန် မိုး
နတ်ကြောင့်၊ ရိုးတော်ဓါတ် မဟေသီ၊ ကိန်းဝပ်ရာ စေတီ
သည်၊ ကေသရီပျော်မှတ်သည့်၊ ရွှေတောင်ရပ် ဌာနီသို့၊ ယာ
ယီတော် ချေညွတ်၊ ရွှေတောင်ကြီး ကျေလွှတ်သို့၊ မြေတမုတ်
သိန်းရပ်ဝယ်၊ ကိန်းဝပ်တော် မူရ ရှာလေသတည်း။

ဝိပုတ္တိတရားဖွဲ့၊ ဘုရားကို မညွှာ၊ ငါကဲ့သို့ သတ္တဝါကို၊ ဘ
ဇာကြောင့် မူလောက်ကဲ့ဟု၊ ကြောက်လန့်ဘွယ် အကြောင်းကို၊
ကောင်းကောင်းကြီး သဘောမိကြ၍၊ ဘုံလောကီ ဝဋ်နွယ်မှ၊
ကျွတ်လွယ်ရန် အခင်းကိုသာ၊ တစင်းတည်း ကြံထိုက်လှတော့
သည်။

ဝိပုတ္တိ မာန်ခ၍၊ အနန္တ ကြက်သရေ၊ ပြို့ပျက်၍ နေသည်
ကို၊ နေ့အရှေ့ ငင်သွေးလျက်၊ ပြင်ဆင်ရေး အမှုကို၊ ဂရုပင်
မထား၊ ကိုယ် လောဘ ကိုယ် စီးပွားကိုသာ၊ နေမနား အရေး
ယူကြသည်၊ ၊ သယမ္ဘူရှင်စောလည်း၊ လောကဓာမ် ဘုံဓ
လေနှင့်၊ ကြုံတွေ့သည့် အတုတ်မှာ၊ ဝိပါက်တော် မကုန်သေး
၍၊ ရှေးပြုရင်း အတိုင်းနှင့်သာ၊ ဆိုင်းလင့်တော် မူရသည်မှာ၊
လမျှားစွာ လွန်လေပြီ။

ရွာအားနှင့် အမှုဝန်၊ မတန်၍ လွန်သည်ဟု၊ ဆိုရန်လည်း
မရှိ၊ ဤလူစုအများကို၊ စဉ်းစား၍ကြည့်လိုက်လျှင်၊ မြတ်မုနိ
ကျေးဇူးကို၊ ကြည်နူးသည့် သဒ္ဓါက၊ လွန်တရာ အားပြော၍၊
လောဘဇော၊ တန်းခိုးက၊ မိုးလောက်ကြီး မောက်မာလျက်၊
ကြောက်စရာ နေပြီမို့၊ စေတီတော် မထသည်ဟု၊ သူတပါး
ကျေးရွာက၊ တွေးစရာ၊ ဆိုစရာ၊ ထိုနှစ်ရွာရပ်သူသည်၊ စာဖြူ
နှင့်ရောကြ၍၊ ဂေါတမ မဟေသီ၏၊ စေတီတော်ပျက်ပြားသည်
ကို၊ သက်သက်သား ပြန်မကြည့်၊ မျက်နှာမှမလှည့်ဘဲ၊ နေနိုင်
ကြလေဘိသည်ဟု၊ ထိလောက်အောင် ဘွဲ့နဲ့၍၊ ကဲ့ရဲ့ရန် တ
ခြား။ ။ မြင်ကြားသူ ထိုထိုတို့၊ ဆိုဘွယ်ရန် များသည်ကို၊
ဉာဏ်သွားနှင့်မျှော်ရှု၍၊ ကိုယ့်အမှုကိုယ် ဝန်တာကဲ့သို့၊ သဒ္ဓါ
ဟုန် ရဲရဲ၊ ဖြစ်သလောက်ခဲကြမှ၊ တရှိန်ထဲထမြောက်၍၊ အံ
လောက်အောင်ရှိကြမည်။

လုဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိတိ လောကော။ ။ ယောဓမ္မ သမ္မဟော၊
အကြင်တရားအပေါင်းသည်။ လုဇ္ဇတိ၊ ပလုဇ္ဇတိ၊ ဖရို-ဖရဲ၊ ပြို
ကွဲတတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ဓမ္မသမ္မဟော၊
ထိုတရားအပေါင်းတို့သည်။ လောကော၊ လောကသည်၏။ ။
ဤဝိဂြိုဟ်သဘောသွားနှင့်၊ ဤလူများအဖြစ်ကို၊ ဓာတ်သနစ်
ထင်လင်းအောင်၊ စဉ်းစားကာ အရှုနဲကြ၍၊ အမှုလဲ့လမ်းမှား
နှင့်သာ၊ အလကား နေ့မောလျက်၊ မေ့မျောကာ နေကြ
သည်။

အာသန္နမရဏ၊ သေခါနီး ကာလတွင်၊ ဒါနကလည်း မ
ပြောင်၊ သီလကလည်း အကြောင်၊ ဘာဝနာကလည်း အ

ယောင်ဆောင်၊ ခပ်ချောင်ချောင် မှတ်တမဲ့၊ တော်အောင်သာ
 နေခဲ့၍၊ သေတော့မဲ့ အခိုက်၊ ဇောငါးတန်အဆိုက်နှင့်၊ အရိုက်
 သို့ထိကာမှ၊ ကျိတ်ကြောင်တောင်၊ နားရောင် ပက်ကား၊ မြေမိ
 ဘားကဲ့သို့၊ သွားရမဲ့ ရှေ့ဘဝ၊ တွေ့ရမဲ့ အခင်းတွေနှင့်၊ ပက်
 ပင်းပါဆုံမိမှ၊ သတိကြီးရကြ၍၊ ဒါနကိုပြန်၍ ရှုသော်လည်း၊
 ပြုဘူးသည့်ဒါနက၊ ကာလနှင့် ခပ်ရောရော၊ လောကနှင့် ခပ်
 ဘက်ဘက်၊ ထွေးရှက်လူးလဲ၊ အစင်ကြယ်နေခဲ့၍၊ စိတ်ထဲမှာ မ
 ကြည်သာ။ ။ သိလက်ရှာပြန်သော်၊ လောကဓမ် ခုခေတ်က၊
 လူ့အဖြစ်ကြပ်လှ၍၊ တတ်သမျှ ဝစီကံ၊ အနင့်သား ဘန်နိုင်မှ၊
 တော်တန်ရုံ ရှိကြသည်။

ဓမ္မက၊ ကျိပလီကဲ့သို့၊ တိတိတာတာ၊ ခရာဆန်းပြား၊ အ
 တန်ကြီးများနိုင်မှ၊ စားရန်ဘို့ ဝတ်ရန်ဘို့၊ တချို့ပေး တချို့
 ကမ်း၊ လူတန်းစေ့ကာ၊ အနိုင်သာရှိကြ၍၊ သိလျက်နှင့် မှတ်ရ
 သော၊ အတိတ်ရခေတ်ပေခို၊ ဖြစ်သမျှကိုယ်နှုတ်ကာ၊ ဖြုတ်အတိ
 ပေါလှ၍၊ မနောကမကြည်သာ၊ ဘာဝနာဆိုသည်မှာ၊ မြည်
 ခိုးမို့ မြည်ကြသည်၊ သမသ၊ မနော၊ ဝိပဿနာ၊ ဇောများနှင့်၊
 ပကောဋ္ဌိ အသင်္ချာ၊ တသက်လုံးစင်ကွာ၏၊ ထင်စရာဝေးလေစွ။

ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာတော်ဂုဏ်များကို၊ အာ
 ရုံခံအောင်မေ့ဟု၊ တထေ့ထေ့ ဆိုပါသော်လည်း၊ နဂိုရင်း
 ပကတိ၊ လေ့ကျက်ခြင်း မရှိ၍၊ မိအောင်ပင် မထင်လေ။ ။
 ခဝပါ၏ အမျှ၊ တဖွဲ့ဆိုသော်လည်း၊ ထိုသူ၏ ဓာတ် နရတ်ကို၊
 တတ်အကြပ်သိပြီးမို့၊ နားညီးရုံသာ ရှိရှာသည်။ ။ ကိုးကွယ်
 ရာမရ၊ များသည်ထက် များလှအောင်၊ အားကျခါ ဘန်တီး

၍၊ အိမ်ကြီးနှင့် တခုနေသော၊ ဥစ္စာတွေခပင်း၊ သားမယား
တသင်းတို့ကို၊ ငြိတယ်ခြင်း ပြုမိက၊ ယခုပင် အပါယ်အိုးသို့၊
လျှမ်းထိုးကြီးသွားသည်ဟု၊ တရားတော် ရှိသောကြောင့်၊ ကွက်
မိသည့်ကိစ္စကို၊ ထိပ်ရမည်တခု။ ။လောကီမှု ဝိတက်နှင့်၊ နေ
ရက်တွေကုန်ငြား၍၊ တရားကိုမလေ့၊ မသိ၍လည်း မကြောက်
လှ၊ နောက်ကြွကြွ ယောင်ရှေ့လျက်၊ ပြောင်ချောချောနေကြ
သည်၊ လူတတွေ အားလုံးကို မုန်းလျက်နှင့် မပြုသော၊ အညှိုး
နှင့် လာပြီးလျှင်၊ သည်တခါ လှောင်မိ၍၊ တောင်ကံသည့် အ
လား၊ နှလုံးသား အသည်းတွေမှာ၊ လောင်မီးတွေကျသကဲ့သို့၊
သောကမီး တရှိန်းရှိန်းနှင့်၊ မိန်းမောကာ နေရရှာတော့သည်။

မိန်းမောကာ အနေတိုင်။ ။တ နိ သ တ သ္မိံ သ မ ယေ
အဇ္ဈောတ္တရန္တိ၊ ဟူသော ဒေသနာ ပါဠိနှင့်အညီ၊ ရှေးကမ္ဘာ၊
ရှေးဘဝ၊ ရှေးရှေးသော ကာလက၊ အဓမ္မအမှုန့်ကို၊ ဘဝတိုင်း
ပြုလိုက်သော၊ ဒုစရိုက်အသင်္ချေတို့သည်၊ ထင်စေရန် မြင်စေရန်၊
အတန်တန် အနဲနဲ၊ ရှစ်ပြည်ထောင် ငရဲလည်း၊ တကတဲ ဟင်း
လင်း၊ ဘယ်မကြွင်း ပြိတ္တာနယ်၊ သူရကယ် တိရိစ္ဆာန်၊ နိမိတ်
တွေဆော်ဘန်လျက်၊ တော်လှန်ခွင့်မပေးဘဲ၊ အရေးကုန် ထင်
လာကြသတည်း။

ငရဲရွာ တသင်းတိုင်၊ ငရဲမင်း လူစုကလည်း၊ ထိုသူ အိမ်ဝင်း
ခြံ၊ အကွင်းပြင် ဝန်းရံ၍၊ လှံတံကိုယ်စီ-ထားကိုယ်စီ၊ ချည်
လဟဲ့ တုပ်လဟဲ့၊ ဆွဲမယောင် ငင်မယောင်၊ အကောင်တွေလန့်
ခမန်း၊ သည်စခမ်းအဆိုက်တိုင်၊ ကြောက်လိုက်သည့် ဖြစ်နဲ့မှာ၊
အူအသဲ ဆပ်ဆပ်တု၊ သို့ဖြစ်ပုံသဘောမှန်ကို၊ မနောဉာဏ်ယူ

ဆ၍၊ လှူဒါနဟူသည်မှာ၊ လှူကြစဉ်အခါကပင်၊ သဒ္ဓါဇော
လျှမ်းလျှမ်းတောက်၍၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြီးကြမ္မာ၊ သေခါနီး
အချက်ကောင်းတွင်၊ အောက်မေ့၍ကြည်နိုင်သည်။

မကြည်လျှင် ထိုဒါန၊ ထိုအခါခဏမှာ၊ ဘာမျှပင် မကယ်
နိုင်၊ ကယ်နိုင်ရန်အမှုမှာ၊ ငတ္ထုလည်းဘယ်ရာ၊ သဒ္ဓါလည်းစင်
ဖြူ၊ အလှူခံလည်းမြင့်မြတ်၊ သည်အင်္ဂါသုံးရပ်နှင့်၊ ထုံးသ
မတ်ညီညာမှု၊ ကြည်လာမည့်အကြောင်း၊ အလှူခံအပေါင်း
တွင်၊ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်ဘုရားထက်၊ အားကိုးရန် မရှိပြီဟု၊
အသိညာဏ် ဝင်စားလျက်၊ ထင်ရှားအောင် ပြုကြမ္မာ၊ ကိုယ်
အမှု ဗန်းလှ၍၊ ယမမင်းလူများကို အမှုမထားဘဲ ခုခံနိုင်မည်။

ကိုယ် အမှု ဗန်းမလှလျှင်၊ ယမမင်း လူစုက၊ မြူနုလောက်
မထင်၊ ဇုတ်တရွတ်ဆွဲငင်၍၊ ငရဲပြင် ကုန်းဘက်၌၊ ရုံးတက်ခါ
မေးစစ်သော၊ ယမရာဇ်မင်းထံသို့၊ အမြန်ပင်ပို့ ဆောင်ကြလေ
သည်။

ယမမင်း သူမြတ်က၊ ငါးရပ်သောစစ်ချက်ဖြင့်၊ လွတ်ကွက်
ကိုရှာပါသော်လည်း၊ သတ္တဝါဗာလ၊ လူဖြစ်စဉ်ဘဝက၊ ဓမ္မ
ဂုဏ်မဟုတ်၊ ဓနဂုဏ်အစုတ်နှင့်သာ၊ လူလုပ်ခါလာခဲ့၍၊ ပမာဒ
အမှုပွေ့တော့ကသာ၊ ရှုလေလေထူထပ်လျက်၊ သူမြတ်တို့အလေ့
မျိုးကို၊ တွေ့နှိုးနှိုး ပြန်ခါကြည့်သော်ကည်း၊ မိမိကြီးမထင်လာ
၍၊ ငါးခါတိုင်စစ်မေးလျှင်၊ ဘုန္တေ၊ အရှင်ယမမင်းကြီး၊ ပမာ
ဒေါ၊ ကျွန်ုပ်မေ့လျော့ယောင်တောင်၊ ခပ်ချောင်းချောင်းနေခဲ့မိ
သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်ပါပေ၏၊ ဟူ၍သာ ဆိုနိုင်ရှာတော့သည်၊
ထိုအခါကာလ၌ ယမမင်း မကယ်သာ၍၊ မျက်နှာကို လွဲလိုက်
ရလေသတည်း။

ယမမင်း မျက်နှာလွဲလျှင်ပင်၊ ငရဲထိန်းအပေါင်းက၊ ကြွက်
ငယ်လောင်း တကောင်ကို ကြောင်တထောင်လှသလို၊ အမှုအား
လျော်စွာ၊ စီရင်ရာငရဲထဲသို့၊ ဇုတ်ဆွဲ၍သွားပြီးလျှင်၊ ငါးပါး
သော ဗန္ဓု၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကမ္မကရဏတို့ကို၊ ပြုကြ
လေကုန်သည်။

သို့ဖြစ်ပုံ ကြောင်းအခြင်းကြောင့်၊ ယမမင်း မျက်နှာလွဲရ
သော၊ လူထဲတွင်မပါရအောင်၊ ပမာဒ အမှုအသွမ်း တွေကို၊
စခန်းရှည်မလိုက်ကြဘဲ၊ ထိုက်သမျှ ပရိကံနှင့်သာ၊ အသိဉာဏ်
သိမ်းပိုက်၊ ကိန်းဆိုက်ရန် အရေးကို၊ မြှော်တွေးကာ အမြင်ဦး
လျက်၊ တင်ကူးကာကြံလင့်မှ၊ အရံသင့်ပေါ်နိုင်ကြမည်။

ကိုယ် အမှု ဗန်းလှလျှင်၊ ယမမင်းလူစုကို၊ မြူနုလောက်
သူမဖြုန်၊ မေ့လျော့၍ကုန်စင်ခါ၊ အပါးသို့လာပြီးလျှင်၊ တရာ
လုံး တထောင်လုံး၊ တရုံးရုံး အုံသော်လည်း၊ ဘုံသုံးရွာဌာန
တွင်၊ ပမဏတုမရှိ၊ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးဘိသော၊ ဆုတောင်း
ပြည့် မြတ်ဘုရားကို၊ အမျှားတို့ ညီညာ၍၊ ဒါယကာ ခံသူထဲ
တွင်၊ ငါလဲဘဲ တဦးဟု၊ စိတ်ကူးနှင့်တင်းလိုက်လျှင် ခဏချင်း
ပြောက်ကုန်၍၊ ခြောက်ဘုံ ဘေ့ရပ်ခြားက နတ်ရထား ဆူရေ
ခြောက်၊ ခဏချင်း ရောက်ရသည်။

မြောက်လွန်းသည် မထင်နှင့်၊ သီဟိုဠ်တွင် တုမရှိ စေတီကြီး
ဒါယကာ၊ မဟာဒုဋ္ဌဂါမဏိ၊ ထိုမင်းကို ကြည့်ကြတော့။ ။
ဓိပတိမဟာ၊ ထိုမင်းမြတ်ရာဇာသည်၊ သေခါနီးကာလ၌၊ ယမ
မင်းလူတွေ၊ ဝိုင်းအုံ၍ နေသည်ကို၊ စေတီကြီး တည်မှုနှင့်၊ အ

စုစု အရပ်ရပ်၊ စာရင်းကိုဘတ်ခါမှ နတ်ရကျိဉ် ငရဲထိန်း၊ ခဏ
ချင်းပြောက်ငြိမ်း၍၊ နတ်သိန္ဓောအများ၊ တထောင် ကြား
သော နတ်ရထားခြောက်ဆူ၊ ခြောက်ရွာသို့ယူမည်ဟု၊ ရွှေချူ
သံ တသိန်းသိန်း၊ နတ်စည်စောင်း တညိမ့်ညိမ့်နှင့်၊ ချိမ့်လှအောင်
လာကြ၍၊ အာကာသဘောဇ္ဇမ္မာ နေခြောက်ဆူ လင်းသကဲ့သို့၊
မင်းကြီးကိုပြရာတွင်၊ နတ်ရွာကရထား၊ ဆိုက်ကြောင်းကိုပြော
ကြားလည်း၊ အများက မယုံကြည်နှင့်၊ ထုံလှသည့် ပန်းတ
သွယ်ကို၊ သူ့လက်ဝယ် သုံးသပ်၍၊ ဘယ်နတ်ပြည် သာလို့
ကောင်းမည်ဟု၊ အကြောင်းကိုမေးလေရာ၊ မေတ္တေယျလောင်း
လျှာ၊ စံမြန်းတော်မူပါသည်၊ တုသိတာ၊ ကောင်းကြောင်းကို၊
မတ်ပေါင်းက တင်ရုံး၍၊ ပန်းကုံးကိုမြှောက်ချီလျှင်၊ တုသိတာ
ရထားသည်၊ ထံပါးသို့ညွတ်လာ၍၊ စွတ်လိုက်သည့် အခါတွင်၊
ရထားမှာ မမြင်ရ၊ သို့မမြင်ဖြစ်ကလည်း၊ အာကာသ လွင်တီး
တွင်၊ ပန်းကုံးကြီးတဲရ၍၊ လေခပ်တိုင်းတန့်န့်နှင့်၊ တသွဲ့သွဲ့နေ
သည်များကို၊ လူအားလုံးမြင်ကြမှ၊ စိတ်ချကာ ယုံကြည်နိုင်ကြ
သတည်း။

ထိုမင်းမြတ်ရာဇာမူ၊ တုသိတာရထား၌၊ ထင်ရှားစွာ ဥပ
ပတ်၊ စွဲသန္ဓေယူကပ်၍ နတ်ပြည်သို့ပါလေ၏။ ။ လကျာရံဆု
များကို၊ ခုလားလား မရောင်ကြနှင့်၊ ထိုမင်းခေါင်ရာဇာသည်၊
လကျာရံ အလောင်း ပေဟု၊ ဆယ်ကြောင်းရေး မဟာဝင်၌၊
စာအထင်ရှိပေသည်။

စေတီကြီး တည်ခါ၌၊ ထိုရာဇာ မင်းတရား သည် တ
ယောက်အား မဝင်ကြနှင့်။ ငါ့ကုသိုလ်အသီး၊ ဘယ်သူနှင့် မနီး

ဘူး၊ တကိုယ်တည်းခံစံမည်ဟု၊ အကြံနှင့်အားထုတ်၍ အုဉ်တချုပ် ထူးတခဲ၊ သဲတဆုပ်မဝင်ရအောင်၊ ပြင်ပကအစောင့်ထားသတဲ့။

တိုင်းသူ တိုင်းပြည်သား၊ သဒ္ဓါသူ အများ ကလည်း၊ မင်းတရားပြုချက်ကို၊ မသက်သာရှိကြ၍၊ သုံးလောက ဘုရင်၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်အဝင်၊ ရိုးတော်ဓာတ်ရွှေစင်ကို၊ ရေမြေရှင် မင်းဘို့သာ၊ ထားခဲ့ရင်းမဟုတ်ချေ၊ မထည့်ရမနေဟု၊ စေတီတော်ကြီးအကြင်တို့နှင့်၊ အရပ်ရပ်ပူးပေါင်းလျက်၊ တသောင်းတန်၊ တသိန်းတန်၊ ကြံ့ခိုင်၍ ထည့်ဝင်ကြသတဲ့။

စေတီတော်တည်စဉ်လည်း၊ ကိုယ့်အိမ်တွင်း အမှုရှုပ်တွေကို၊ သိမ်းဖြုတ်ခါ လွှတ်ထား၍၊ ဘုရားနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်၊ ကျဉ်းဆောင်ရန် ဟူသမျှကို၊ သူမရ ငါမရ၊ သူ့ထက်ငါ အားကျလျက်၊ ကိုယ် ကာယရင်းနှီး၍၊ များများကြီး ပါလေအောင်၊ ငေယျာဝစ္စအမှုမျိုးကို၊ သည်ပိုး ရှက်ဆောင်ကြသတဲ့။

စေတီတော်ဒါယကာ၊ မင်းဒုဋ္ဌ မဟာလည်း၊ လုပ်ဆောင်ရာကိစ္စ၊ ပြုလုပ်သူဟူသမျှတို့ကို၊ ကူလီခအတင်းပေး၊ မယူလျှင် မင်းဘေးဟု၊ ကြိမ်းဝါးရေး ရောဘက်၊ ချောက်နှိမ်းသည့်အတွက်ကြောင့်၊ ကိုယ်သက်ရှိ ယူထားသော ကူလီခ ငွေများကို၊ တခြားမှာမဖြုန်း၊ ဘုရားမှာသုံးမည်ဟု၊ လုံးလုံးကြီး ပါလေအောင်၊ ညာဏ်ရှာ၍ ထည့်ကြသတဲ့။

ထိုမဟာစေတီ၊ မပြီးမီကာလတွင်၊ သေသမျှ လူအပေါင်းတို့သည်၊ ဂတိကောင်းရကြ၍၊ ဆ ကမ၊ နတ်ရွာ၌ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကြလေကုန်သတည်း။

သို့လာသည့် ကျမ်းအထွက်ကို၊ အချက်ကျနားစိုက်၍၊ အား
တိုက်ကြီးပြုကြမှ၊ မြတ်မုနိစေတီသည်၊ မေဒနီ ကမ္မလာ၊ မြေ
မဟိစံရာမှ၊ မြန်မကြာချာန်ကြ၍၊ နဘန္တ မိုးယံဝယ်၊ ဖြိုးလျှံ
ဝေ၊ ရောင်ညီးလျက်၊ ရွှေတောင်ကြီး ကြားသလို၊ မားမားကြီး
ဖူးမျှော်တဲ့ကြရမည်။

ကိုယ် အသက် ကိုယ် ဝိညာဏ်သည်၊ တည်မျှ အစဉ် တွင်
လည်း၊ ကြည်ရှင်မှုမဆုံး၊ မြင်မိတိုင်း ပြုံးရ၍၊ ထုံးဥဒါန်း
ထူပဝင်၊ သိုက်သမိုင်း တမူတွင်သဖြင့်၊ သားအစဉ် မြေးအ
ဆက်၊ သာသနာတော် တသက်၊ သမ္ဘာတော် တိုးတက်လျက်၊
မိုးအထက် တိန်ယံက၊ ထိန်အလျှံ ရွှေတုန်းဖြင့်၊ တမြေလုံးသတ္တ
ဝါတို့၊ ပူဇာစတရား၊ မင်္ဂလာပွားများအောင်၊ အားကျ၍ ခဲ
ကြစေလိုသည် ဒါယကာအပေါင်းတို့။

ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာပြီး၏။

(ဤမေတ္တာစာကို ရေးသားဝေငှတော်မူရာ၊ သဒ္ဒါတရားများ
စွာထက်သန်ကြသည်နှင့်၊ ဆုတောင်းပြည့်စေတီတော်ကြီးကို၊ အ
သစ်ပြင်ဆင်ကြလေသည်။ ထိုစေတီတော်ကြီးသည်၊ မုဒ္ဒါမြို့နယ်
တွင် ပွဲတော်ရဖြစ်၍ အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောတော်မူသည်။)

ပတ္တမြားမေတ္တာစာ

၁၂၅၅-ခုနှစ် အတွင်း မိုးကုပ်မြို့၊
ပတ္တမြားသေဌေး - ဦးမှတ်သို့ ပေးသော
မေတ္တာစာ။

မု်ရှာမြို့၊ သာဓုဇန ပါသဒိကာရာမ မည်သော၊ လယ်တီ
တောကျောင်းတိုက်နေ၊ သံဃာတော် လေးကျိပ်ကျော် တို့နှင့်၊
၎င်းတိုက်ဆရာတော် မေတ္တာရပ်ခံအပ်သည်။

ဇမ္ဗူပတ်ကုန်း၊ မြေအလုံးတိုင်၊ စံနှုန်းမဘက်၊ ဝင်းထိန်
လက်၊ အမျက်ရတနာ၊ နီလာမျိုးမှန်၊ အဘိုးတန် ပတ္တမြား၊
ဖြစ်ပွား ပေါ်ထွန်းရာ၊ မဟာ ကမ္မောဇ၊ တိုင်းများ အချုပ်၊
မိုးကုပ်မြို့ ဇာတိ၊ မဏိသေဌေးကြီးတဦးဟု၊ အထူး ပွင့်လင်း၊
သတင်းကြီး စွာ၊ တတိုင်း လုံး သာ ပေသော၊ ဒါယကာ
မောင်မှတ်။

ဒုရေ သန္တော ပကာသေန္တိ
ဟိမဝန္တောဝ ပဗ္ဗတော။

မိန့်ဟော ဓမ္မစက်၊ ရွှေကျမ်းထွက်အရ၊ ဒါနပါရမီ၊ စာဂီ
အမှု၊ အလှူအစွန့်၊ ဝန့်ဝန့်စားစား၊ ရက်ရာသူ အများတွင်၊
ဘုရားဟောကျမ်းလာ၊ ရာဇဝင်အတိတ်၊ အရိတ်ကလွန်ပြီး၊

ဟောရိုး ကြီးများကို နားညီးဘွယ်မှ၊ လွတ်ထားပြု၍၊ ယခု
 နောက်ဖြင့်၊ ဝတ္ထုသစ်၊ ထုတ်ဆောင်ခါ၊ ယပ်ထောင်ယပ်လှဲ၊
 ဟောပြောပဲ့တွင်၊ အလှူရဲ အတွက်နှင့်၊ သက်သေခံ ထုတ်ဘို့
 မှာ၊ မိုးကုပ်သား၊ မောင်မှတ်ဟု၊ တိုင်းလေးရပ် ဆယ်မျက်
 နှာ၊ လှမ်းမိုး၍လာပေသော၊ ဒါယကာ သတင်းကို၊ နားတွင်း
 မှာ ပြည့်နှက်၊ ကြားရသည့်အတွက်ကြောင့်၊ အချက်ကောင်း
 ပေါ်ပြီဟု၊ သံဃာတော်အများတို့၊ အားတက်ခြင်း ဖြစ်ကြ၍၊
 ဒါယကာ့ထံ၊ တမန် သြောဇာ ကို၊ အမှာစာ လက်မှတ် နှင့်၊
 မေတ္တာရပ် စေလွှတ်လိုက်ပေသည်။

အကြောင်းမှာ၊ အလောင်းစည်သူ၊ တည်တော်မူသည်ဟု၊
 အယူဝေါဟာ၊ ကျောက်စာသံပိုင်း၊ အလှိုင်းတကြီး၊ တသံ
 တည်း ထွက်လင်းသော၊ ဒီပရင်းမြို့မ၏၊ ရပ်ပြုဗ္ဗဒိသာ၊ ရှေ့
 မျက်နှာ မြို့ဦးဝယ်၊ ပကတူးအစ၊ အဝမြို့နန်းရိုး၊ မင်းရာဇာ
 နှစ်ကျိပ်ကိုးတွင်၊ မိုးညှင်းဆက် ၁၉၆၊ ဒုတိယမင်းခေါင်၊ ဇမ္ဗူ
 ဒိပ် လင်းပြောင်သည်၊ ရွှေဘုန်းရောင် ဘွဲ့လှစ်၊ သင်းကျစ်ရှင်
 ငါးဆဲ့ငါး၊ သားတော်ချစ် ဥပရာ၊ မြတ်ရွှေဂူ ဒါယကာ၊
 သပြေညာ ပွင့်လင်းသည့်၊ အိမ်ရှေ့မင်းကုသိုလ်ဟု၊ ဥဒဟိုထင်
 ရှား၊ ရွှေသိန်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ ကုလားမင်းဝင်စ၊ သမယ
 အခိုက်၊ ဝိပုတ္တိအဆိုက်တွင်၊ သိုက်လိုက်သူအပေါင်းတို့၊ ထောင်း
 ထောင်းချေ တူးဘော်ရာ၊ ဌာပနာ ကျောက်တိုက်နှင့်၊ ဓာတ်
 တော်သိုက် ပေါ်လာ၍၊ ရောင်ခြောက်ဖြာ ထိန်လင်း၊ ရွှေအ
 ဆင်း ငွေအဆင်း၊ မင်းစံမှီပုလဲ၊ ရဲရဲရင့်မလေးပန်း၊ အမှန်း
 အားဆူရေမှာ၊ အကုဋေမက၊ အချင့်ကိုဆိုရလျှင်၊ သပိတ်မျှ

နီးနီး၊ ကြီး-ငယ်-လတ် သုံးစား၊ မြတ်ရှင်တော် ရုပ်ပွားမှ၊
ငါးရာခန့်အကယ်၊ သို့ကလောက် ကြီးကျယ်၍၊ အံ့ဩဘွယ်
ထိုက်လှသော၊ ဓာတ်တော်သိုက် ပေါ်လာ သည်ကို၊ ခေတ်
ကာလအတွင်း၊ ဝိပုတ္တိစက်နင်း၍၊ ပျက်ရှင်းသည့်အမှု၊ ထိုက်
သလောက်ပြုနိုင်သော၊ လူ့ဘုန်းရှိန်အမော်၊ ဒါယကာမပေါ်
ဘဲ၊ သမ္ဘာတော် မှိန်နှမ်း၍၊ ကျောက်တိုက်ခန်း ငူအကွေ့တွင်၊
လူတွေ့ပင် မခံဘဲ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ စံနေတော်မူရလေသည်။

ကိုးကွယ်ရင်းဒါယကာ၊ ဥပရာဇ် ရာဇာလည်း၊ ထက်နုတ်ရှာ
ဘူမိက၊ သတိတော်မရ၊ သာသန ဒါယကာ၊ တကျွန်းစံ ဆွေ
မဟာလည်း၊ ရွှေသမ္ဘာ လင့်နှေး၊ ဇာတာတော် မွေးခိုက်မို့၊
အရေးတော်မယူအား၊ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်အလားတွင်၊
မိုးသိကြား ဣန္ဒာလည်း၊ သာသနာကိစ္စကို၊ စိတ်ချတော်မူပါ
ဟု၊ ပဋိညာ ခံကြောင်းနှင့်၊ ကျမ်းဟောင်းက ထွက်ပါလျက်၊
သက်သက်မဲ့နေသည်ကို၊ စိတ်ကြေဘို့မရှိ၊ မြတ်မုနိ မွေ့ရှင်သည်၊
ရွှေပလ္လင် ဇေယျာ၌၊ တေဇာတော် ဘွင့်လှစ်၊ ရွှေကိုယ်တော်
တဘန်ဖြစ်ခါမှ၊ ဒေဝရာဇ်သိကြား၊ နေနိုင်သည့် ဖြစ်လားကို၊
ဇယားပုံလွှာသ၍၊ မြတ်ဘုရား ရွှေတော်ပြင်ဝယ်၊ ကိုယ်ပင်နှင့်
အတင်း၊ မညွှာတန်း ငြင်းရန်ဘို့၊ အခင်းသာလိုတော့သည်။

မြတ်ရွှေကိုယ် အရဟံမှာ၊ လောကဓမ် ဘုံဓလေ့နှင့်၊ ကြုံ
တွေ့တော်မူမှုကို၊ မရှု့ မမြင်ကောင်း၊ မကြုံတောင်း ကြုံရသည့်၊
ကာလပျက် သည်ခေတ် ကြောင့်၊ စောရှင်ချစ် ကြက်သရေ၊
နှမ်းနယ်၍ နေသည်ကို၊ စိတ်မပြေ ရတက်၊ တမျှော်မျှော်၊

တမက်မက်နှင့်သာ၊ ယနေ့ထက်တိုင်ရောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်
၍ နေကြရပေသည်။

အသောက ဓမ္မာလို၊ ဘုန်းသမ္ဘာရှိသူမှ၊ သရီရ ဓာတ်မေ့
မှန်ကို၊ အပူဇော်ခံထိုက်သည်ဟု၊ အကြံနှင့်စောင့်စား၊ နှစ်တွေ
သာ များတော့သည်။

ကိုးစားရင်းအခြေက၊ ကြာလေလေငြိမ်ဆိပ်၍၊ အရိပ်တော်
ထောင့်သောကြောင့်၊ ဓာတ်တော်စောင့် ထေရ်တစုတို့၊ ယခုမှ
အကြံသစ်ကြသည်မှာ။ ။မဖြစ်ဘူး ငါ့ရှင်တို့၊ အထင်နှင့် နေ့
မြောက်၊ မြတ်ရှင်စောသမ္ဘာဟုံ၊ နောက်ကျ၍ကုန်တော့မည်။

ဤလူ့ဘုံ ခုခေတ်တွင်၊ လူအဖြစ်ပျံ့ပျူး၊ ပါရမီ စိုက်စူး
၍၊ ကံထူးသည့် ယောက်ျားကို၊ မြတ်ဘုရား ဓာတ်မေ့၊ ဒါယ
ကာ ခံစေမှ၊ မြတ်စိန္တေ ခါမလင့်၊ သမ္ဘာတော် ပွင့်တော့မည်
ဟု၊ ထောက်ခြင့်ခါ မြော်ညောင်း၍၊ သတင်းကောင်း နာကြ
ရာ၊ ဒါယကာ မောင်မှတ်သည်၊ သမ္မတ္တိ အကျိုး ကံကုသိုလ်
တန်းခိုးကြောင့်၊ လူ့လက်ညှိုး ညွှန်ပြရာ၊ သဲမြေထု ပထဗျာ
သော်မှ၊ ရတနာ အတိဖြစ်၍၊ မဏိစစ် ပတ္တမြားကို၊ စပါးလို
သုံးနှိုင်းသည်ဟု၊ အားလုံးတို့ တသောသော၊ စပ်မိတိုင်း ပြော
ကြသည်။

ရက်ရောပုံ လှူမှုမှာလည်း၊ ခုလောက မျက်မြင်တွင်၊
ဘက်ယှဉ်ခါ စံတဲတို့၊ အနဲငယ် မှီသသူ တလူမျှမရှိ၊ မြတ်ဘုရား
မုနိ၊ ခုနယ်များရှိခဲ့လျှင်၊ မဏိသေဌ်က၊ ပတ္တမြား သေဌေး၊

မောင်မှတ်၏ အကျိုးပေးကို၊ ရှေးအတိတ် ဘယ်သို့၊ နောင်ဘို့
မှာ ဘယ်နှယ်ဟု၊ အကျယ် အပွား၊ နိဒါန်းတော်ထားပြီးလျှင်၊
တရား သမုဋ္ဌာန်၊ အဟုတ်ဉာဏ်ဖြင့်၊ တသုတ္တန် တွက်လောက်
ပေပြီ။

ဘောဂသဒ္ဓါ၊ နှစ်ဖြာ စွယ်စုံ၊ တကယ် လုံပေသဖြင့်၊ ဒုလ္လဘ
ခုခေတ်တွင်၊ လူ့အဖြစ်လွန်ပေသော၊ မိုးကုပ်နေ မောင်မှတ်၏၊
အရပ်ရပ်သတင်းကို၊ တသင်းသင်း ကြားရသဖြင့်၊ ဘုရားရှင်
မေ့တော်ဓာတ်၊ မောင်မင်းကို အပ်ရလျှင်၊ ကပ်ဝိပုတ် လွန်
မြောက်၍၊ ထိုက်သလောက် အခင်း၊ အဘိုးတန် တိုက်တွင်းဝယ်၊
သတင်းတော် အသစ်၊ သမ္ပတ္တိ ဖြစ်မည်ဟု၊ အကြံသစ် မနော
နှင့်၊ ဩဇာဆိုသူကို၊ သဘောတူ စေဆင့်၍၊ မောင်မင်းထံ
လွှက်လိုက်ရပေသည်။

ရခဲသည့် အချက်၊ ဤကဲ့သို့ ဇာတ်ကွက်ကို၊ ကာလပျက်
ကယ်ပေ၍၊ ငါ့ထံဝယ် ရောက်ပေသည်ဟု၊ ဝမ်းမြောက်ကာ
အားတက်၊ သဒ္ဓါဇော ထက်ထက်နှင့်၊ ခုမျက်ခမှောက် အကွင်း
တွင်၊ မောင်မင်းပင် ဓမ္မာသောက၊ ဒေဝါနံ ပီယနှင့်၊ မင်းဒုဋ္ဌ
ဂါမဏိ၊ မောင်မင်းပြင် မရှိပြီ၊ ဇောပီတိ ရှင်ရှင်၊ စေတနာ
ကြည်လင်လျက်၊ ခေမေ့ရှင် မင်းတို့သာ၊ ထိုက်တန်ရင်း အလုပ်
ကို၊ ရှေးပုဗ္ဗေ ပကတူ၊ ကာလပျက် ကူပေ၍၊ ငါလိုလူ အခွင့်
ရပေသည်ဟု၊ အားကျခါ ရှင်မြူး၍၊ လှေကူးမြို့ အပေါ်တွင်၊
သမိုင်းတော် ထင်ရှား၊ ပွဲတော်ရ ဘုရား၊ ပြို့ပျက်သည့် အ
လားကို၊ အများတို့ စုဆောင်း၍၊ အုပ်ဖိုပေါင်း တရာကျော်၊

ထပ်မံမည့် အပေါ်တွင်၊ ဓာတ်တော်တိုက် လုပ်ခင်းမှာ၊ မောင်
မင်းနှင့် လျော်သည်ဟု၊ သံဃာတော် အများတို့၊ သဘောထား
ညီကြသည်။

မြတ်ဘုရား သာသနာ၊ နှစ်ငါးထောင် အကြာတွင်၊ ဝဇီရာ
သန၊ ပလ္လင်ဘေ ဌာန၌၊ ရှိသမျှအားလုံး၊ ဓာတ်မေ့ကုန် စုရုံး၍၊
သုံးလူ့ထွဋ် အစစ်၊ ရွှေကိုယ်ဘော် ဖြစ်ပြီးလျှင်၊ ခေတ်ဇာတိ
သောင်းလုံးကို၊ ရွှေဘုန်းရောင် ကျင်းပ၊ ကိုယ်တော်တိုင် အ
လင်းပြသဖြင့်၊ သောင်းလောက ဗိုလ်လူတို့၊ သိမ့်သိမ့်ဆူ တ
သောသော၊ ရှိလက်စုံ သြောဆဲတွင်၊ မီးတေဇောလျှံထ၊ ပြည်
နိဗ္ဗာန် မကြမို့၊ ခေတ်ကာလ အပျက်၊ ဝိပုတ္တိ သည်စက်နှင့်၊
ဝိပါတ်တော် ကံငွေ၊ ဒုက္ခတော် တွေ့ခိုက်တွင်၊ ချမ်းမြေ့ရာ
အခင်းကို၊ မောင်မင်းမှ မကြံလျှင်၊ အနန္တ သဗ္ဗညု၊ ဓာတ်မေ့
တော် အစုမှာ၊ ကံတခု ဖြစ်ရရှာချေ တော့မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍၊ ဘဂဝါသုံးလူ၏၊ ဓာတ်မေ့တော် အစုမှာ၊
မြတ်ဓာတ် ပရိနိဗ္ဗာန်၊ မစံမို့ အတွင်း၊ ဝိပုတ္တိ လွတ်ကင်း၍၊
မောင်မင်း၏ လက်ထဲဝယ်၊ အမြဲအတည် ကိန်းမွေ့၍၊ ချမ်းမြေ့
စွာ စံနေတော်မူပါစေလိုကြောင်းကို၊ သတင်းကောင်း အလွှာ
နှင့်၊ မေတ္တာရပ် စေလွှတ်လိုက်ပေသည်၊ မိုးကုပ်မြို့နေ၊ ဒါယ
ကာ မောင်မှတ်။

ပတ္တမြား မေတ္တာစာပြီး၏။

XOX

ဤမေတ္တာစာကို၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏တပည့် စိုင်းပြင်ရွာ
သား မောင်သြောဇာ ဆိုသူကိုစေလွှတ်၍ မိုးကုပ်မြို့ ဘုရားဒါ

ယကာ ဦးမှတ်ထံသို့ ပေးပို့တော်မူစေသည်။ ။မောင်ဩာဇာ သည် ဆရာတော်ဘုရားအမိန့်နှင့် သွားရောက်၍ ဘုရားဒါယကာ ဦးမှတ်အား ကောင်းမွန်ပြတ်သားစွာ ဘတ်ကြား၍ ပြရာ။ စေတ နာသဒ္ဓါထက်သန်သဖြင့် ငွေတထောင် ငါးရာ အလှူဝင်လိုက် သည်။ ။၎င်းပြင် ထိုအသစ်ပြင်သော စေတီကြီးပြီးလျှင် ထီးဟင် ပါမည်ဟူ၍လည်း အာမခံလိုက်သည်။ ။တဖန် မောင်ဩာဇာ ကိုလည်း ငွေတရာနှင့် ဝတ်စုံတစုံ ဆုချလိုက်လေသည်။

သီဟတောဘုရားကျောက်စာ

မိုးကုပ်မြို့၊ ဘုရားတကာ-ဦးမှတ် တောင်း
ပန်ချက်အရ၊ ၁၂၆၅-ခု၊ ဝါဆိုလအ
တွင်း ရေးသားတော်မူသော ကျောက်
စာ။

နမော ဟဿ ဘဂဝထော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ဥဒယာ ယဿ ကေဿ၊
သဒ္ဓမ္မရံသိ ဇာလိနော၊
ပဗ္ဗဇ္ဈိံသု ဇနဗ္ဗဇာ၊
ဇာတိခေတ္တ မဟာသရေ။

(၂) ဝန္ဒာမိ တံ မဟာ သူရံ၊
မဟာမောဟ တမောနုဒံ၊
သဉ္ဇတံ သော ဟဒယေ မယျံ၊
တမော ခန္ဓံ ပန္နဒတံ။

(အာသိသ နှစ်ဂါလာ)

(၁) သဒ္ဓမ္မရံသိ ဇာလိနော၊ ဓမ္မခန္ဓာ ဒေသနာပေါင်း ရှစ်
သောင်းလေးထောင်၊ တရားရောင် တည်းဟူသော၊ ရောင်ခြည်
ကွန်ရက်ကိုလည်း၊ ဖြန့်ကြက် လင်းပြောင်၊ ဆောင်တော်မူပေ

ထသော။ ကေသ၊ ဝီစိ ဘဝဂ်၊ နယံ အချက်တွင်၊ ပြိုင်ဘက်
မပြု။ တဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ယဿ မဟာ
သုရဿ၊ အကြင် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်း
ကြီး၏။ ဥဒယာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ယုဂန္တီရံ
တောင်စွန်းမှ၊ ပေါ်ထွန်းထွက်ပြု။ ဥဒညမုဒြင်းတည်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိခေတ္တေ၊ မဟာသရေ၊ လေးကျွန်း
တမြင့်မိုရ်၊ ထိုထိုများစွာ၊ စကြာဝဠာပေါင်း၊ တိုက်တသောင်း
တည်းဟူသော ဇာတိခေတ် စကြာဝဠာ၊ ပဒုမ္မာကြာအိုင်ကြီး၌။
ဇနဗ္ဗဇာ၊ ပါရမီမြင့်၊ သမ္ဘာရင့်၍၊ အခွင့်ဆုံကြိုက်၊ ကျွတ်
ထိုက်သသူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတည်းဟူသော၊ ကြာအ
ပေါင်းတို့သည်။ ပဗုဇ္ဈိသု၊ သစ္စာလေးဆင့်၊ ဖွားဖွားစွင့်လျက်၊
ပွင့်ကြလေကုန်ပြီ။

(၂) မဟာမောဟ တမောနုဒံ၊ စကြာဝဠာ ပေါင်း၊ တ
သောင်းတိုက်နေ၊ ဗိုလ်ချေများစွာ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်ဝယ်၊
တရန်မစဲ၊ အမြဲဖုံးပိတ်၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော၊ ကြီးစွာသော
အမှိုက်မှောင်ကြီးကိုလည်း၊ တရားဒေသနာ၊ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့်၊
ကောင်းစွာပယ်ဖြောက်၊ အလင်း ရောက်တော်မူထသော။ တံ
မဟာသုရံ၊ ထိုသဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော၊ နေမင်း
ကြီးကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ဦး
ညွတ်ကြိုးလျက်၊ ရှိခိုးပါ၏။ သော မဟာသုရော၊ ထိုသဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသောနေမင်းကြီးသည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်
၏။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌၊ သဉ္ဇာတံ၊ ဘဝများစွာ၊ ကမ္ဘာ
ဘာက၊ မကွာထက်ကြပ်၊ အထပ်ထပ်လျှင်၊ ကိန်းဝပ် ဖြစ်ပွား

ကာ ပါရှိ၍နေသော။ တမောခန္ဓာ၊ အဝိဇ္ဇာတုခံ မှောင်အလုံး
ကို။ ပန္နဒတံ-ပန္နဒတု၊ ဤသည့် ကျောက်စာ၊ ရေးစပ် ခါ၌၊
ဝေးစွာပယ်ရှားတော်မူပါစေသတည်း။

(၁) နရသီဟော နရာသဘော၊
ဇိနသီဟ ဝိဇ္ဇမ္ဘနေ၊
သမုန္တဒိ မဟာနာဒံ၊
တိဘူမိကေ မဟာဝနေ။

(၂) ဓာတုနိဓာနံ ယံစေတျံ၊
တဿနာထ ကေသရိနေ၊
တဿ သီဟတော နာမဿ၊
နမတ္ထု သဗ္ဗဒါ မမ။

(သီဟတော စေတီတော် ရှိခိုးနှစ်ဂါလာ)

(၁) နရာသဘော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝ အပေါင်းတို့
ထက် ဆထက်သင်္ချေ၊ ကြီးမြတ်တော်မူပေထသော။ ယောနရ
သီဟော၊ စကြဝဠာပေါင်း တသောင်းတိုက်သူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ
သတ္တဝါ တည်းဟူသော သားအပေါင်း တို့၏ အရှင် အကြင်
မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့ မင်းကြီး
သည်။ ဇိနသီဟ ဝိဇ္ဇမ္ဘနေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘုရားသခင်
အရှင်ခြင်္သေ့ မင်းကြီးတို့၏ ကွန်မြူးတင့်တယ်၊ စမ္ပယ်ခြင်းတည်း
ဟူသော၊ အကုဋေမက များမြတ် လှသော တန်းခိုးရှိန်၊
ပြာဋိဟာ အထူး ကွန်မြူးတင့်တယ် စမ္ပယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်

မူသည်ဖြစ်၍။ တိဘူမိကေမဟာဝနေ၊ ဘုံသုံးပါးတည်းဟူသော၊
ဟေမဝန္တာ မဟာဂနိင်၊ မြိုင်ရဂုံကြော၊ တောကြီးသုံးထောင်
အတွင်း၌။ မဟာနာဒံ၊ အတုမရ၊ ကြီးမြတ်လှသည့် ဓမ္မဒေသ
နာသံ တည်းဟူသော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟိန်းခြင်းအသံကို။ သ
မုန္တဒိ၊ လေးဆဲ့ငါးဝါ၊ အကြာနှစ်ပေါင်း၊ ကောင်းစွာ ကျော်
ခြိမ်း၊ ဟိန်းတော်မူပြီ။

(၂) တဿနာထ ကေသရိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်းဟူ
သော၊ သီဟရာဇာ မဟာခြင်္သေ့မင်းကြီး၏။ ဓာတုနိဓာနံ၊
သရီရဓာတ်၊ မွေတော်မြတ်၏၊ ကိန်းဝပ်တည်ထားရာ ဖြစ်ပေ
သော။ ယံစေတျံ၊ အကြင် သီဟတော စေတီတော်မြတ်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿသီဟတောနာမဿ၊ ထိုသုနာပရန်၊ တမ္ပဒီပ၊
ကမ္မောဇ နှင့်၊ ရာမညတွင်၊ လေးခွင်တိုင်လုံး၊ မိုသ်းသို့ ချုန်း
အောင် ရွှေဘုန်းတောက်ပ၊ ကျော်စောလှသော၊ သီဟတော
စေတီတော်မြတ်အား။ သဗ္ဗဒ္ဓါ၊ သာသနာ ငါးထောင်၊ ဆုံး
အောင် စေ့မြေ့၊ ညဉ့်နေ့မစဲ အမြဲနိစ္စ၊ ကာလ ခပ်သိမ်း၌။
မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။

ဘဒ္ဒကပ်မည်သာ၊ ဤကမ္ဘာမှ၊ ပြန်ကာတွက်ရေ၊ ဆချေ
လေးကိန်း၊ တသိန်းစေ့ရာ၊ သာရမဏ်ကမ္ဘာ၌၊ ငါတို့ဘုရား
အလောင်းဟော်သူမြတ်သည်၊ သောင်းဇမ္ဗူရပ် နှံစပ်ကျေညာ၊
ပွင့်လင်းသာသော၊ ရမ္မာဝတီ၊ ရာဇဌာနီ၊ ရွှေပြည်တော်ကြီး
အတွင်း၊ သတင်းထွန်းပ၊ ထင်ရှားလှသော၊ ဗြဟ္မဏ မဟာ

သလအမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၍၊ သုမေဓာဟု၊ သညာအမော်၊
အမည်တော်ဖြင့်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောတော်မူလေသတည်း။

ယင်းသည့်အခါ၊ သုမေဓါ၏၊ နှစ်ဖြာ မိဘ၊ သေလွန်ကြ
၍၊ ဓနဥစ္စာ၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ စည်းစိမ်တွေကို၊ မြင်ချေလတ်
သော်၊ အကြံပေါ်သည်ကား၊ စီးပွားလမ်းမည်သည်၊ ဥစ္စာ
ဓန စီးပွားလမ်း၊ သပ္ပုရိသ စီးပွားလမ်းဟူ၍၊ နှစ်လမ်းရှိ၏။
မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဌာနန္တရတို့ကို၊ ရအောင် ပြုလုပ်
အားထုတ်ခြင်း၊ ရရှိပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဌာနန္တရတို့ကို၊
သိမ်းပိုက်ခံစား၊ ပွားများတိုးတက်အောင်၊ ပြုလုပ် အားထုတ်
ခြင်းသည်၊ ဥစ္စာဓန စီးပွားလမ်းမည်၏။ မရရှိသေးသော၊ အ
ဆင့်ဆင့် မြင့်မြတ်သော၊ သီလအမျိုးမျိုး၊ သမာဓိအမျိုးမျိုး၊
ပညာအမျိုးမျိုးတို့ကို၊ ရရှိအောင် မနေမနား၊ အားထုတ်ခြင်း၊
ရရှိပြီးသော သီလ သမာဓိပညာတို့ကို၊ တနေ့တခြား စိကား
ပွားများအောင်၊ အားထုတ်ခြင်းသည်၊ သပ္ပုရိသဓမ္မ စီးပွား
လမ်းမည်၏။ ဥစ္စာဓန စီးပွားလမ်းသည်၊ သံသရာ၌ စုံလမ်း
မျောလမ်းဖြစ်၏။ သပ္ပုရိသ စီးပွားလမ်းသည်၊ သံသရာမှ ဆန်
တက်လမ်းဖြစ်၏။ တလမ်းကို လွှတ်မှ၊ တလမ်းကို လိုက်နိုင်
၏။ သံသရာမှ ဆန်တက်လမ်း မည်သည်၊ လူ့ဘုံ လူ့ဘဝ၌သာ
ရှိချေ၏။ တပါးသော ဘုံဘဝတို့၌ မရှိချေ။ လူ့ဘုံ လူ့
ဘဝမည်သည်၊ အလွန်ကြုံကြိုက်ခဲ၏။ ဘဝ တသိန်း တသန်းတွင်
တကြိမ်တခါမျှ ရခဲလှ၏။ လူ့ဘဝ ကိုရ သောနာရီ
မှစ၍၊ တနာရီကိုမျှ ကိလေသာဓမ္မ၊ လောက စီးပွား နှင့်
ကုန်စေခြင်းငှာ မထိုက်ချေ။ မိမ္မေ ဘမ္မေ ကုဋေရှစ်ဆယ်မျှ

သော၊ ဤရွှေငွေရတနာ ဥစ္စာ စီးပွားတွေကို၊ ငါ့ဥစ္စာဟု
 တွယ်တာမိသည့်ရှိသော်၊ တွယ်တာမိသည့် နာရီမှစ၍၊ စုံလမ်း
 မြောလမ်းသို့ ပါရချေတော့မည်၊ ၊ ငါသည် မတွယ်တာမှီ၊
 အမြန်အနှေး၊ စွန့်၍ပြေးမှ အရေးလှချေမည်ဟု၊ ကြံစည်တော်
 မူပြီးလျှင်၊ ရမ္မာဝတီ ပြည်သူ့ ပြည်သားတို့ကို၊ ဘိတ်ကြားကြော်
 ငြာ၍ စွန့်ကြဲလေ၏၊ ခုနစ်ရက် စွန့်ကြဲ၍ မကုန်နိုင် ရှိပြန်သော်၊
 သီလ သမာဓိ ပညာမူမျိုးမဟုတ်ပဲ၊ စွန့်ကြဲမှု ဒါနကုသိုလ် အ
 တွက်နှင့်၊ နေ့ရက် နာရီတွေ၊ မျော၍ကုန်ရသည်ကို၊ မခံနိုင်ရှိ
 ပြန်၍၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ အကုန် ပစ်စွန့်ပြီးလျှင်၊
 ဓမ္မကတောင်သို့ ထွက်တော်မူ၍၊ ရသေ့ ရဟန်းပြုတော်မူသဖြင့်၊
 ခုနစ်ရက်အတွင်း၊ စျာန်အဘိညာဏ် သမာပတ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍၊
 ကောင်းကင် မြေမိုဃ်း၊ ပျံလျှိုးသွားလာကာ၊ ချမ်းသာစွာ နေ
 တော်မူစဉ်၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရ၍၊ နိဿတ
 ဗျာဒိတ် တံဆိပ် အောင် ပန်း ကို၊ ဆင် မြန်း တော်မူရ လေသ
 တည်း။

သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၊ ထိုအခါမှစ၍၊ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတ
 သိန်း အတွင်း၌၊ နှစ်ကျိပ် သုံးဆူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့
 အထံ၊ ခံယူအပ်သော နိဿတဗျာဒိတ် ရှိတော်မူသဖြင့်၊ အဆုံး
 ဘဝ ပစ္စိမသို့၊ ကျရောက်တော်မူရာ၊ ရာဇဂြိုဟ်စီရင်စု၊ ဥရုဝေဠု
 သေနဂိုဏ်း ရွာကြီးအနီး၊ တရာသံတောင်၊ အမြင့်ဆောင်သည်၊
 ရွှေညောင်ရိပ်သာ၊ အပရေဇိတ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ အင်္ဂါလေးပါး
 နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝိရိယတော်မြတ်ကို၊ ကြပ်မတ် ဆောက်တည်
 ၍၊ ချမ်းမြေ့စွာ နေတော်မူစဉ်။

နေမဝင်မှီ မာရ်စစ်သည်ကို အောင်မြင်တော်မူ၏။ သန်း
ခေါင်ယံ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ်ကို ရတော်မူ၏။ မိုဃ်းသောက်ယံ၌၊
ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ ဓမ္မတာ၊ အင်္ဂါတဆဲ နှစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သုံးသပ်တော်မူ၍၊ သောင်းတိုက်
စကြဝဠာ၊ မဟာပထဝီ မဟိဝသုံ၊ သိမ့်သိမ့်တုံလျှင်၊ အကုန်
လှုပ်ရှား လှသုံးပါး၌၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ သ
တည်း။

ဘုရားဖြစ်ပြီး၊ ဘုန်းမီးတောက်ထိန်၊ အစိန္တေယျ အနန္တ
စုံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့်၊ ဘုတ်ဘဝဂ်ဆိုက်၊ ဆူလှိုက်ချိန်အုံး၊
သောင်းတိုက်လုံးကို၊ ဝိုက်ချုံး ပြည့်ဖြိုး၊ အမြိုက်မိုဃ်းကြီး ရွာ
စေပြီး၍၊ ပြည်ကြီးနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသတည်း။

နိဗ္ဗာန်စံတော်၊ မူသရော်တည့်၊ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်၊ ရိုး
တော် ဓာတ်ကို၊ လူနတ်အများ၊ ကုသိုလ်ပွား၍၊ သုံးပါးချမ်း
သာ၊ ရဘို့ငှာဟု၊ သင်္ချာ တွက်ရေ၊ အကုဋေမျှ၊ မကဖြာစိတ်၊
ဇမ္ဗူဒိပ်ဝယ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ကြီး၊ အသီးသီးနှင့်၊ ဘုန်းမီး တောက်
ရစ် စေသတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံပြီးတုံလစ်၊ အနှစ် နှစ်ရာကျော်၊ ရှိလတ်သော်
တည့်၊ ထိုရော်အခါ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၊ ဘုန်းမီးနေလ၊
ထွန်းပလတ်သော်၊ ဓာတ်မွေတော်တို့ကို၊ သောင်းမော်ဇမ္ဗူ၊
ဖြန့်ဖြူးတော်မူသဖြင့်၊ အဆူရေပေါင်း၊ ရှစ်သောင်း လေး
ထောင်၊ တည်ထောင်စေပြီး၊ စေတီတော်များ၊ ဘုရားတန်းခိုး
ကြီး၊ အသီးသီးတို့တွင်၊ တိုင်းကြီး လေးရပ်၊ စိုးကွပ် ပိုင်နင်း၊

မင်းအဆက်ဆက်၊ မပျက်စဉ်လာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ ရာဇဝင်
အခန်းခန်း၊ ဥဒါန်း အဆိုင်းဆိုင်း၊ သမိုင်းအဖြာဖြာ၊ ကျောက်
စာ အမျိုးမျိုး၊ မရိုးမတိန် တန်းခိုးမမှိန်၊ ဂုဏ်သိန် ထင်ရှား၊
ဤသီဟတော ဘုရားသည်၊ တပါးအဝင် ဖြစ်ပေသတည်း။

သီရိဓမ္မာသောက၊ ပထမ တည်ရင်း၊ ယိုယွင်းပျက်ပြား ရှိ
ပြန်ရာ၊ ပေါက္ကံရာဇာ၊ မဟာ စည်သူမင်းကြီးသည်၊ သရက္ခန်
ရုပ်ပွား၊ စကားကိုးပိုင်းမှဖြစ်သော၊ နန္ဒသာနွှစ် စေတီများကို
ထည့်သွင်း ထပ်မံ တဘန်ပြင်ဆင်တော်မူသည်။

၎င်းနောက် ရတနာပူရ၊ အဝပြည်ကြီးမှ အတူလသီရိမဟာ
ရာဇိန္ဒာဒေဝီဘွဲ့တံဆိပ်ခံ၊ တောင်ညာစံ မိဘုရားကြီးသည်၊ စေ
တီတော် မြတ်ကိုလည်း ထပ်မံ ပြင်ဆင်သည်၊ ကျောက်စာ
မော်ကွန်းထိုးမှတ်၍၊ ဝတ္ထကံ မိုဃ်းမြေများကိုလည်း လှူဒါန်း
သည်။

၎င်းနောက်၊ အမရပူရ မြို့သည် နန်းတည်၊ ဘိုးတော်မင်း
တရားကြီးသည် တောင်တော် တပြင်လုံးကို၊ ကျောက်အုပ်တို့
ဖြင့် စီမံခင်းကျင်းတော်မူသည်၊ စေတီတော်တို့လည်း ကျောက်
အုပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ ပြင်ဆင်တော်မူသည်၊ နဝရတ်စီ ချယ်သော၊
ရွှေထီးကိုလည်း တင်လှူတော်မူသည်။

၎င်းနောက် မန္တလေး ရတနာပုံ၊ ပဌမမြို့တည် နန်းတည်၊
ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် ခမည်းဘော် နတ်ပြည်စံ မင်းတရားကြီး
သည်၊ စေတီတော်မြတ်၏ရှေ့၊ ဘုရားနစ်ဆင့်ရှိသော၊ အာရုံခံ

ပြသဒ်ကို ဆောက်လုပ်တော်မူ၍၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၃၄-ခု
တပို့တွဲလဆုပ် ၁၄-ရက်နေ့တွင်၊ ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်း
တော်မူသည်။

သုနန္ဒာဘိဇေ မဟာရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်နာမံ ရှိတော်မူ
သော၊ မအူဆရာတော်ကြီး မေတ္တာရပ်ခံချက် နှင့်၊ စေတီတော်
မြတ်၊ ပတ်လည်ဝန်းကျင်၊ ကုလားလေးရာ ငါးရာအတွင်း၊
နယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားလျက်၊ ကျေးငှက် သားငါး၊
တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အားလည်း အာဃာဒါန၊ ဇီဝိတ
ဒါန ပေးလှူတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင်တည့်၊ ရာဇဝင် မဟာဝင် မင်းစဉ် မင်းဆက်၊
မပျက်စဉ်လာ၊ တေဇာ တန်းခိုး၊ မညှိုးမတိန်၊ ဂုဏ်သိန် ထွန်း
ပ၊ ရွှေဘုန်းတော် ကြီးလှသော၊ ဤ သီဟတော စေတီတော်
မြတ်သည်၊ ယခုအခါ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုမင်းတို့၊ ပ
လပ် ခိုက် ကြံသည်နှင့်၊ ဂုဏ်သိန် တန်းခိုး၊ ညှိုးရန်အခွင့်၊ ဆိုက်
လင့် လေရာ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို၊ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှု၊
ကြောင့်ကြ ပြုကြပေကုန်သော၊ သမ္မာဒေဝ နတ်မင်းတို့သည်၊
အခင်းမြင်မြော်၊ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၊ ပြည့်စုံ ကုသိုလ်သည့်
အလား။

ဘုရားသာသနာတော်မြတ်၌၊ အလွန်သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း
ရှိသဖြင့်၊ နှစ်စဉ်ထာဝရ တထောင်ကုန် နှစ်ထောင်ကုန်၊ တသိန်း
ကုန် နှစ်သိန်းကုန်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၌၊ ရတနာ ရွှေငွေ
တို့ကို၊ စွန့်ကြဲ၍၊ ပျက်ပျို ယိုယွင်းသော၊ ဘုရား ဂူကျောင်း

တန်ဆောင်း ပြာသာဒ်တို့ကို ထပ်မန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အသစ် အသစ်သော ဘုရားဂူကျောင်း၊ တန်ဆောင်း၊ ပြာသာဒ်တို့ကိုတည်ထောင် ဆောက်လုပ် ခြင်းတို့ဖြင့်၊ ကုသိုလ် ရေစက်၊ လက်နှင့် မကွာ၊ ဘောဂသဒ္ဓါ၊ နှစ်ဖြာစွယ်စုံ၊ လောက်လုံပွားတိုး၊ ပင်လယ်ချင်းအောင်၊ သတင်းဂုဏ် ပြီးပေသော၊ မိုသ်းကုပ်မြို့နေ၊ ဘုရား ဒါယကာ - ဦးမှတ်၊ ဘုရားအမ - မယ်ငြိမ်း၊ သားကြီး မောင်ဘိုးကြယ်၊ သားလပ် - မောင် ဘိုး သွယ်၊ ၎င်းအငယ် မောင်ဘိုးနွယ်၊ သားငယ်-မောင်ဘိုးမြို့၊ သွီးငယ်-မအိမ် တို့သည်၊ သဒ္ဓါဟုန် ဗလဝ၊ ထက်သန် ကြသဖြင့်၊ ဝေါဟာရ ဂေါဇာ၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင်၊ အသစ်တတန်၊ ထပ်မံကြရာ၊ စေတီတော်မြတ်ကို၊ ဘိနပ်တော်၊ ရွှေအတိ မှန်းမံသည်၊ အာရုံခံလိုက်မှုတ်ကိုလည်း၊ ဖလ်မှန်အတိ မှန်းမံချယ်လယ်သည်၊ အာရုံခံ တန်ဆောင်ပြာသာဒ် အတွင်းမှာလည်း၊ ကျောက်အင်း ကတေတို့ဖြင့်၊ ပြေပြစ် ချောမောစွာ၊ သမံတလင်း၊ စီခင်းသည်။

သာသနာတော်ထမ်း၊ ရဟန်းသင်္ဃာတော်မြတ်တို့၊ ကိန်းဝပ် မှီတင်း၊ သီတင်းသုံးတော် မူကြရန်၊ စေတီတော်မြတ် အရံ၊ ကျောင်းကံ တိုက်တာကိုလည်း တည်ထောင် ဆောက်လုပ်၍၊ ပရိယတ္တိဓရ၊ လဇ္ဇိပေသလ၊ သိက္ခာကာမ ဖြစ်တော်မူကုန်သော၊ သင်္ဃာတော်တို့ကိုပင့်ဘိတ် တင်လှူ၍၊ ဖြူစင်လှူစွာသော၊ စေတနာ အစုဖြင့်၊ စတုပစ္စယ ဒါယကာခံပေသည်။

ဤသို့ လျှင်တည့်၊ လေးခွင် တိုင်းလုံး၊ မိုဃ်းသို့ ချုန်း၍၊
ရွှေဘုန်းတော်ကြီးလှသော၊ သီဟတော စေတီတော်မြတ်အား၊
ငါးကြိမ်မြောက် ထပ်မံပြုစု ပြီးစီး ရှိသော၊ ပတ္တနာဆုတောင်း
ကား။

မယံ၊ မိုဃ်းကုပ်မြို့နေ၊ ဆွေညာဘသင်း၊ သီဘင်းမယုတ်၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ဣမိနာ ပုညေန၊ ဤသီဟ ရှင်ပင် မြတ်အား
ငါးကြိမ်မြောက်၊ ဆောက်ပံ့ ထပ်မံ ပြုစုလှူဒါန်း ရသော
ကောင်းမှုကြောင့်။ ဣမံ စေတီယံ၊ ဤ သီဟတော ရှင်ပင်
ဘုရားသည်။ စိရကာလံ၊ သာသနာတော်၊ ငါထောင် ကျော်
အောင်။ ဝိဇ္ဇောတတု၊ တိုင်းကြီးလေးပေါ်၊ ဟိုးဟိုးကျော်လျှင်၊
ဘုန်းတော် တောက်ထွန်း ပါစေသတည်း။ အသုညံ၊ ထွက်သူ-
ဝင်သူ၊ ပူဇော်သူနှင့်၊ လှူသူဒါန်းသူ ရှင်လူအပေါင်း၊ သောင်း
သောင်းဆူညံ၊ တယံမဆိပ်၊ တိုင်းလုံးညိတ်သည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣမံ စေတီယံ၊ ဤသီဟတော ရှင်ပင်ဘုရား
ကို။ ပူဇေန္တော၊ ရှိခို ပူဇော် ဖူးမြော်လှူဒါန်းကြကုန်သော၊ လူ
ရှင် အပေါင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိဗ္ဗယာ၊ အန္တရာယ်
ခပ်သိမ်း၊ ဘေးခပ်သိမ်းတို့မှ၊ ကင်းငြိမ်းကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊
ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ သမ္ပတ္တိယော၊ တောင့်တသမျှ၊ ကြီး
မြတ်လှသော၊ လောကီ လောကုတ္တရာ၊ ချမ်းသာ ခပ်သိမ်းတို့
ကို။ လဘန္တု၊ တောင်းတိုင်းပြည့်ဝ၊ ရကြပါစေကုန်သတည်း။
ဒေဝေါ၊ မိုဃ်းမင်းသည်။ သမံ၊ ညီညွတ်စွာ။ ဝဿတု၊ နှစ်
စဉ်မပြတ်၊ ဖြောင့်မတ်ကျေညာ၊ ရှာပါစေသတည်း။ ရာဇာ
နော၊ တိုင်းရှင် ပြည့်ရှင် ဘုရင်ထီးဆောင်း မင်းအပေါင်းတို့

သည်။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းနိုင်ငံသူ၊ ဗိုလ်လူအပေါင်းကို။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက် ပါစေကုန်သတည်း။ ဒေဝါ၊ သာသနာစောင့်နတ် အပေါင်းတို့သည်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ရက္ခန္တု၊ ကြပ်ကြပ်တဲတဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက် ပါစေကုန်သတည်း။ ဘိက္ခု၊ သာသနာတော်ထမ်း၊ ရဟန်းတော် သံဃာတော်အပေါင်းတို့သည်။ သာသနံ၊ ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓ သာသနာ ဟူသော၊ သာသနာတော်မြတ်သုံးပါးကို။ ဓာရေန္တု၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ သာယာချမ်းမြေ့၊ တနေ့တခြား တိုးပွားလေအောင်၊ ဆောင်တော်မူနိုင်ကြပါကုန်သတည်း။

မယံပိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း။ ဣမိနာပုညေန၊ ဤသီဟတော ရှင်ပင်အား၊ ငါးကြိမ်မြောက်၊ မှန်းမပြုပြင်ရသော ဤကောင်းမှုကြောင့်။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ဤဘဝ၌။ ယာဝဇိဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို။ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှေယျာမ၊ နေ့စဉ် လစဉ် နှစ်စဉ် မစဲ၊ အမြဲချီးမြှောက်ထောက်ပံ့လှူဒါန်းနိုင်ရပါလိုကုန်၏။

ဘဝေ-ဘဝေ၊ ဘဝအဆက်ဆက်၌လည်း။ အသောကရာဇာဝိယ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးကဲ့သို့။ သာသနဟိတံ၊ သာသနာတော်မြတ် အကျိုးစီးပွားကို။ ကရေယျာမ၊ ပစ္စယဓမ္မာ၊ နှစ်ဖြာသော အနုဂ္ဂဟတရားတို့ဖြင့်၊ တနေ့တခြား၊ စည်ပင်ထွန်းကားအောင် ရွှက်ဆောင်ပြုစု နိုင်ရပါလိုကုန်၏။

ပစ္စာကာလေ၊ သာသနာပ၊ နောက်ကာလ၌လည်း။ သပ္ပု
ရိသေ၊ အလုံးစုံသော၊ ဘုရားအလောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အ
လောင်း၊ အရိယာသာဝက အလောင်း၊ ရသေ့ သူတော်ကောင်း
ရဟန်း သူတော်ကောင်း၊ လူ သူတော်ကောင်း၊ ရှင် သူတော်
ကောင်း အပေါင်းတို့ကို။ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါး
တို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏေယျာမ၊ လိုလိုသမျှ၊ မရမရှိ၊ ကြည်ဘိသဒ္ဓါ၊
စေတနာဖြင့်၊ ကောင်းစွာချီးမြှောက်ရပါလိုကုန်၏။ မေတ္တေယျ
ကာလေ၊ အရှင်မေတ္တေယျဘုရား၊ လူသုံးပါးဝယ်၊ ထင်ရှား
ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို။
စတုဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါး တို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏံ တွာ၊
အနာထပိဏ် သေဌေးကြီး၊ သား သမီး တို့နှင့်၊ ဇနီး မောင်နှံ တစု
ကဲ့သို့၊ ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းကိုပြု၍။ ဗုဇ္ဈေယျာမ၊ သစ္စာ
လေးပါး၊ တရားသိမြင်၊ ကျွတ်တန်း ဝင်ကြပါလိုကုန်၏။

ဣမံ ပုညဘာဝံ၊ ဤကောင်းမှု၊ ဤကုသိုလ်၏ အဘို့ကို၊
မာတာ ပီတုနဉ္စ၊ မိခင်-ဘခင်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဥာတကာ
နဉ္စ၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ အာစရိယာ နဉ္စ၊
ဆရာမြတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ရာဇနဉ္စ၊ တိုင်းပေါင်း ပြည်
ပေါင်း အုပ်စိုးခေါင်းဆောင်၊ အခေါင်သေနှင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့
အားလည်းကောင်း၊ ဒေဝတာနဉ္စ၊ လောကပါလနတ်၊ သာသနာ
စောင့်နတ် အပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ယမရာဇာနဉ္စ၊ ငရဲ
သေနှင် ၊ ယမမင်းတို့ အားလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသတ္တာနဉ္စ၊ သုံး
ဆဲ့တဘုံ အလုံးစုံ၌၊ ကြင်လည်ကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်း
တို့အားလည်းကောင်း၊ ဘာဇေမံ၊ အမျှပေးဝေပါကုန်၏။ သဗ္ဗ

သတ္တဝါ၊ ခတ်သိမ်းသောသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၊ နိစ္စသုခိနော၊
 အမြဲလျှင် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်
 သည် ဖြစ်၍။ သဒ္ဓမ္မ ဂရုနော၊ သူတော်ကောင်းတရားကို၊ အ
 သက်မက၊ လေးမြတ်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေ
 ကုန်သတည်း။

သံ ပိုင်း လ ကံ

အောင်ပဲ့ မင်္ဂလာ၊ နိဒါန်း သာပိမ့်၊ ခြောက်ဖြာ ဘုန်းပွင့်၊
ဘဝင် မြင့်အောင်၊ ဘွဲ့တော်မူပြီး၊ လူ့ဆီးမီးလျှင်၊ ပြည်ကြီး
နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူကာ၊ ဆူဆူခတ်ပေါင်း၊ အသောင်းသောင်းကို
မင်းကောင်း ဓမ္မာ၊ သောကရာလျှင်၊ စုလ္လ္လာ သီတိ၊ သဟသီ
တည့်၊ စေတီများစွာ၊ တည်ထားရာတွင်၊ အပါအဝင် တဆူ
ပင်ဟု၊ လူရှင် သောသော၊ ခုတိုင် ပြောသား၊ သီဟတောခေါ်၊
ပုထိုးတော်ကို၊ မင်းကျော် ရာဇိန်၊ နုရာသိဟ်တို့၊ အကြိမ် လေး
လီ။ ပြင်ဆင် ပြီတည့်၊ ပဉ္စမိကြုံ၊ ယခုတုမူ၊ မြန်ဘုံဌာန၊
ကမ္မောဇ အချုပ်၊ မိုသ်းကုပ် ဇာတိ၊ မဏိ သေဌေး၊ သတင်း
မွေးလျက်၊ လှူပေးဒါန၊ သီလ ဖြူစွာ၊ ဒါယကာ ဦးမှတ်၊
မေတ္တာ ဓာတ်ဖြင့်၊ ချစ်မြတ် ရင်းနှီး၊ ဇနီး မယ်ငြိမ်း၊ စောင့်
ထိန်း ယုယ၊ ပုတ္တ မိတာ၊ ပေါင်းကလျာတို့၊ ကောင်းစွာကြည်
လင်၊ စေတီ ယင်ဝယ်၊ ပြုပြင် တလင်း၊ သမင်္ဂင်း၏၊ လိုဏ်
တွင်း မုတ်ပျံ၊ အာရုံခံတွင်၊ စီမံ ဆန်းကြယ်၊ ဖလိမှန် ချယ်၍၊
သပ္ပာယ် လှထွဋ်၊ စေတီမြတ်ကို၊ ရှေ့ဓာတ် လျှံဝါ၊ မှန်းမခါ
လျှင်၊ သောဏ္ဍာအတိ၊ ထိန်စေတီ၏၊ ရရှိ ကုသိုလ်၊ အဘို့ကိုမူ၊
ထိုထိုစက္ကဝါ၊ ဘုံများစွာ၌၊ သတ္တာနန္တ၊ ရှိသမျှလုံး၊ သိမ်း
ကြုံး ပိုက်ချုပ်၊ ငွေတုသည်၊ ရှေ့ဘုံသီဝ လက်ဆောင်
တည်း။

သီဟတော ဘုရားကျောက်စာ သံပိုင်းပြီး၏။

သာသနာလျှောက်

မုံရွာမြို့၊ လယ်တီတိုက်ကြီးအတွင်း
ညဉ့်အခါ သံသာတော်တို့ ဝတ်တက်အ
ပြီးတွင်၊ သတိသံဝေဂ ရကြရန်အနေနှင့်
အမြဲလျှောက်ဆိုရန် ရေးသားတော်မူ
သည်။

သတ္တဝါအများ၊ သောင်းထိုက်သားတို့၏၊ ပတ္တမြားသရ
ဘူ၊ ဖြစ်တော်မူသော၊ သဗ္ဗညု ရှင်စောသည်၊ သုံးလောက
အချက်၊ သံသရာ ဂရက်မှ၊ မထွက်နိုင် နစ်မြော၍၊ တမောမော
နေကြသော၊ ဝေနေယျအထု၊ သတ္တဝါအနုတို့ကို၊ ကရုဏာ
ဗလဝ၊ သနားတော်မူလှ၍၊ အမတအမြို့က်၊ ရွှေလက်ထက်
တော် ဆိုက်ပြီးကို၊ သိမ်းပိုက်တော် မမူဘဲ။ ပါရဂူထံနီး၊ သ
ယမ္ဘူ ဝှဲချီးလျက်၊ ပွဲအသီးငါခံမည်ဟု၊ အကြံတော် ရောနှင့်
ရွှေဗျာဒိတ် ဇင်ပန်းကို၊ ဆင်မြန်းတော် မူပြီး၍၊ အသင်္ချေ
အသင်္ချေ လေးကြိမ်တိုင် လွန်စေလျက်၊ သိန်းကပ္ပေ အပြည့်၊
ဘဒ္ဒကပ် အလှည့်တွင်၊ ဖြည့်ပြီးသည့် ပါရမီကြောင့်၊ သာကီနွယ်
နေညွန့်ဝယ်၊ ဆွေအခွန် ဆက်မှီးလျက်၊ မဂ်ခရီး ချေလှစ်သည့်၊
သပြေခေတ် ဘေဠု၊ ပလ္လင်ကြော့ ရွှေတမူဝယ်၊ နေတဆူ ရောင်
တောက်သို့၊ ပြောင်မြောက်တော် မူပြီးမှ၊ ကောဏ္ဍည၊ သုဘဒ္ဒ
အစနှင့် အဆုံး၊ ကျွတ်ထိုက်သူ အားလုံးကို၊ တရားဘုန်း လွှတ်
ကြဲ၍၊ ကျွတ်ပွဲကြီး ခံပြီးနောက်၊ ခရီးထောက် တစခန်း၊ ပြည်

နိဗ္ဗူ အမြန်းတင်၊ ပန်းမဉ္ဇူ လျှာညိတ်၍၊ ဗျာဒိတ်တော် သခဲ
သည်၊ သဒ္ဓမ္မ သုံးဖြာ၊ သာသနာနှစ်ပေါင်းကား၊ ငါးထောင်
ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ ၊ ထိုသာသနာ ငါးထောင်အနက်၊ လွန်ခဲ့
ပြီးသော၊ အတိတ်သာသနာတော်မြတ်သည်ကား....ဖြစ်ပါသည်
ဘုရား၊ ဝေဏေယျ အကျိုးကို၊ သည်ပိုး ရှက်ဆောင်ခါ နောင်
လာလတံ့သော သာသနာသည်ကား....ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ယခုဝေါဟာ၊ ကောဇာတွက်စစ်၊ သက္ကရာဇ်ကား၊ ၁၂.....
နေ့ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊

ယင်းသို့လျှင်၊ သာသနာ နှစ်အကြွင်း၊ အားနည်းသည် ဖြစ်
ခြင်းကို၊ သစ်လင်းစွာ မျှော်ရှုလျက်၊ ခုသန္တာန်ဘဝလို၊ ဟန်
ရသည့် အချက်ကို၊ ဆက်လက်ရန် အရေးမျှော်လေလေ ဝေး
သောကြောင့်၊ တေးဘုမ္မိ ဝဋ်နွယ်မှ၊ ကျွတ်လွယ်ရန် အမှုကို၊
ယခုမှ ရဲရဲ၊ လွတ်လွတ်ကြီး မခဲပဲ၊ ကျီခဲ့ခဲ့ ယောင်တောင်တောင်
အသည်းတော် ကြောင်ကြလျှင်၊ နောင်တထွေ ပွေ့ရှုပ်၊ ကိလေ
သာ ငုတ်တုတ်နှင့်၊ မြုပ်မြဲမြုပ် မျောမြဲမျော၊ ဝဋ်ပင်လယ်
တကြောမှာ တဖေဖေ နေကြရတော့မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍၊ သည်ခန္ဓာ သည်အသက်၊ သည်ကိုယ်ကောင်
အတွက်နှင့်၊ သက်သာခွင့်မခို၊ ပရိယာယ် မပိုဘဲ၊ ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်
သူတော်ကောင်းတို့၊ မူဟောင်းကိုစံယူလျက်၊ သယမ္ဘူသက်နှင့်၊
သည်သခင် လက်တိုင်းမှ၊ ထွက်ငြင်းကာ သွေဖီဘို့၊ ပေပလီ
ညာဏ်စုပ်နှင့်၊ ဟန်လုပ်တော် မမူကြပဲ၊ တဖြူးထဲ တဖြောင့်ထဲ၊
သူ့ထက်ငါ ခဲမည်ဟု၊ ရဲရဲကြီး ကြံကြ၍၊ ဟန်ရသည့် အချက်၊

သည်ဘဝ တသက်၊ ဤခန္ဓာအတွက်ကို၊ မျက်တပင် အလေးမှ၊
အရေးတော် မယူကြဘဲ၊ သဗ္ဗညု ဘုရား၏၊ ဘက်တော်သား
လုံးလုံး၊ မဖြစ်လျှင် အဆုံးဟု၊ စိတ်တုန်းတုန်း ချပြီးလျှင်၊ သင်္ခါ
ရအစစ်၊ ဤခန္ဓာအဖြစ်ကို၊ သနစ်ကုန် လွန်လှောလျက်၊ ဥာဏ်
သဘော နယ်ခဲ့၍၊ ရွယ်ခဲ့ရင်းတခု၊ ဘက်တော်ပါအမှုကို၊ ခု
ဘဝ နောက်ဘဝ၊ လွယ်ကူစွာ ရစိမ့်ဟု၊ လှလှကြီး ထင်စား၊
စွမ်းသလောက် ကျိုးစာ၍၊ အားတိုက်ကြီး ခဲတော်မူကြပါမည့်
အကြောင်းကို၊ ဖေါ့ဘယောင်းတူလျော်၊ လက်ဆယ်ပွင့် ထူမော်
လျက်၊ ပူဇော်ကာ လျှောက်ဝန်ပါသည် ဘုရား။

(ဤသာသနာလျှောက်ကို၊ သာမဏေတို့က ညဉ့်စဉ်ဝတ်တက်
အပြီး တိုင်လျှောက်ကြရသည်။)

သာသနာလျှောက် တပိုဒ်ပြီး၏။

၎င်း သာသနာ လျှောက်တမျိုး

လူမင်းတကာတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နတ်မင်းတကာတို့၏ ခေါင်ဖြား၊
သိကြားတကာတို့၏ ရာဇာ၊ ဗြဟ္မာတကာတို့၏ မကိုဋ်၊ သောင်း
တိုက်ရပ်ဌ၊ ဝေနေယျဗိုလ်လူဝယ်၊ တဆူတည်း ပေါ်ထွန်း၍၊
နေဝန်းကြီးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြက်စွာဘုရားသခင်သည်၊

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ၊ နန်းညာ အဘယ၊ သီဝ
ပြည်ကြီး၊ ဝင်ခါနီးအခါတွင်၊ မကွာထက်ကြပ်၊ ကိုယ်တော်
မြတ်နှင့်၊ နောက်ထပ်လက်ငင်း၊ မပါလျှင်းဘဲ၊ ကြွင်းသေးသ
မျှ၊ ဝေနေယျတို့ကို၊ အမတသီဝေ၊ မြို့အောင်မြေသို့၊ မျက်ခြေ
မပြောက်၊ စခန်းထောက်လျက်၊ နောက်တဖြေးဖြေး၊ လိုက်
လာခွင့် ပေးသဖြင့်၊ ယဉ်ကျေးမိန့်ကြူ၊ ထားတော်မူခဲ့သော
သာသနာတော် မြတ်သည်ကား၊ ငါးထောင် ဖြစ်ပါသည်
ဘုရား။

ထိုငါးထောင် အနက်တွင်၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ် သာသ
နာတော်မြတ်သည်ကား၊ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ သတ္တဝါ
တို့၏ အကျိုးကို၊ သည်ပိုးရွက်ဆောင်ခါ နောင်လာလော့ သော
အနာဂတ်သာသနာတော်မြတ်သည်ကား၊ဖြစ်ပါသည်
ဘုရား။

ယခု ဝေါဟာ၊ ကောဇာ တွက်စစ်၊ ရောက်ဆဲ ဖြစ်သော
သက္ကရာဇ်ကား ၁၂.....ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဤသို့လျှင်တည့်၊ လောကလုံးမိပတိ၊ တုံ့မရှိသည်၊ မုနိထွဋ်
ထား၊ သဗ္ဗညု မြတ်ဘုရားသော်မှ၊ ဝတ်တရား သင်္ခါရ၊ သူ့
နယ်တွင်းကျသောကြောင့်၊ အနိစ္စလက်နက်နှင့်၊ တချက်ထည်း
ခွင်းသောကြောင့်၊ ဆိုးပါးခြင်း ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံလွန်တော်မူရချေ
သေးသည်များကို၊ သတိရှေ့သွား၊ သံဝေဂအရင်းထားပြီးလျှင်၊
မတရား အဓမ္မ၊ ဆိုးသွမ်းလှသော၊ မရဏ သည်နိုင်ငံမှ၊ အမြန်
လွတ်ထွက်ကြရအောင်၊ မြတ်ဘုရားသာသနာ၊ ရောင်အဝါထွန်း

လင်း၊ သည်အခါတွင်းများမှာ၊ စားခြင်း အိပ်မှု၊ ပစ္စည်းစု၍၊
 ဗဟုကမ္မ၊ မောသဝါစာ၊ ဗာဟိရ အလေ့ အကျက်များ နှင့်၊
 နေ့ရက်တွေ မျောသည်ကို သဘောမထား၊ စိတ်ပျော်ပါး၍
 တရားမှလွတ်ကင်းသော၊ ရဟန်းဖြစ် ရဟန်းယုတ်၊ ရဟန်းစုတ်
 ရဟန်းနု၊ ရဟန်းတူ ရဟန်းယောင်၊ ရဟန်းကြောင်အနေများ
 နှင့်၊ သေအောင်ပင်လုံးလုံး၊ တဘဝဆုံးရအောင်၊ နှလုံးသွင်း
 ကိုယ်စီယှဉ်၍၊ နေ့ညဉ့်စဉ် မပြတ်၊ တပဟိုရ်၊ မလတ်ရအောင်၊
 ပရိယတ် လက်ကိုင်ထားပြီးလျှင်၊ လေးပါးသော မြတ်သီလကို
 သက်မကခင်မင်လျက်၊ ကိုယ့်စွမ်းအင် ကိုယ်လုလွှ၊ ကိုယ်သဒ္ဓါ
 ဆန္ဒကို၊ မြေမြေကြီးထက်စေ၍၊ သကျာဝံသ သုံးလောက ဘုရင့်
 သား၊ ယောက်ျားကောင်း ပြီပြီ၊ ဇောဝသီသန်သန်၊ ဥာဏ်သ
 ဘောစင်းစင်း၊ နှလုံးသွင်းဖြူဖြူနှင့်၊ လူကြည်ညို နတ်ကြည်
 ညို၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွန် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တတ်တဦးဟု ထူးလောက်
 အောင်ကျော်ကြား၍၊ ဝဋ်သုံးပါး သံသရာမှ တခါတည်းထပြီး
 လျှင်၊ အမတဆိပ်ငြိမ် ဝိသုဒ္ဓိစံအိမ်သို့၊ တရိန်တည်း ကပ်ကြရ
 အောင် ထူးမြတ်သည့်အခါတွင်၊ အပ္ပမာဒ၊ သမဏကိစ္စ၊ နှစ်
 သာရအမှု ကိုသာ၊ တခုကောင်း ကိုးစား၍၊ တိုးပွား အောင်
 အားထုတ်တော်မူကြပါဘုရား။

သာသနာလျှောက် တပုဒ်ပြီး၏။

တပည့် မောင်သြဇာကို ဆိုဆုမွသော သံဝေဂ တေးထပ်

ငါးအာရုံ အင်အစု၊ ခင်မှုနှင့် နေ့ကုန်၊ နင်ယခု မေ့ပုံလို၊
တွေ့မကြုံစခန်း၊ ပါယ်လေးဝ သောကဘုံမှာ၊ မျောရရုံရှိတော့
ခမန်း၊ အောက်ဝီစိ သောင်းအငူမှာ၊ ခေါင်းမပြုစတန်း၊ နှစ်
အရှည် နှစ်မည်လမ်းကိုလ၊ နင်မျှော်စမ်း နင့်ကိုယ်၊ ဒေသနာ
ထင်အလင်းရယ်နှင့်၊ နင်အဖြင်း ပိုထက်သာပို၊ သည်လောဘ
စရိုက်အိုကို၊ မလိုက်လို ရှောင်ပစ်လို၊ နောင်အသစ် တကယ်ပြင်
လျှင်၊ ကောင်းဘို့အစဉ်၊ ခွင့်သာခိုက်ကမ၊ မလိုက်ခြင်လျှင်၊
အမှိုက်နှင့်ပြင် ရှိသေးလိမ့် လား။ ။ ခွင့်သာဆဲကမ၊ မခဲချင်
လျှင်၊ အရှုံးနှင့်ပြင် ရှိသေးလေလိမ့်လား။

ဇာတ်တော်၌ လာသော လက်ပန်မြိုင်
ငှက်နှင့် ရှားတောငှက် ဥပမာတင်၍၊
မတူတန်သော သူများကို မတုပ ထိုက်
ကြောင်းနှင့် ၎င်းမောင်သြဇာအား ဆုမွ
သော သြဝါဒ တေးထပ်။

မတူတန် တုဘက်က၊ မူအချက် မှားရန်၊ လက်ပန်မြိုင်၌ န
စံငယ်၊ အာကမာန် ပိတ်ဖုံး၊ ရှားတောငှက် ဂနိုင်းစံကို၊ မပြိုင်
တန် သင်းပြိုင်လို့ ရှုံး။ ခုလောက လူရှင်၊ မူအစဉ်၊ လက်သုံး

ငလက်ပန် ငှက်ထုံး၊ တသက်လုံးစွဲမှီ၊ ဆရာအခွါစော၊ ငါသ
ကော ကောကြရ မကြည်။ မိသော ဘသော နားမလည်တယ်၊
အသားအရည် သူကကြီးလို့၊ အိုးသီးအိမ်သီး တဂုဏ်တသိမ်၊
ခွဲတဲ့ရမှ မြှိုနီ၊ ကိုယ်ပမာန နှိုင်းမချိန်တယ်၊ အနက် အတိန်
ထောက်ထားပြီဘုလေး။ ။

ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နေ၊ တပည့် - ဦးသူရိန္ဒ
အား၊ ရေသားဆုမွအပ်သော သြဝါဒ
တေးထပ်။

မျက်မြင်မှာ ဉာဏ်တဲ့လို့၊ အနဲနဲရှုပါ၊ ငရဲနှင့်လူ့ရွာ၊ ခုအ
ခါမချား။ မီးသုံးရပ် ဗလောင်ဆူ၊ အကောင်ပူ သင်းတို့ဖြစ်
လား။ စိတ်ရတက် အညစ်ကူ၊ အပြစ်မူထွေပြား၊ တထွေထွေ
သေလို့ သွားရင်လ၊ တဘွားဘွား အောက်မှာ။ ယမနယ်ဘုံအ
နှုန်း၊ အကုန်လုံး စုကြမည်သာ၊ သို့ကလောက် လူငြမ်းဟာကို၊
ရှုစမ်းပါ ညီလှရဲ့၊ မှီသမျှ ဉာဏ်ကုန်မျှော်နေ၊ ရောလို့ မ
တော်၊ အလိုလိုက်လို့၊ အငိုက်ချော်လျှင်၊ တဟိုက်ဟိုက်ဟော်
ဟော်၊ ညီမောရှာလိမ့်လေး။ ။

၁၂၆၄-ခု၊ အလုံမြို့ အနောက်ဘက် ရွှေ
တာဦးတောင်တွင်၊ သီတင်းသုံးနေတော်
မူစဉ်၊ တပည့်ပဏ္ဍိတအား ရေးသားဆိုမှု
တော်မူအပ်သောအနုသာသနီတေးထပ်။

ပါရမီ သမ္ဘာရှိတ်ပါဘိ၊ တဿာကိ ဘုန်းဝေ၊ စာမရီ၊ ထုံးအ
နေလို၊ သုံးမသွေ သီလ၊ ပရိယတ် စံမဟေမှ၊ ညာဏ်ကဝေ ချီး
လောက်သူပ၊ စိတ္တနှင့် ပညာ၊ သာသနာ မှန်လှ၊ ဘာဝနာ
ညာဏ်အစမှာတော့၊ အနန္တ ဝေးပယ်၊ သမ္ပဇဉ် ဆိုခွင့်များမှာ
တော့၊ ချိုနှင့်လား မေးမဲ့ သူကွယ်၊ လက္ခဏာ မြင်နှုန်းကျယ်
သည်၊ ယာဉ်သုံးသွယ် နေရာကျကိုဖြင့်၊ ပေယျာလ နာနာသူကန်၊
ရွေးမျှမကြံ၊ ပိဋကတ် ကလေး ဉာဏ်မှာသာ၊ အရေးသန်သန်
သစ္စေရုံထင်လေး။ ။

အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း၊ အရွယ်
နှောင်းသောအခါ တိုင်အောင်ပင်၊ စီး
ပွားရှာအလုပ်နှင့်၊ နေ့ပုပ်ရက်မျော ခံ
နေသည်နှင့်၊ သတိရစေရန်၊ မောင်ဩဇာ
ကို ဆုမ္မသော သြဝါဒ တေးထပ်။

ပစ္စည်းရှာအလုပ်နှင့်၊ နေ့ပုပ်လို့ ရက်ဟုံ၊ နှစ်မြောလို့
အသက်ကုန်တယ်။ တွယ်ပုံဖြင့် မကောင်း၊ ခုလိုနှင့် သံသာတွေ
မှာ၊ ခန္ဓာတွေ များခဲ့စတောင်း၊ သက်မွေးမှု စခန်းပိုအောင်၊

ဝမ်းကိုသာ နင်ကျောင်း၊ လေးဆယ်ကျော် အရွယ်နှောင်းခါမှ၊
 သူကြွယ်လောင်း လုပ်ချင်၊ မိုးကုန်ပြီ ထွန်မချချင်နှင့်၊ ရှံစရာ
 မှားဘို့ ဖြစ်အင်၊ နွားအိုကြီး အမောသင်သလို၊ မလျော့လျှင်
 ဘဝဆုံးရှာတော့၊ အစတု်း နင့်အဆင်၊ လွဲဘို့သာပြင်၊ တရား
 သို့ မသက်ဝင်လျှင်၊ အခက် နင် ကြုံတွေ့ဘို့လေး။ ။

၁၂၆၄-ခုနှစ်၊ ရွှေတောင်ဦး တောရပ်၌
 သတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်အခါ၊ အလုံ
 မြို့နေ အဘိဓမ္မာဆရာ ဦးထွန်းဦး နှင့်
 ဦးထွန်းလှတို့၊ စာပေအဟော အပြော
 ကိုသာ အားကျ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ
 ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားမထုတ်ကြ
 သည့်အတွက်နှင့် ရေးသား ဆုမွန်တော်မူ
 ဖူးသော သြဝါဒ တေးထပ်။

ထွန်းဦး နှင့် ထွန်းလှ၊ လွမ်းစရာ နှစ်လူ၊ ကျမ်းဓမ္မ အဆူဆူ
 မှာ၊ သူမတူ ညာဏ်သွား၊ ပြောဟောမှု ထွေအလော၊ ပဒေသာ
 နှုတ်လျှာကပါး၊ အလုပ်နှင့် အဟုတ်တယ်လျှင်၊ ဆုတ်ပြယ်ပြယ်
 လူစား၊ တကယ်ဆို ရှောင်သမား၊ ပြောင်ကြားကြား ဟန်ပို့၊
 ပြောဟောညာဏ် စာအရေးမှာတော့၊ လျှာကလေး သွက်ကြ
 သကို၊ သိလျက်သား နှင့် အမှားခို၊ စကားထိုထို ရမယ်ဘွဲ့လို့
 ဘယ်တဲ့ ညာတဲ့ ယောင်ယောင် ပေါင်ပေါင်၊ ပြောကြ ဟန်
 ဆောင်၊ နစ်နစ်မြဲဘို့ အလွတ်ရှောင်လျှင်၊ အကျွတ်ဟိုနောင်
 ကွာလှန်းရှာလိမ့်လေး။ ။

နိဗ္ဗာန်တေးထပ်များ

အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ကာဆို၊ မိစ္ဆာမြို့ပြင်ပြင်၊ ဣဋ္ဌာလို့ ခင်မင်
လျှင်၊ လွှင့်စင်မည်မလဲ့၊ အရှုတ်စု အပုပ်ကောင်ကို၊ အဟုတ်
ယောင် မှားဘို့ဘန်နဲ၊ အသုဘ ရုပ်တစ္ဆေငယ်၊ မဟုတ်လေကိုယ်
ထဲ၊ အပုပ်ရေ စိုတရွဲဟာခို့၊ ရိုမစဲသူ့မှာ၊ သွေးသည်းချေ၊
ပြည်သလိပ် ကွေက၊ တည်မဆိပ် လျှမ်းပြည့်သည်သာ၊ သို့က
လောက် ရှုံစရာပါကို၊ လွန်တဏှာ မက်စဲလို့၊ စက်ဝဲမှာ ဘပေ
ပေ၊ မှန်းနစ်ကြ ပလေ၊ တဏှာဖမ်းတဲ့ အကန်းတွေမှာ၊ အပန်း
မပြေ ဟိုက်မော ရှာကြလေး။ ။ တဏှာပူးတဲ့ အရူးတွေမှာ၊
အမူးမပြေ မိုက်မောရှာ ကြလေး။ ။ တဏှာလိုက်တဲ့ အမိုက်
တွေမှာ၊ အဟိုက်မပြေ ပင်ပန်းရှာကြလေး။ ။

ကိုယ်ခန္ဓာ ကောင်ရုပ်က၊ ဟောင်ပုပ်ပုပ် နံညှို့၊ ကိုးဒွါရ
ပြန်နဒီမှာ၊ ရှုံစလီပါဘဲ၊ ဤကာယ ရုပ်အရှင်ကို၊ အဟုတ်
ပင် မှတ်ကြမစဲ၊ သုဿာန်နှင့် တစပြင်မှာ၊ သူသေသွင်မလဲ့၊
ချွေးမျက်ရေ နှပ်ချွဲက၊ ပြတ်မစဲ စီးရို၊ အိုင်းအနာ နှူအရှင်ငယ်
နှင့်၊ အတူတူဘဲ မှတ်ကြကိုယ်ကိုယ်၊ များတစုလူဗိုလ်မှာ၊ အ
ဟုတ်လိုထင်စဲလို့၊ စက်ဝဲသံသရာ၊ မှန်းနစ်ကြရှာ၊ ကမ်းတ
ဘက်ခေမာကို၊ ရောက်နှိုင်ပါပြီ ဘူးကဲ့လေး။

နှစ်မပါ ဗလာသုံး၊ အကာဖြုန်း စင်စင်၊ မသာတုန်း ပြင်
ပြင်၊ ထင်မြင်ဘွယ်မှန်စွ၊ အနတ္တ ဤရုပ်ကောင်ငယ်၊ ညှို့ပုပ်
ဟောင် ဆိုးညစ်တန်လှ၊ ခြောက်ဝတ္ထု အသားဆိုင်မှာ၊ အများ

ပြိုင်ခိုကြ၊ နာမ်ဝိညာဏ် ထိုမျှက၊ အိုဇရာ့ဖြစ်ပုံ၊ ထောင့်ငါး
ရာ ညစ်အကြေးတွေက၊ ရစ်အမြှေး လှမ်းအုပ်လို့ခြုံ၊ စိုးမရ
တရားစုံကို၊ ဇယားပုံ တင်ဘွဲ့လို့၊ မြင်တဲ့အောင် မတူယံတာ၊
ခဲသင့်လှပါ၊ ရှင်သေမင်းက အတင်းလာလျှင်၊ မငြင်းနိုင်သာ
ပါရချေလိမ့်လေး။ ။

မု် ရှာမြို့အနီး၊ ဆားထုန်းရှာနေ၊ တပည့်
မောင်ရောင်နီသို့ရေးပေးသော ပိဋကတ်
အယ်စုချိုး တေးဆပ်။

တပိုင်းကြောင် ကျက်စာရရုံနှင့်၊ ခက်ပါလှ သဘောညာဏ်၊
ထက်မာန အပြောသံတယ်၊ ဒေါသမာန် တူပွား၊ စောဒက တု
ဘက်လာလျှင်၊ သူ့ထက်ငါ ငြင်းတဲ့လူစား၊ ဘုရားဟော မြတ်
ဓမ္မခန့်ကို၊ တတ်လေဟန် ယောင်ဝါး၊ ပရမတ်ပြန် အကြောင်
သမားတွေတို့၊ ထောင်လွှားကြ သူ့ထက်ငါ၊ အသိညာဏ် တ
ထွာလောက်ကယ်နှင့်၊ ညာမထောက် ဟောတတ်လှပါ၊ ပရိသတ်
ထောမနာအောင်၊ စောဒနာ ညာဏ်အကောက်တွေနှင့်၊ ကန်
အကြောက် အတင်းမရှောင်၊ ငြင်းကြတဲ့သူ ဘောင်၊ ပိဋကတ်
အစွယ်ထောင်လျှင်၊ အပါယ်ဘောင် ဆင်းရဲလိမ့်လေး။ ။

၁၂၅၃-ခုနှစ်အတွင်း၊ အဘိဓမ္မာတရား
အရာတို့၌၊ အထူးထူး အထွေထွေ ကြံစိ
၍ ပြောဟော ငြင်းခုံကြသည်နှင့်၊ ဆရာ
တော် ဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သူ၊ အဘိဓမ္မာ
ဆရာကြီး ဦးတောက်အား၊ ရေးသား
ဆုမတော်မူသော-

ကေပိန္ဒ လင်္ကာ

ဆိုပိမ့်ဟုတ်ရာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ သဒ္ဒါ၊ ပရမတ်၊ မနုန်းနပ်
ပဲ၊ လူတတ်တဆူ၊ ငါကော ဟူ၍၊ အယူထွေဆန်း၊ မရဲလွန်း
နှင့်၊ ကျမ်းတဲ့ ဂန့်တို့၊ မရွံ့စသော၊ လေးမြတ်ပါမူ၊ ပညာတိုး
ပွား အကျိုးများလိမ့်၊ လေးပါးလင်လယ်၊ နယ်ဝှန်းကျယ်ကို၊
ယုန်ငယ်သေးကွေး၊ မလောက်လေးမူ၊ သေဘေးမနှောင်း၊ မြဲ
စတောင်းတည့်၊ ခါကောင်းသမယ၊ နဝမတွဲ၊ ဘဝအခိုက်၊
မကြိုက်စသော၊ ကြိုက်ခဲ့ပါလည်း၊ သမ္မာမဝင်၊ မိစ္ဆာယှဉ်က၊
လူတွင်လုံးလုံး၊ အဖြစ်ရှုံး၏။ ထုံးဟောင်းတန္တီ၊ ကျမ်းအညီ
နှင့်၊ ဂမ္ဘီရဓာတ်၊ ပရမတ်ကို၊ အတတ်တွေးတော၊ မဟော
ပြောနှင့်။ ။ သဘောသကံ၊ မိမိဉာဏ်နှင့်၊ မတန်မရာ၊ နက်
နဲစွာကို၊ အရာမသိ၊ မရိပ်မိဘဲ၊ ဟုတ်လိနိုးနိုး၊ ဆင်ကန်းတိုး
သို့၊ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း၊ အကြံဆန်းမူ၊ ဘရမ်းဘတာ၊ စိတ်သ
ညာဖြင့်၊ ထင်ရာထင်မိ၊ မှားခေါင်ထိ၍၊ ဒိဋ္ဌိ ဒီမြစ်၊ စုံးစုံး
နှစ်သည်။ ။ လူဖြစ်၍တွင် အဆုံးတည်း။

(ပရမတ်သမား ဆုံးစော ပြီး၏)

ဆုံးမစာ

ဆိုပိမ့် မညွှာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ ဂင်္ဂါသဲမျှ၊ ပွင့်ကုန်ကြသား၊
ဘုရား သာသနာ၊ ခေတ်အခါဝယ်၊ လူ့ရွာ နတ်နှိုက်၊ နင်ကြုံ
ကြိုက်လည်း၊ အမှိုက် မချွေ၊ အလိုက်နေ၍၊ အခြေမကြီး၊ အ
ချီးနှီးလျှင်၊ ယီးတီး ယောင်တောင်၊ ခုတိုင်းအောင်တည့်၊
သန်းခေါင် လကွယ်၊ တောအုပ် လယ်၌၊ ရှစ်နယ် ပတ်ကုံး၊ အ
ပြည့်ဖုံးသည်၊ မိုဃ်းလုံးတိမ်တိုက်၊ လျှပ်မကြိုက်သား၊ အမှိုက်
အပြား၊ အင်လေးပါးထက်၊ နင်ကား ရာသောင်၊ မာမောင့်
၏၊ လူ့ဘောင် လူ့ရွာ၊ သာသနာ၌၊ ကြမ္မာတော်၍၊ ယခု
တွေ့လည်း၊ အသေ့ မလွဲ၊ အများနဲလျှင်၊ မိုက်မြဲနှင့်နှင့်၊ မိုက်
စရှင်၏၊ မျက်မြင်လောက၊ ဤဘဝကား၊ ဒုက္ခ စင်းစင်း၊
ချမ်းသာကင်း၏၊ သေမင်းအစာ၊ နင့်ခန္ဓာကို၊ တဏှာဘီလူး၊
အမှောင်ပူး၍၊ အရူးပြင်ပြင်၊ နင့်ကိုယ်ထင်၏၊ နင်နှင့်မဆိုင်၊
နင်ပိုင် ဟုတ်၊ နင့်ရုပ် နင့်နာမ်၊ နင့်သန္တာကို၊ နင့်ဥာဏ်မစူး၊
အပေါ်ဖြူး၍၊ မူးမူးမေ့မေ့၊ အများလေ့ဖြင့်၊ နေရက်အပုံ၊
လွန်ခဲ့တုံပြီ၊ အာရုံငတ္ထ၊ မီးစာစုကို၊ မှုမူရင၊ နင်အားကျ
လည်း၊ ထားပြသေမင်း၊ သူ့တပ်နင်းက၊ မငြင်းဆန်သာ၊ နင့်
ခန္ဓာသည်၊ ပြာပုံ အပြီး၊ ဖြစ်လုနီးပြီ၊ ရိုးတီးရားတား၊ သေ
၍ သွားလည်း၊ တရားမကြွယ်၊ အထုပ်ငယ်လျက်၊ အပါယ်
စခန်း၊ သွားမြဲလမ်း၌၊ တပန်း ဟိုက်ဟိုက်၊ တရိုက်ငင်ငင်၊
တငြင်ငြိုငြို၊ ဆင်းရဲ ပိုလျက်၊ ထိုထိုဘဝ၊ အနန္တလျှင်၊ အစ
မဆုံး၊ အများထုံးတည့်၊ အနှုန်း မပျက်၊ အောင်နရက်ဝယ်၊
တသက်နှယ်နှယ်၊ အမြစ်တွယ်သို့၊ အပါယ်ဆိုထို၊ ဥဒဟိုသည်၊
နင်လို လူမှိုက် သွားလမ်းတည်း။ ။

ဆုံးမစာပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(မုဋ်ရွာမြို့၊ လယ်တီ တောရကျောင်း ဆရာတော်၊ မဟာ
ဗောဓိသို့ကြရာ၊ မန္တလေးမြို့ဘော်မှ ၁၂၅၇-ခု၊ တပို့တွဲလပြည့်
ကျော် ၃-ရက်၊ ရန်ကုန်ထွက် မီးရထားပေါ်တွင် စီစဉ်ရေး
သားသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကျဉ်းလင်္ကာ ၁၃-ပုဒ်။)

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ။ ဗောဓိရဟနာ၊ ယာဉ်စကြာ
ဖြင့်၊ သစ္စာလေးရပ်၊ လေးကျွန်းပတ်သည်၊ နတ်ဝိသုဒ္ဓိ၊ တုမရှိ
အား၊ ဩဒ္ဓါရာ၊ ရှိဦးခလျက်၊ ဘဝသုံးပါး၊ ဟုန်းဟုန်း သွား
သည်၊ ရထားသံသရာ၊ ယာဉ်စကြာ၏၊ ခြင်းရာတုပ္ပတ်၊ သ
မုပ္ပါဒ်ကို၊ အတတ်သိရန်၊ နိဒါန်းပြန်ပိမ့်၊ အမှန်လေးချက်၊
သဘောနက်ကို၊ ဖုံးဝှက်ကွယ်ကာ၊ အဝိဇ္ဇာဟု၊ မဟာတမ၊
မွှောင်ကြီးကျ၍၊ ဘဝမြုံ့သိုက်၊ ရှိန်ရှိန်အိုက်သား၊ အမှိုက်မီး
စာ၊ ဤခန္ဓာကို၊ တွယ်တာသမှု၊ အကြောင်းပြု၍၊ အကုသလ၊
ဓမ္မညစ်ဆိုး၊ အပြစ်မျိုးကို၊ ကြိုးကြိုး ပမ်းပမ်း၊ နေ့စဉ်ထမ်း
သည်၊ ပါယ်လမ်းဗီဇ၊ အပူညန့်၊ ဘဝနောင်ခါ၊ သံသရာ၌၊
လူ့ရွာနတ်ငြမ်း၊ စည်းစိမ်သွမ်းကို၊ ချမ်းသာအတိ၊ အထင်ငြိ
လျက်၊ ဂတိနောင်ကို၊ ကောင်းစေလို၍၊ ကုသိုလ်အရိုး၊ အ
မျိုးမျိုးကို၊ ကြိုးကြိုးစားစား၊ ပြုတု့ငြားက၊ ဆယ်ပါးပုသ၊
အာနေဉ္ဇာဟု၊ ဘဝနှီးရင်း၊ ပွားတု့လျှင်းသည်။ ။ ဝဋ်ခင်း
ဝဋ်နှယ် ရှည်သတည်း။ ။

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ။ ။ ဝဋ်ခင်းဝဋ်နွယ်၊ ရှည်ကြောင်း
ရှယ်သား၊ ဆယ်ဖြာပူည၊ အပူညနှင့်၊ ဘဝနှီးရင်း၊ ပွားတုံ
လျှင်းသော်၊ လေးသင်းပါယ်ရွာ၊ အဖြာဖြာလျှင်၊ ဗြဟ္မာလူ
နတ်၊ ဘုသုံးရပ်နှိုက်၊ ဓာတ်ပဓာန၊ ပြဓာန်းလှသား၊ ဒွါရသ
ခင်၊ ခြောက်ဝိညာဉ်ဟု၊ အရှင်ဓာတ်မင်း၊ ပေါ်တုံလျှင်း၍၊
ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပြင်၊ ထွက်ဝင်တံခါး၊ အင်ခြောက်ပါးနှိုက်၊
အမျှားရုပ်နာမ်၊ အတန်တန်လျှင်၊ ဝန်းရံဖိုးဖိုး၊ အမျိုးမျိုး
ကို၊ အုပ်စိုးဆောင်ရွက်၊ လျှမ်းလျှမ်းတက်လျှင်၊ ထက်မြက်
တေဇာ၊ သူ့ရှိန်ဝါကြောင့်၊ ငါငါသူသူ၊ လူဘဲနတ်ဘဲ၊ အ
ထင်လွဲလျက်၊ ငရဲအပါယ်၊ အသွယ်သွယ်လျှင်၊ ဝဋ်နွယ်ရှည်
လျား၊ တမားမားသည်။ ။ ခြောက်ပါး ဝိညာဉ် စွမ်းရည်
တည်း။ ။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ ခြောက်ပါးဝိညာဉ်၊ စွမ်းရည်
အင်ကြောင့်၊ မီးတွင်ရှိန်ဝါ၊ ထက်ကြပ်ပါသို့၊ မကွာတူကွာ
ဖြစ်ပေါ်ကြသား၊ ဖဿ ဝေဒနာ၊ စေတနာနှင့်၊ သညာဝိတက်၊
ရောင်စုံယှက်သည်၊ အမျက်ကြောင်သယ်၊ ကြိုးစုံချယ်သို့၊ အ
သွယ် အသွယ်၊ အနွယ်နွယ်လျှင်၊ ဆန်းကြယ်စွာလှ၊ နာမ်ကာ
ယနှင့်၊ ဘူတဟူပေ၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး၊ ဓာတ်ကြီးလေးတန်၊ အ
မာခံလျက်၊ အရံရုပ်သေး၊ နှစ်ဆယ့်လေးတည့်၊ ပေါင်းထွေး
မျှညီ၊ အဋ္ဌဝိသ၊ ရုပ်ကာယဟု၊ နာမရူပ၊ ဓမ္မအပြား၊ ဤနှစ်
ပါးလည်း၊ ထင်ရှားစုံစွာ၊ ပေါ်တုံလာ၍၊ နာနာကာယ၊ အ
နန္တလျှင်၊ ရူပရုပ်ဟန်၊ သဏ္ဌာန်အမူ၊ ဇာတ်မတူသည်၊ လူအ
ရပ်ရပ်၊ နတ်အထွေထွေ၊ ရေမျိုး ကုန်းမျိုး၊ ကောင်ဆိုးယုတ်ညံ့၊

အကန့်ကန့်လျှင်၊ ခြားသန့်ပေါယ်၊ သောသောကြွယ်သည်။ ။
နှစ်သွယ် နာမ်ရုပ် စွမ်းရည်တည်း။ ။

နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ ၊ ထင်ရှားစေ့စုံ၊ အပုံပုံ
လျှင်၊ တည်တံ့နာမ်ရုပ်၊ ကိုယ်သမုတ်သား၊ အထုပ်အထယ်၊
ကြီးငယ်ကာယ၊ ပေါ်ပြန်ကလည်း၊ ဒွါရတွင်မည်၊ ဘိတ်ဘိတ်
လည်သည်၊ အကြည်ခြောက်မျိုး၊ ကိုယ်လုံးဖြိုးလျက်၊ အရိုးစီ
စဉ်၊ အမြင်စက္ခု၊ ကြားမှုသောတ၊ သာနာအနံ့၊ လျက်ရန်ဇီဝှါ၊
ကာယတောထိ၊ အသိမနော၊ မရောမရှက်၊ တလက်လက်လျှင်၊
အမျက်စိန်ရည်၊ လဲလဲကြည်သို့၊ ခြောက်မည်အာရုံ၊ အလုံးစုံ
လည်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရိပ်၊ နိမိတ်အသွင်၊ အကုန်ထင်၍၊ ဤရှင်
ဤလူ၊ ဤမူနေလ၊ ရူပသဏ္ဌာန်၊ အသံအမျိုး၊ အခိုးသွင်ပျံ့၊
ယနံ့ထိုထို၊ အချိုအချဉ်၊ ဤလျှင်အပူ၊ ဤမူအအေး၊ အတွေး
အသိ၊ ပြည့်စုံဘိ၍၊ ငါ၏ဤကိုယ်၊ ငါးမင်းပျိုဟု၊ အဆို အ
ထင်၊ အမြင်မှောက်မှား၊ စိတ်နေကြားဘို့၊ တံခါးခြောက်သင်း၊
ကိုယ် လုံး လင်း သည်။ ။ ခြောက် သင်း ဓာတ် မှန် စွမ်းရည်
တည်း။

သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော။ ။ ဓါတ်မှန်အကြည်၊ ခြောက်
မျိုးတည်က၊ ခြောက်မည် အာရုံ၊ အလုံးစုံလည်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်
ရိပ်၊ နိမိတ်အသွင်၊ ကိုယ်လုံးထင်၍၊ ဝိညာဉ်ခြောက်ဆင့်၊ ဖွား
ဖွား ပွင့်က၊ နှိုင်းသင့်တူမျှ၊ ပမာပြုမှု၊ သိကြားစက်ရှိန်၊ လက်
လက် ထိန်သား၊ ဝရဇိန်သွား၊ ရုပ်ရုပ်ဝါးသို့၊ ခြောက်ပါးဖဿ၊
ဖြန်းဖြန်းထ၍၊ ရသ ခြောက်မည်၊ အာရုံရည်ကို၊ ကြိတ်နည်

သောအား၊ တွေ့ထိငြားက၊ ဤကား ဣဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌနှင့်၊ ဤမျှ
မကောင်း၊ ဤမျှကောင်းဟု၊ အကြောင်း သွေးဆော်၊ အရေး
ပေါ်လျက်၊ ခြောက်ဘော်အာရုံ၊ ရသဂုဏ်ကို၊ အကုန်ပေါ်
ထွက်၊ ရှုန်းရှုန်းတက်၍၊ မက်ဘွယ် မုန်းဘွယ်၊ အနှုန်းချယ်
သည်။ ။ ခြောက်သွယ် ဖဿ စွမ်းရည်တည်း။

ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ။ ဖဿ ခြောက်မည်၊ သူ့စွမ်းရည်
ဖြင့်၊ ကြိတ်နည်သောအား၊ စက်ရိုန်ဝါး၍၊ ခြောက်ပါး အာ
ရုံ၊ မြေ၊ မြေ၊ တုန်လျက်၊ ခြောက်စုံရသ၊ အနိဋ္ဌနှင့်၊ ဣဋ္ဌဟူ
သည်၊ အရည်မီးမီး၊ ယိုထွက်စည်းသော်၊ ဓါတ်သီးခြောက်ဖြာ၊
ဝေဒနာဟု၊ ထွေလာအထူး၊ ထွက်ပေါ်မြူး၍၊ ခြောက်ဦး ရှုန်း
စည်၊ အာရုံရည်ကို၊ မည်မည်ရရ၊ ခံစံကြမှ၊ သုဘသုဘာ၊ သာ
မသာနှင့်၊ ထွေလာများတောင်း၊ ကောင်း မကောင်းလည်း၊
ထောင်းထောင်း ငေါ်ငေါ်၊ သိထင်ပေါ်၍၊ ကောင်းသော်
စိတ်ဝမ်း၊ ဘိတ်ဘိတ်လျှမ်းလျှင်၊ ရှင်လန်း နှလုံး၊ စွန်စွင်ပြုံး
၏၊ မုန်းဘွယ် တွေ့က၊ ခြောက်သွေ့ နှမ်းညှိုး၊ နှလုံးဆိုး၍၊
အခိုးလူလူ၊ ပွက်ပွက်ဆူ၍၊ ပူပူပင်ပင်၊ မရှင်မလန်း၊ စိတ်ကုန်
ခန်း၏၊ ချမ်းသာ သုခ၊ တခုမျှ၌၊ လောကအထု၊ အကုန်စု
၏၊ ပူပူရုရု၊ မြင်သမျှလည်း၊ သုခဘို့ချည်း၊ လုံ့လသည်း၏၊
အရည်းသူမြတ်၊ ပရမတ်ကို၊ ချန်လှပ်ထား၍၊ အများလောက၊
ရှိသမျှကား၊ ဒုက္ခပွားမှု၊ များစွာပြုသည်။ ။ သုခဝေဒနာ
စွမ်းရည်တည်း။

ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ။ ။ သုခဝေဒနာ၊ စွမ်းရည်ဖြာ၍၊
ရသာမြိန်ရှုန်း၊ အစိမ့်မှုန်းက၊ သွန်းသွန်းဆူကြ၊ ထိုသုခ၌၊ ပိယ

ဟူသား၊ အချစ်ပွား၍၊ ခြောက်ပါး ဝေဒနာ၊ မြိန်ရှက်စွာကို၊
 လွယ်ကာမနေ့၊ လိုတိုင်းပေးသည်၊ သေဌေးရတနာ၊ ပမာအ
 လား၊ ကြင်မယားနှင့်၊ ဝတ်စားရွှေငွေ၊ လယ်မြေလုပ်ခင်း၊
 ထမင်းဘောဇဉ်၊ သဘင်ပွဲလမ်း၊ အဆန်းဆန်းတည့်၊ ပန်းမျိုး
 နံ့သာ၊ အဖြာဖြာလျှင်၊ ရူပါရမ္မဏ၊ စသည်အပုံ၊ ပဉ္စာရုံနှင့်၊
 ခြောက်စုံ ဖဿ၊ စက္ခုစသား၊ ဒွါရခြောက်မည်၊ အကြည် အ
 လင်း၊ ကိုယ်တွင်း ဓါတ်နု၊ အစုစုလျှင်၊ ဗဟုဘေဒ၊ များပြား
 စွာသည်၊ ဓမ္မာရမ္မဏ၊ ကာမဝတ္ထု၊ အစုအပုံ၊ ခြောက်အာရုံ
 ၌၊ ခုံတမင်မင်၊ ခင်တများများ၊ နေ့စဉ်ပွား၍၊ တရားအချက်၊
 သဘောနက်ကို၊ အိပ်မက်တွင်မျှ၊ မမြင်ကြဘဲ၊ ကာမထောင်
 တွင်း၊ ခန္ဓာကင်းသည်။ ။ ခြောက်သင်းတဏှာ စွမ်းရည်တည်း။

တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ။ တဏှာခြောက်မည်၊ အရင်း
 တည်၍၊ အရှည်များလျား၊ အစဉ်ပွားကာ၊ လေးပါးအမှန်၊
 ဥပါဒါန်လည်း၊ ခန္ဓာကာယ၊ အဇ္ဈတ္တနှင့်၊ ကာမအာရုံ၊ အလုံး
 စုံကို၊ အကုန်နှီးရင်း၊ အစွဲပြင်း၏၊ အသင်းပွားများ၊ သား
 မယားက၊ စသည်ဖြာဖြာ၊ မဆုံးရာသား၊ ကာမဝတ္ထု၊ စွဲလမ်း
 ပြုသည်၊ ကာမုပါဒါန်၊ တဘန်ထို့ပြင်၊ မိစ္ဆာညာဉ်ဖြင့်၊
 အမြင်ယွင်းဘောက်၊ အယူမှောက်သည်၊ ခြောက်ဆဲ နှစ်ပါး၊
 ပြားသည်ဒိဋ္ဌိ၊ တစိထိုမှ၊ ဂေါသီလကို၊ ဝဋ်မှထုတ်တတ်၊ စွဲထင်
 မှတ်သည်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ တရားအစု၊ ဓါတ်
 အနုကို၊ ကိုယ်ဟုစွဲကပ်၊ အမြဲမှတ်သည်၊ အတ္တဝါဒုပါဒန်၊ အထန်
 အပြင်း၊ အယူတင်း၍၊ ဝဋ်ခင်းဝဋ်နွယ်၊ ဝဋ်ပင်လယ်မှ၊ လွတ်ဘွယ်
 မအား၊ တမားမားသည်။ ။ လေးပါးဥပါဒါန် စွမ်းရည်တည်း။

ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ။ စွမ်းရည်ပြင်ထန်း၊ ဥပါဒါန
 ဖြင့်၊ ခန္ဓာဓမ္မ၊ ကိုယ်ကာယ၌၊ အတ္တအစွဲ၊ မြဲကြီးမြဲ၍၊ ရဲရဲ
 ရက်ရက်၊ ကိုယ့်အတွက်ကြောင့်၊ သက်သတ်ခိုးမှု၊ စသည်ပြု
 လျက်၊ အကုသလ၊ ကမ္မဆယ်တန်၊ အပြစ်လျှံ၏၊ တဘန်
 နောက်နှောင်း၊ ငါလျှင် ကောင်းစိမ့်၊ အကြောင်း ရည်ရော်၊
 အရှည်မြော်လျက်၊ သူတော်ဓလေ့၊ ရသေ့ရဟန်း၊ လူဒါနိုး
 ဝေငှ၊ ပဉ္စဂံနှင့်၊ အဋ္ဌအင်္ဂါ၊ ဒသင်္ဂါတည့်၊ လေးလီဗြဟ္မ၊ ဝိဟာ
 ရဗျာန်၊ ဆယ်တန်ကသိုဏ်း၊ အလှိုင်းများစွာ၊ ဘာဝနာဟု၊
 ဆယ်ဖြာပုည၊ ကုသလကို၊ လုံ့လကြိုးစား၊ ကောင်းမှုပွား၏၊
 နှစ်ပါးကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဟု၊ ထိုထိုဘဝ၊ ဖြစ်သမျှ၌၊ ဗီဇ
 ပြည့်ဖြိုး၊ အမျိုးမျိုးကြောင့်၊ အကျိုးတရား၊ အရှည်ပွား
 သည်။ ။ နှစ်ပါးဘဝ စွမ်းရည်တည်း။

ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ။ ။ ဘဝစွမ်းရေ၊ ကံနှစ်ထွေကြောင့်၊
 သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့၊ ဖြစ်ရာဘဝ၊ ဆုံးပြန်ကလည်း၊
 ကေစတု၊ ငါးခုခန္ဓာ၊ ကံချရာ၌၊ ဓမ္မတာစစ်၊ သစ်တလဲလဲ၊
 အနဲနဲလျှင်၊ ဖြစ်မြဲဇာတိ၊ သန္ဓေငြိ၍၊ တြိဘုပြင်၊ နယ်တခွန်၌၊
 အစဉ်ပြည့်ပွား၊ အစားစားလျှင်၊ မားမားမတ်မတ်၊ ဇာတိ
 အမျိုးမျိုး၊ တန်ခိုးတင်းတိမ်၊ ဂုဏ်သိမ်နိမ့်မြင့်၊ အကျင့်ဆိုး
 ကောင်း၊ အပေါင်းများစွာ၊ သတ္တဝါဟု၊ နာနာကာယ၊
 ဖြစ်ပြန်ကြသည်။ ။ လေးဝဇာတိ စွမ်းရည်တည်း။

ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။ ။ သန္ဓေဇာတိ၊ တဘန်ငြိ၍၊
 တြိဘုသု၊ တဆူဆူလျှင်၊ လူလူနတ်နတ်၊ မတ်မတ်မားမား၊
 ဖြစ်ပြန်ငြားသော်၊ သုံးပါးအရွယ်၊ အလယ်အဆုံး၊ အမြဲထုံး
 ဖြင့်၊ အနှုန်းစဉ်စီ၊ သန္ဓေချီက၊ နာရီစဉ်သင့်၊ အဆင့်ဆင့်လျှင်၊

ရင့်မြဲရော်မြဲ၊ တသဲသဲတည့်၊ မစဲနေည၊ တရွရွလျှင်၊ ခဏ
သန္တတိ၊ အဂ္ဂိဇရာ၊ နှစ်ဖြာလောင်မီး၊ ရှိန်ရှိန်ညီး၍၊ အကြီး
အငယ်၊ အရွယ်ခြားနား၊ အစားစားလျှင်၊ အသွားတွင်တွင်၊
မစဲနှင်၏၊ လေးအင်သေမှု၊ တခုခုလည်း၊ ဗဟုအန္တရာယ်၊ အ
သွယ်သွယ်နှင့်၊ နှီးနှယ်ရုံးစည်း၊ တလုံးတည်းလျှင်၊ ကြီးကြီး
ငယ်ငယ်၊ အရွယ်မထောက်၊ အချိန်ရောက်က၊ ချုပ်ပျောက်
ခန္ဓာ၊ မငြင်းသာသည်။ ။ဇရာမရဏ စွမ်းရည်တည်း။

သောက ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသာ သမ္ဘု
ဝန္တိ။ ။သန္ဓေဇာတိ၊ ခန္ဓာရှိက၊ ညာတိဘောဂ၊ စသည်
သင်းပင်း၊ ကွေ့ကွင်းခြင်းနှင့်၊ မကင်းစသာ၊ ကြုံကြုံကလာသော်
ပူဆာသောက၊ ဒုက္ခငိုကြွေး၊ သက်မွေးဝန်ထမ်း၊ ပူချမ်းဒုက္ခ၊
အနိဋ္ဌကြောင့်၊ စိတ်ကမကြည်၊ မဆည်ငင်ချိုက်၊ အလှိုက်အလှဲ
ဆင်းရဲငါးပါး၊ အကျဉ်းအားတည့်၊ ကျယ်ပွားအနန္တ၊ တွေ့ကြုံ
ရသည်။ ။မူလဇာတိ အနှုန်းတည်း။

ဝေမေတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ။ဝဋ်သံသ
ရာ၊ ရှည်မင်းစွာ၌၊ သူငါကစ၊ ဖြစ်သမျှကား၊ သတ္တမဟုတ်၊
ဓါတ်မှန်ထုတ်သော်၊ နာမ် ရုပ် နှစ်သင်း၊ အမြင် လင်းလော့၊
အရင်းဝိဇ္ဇာ၊ ထိုမှဖြာ၍၊ ဇရာမရဏ၊ အဆုံးကျသည်၊ ဓမ္မအ
ပြား၊ ဆယ်နှစ်ပါးကို၊ ဤကားလူပင်၊ ဤလျှင်နတ်ပဲ၊ အ
ထင်လွဲလျက်၊ တဝဲလည်လည်၊ ငဋ်နှယ်စည်၏။ ရှည်လေသမျှ
အနန္တကား၊ သုခဟူသည်၊ မြူမျှမကွက်၊ အဆက်ဆက်လျှင်၊
သက်သက်ဒုက္ခ၊ ဓါတ်မှန်ရသည်။ ။ဘဝဤကိုယ်ဖြစ်ထုံးတည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာပြီး၏။

၁၂၅၆-ခုနှစ်အတွင်း၊ ကင်းဝန်မင်းကြီး
ထံပေးပို့သော-

သံဝေဂလေးချို့

(၁) မိုက်မလင်းနိုင်လို့၊ မြိုက်ခင်းညာစီမှာ၊ ခါတော်မှီ
သီမဝေနိုင်ဘူး၊ ဒီကော့တွင်း၊ နေကုန်မျောပြန်ရ၊ အတောဘယ်
မသတ်နိုင်တဲ့၊ ရဟတ်တွေ။ ။

(၂) ငါးရပ်ကယ်စုံညီ၊ ဒုလ္လဘိငယ်၊ ကြုံမှီခုခေတ်၊ မြန်
ခင်းဇမ္ဗူ၊ မှန်ကင်းငယ်ထူ၊ လူထက်လူ ဖြစ်ပါလျက်၊ အနှစ်
ကယ် မနှယ်၊ အကာတောမှာ၊ ဗျာမောကျယ်လို့၊ အကယ်
ရောင်ရောင်၊ အမြင်မဖြောင့်၊ အညင်ထောင့်၊ မှောင့်ထက်မှောင့်၊
သန်းခေါင်လမိုက်၊ မိုသ်းတိမ်မြူးတဲ့၊ မီးသွေးတိုက်မှာ၊ အ
လိုက်ကယ်ဘာသာ၊ အမြင်မဇွေ၊ အထင်ရှေ့နှင့်သာ၊ အလေ့
ရှာလျက်၊ အခါနီးရီ၊ တိထိဆန်းဆုတ်၊ ရတုအစဉ်၊ လူလူ
ငယ်နှင့်၊ အတွင်ချုပ်လို့၊ သုတ်သုတ်ကယ်ရက်ရေ၊ ဇရာလက်
မှာ၊ အသက်သာ ကြွေတော့ဘယ်၊ အသေသတ် လက်မရွံ့ကို၊
အသက်ခွန် ပဏ္ဏာသွင်းရန်ဘို့၊ ထမင်းအစာစုံနှင့်၊ ခန္ဓာရုံ မြို့
ပြတီးဆီက၊ အငြီးဖြေကာ ဖောင့်ရှာကြ၊ စိုးနှောင့်သင်္ချေ။ ။

(၃) သို့ပါမူလဲ၊ ပူနွယ် ဆွေးနွယ်၊ အရေးကျယ်တွေကို၊
အေးဘွယ်ထင်မှတ်၊ အစမမြင် ဘဝလျဉ်၊ အစဉ်ငတ်ဟာမို့၊
မသက်ကယ်အာသာ၊ အာရုံဓမ္မ၊ ပြာပုံမမှာ၊ ရသာရှာလျက်၊
ငါတလူလူ၊ ပမာမူ၊ ရှာသုတို့ဝက်၊ အစာများထူ၊ အသားလူ၊

ဆူလေလေ ခက်ပါလျက်၊ ရမက်ကယ်မာန်ဝင်၊ သူ့အသင်းမှာ၊
သူမင်းဘဲထင်လိုက်လို့၊ ရှင်နိုင်မျှ ဝက်သဏ္ဌာန်လို့၊ အချက်မှန်
ပေါ်မလင်းစေတို့၊ ဘော်သင်းရွှေ၊ မိတ်သင်ယှက်သည့်ပြင်၊ ခင်
မက်ဘွယ် အစုံစုံပါ၊ မာန်တဂုဏ်၊ ဟန်ပုံနှင့် ဖူးရှာကြ၊ ရှုံးပ
လေ၊ ထုံးမြေပြာစု မိတ်တွေ့မို့။ ။

(၄) ငါတလုံးနယ်၊ အနှုန်းငယ်ကျယ်၊ သုံးသွယ်မြုံသိုက်၊
ဘုံတလှိုက်မှာ၊ တုန်ရိုက်ကယ်ဆူညံ၊ မြူမချန်၊ ပူလျှံတောက်
ညီး၊ အမြဲစတေ မစဲချေ၊ အသေမီးတဲ၊ အပြီးငယ်ကုန်စင်၊ ဘုံ
တခွင်ကို၊ အတွင်လောင်မြိုက်၊ အပြောင်တိုက်လို့၊ အမှိုက်
ကယ်ဝဋ်နွယ်၊ အဖြူမစဲ၊ သစ်သစ်လဲ၊ သဲသဲကြွယ်လည်း၊ အ
ကယ်မလောက်၊ သူကသာမောက်တော့၊ နောက်နောက်ကမ္ဘာ၊
ဘန်ဘန်လာလဲ၊ အစာသူ့တွင်၊ တခုသာဝင်ကြရ၊ သစ်တရုပ်
နာမ်ငယ်၊ အဟုတ်ဉာဏ်မတင်စီးနိုင်ရ၊ သည်မီးတာ ဘယ်တ
ကိန်းမှာမှ၊ ငြိမ်းပါမယ်လို့။ ။

၎င်းလေးချိုးကြီးအဖြေ။

(၁) “မိုက်မလင်း”ဆိုသည်ကား....သစ္စာလေးတန်၊ အမှန်
လေးချက်ကို သက်သက် မမြင်အောင် ဖူးပိတ်သော အဝိဇ္ဇာ
လေးပါးကို အမှိုက် ဆိုပေသည်။ အမှန်လေးချက်ကို သိသော
သစ္စာဉာဏ်လေးပါးကို မရ၍၊ ထိုအဝိဇ္ဇာလေးပါး ထင်ရှားရှိ
နေသည်ကို မိုက်မလင်းဆိုသည်။ ။ အမှန်လေးချက် ဟူသည်

ကား- ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်တရားသည် ဒုက္ခအမှန် ဖြစ်သည် တချက်။ ။လောဘသည် ဒုက္ခမျိုးစေ့သာ အမှန်ဖြစ်သည် တချက်။ ။နိဗ္ဗာန်သည်သာ ငြိမ်းရာအမှန်ဖြစ်သည်တချက်။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်းမှန် သည်တချက်။ ။ဤကား- အမှန်လေးချက်တည်း။

ဤအမှန်လေးချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဇ္ဇာလည်း လေးပါး ရှိသည်။ ဘွင့်လှစ်သော ဝိဇ္ဇာလည်း လေးပါးရှိသည်။ ။ “မြှိုက်ခင်းညာ” ဆိုသည်ကား- နိဗ္ဗာန်သည် သေဘေးမှကင်း လွတ်ရာဖြစ်၍ အမြှိုက်မည်၏။ ထိုအမြှိုက်သည်ပင် သင်္ခါရဓမ္မတို့ နှင့် မရောမယှတ် တကွက် တကွင်းဖြစ်၍ အမြှိုက်ခင်း မည်၏။ ထိုအမြှိုက်ခင်းသည်ပင် သံသရာရေယဉ်မှ ဆန်တက်ရာ ဖြစ်၍ ခင်းညာ မည်၏။

“ခါတော်မှီ” ဆိုသည်ကား- နိဗ္ဗာန် ဆိုက်ကြောင်း လမ်း ကောင်းလမ်းမြတ် ပဋိပတ်ကို မကျင့်နိုင်ဆိုလိုသည်။ ။ “ဒီက္ခေ” ဆိုသည်ကား- သံသရာဝဲဩဇာကို ဆိုလိုသည်။ ။ “ရဟတ်ဗွေ” ဆိုသည်ကား= ကိလေသဝဋ်, ကမ္မဝဋ်, ဝိပါကဝဋ်, ဤဝဋ်သုံး ပါး လည်၍နေသော သံသရာစက် ဝဲအချက်ဟုဆိုလိုသည်။ ။ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ကိလေသာရှိ၍ ဒါနစသော ကံဖြစ်သည်။ ဒါနစသော ကံဖြစ်၍ လူ့ဘဝစသော ဝိပါက်ဖြစ်ရသည်။ လူ့ ဘဝစသော ဝိပါက်ရှိပြန်၍ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာရှိပြန်ရ သည်။ ကိလေသာ ရှိပြန်လျှင် ကံဖြစ်လာမြဲ၊ ကံရှိပြန်လျှင် ဝိပါက်ဖြစ်လာမြဲ၊ ဝိပါက်ရှိပြန်လျှင် ကိလေသာဖြစ်လာမြဲ၊ ဤ

သို့ အဆုံးမသတ် ချားရဟတ်ကဲ့သို့ တပတ်လည်လည် နေကြရသည်ကို ရဟတ်ဗွေဆိုလိုသည်။

(ပဌမပိုဒ်ပြီး၏။)

XOX

(၂) “ဒုလ္လဘီ”အရ ဒုလ္လဘတရားငါးပါး ပြောရိုး ဆိုရိုး ထင်ရှားပြီ။ ။ “အနှစ်မနွယ်၊ အကာတောမှာ၊ ဗျာမောကျယ်” ဆိုသည်ကား- လောကရေး လောကမှု၊ မင်းရေး မင်းမှုများ သည် သာသနာရေး သာသနာမှု သီလ သမာဓိ ပညာမှု မဟုတ်သောကြောင့် အနှစ်နှင့် မနှောသော အကာတော သက်သက် ဖြစ်၏။ ဝန့်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီးသည် တိုအကာတော ဝယ် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့် တိုင်အောင် အချည်းနှီးသော ဗျာပါရ၊ မောဟ၊ ဥဒ္ဓစ္စတွေနှင့်သာ နှစ်ကာလ ကျယ်ပွား၍ လာခဲ့သည်ဆိုလိုသည်။

“အကယ်ရောင်ရောင်”ဆိုသည်ကား- အနှစ်မပါ အကားထီးထီး၊ အချည်းနှီးသောကိစ္စတွေကိုပင် အကယ်စစ်စစ် အနှစ်သာရမှုတွေရောင်ရောင် စိတ်ရောက်ပေါ် မဲမဲသဲသဲ အားထုတ်သည်ဆိုလိုသည်။

“အမြင်မဖြောင့်၊ အညဉ်ထောင့်”ဟူသည်ကား- ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားသည် မိမိကိုယ်ပိုင် မဟုတ်ဟု မြင်လျှင် အဖြောင့်၊ မိမိကိုယ်ပိုင်ဟုတ်သည်ဟု မြင်လျှင် မဖြောင့်၊ မိမိ ဆိုင်ပိုင်သော ဥစ္စာမဟုတ်ဟု မြင်လျှင် အဖြောင့်၊ မိမိ ဆိုင်ပိုင်သော

ဥစ္စာဟု မြင်လျှင် မဖြောင့်၊ အဖြောင့်မှာ ယထာဘူတ ဉာဏ် တည်း။ ။မဖြောင့်မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတည်း။ အမြင် မဖြောင့် သည်ကို အဖြောင့်မြင်ရအောင် မလိုက်စားဘဲ မဖြောင့်သည် ထက် မဖြောင့်ဘက်၌သာ လိုက်စားစွဲမြဲကာ နေခြင်းကြောင့်၊ ရှေးရှေး၌ ရှိခဲ့ဘူးသော ဝိဝဋ္ဌပါရမီ ဉာဏ်ဝသီဟောင်း တို့လည်း ပွင့်ခွင့်မရ၊ ပေါ်ခွင့်မရ၊ ရှုစိုဖုံး၍ထားသော မီးကျိုးကဲ့သို့ မှိန် မေးငုတ်မြုပ်၍သာ နေရကုန်တော့သည်။ ထိုသို့နေသည်ကို အမြင်မဖြောင့် အညဉ်ထောင်ဆိုသည်။

“မှောင့်ထက်မှောင်” ဆိုသည်ကား- ငယ်ရွယ်စဉ်၌ ပလိဗောဓ နည်းပါးသေးသည်နှင့် ဘုရားသံ - တရားသံကို ကြားခဲ့လျှင် သဒ္ဓါတရား ကြည်ကာ-ကြည်ကာ တက်လာသည်။ ကြီးသော အခါ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြေအနေကြီးလျှင် ကြီးလိုက်၊ ငယ်လျှင် ငယ်လိုက်၊ ပလိဗောဓ ကျယ်ဝန်း၍လာသည်။ ဘုရားသံ-တရား သံသည်လည်း အဆပ်ထပ်အခါခါ ကြားဘန် - နာဘန်များလှ ၍၊ ဟောင်း၍ ကုန်သည်နှင့် ဘုရားသံ-တရားသံကို ကြားနာရ သော်လည်း၊ သဒ္ဓါပြောင်ပြောင် မလာပြီ၊ အများရှိသေအောင် ပြုရသော၊ ဟန်မှုသာ ရှိတော့သည်။ ကြီးလေ ကြီးလေ၊ သဒ္ဓါ အစွယ် တုံးလေလေ၊ သဒ္ဓါအရောင် မှေးလေလေ ဖြစ်၏။ ထို ကြောင့် မှောင့်ထက်မှောင် ဆိုသည်။

“မီးသွေးတိုက်” ဟူသည်ကား၊ ကောကစီးပွား သားမယား မှုတွေ့သည်၊ မှောင့်ထက်မှောင်တို့သာ ဖြစ်သော၊ မီးသွေးဥမင် ကြီးတွေ့သာ ဖြစ်သည်။

“အလိုက်ကယ်ဘာသာ အမြင်မငွေ့၊ အထင်ရှေ့နှင့်သာ၊ အလေ့ရှာ”ဆိုသည်ကား- ကြီး၍လာသောအခါ လောကီစီးပွား သားမယားမှုတွေတည်းဟူသော မီးသွေး ဥမင်တွင်းကြီး၌ အကျဉ်းအကျပ် လှောင်မိပြီးဖြစ်၍ ငါ၏ ရှေးကံ ပါချမိကား- ဤမျှသာဟု မိမိကိုယ်ကို အဆုံးချကာ ဘာသာအလိုက် ဖြစ်ထိုက်သမျှသော သဒ္ဓါမဲ့မဲ့နှင့်သာ ရံခါ အနိစ္စ၊ ရံခါဒုက္ခ၊ ရံခါ အနတ္တ၊ ရံခါ ဘုရားဂုဏ်၊ ရံခါ တရားဂုဏ်၊ ရံခါ သံဃာ့ဂုဏ်၊ ရောင်မှု ယမ်းမှု၊ အတုအပ၊ ရသေ့စိတ်ဖြေသာ ဖြစ်ရတော့သည်။ အကြည်အလင် အမြင်အတွေ့ဆို၍ ငွေ့ရုံမျှ ငွေ့ဘူးသည်မရှိ၊ စိတ်ထင်ရာရာနှင့်သာ ဝါသနာဘာဂီဖြစ်ရုံမျှအလေ့အလာပြုတော့သည် ဆိုလိုသည်။

“အခါနာရီ” စသည်ချီသော မရဏသတိ အခင်း၌ ဘွားမြင်စအခါတွင် အနှစ်တရာနေရမည့် သတ္တဝါ၏ အသက်သည် နှစ်ပေါင်း တရာပြည့် ရှည်သေး၏။ ဥတုပေါင်းသုံးရာ၊ ခုတုပေါင်း ခြောက်ရာ၊ ပက္ခပေါင်း နှစ်ထောင်လေးရာ၊ ရက်ပေါင်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်၊ နာရီပေါင်း တသန်း ကိုးသိန်း ခြောက်သောင်းပြည့် ရှည်သေး၏။ မီးရထားသွားရာ လမ်းအနီးရှိ သစ်ပင်တောချုံတို့သည် ချာချာ-ချာချာလည်၍ နေရစ်သကဲ့သို့ အဆုံးဖြစ်သော သေနေ့ သေရက် သေနာရီသို့ အဆိုက်၊ အတွင်နှင့်၍ သွားသော အာယုသင်္ခါရ၏ သွားရာလမ်းစဉ်၌ နာရီအစဉ်၊ နေ့ရက်အစဉ်၊ ပက္ခအစဉ်၊ မာသအစဉ်၊ ရတုအစဉ်၊ ဥတုအစဉ်၊ နှစ်အစဉ်တို့သည်လည်း ချာချာ-ချာချာလည်၍ နေရစ်ကုန်၏။ လွန်တိုင်း လွန်တိုင်း အသက်တို့သည်

အပိုင်းအပိုင်းပြတ်၍ နေရစ်ကုန်၏။ သည်ကိုရည်၍ “အခါနာရီ ရွှေ၊ ရွှေငယ်ချီ၊ တိထိဆန်းဆုတ်၊ ရတုအစဉ်၊ လုလုငယ်နှင်၊ အတွင်ချုပ်လို့၊ သုတ်သုတ်ကယ် ရက်ရေ၊ ဇရာလက်မှာ အသက်သာကြေတော့တယ်” ဟု ဆိုသည်။

“အသေသတ်လက်မရွံ့” ဆိုသည်ကား— သူသတ်သေမင်းပေ တည်း၊ အနုမတဂ္ဂ သံသရာနှင့်တခု စကြာဝဠာ အနန္တတွင် ဘုံ သုံးပါးအတွင်း၌ ကျင်လည်ကြသော သတ္တဝါခန္ဓာစုသည် ထို သေမင်း၏အစာ ထမင်း - ဟင်းလျာ စမဲစုသာ ဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့် သေမင်း အခွန်သိမ်းပိုက်လာလျှင် မိမိ အသက်ခန္ဓာကို ဆူဆူဖြိုဖြိုးနှင့် အရံသဏ္ဌိ အခန့်သဏ္ဌိ ဆက်သွင်းပါရခြင်း အ ကျိုးငှာ အိမ်ယာဝင်းခြံ ဟူသော ခန္ဓာရုံ ခန္ဓာမြုံ အိပ်ခင်း ပလ္လင်၊ ခတင်ညောင်စောင်း ဟူသော ပြတီးတို့၌ လှောင်သွင်း ၍ အစာရေစာ ဝစွာကျွေးမွေးကာ နေကြရသည်။ သည်ကို ရည်၍ “အသေသတ် လက်မရွံ့” ကို၊ အသက်ခန့် ပဏ္ဏာသွင်း ရန်ဘို့၊ ထမင်းအစာစုံနှင့်၊ ခန္ဓာရုံ မြုံပြတီးဆီက၊ အငြီးဖြေ ကာ စောင့်ရှာကြ၊ စိုးနှောင့်သင်္ချေ” ဟုဆိုသည်။ (ဤစကား၌ “ပြတီး” ဆိုသည်ကား— အိမ်ရာတိုက်ခန်းကိုဆိုသည်။ အိပ်ရာ ပလ္လင် ခတင်ညောင်စောင်းကိုလည်း “ပြတီး” ဟူ၍ ရေးကြ၏၊ ရှေးဝေါဟာရတည်း။ ယခုကာလ၌ကား— ပြတင်းဟူ၍ ခေါ် ကြ၏။)

“အငြီးဖြေကာ စောင့်ရှာကြ” ဟူသည်မှာ— သေမင်းမရောက် လာမီ အတွင်းမှာ ကိလေသာ စိုးမင်းတို့၏ ကံကြွေးကူလီ အ

လုပ်နှင့်နေရသည်ဖြစ်ပြန်၍ ကိလေသာ အစိုးရကြီးတို့ မငြီးငွေ့
အောင် ကောင်းနိုးရာရာ အခရံဝတ္ထုနှင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ဖြေ
ဖျော်ကာ စောင့်စားကြရသည်။ သေမင်း၏အမှုမှာ အသက်ခန္ဓာ
မညှိုးမနွမ်းရှိနေလျှင်ပင် အခွင့်ကုန်ပါ၏။ ကိလေသာမင်းမူမှာ
အကောင်းထက်အကောင်း လိုက်စားမှုဖြစ်ချေ၍ အခွင့်ကြကုန်
သည်ဟူ၍မရှိ။ အန္ဓပုထုဇွန်တို့မှာ ဤအမှုကြီးနှစ်မှုနှင့်သာ ဘဝ
ဘဝ လာခဲ့ကြရသည်။ ကိုယ့်စီးပွားဟူ၍ မရှိပြီ။ ကလျာဏ
ပုထုဇွန်တို့မှာ ကိလေသာ မင်းမူကို အလွတ်ရှောင်၍ သေမင်းမူ
ကိုလည်း အခွင့်ကုန်ကာမျှ ဆောင်ရွက်၍ မိမိစီးပွားမူကို အ
တွင် ခံကြပေသည်။ မိမိစီးပွားမူဟူသည်ကား သေမင်းလက်မှ
လွတ်ထည့်ရန် အမှုပေတည်း။

ဒုတိယပိုဒ်ပြီး၏။

XOX

(၃) “ပုန္နယံဆွေးနွယ် အရေးကျယ်”ဆိုသည်ကား— လော
ကီမှု၊ စီးပွားမှု၊ သာယာမှုကို မဆိုထားလင့်ဦး။ နောက်နောက်
ဘဝတို့၌ ခံစံဘို့ ဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဘေဂသမ္ပတ္တိများကို အာသာစွဲလန်း
၍ ပြုကြသော ဒါနမှု၊ သီလမှုများသည်လည်း ပုန္နယံဆွေးနွယ်
အရေးကျယ်ပင်တည်း။ ။ထိုဒါနမှု၊ သီလမှုများသည် ကိလေ
သာအစီးအပွားသာ ဖြစ်ချေ၍ ပုန္နယံမည်၏။ သောကဒုက္ခ
တို့၏ အစီးအပွားဖြစ်၍ ဆွေးနွယ် မည်သည်။ ။ဝိပတ္တိ၏ အ
ဆောက်အဦးဖြစ်သော သမ္ပတ္တိအမျိုးမျိုးတို့ကို အဆင့်ဆင့်ပေး
တတ်သည်ဖြစ်၍ သံသရာအရေးကျယ်မည်၏။ ။တနည်း။ ။

လိုချင်မှု၊ ဖြစ်ချင်မှု၊ ဟူသော သမုဒယသစ္စာသည် ပုန္နယ်မည်၏။
 ရမှု၊ ဖြစ်မှု ဟူသော ဒုက္ခသစ္စာသည် ဆွေးနွယ်မည်၏။ ။ ဤ
 သစ္စာနှစ်ပါးသည် သံသရာပင်ကိုယ်ရင်းဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်
 ၏။ ။ တနည်း။ ။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသော ကိလေ
 သာဝဋ်အစုသည် ပုန္နယ်မည်၏။ ထိုကိလေသာဝဋ်ရှိ၍ ဖြစ်ပွား
 ရသော သုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ဟူသော ကမ္မဝဋ်
 သည် အရေးကျယ်မည်၏။ ။ ထိုထိုကမ္မဝဋ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
 ရသော လှူအဖြစ်၊ နတ်အဖြစ် ဟူသော ဝိပါကဝဋ်သည် ဆွေး
 မြေ့ ပျက်ပြိုနိုးဘို့သာဖြစ်ခဲ့၍ ဆွေးနွယ်မည်၏။ ။ တနည်း။ ။
 အတ္တဘောဉ် အကျုံးဝင်သော စက္ခုဟူသော အမြင်ဓာတ်စု
 သည် ကိလေသာတို့၏ အစီးအပွားသာဖြစ်၍ ပုန္နယ်မည်၏။ ။
 ဇရာမီး မရုဏမီးတို့၏ လောင်ရာ အစစ်ဖြစ်၍ ဆွေးနွယ်မည်၏။
 လောကီနယ်ကို အကျယ်ချဲ့သမားဖြစ်သော တဏှာ ပပဉ္စတရား၊
 မာန ပပဉ္စတရား၊ ဒိဋ္ဌိ ပပဉ္စတရား သုံးပါးတို့ အသိုက်အအုံသာ
 ဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်၏။ ။ အတ္တဘောဉ် အကျုံးဝင်သော
 အကြားဟူသော သောတဓာတ်အစု၊ သာနဟူသော အနံဓာတ်
 အစု၊ ဇိဋ္ဌာဟူသော အရသာယူဓာတ်အစု၊ ကာယဟူသော အ
 တွေ့အထိ အသိယူဓာတ်အစု၊ မနဟူသော အကြံအတန် ဓာတ်အစု
 သည် ကိလေသာတို့၏ အစီးအပွားသာဖြစ်၍ ပုန္နယ်မည်၏။ ။
 ဇရာမီး မရုဏမီးတို့၏ လောင်စာသာဖြစ်၍ ဆွေးနွယ် မည်၏။
 လောကီမှု လောကီနယ်ကို အကျယ်ချဲ့သမား ဖြစ်သော တဏှာ၊
 မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါး တို့၏ အမြိုက်အအုံသာ
 ဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်။

“အစမမြင်၊ ဘဝလျဉ်” ဟူသည်ကား- အနမတဂ္ဂ ဘဝအဆက်ဆက်ကို ဆိုလိုသည်။

“အစဉ်ငတ်” ဆိုသည်ကား- လိုချင်သည်၊ ရချင်သည်၊ ဖြစ်ချင်သည်၊ ကြားချင်သည် စသော တဏှာ အာသာမပြေ မငြိမ်းသမျှသည် စကြာမန္တာတ်မင်း၊ သိကြားမင်း၊ နတ်မင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ ငတ်မှုတ်ခြင်းဒုက္ခ အမြဲနှိပ်စက်သော ပြိတ္တာနှင့် အလားတူ အစဉ်ထာဝရ အငတ်မျိုးသာတည်း။

“မသတ်ကယ်အာသာ” ဆိုသည်ကား- ထိုအစဉ်ငတ် အမြဲငတ် ထာဝရငတ်ဖြစ်သော ရူပ-တဏှာ၊ သဒ္ဓ-တဏှာ၊ ဂန္ဓ-တဏှာ။ ရသ-တဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-တဏှာ၊ ဓမ္မ-တဏှာဟူသော တဏှာ ခြောက်ပါးသည် အာသာမည်၏။ ထိုအာသာကို မဖြတ်နိုင် မသတ်နိုင် ဆိုလိုသည်။

“ပြာပုံမုမ္မာ၊ ရသာရှာ” ဆိုသည်ကား- လူခန္ဓာ လူ့ဘောဂ၊ နတ်ခန္ဓာ နတ်ဘောဂ၊ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ ဗြဟ္မာ့ဘောဂ ဟူသမျှသည်၊ တဆဲတပါးသော မီးတို့၏၊ မပြတ် မစဲ အမြဲလောင်ရာ ဖြစ်၍ ပြာပုံ ပြာစုဖြစ်၏။ အနှစ်သာရဟူ၍ အနုမြူမျှ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အမှု အလည်းမည်၏။ အရူးသည် ရွာတံခါးဝတွင် ရွာသူတို့ ထာဝရစွန့်ပစ်ထားသော အမှိုက်ပုံကြီးကို တွေ့လေရာ၊ သူနှစ်သက်ရာများကို ရွာဖွေကောက်ယူလေ၏။ ထိုအမှိုက်ပုံကြီးမှပင်၊ များစွာသော အကောင်းအမွန် ခံစားဘွယ် စံစားဘွယ်များကို တွေ့ရှိသိမ်းယူသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ လူနတ်ဗြဟ္မာ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဟူသော၊ အရိယာတို့ စွန့်ပစ်အပ်သော အမှိုက်ပြာပုံရ

တို့၌၊ အကောင်းအမ္မန် ခံစားဘွယ် စံစားဘွယ် ရသမျှကို၊ ရှာဖွေလိုက်စား၍ နေကြသည် ဟူလိုသည်။ ။ ရွာဝက် ဥပမာ၌ ထိုဝက်သည် အစာရေစာပေါများ၍ တနေ့တခြား အသားအဆီ ထူထပ်ပွါးတိုး၍ ဆူဖြိုးလေလေ၊ ဝက်ထိုးသမား မြို့သူရွာသူတို့ မျက်စောင်းထိုးလေလေ ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း နက်ဖြန် နံနက်စာမီ ဈေးရုံသို့သွား၍၊ စားပွဲခုံတက်ရမည်ကို မသိရှာ၊ ယနေ့ထက်တိုင်ပင် မိမိနိုင်ရာ၊ အတူနေ ဝက်အသင်းမှာ တမင်း တစိုးစိတ် ဝင်၍၊ ပျော်ရွှင်နိုင်သေးသည်၊ ထို့အတူ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသင်းအပင်းများသော သူတို့သည်လည်း သမ္ပတ္တိများလေလေ၊ သေမင်း၏ အစိတ် ဝိပတ္တိမျက်စောင်း သန်လေလေ သာဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း အနှစ်တရာမပြည့်မီ၊ နက်ဖြန်သဘက် တရက်ရက်တွင်၊ နံနက်စာမီ ညစာမီ သုသာန်ဈေးရုံကြီးသို့ ထွက်၍၊ သင်းချိုင်းမြေပုံ စားပွဲခုံ တက်ရမည်ကို မမြင်ကြကုန်၍၊ ယနေ့တိုင်ပင် မိမိနိုင်ရာ အသင်းမှာ၊ တမင်းတစိုးစိတ် ဝင်၍ ပျော်ရွှင်နိုင်ကြကုန်သည်။

ပျော်ရွှင်နိုင်သော အကြောင်းမှာလည်း မြန်မာစစ်သူကြီး ဗန္ဓုလသည် အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်တို့ တညင်ဘက်ကချိန်ထားသော ဗုံးလက်နက်ကို မသိသကဲ့သို့၊ သေမင်း ချိန်ထားသော ဝိပတ္တိလက်နက်ကို မမြင်၍ ပျော်ရွှင် နိုင်ကြသည်။ အမြင်ကြောင်းမှာလည်း - အပေါင်းအဘော် အသင်းအပင်းတို့က၊ ထိုလက်နက် ချိန်ရွယ်ချက်ကိုမမြင်နိုင်အောင် ဖုံးနိုင်ကုန်သည်။ ခင်ဘွယ် မက်ဘွယ် ဝတ္ထုအာရုံ တိုက်တာ-အိမ်ယာ-ဝင်းခြံစုလည်းဖူးနိုင်သည်။ ကားတိုင်၌ချည်၍ အဝေးမှပစ်သတ်မည်ရွယ်သည်ကို၊ မမြင်ဝံ့၍

မမြင်ဘဲသေရခြင်းသည်သာ ကောင်းသည်ဟု၊ မျက်နှာကိုလုံစွာ ဖုံးသကဲ့သို့၊ အသီးအသီး မိမိကိုချိန်ရှယ်၍နေသော ဝိပတ္တိလက် နက်ကို မမြင်ဝံ့၍ မမြင်ဘဲ အမှတ်မဲ့သေရခြင်းသည်သာကောင်း ၏ဟု အကြံပြု၍ လုံစွာဖုံးသည့် နည်းအားဖြင့်၊ သတိသံဝေဂ ဝင်ခွင့်မရအောင်၊ မသေမီအတွင်း မိတ်သယာယ၊ ကာမဝတ္ထု အာရုံစုကို၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးပြုလျှင်၊ ထိုအာရုံစုဖြင့် မိမိ စိတ်ကို လုံစွာဖုံးလွှမ်းကြသည်၊ အဖုံးလုံလှ၍လည်း နောက် နောက်အခါ များစွာသေရန် အမှုတင်းလင်းကြီးကို ငြီးငွေ့နိုင် မည်ဝေးစွာ။ ။ ယခုဘဝ သေရမည်ကိုမျှလည်း ကြောက်ခြင်း တရား မပွားကြဘဲ၊ အများဓမ္မတာပေဟု၊ အဖြေတရားနှင့်ပင် ပြေငြိမ်းနိုင်ကြလေသည်၊ အကြင်မျှလောက် နောက်နောင်သေ ရမည့်ရန်၊ အခွင့်စုကို ယခုသေရမည်နှင့်အတူ မကြောက်နိုင်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သံသရာမှ မထနိုင်သေး၊ လုံစွာဖုံး လွှမ်းမှုကို မလွတ်နိုင်သေးသမျှလည်း - ကြောက်ခြင်းမသန်နိုင် သေး၊ ကြောက်ခြင်း မသန်လျှင်လည်း၊ ထွက်မြောက်ရန်ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် မကြံသေး၊ ဤအနက်ကိုရည်၍ “ငါတ လူလူ၊ ပမာမူ၊ (လ) မာန်တဂုဏ်၊ ဟန်ပုံနှင့် ဖုံးရှာကြ”ဆို သည်။ ။

ဤစကား၌ “အချက်မရှိ” ဟူသည်ကား-သေမြဲဓမ္မာမူ၊ ပျက် မြဲဓမ္မတာမူတည်း။ ။ “မိတ်သင်ရှက်”ဆိုသည်ကား-ဥာတိမိတ္တ သင်္ဂဟတို့နှင့် ရောရှက်သည်ကို ဆိုလိုသည်။

“အရစုံ”ဆိုသည်ကား-လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်၊ ခြံဝင်း၊ အိမ်ယာ ဥစ္စာ၊ ဘေဓာ၊ ကိုဆိုသည်။

“မာန်တဂုဏ်”ဆိုသည်ကား-မာန်အမျိုးမျိုးလည်း ဖုံးမှုပင်၊
ဂုဏ်အမျိုးမျိုး ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့လည်း ဖုံးမှုတို့ပင်
ဖြစ်ကုန်၏ ဆိုလိုသည်။

“ဟန်ပုံ”ဆိုသည်ကား - လူအလယ်၊ ရှင်အလယ်၌၊ အတင်
အတယ် ဘယ်ရာမှ ပြုပုံ မူပုံ အလုံးစုံသည်လည်း ဖုံးမှုပင်ဖြစ်
၏ ဆိုလိုသည်။ တန်ခိုးရှိသော နတ်တို့မှာ မသေမီ ၇-ရက်ကပင်
သေနိမိတ် ၅-ပါး ထင်ရှားပေါ်သည်။ ထိုအခါ လွန်စွာကြောက်
လန့် ပူပန်ကုန်သည်။ ထိုအခါ တပါးသောနတ်တို့က ထိုနတ်
သားကို ခေါ်၍၊ နန္ဒဝန်ဉာဏ်၏ ကြက်သရေဖုံး၍ အကြောက်
အပူ ပျောက်သေ၏။ နတ်ဗြဟ္မာ တို့၌ ဖုံးမှု သာ၍အားကြီး
သည်။

“ရှုံးပလေ”ဆိုသည်ကား-အနမတဂ္ဂသံသရာနှင့်တရ ဖုံးမှုကို
သာ အားစိုက်၍ လာခဲ့ကြသည်။ ဖုံးမှုသည် ကုသိုလ်တရား၌
မေ့လျော့တို့သာဖြစ်သည်။ ကုသိုလ်တရား၌ မေ့လျော့၍သာ
လာခဲ့ကြသဖြင့်၊ ယနေ့ထက်ထိ သေခြင်းမှ ကင်းလွတ်အောင်
ကြံ့ဝံ့သော စိတ်မရှိဘဲ၊ ဖုံးမြဲဖုံးကြသည်။ ဖုံးမှုနှင့် ကုန်ရသော
နှစ်-လ-ချက် အသက်အရွယ်စုသည် တွက်ခြေတု်းသော အရှုံး
သက်သက်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

“ထုံးမြေ ပြာစုမိတ်”ဆိုသည်ကား-ကာမ တဆဲတဘု်သား
တို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ရူပ တဆဲခြောက်ဘု်သားတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာ
တို့သည် အညက်ကျိတ်လျှင်။ ရသော ထုံးမြေခဲ မျိုးတွေသာ
ဖြစ်ကုန်၏။ အထူးကား-ကမ္မဇ မြေမှုန့်လွန်ကဲသော နတ်ခန္ဓာ

ဗြဟ္မာခန္ဓာစုသည် အလွန်သိမ်မွေ့သော ယမ်းမြေခဲစုမျိုးတည်း။ ကိုယ်စောင့်ဓါတ်မီးလည်း အလွန်ထက်သည်။ စုတိစိတ်ကျ၍စိတ္တဇမြေ၊ အဟာရဇမြေ ကုန်ဆုံးလျှင်၊ မီးတောက်ကြီးကွယ်ပျောက်သကဲ့သို့ အကုန်ချုပ်ပျောက်လေသည်။ အလောင်းကောက်ယူဘို့မရပြီ။ ထို့ကြောင့် ဥပပတ် နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ သေခြင်းသည် ကျန်ရှိသောသူတို့ စိတ်ကြေ လက်ကြေရှိအောင်၊ ပြုစုခွင့်မျှမရသော သေခြင်းဖြစ်ခဲ့၍၊ အစိမ်းသေ သေခြင်းမျိုးဟု ဆိုခွင့်ရှိသည်။ လူစသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ထည်ဖြစ်သော ထုံးမြေအစုမှ မူကား-ကမ္မဇမြေ ကုန်ဆုံး၍သေသည်နောက်၊ ချရာသင်းချိုင်းမြေ၊ သင်းချိုင်းပြာတို့၌ ဇာတ်တူပေါင်းရလေ၏။ သင်းချိုင်းမြေ သင်းချိုင်းပြာတို့နှင့် ဖြစ်အတူ ပျက်အတူ မိတ်သဟာယ ဖြစ်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့တုတ်တုတ်ရှိကြသော ကိုယ်ထည်အထူ ဓာတ်မြေစုကို “ထုံးမြေပြာစုမိတ်” ဆိုပေသည်။

တတိယပိုင်းပြီး၏။

×××

(၄) “ငါတလုံးနယ်”ဆိုသည်ကား-ငါ-ဟူသော အက္ခရာတလုံး၏ ကျင်လည်ရာနယ် ဆိုလိုသည်။ ထိုငါအက္ခရာသည်ကား-သမုဒယသစ္စာ တဏှာမှထွက်လာသော တဏှာ၏ တံခွန်ပေတည်း။ မီးမှထွက်သော မီးခိုးကို မီး၏တံခွန် ဆိုသကဲ့သို့တည်း။ ။ ကာမတဆဲ တဘုံတွင်ရှိ ခန္ဓာစုသည် ကာမတဏှာ ဘန်ဆင်း အုပ်စိုးသော ခန္ဓာစုပေတည်း။ ။ ရူပတဆဲ ခြောက်ဘုံရှိ ခန္ဓာစုကို ရူပတဏှာ ဘန်ဆင်း အုပ်စိုးမှုပေတည်း။ အရူပလေးဘုံရှိ

ခန္ဓာစုကို အရူပတဏှာ ဘန်ဆင်းအုပ်စိုးမှုပေးတည်း။ အုပ်စိုးကြောင်းကိုလည်း မခံချင်တတ်သောသူ တယောက်ကို ခြေနှင့်တို့၍စမ်း၊ ငါ့ကို ခြေနှင့်တို့ရာ သလောဟု တို့ရာ တိုင်းက ငါအကွရာပေါ်လတ္တံ့၊ မင်းစိုးရာဇာတို့မှာ မိမိတို့ အုပ်စိုးရာနိုင်ငံအတွင်းဝယ်၊ ဘယ်နေရာကိုမဆို နိုင်ငံခြားမင်းတပါးတို့က ထိပါးလာငြားအံ့၊ ရာဇမာန် ငါအကွရာ ပေါ်လာလတ္တံ့၊ ထို့ကြောင့် သုံးဆဲတဘုံကို ငါတလုံးနယ် ဆိုပေသည်။

“သုံးသွယ်မြုံ့သိုက်” ဆိုသည်ကား- ကာမဘုံတသွယ်၊ ရူပဘုံတသွယ်၊ အရူပဘုံ တသွယ်ပေတည်း။

“မြုံ့မချန်” ဆိုသည်ကား- ဖြစ်ဘက် ပျက်ဘက် စကြာဝဠာ ကုဋေတသိန်းကို အစုစုထား၍။ ။တည်ဆဲကမ္ဘာမှ ရှေးအနုမတဂ္ဂ အတိတ်ကမ္ဘာစုတွင် တခုခုသော ကမ္ဘာ၌ စကြာဝဠာ ကုဋေတသိန်း ရှိသော ရေ-မြေ-တော-တောင် စသော အဝိညာဏက ခန္ဓာခဲစုနှင့် လူကောင် နတ်ကောင် နွားကောင် ကျွဲကောင် ဆင်ကောင် မြင်းကောင် စသော သဝိညာဏက ခန္ဓာခဲစုသည် ယခုမြုံ့မ မရှိပြီ၊ ဤကမ္ဘာတွင်လည်း ဤအန္တရကပ်တွင်လည်း အာယုကပ် ဟူသော အသက်တမ်းချင်း ပိုင်း၍၊ အသက်တမ်းတွင်လည်း တရာတမ်းဖြစ်လျှင် ရှေ့တရာ နောက်တရာ ပိုင်း၍၊ ရှေ့ရှေ့တရာတွင် အစစ့ရှိနေသောခန္ဓာစုသည့် နောက်နောက်တရာတို့၌ မြူမှုအကြွင်းအကျန်မရှိပြီ။

“အမြဲစတေ၊ မစဲချေ” ဆိုသည်ကား- ဘယ်အရပ်မျက်နှာကိုမဆို ဘယ်အချိန်မှာမဆို လက်ညှိုးထိုးလိုက်လျှင် ထိုးရာတိုင်း

ထိုးရာတိုင်းမှာပင် လက်ညှိုးတဲရာ အရပ်မျက်နှာ သေဆဲသတ္တဝါ
အနန္တ - အနန္တ ထိုးမိသည်ချည်းမည်၏။

“အပြောင်တိုက်” ဆိုသည်ကား- “မြူမချန်၌” ဆိုခဲ့ပြီး
သောအတိုင်း ဆိုလေ။ ။ “အမှိုက်ကယ် ဝဋ်နွယ်” ဆိုသည်
ကား- ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊
မရဏမီး၊ သောကမီး၊ ပရိဒေဝမီး၊ ဒုက္ခမီး၊ ဒေါမနဿမီး၊
ဥပါယာသမီးဟူသော တဆဲတပါးသော မီးတို့၏ လောင်စာ
လောင်သင်း မျက်ထင်းအမှိုက်တွေသာ ဖြစ်ချေ၍ သုံးဆဲတ
ဘုံတွင် သက်ရှိ သက်မဲ့ အလုံးစုံ အကုန်ကို အမှိုက်စု အမှိုက်ခဲ
တွေ ဆိုပေသတည်း။ အသက်ရှိဖြစ်သော အမှိုက်စုကို ကိလေ
သာတစု၊ ကံတစု၊ ဝိပါက်တစု၊ သုံးစုခွဲ။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊
ဥပါဒါန် ဤသုံးပါးသည် ကံစုတည်း။ ဝိညာဏ်၊ နာမ်-ရုပ်၊
သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဤငါးပါးသည် ဝိပါက်စု
တည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဥပါဒါန်ရှိလျှင် သင်္ခါရ၊ ကမ္မဘဝ
ဟုဆိုအပ်သော သုစရိုက် ဒုစရိုက် ဖြစ်ပေပြီ။ သုစရိုက် ဒုစ
ရိုက် ကံမူရှိလျှင် ဘဝသစ်ခေါ်ရသော ဝိပါက်အစု ကေနိဖြစ်
ပေပြီ။ ဝိပါက်အစု ဖြစ်ပြန်၍ လူကောင် နတ်ကောင် ဖြစ်
ပြန်လျှင် ထိုလူကောင် နတ်ကောင်ကို အစွဲပြု၍ ကိလေသာ
အစုဖြစ်ပေပြီ။ ငါ-ငါ ဟူ၍၎င်း၊ ငါ့ဟာ ငါ့ဟာ ဟူ၍၎င်း၊
ငါ့အတ္တ ငါ့အတ္တ ဟူ၍၎င်း၊ ငါမင်း ငါပုဏ္ဏား ငါသူဌေး ငါ
သူကြွယ်ဟူ၍၎င်း၊ ငါနတ် ငါသိကြား ငါဗြဟ္မာ ငါဣတ္ထိ ငါ
ပူရိသ ဟူ၍၎င်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းသော ကိလေသာတို့
သည် ဗာလပုထုဇ္ဇာန်တို့မှာ ကေနိဖြစ်ပေပြီ ဆိုလိုသည်။

ကိလေသာ ရှိပြန်လျှင်လည်း ကံအစု ကေန့်ဖြစ်ပွားမြဲ။ ကံအစု ဖြစ်ပွား၍ ထင်ရှား ရှိပြန်လျှင်လည်း ဘဝသစ် ခန္ဓာသစ် ဟူသော ဝိပါက်ကောင် ကေန့်ဖြစ်ပေါ်မြဲ။ ဝိပါက်ကောင် ပေါ်ပြန်လျှင်လည်း၊ သာယာစွဲလမ်းသော ကိလေသာအစု ကေန့် ဖြစ်ပေါ်လာမြဲ။ ဤသို့ အမှန်လေးချက်ကို အပိုင်သိသော ယထာဘူတဉာဏ်ကို မရသမျှကာလပတ်လုံး မရပ်မတည် ဟူးဟူးလည်၍ နေသောကြောင့် အစုကြီးသုံးပါးကို ဝဋ်နှယ်ဆိုသည်။

“အဖြစ်မစဲ၊ အသစ်လဲ သဲသဲကြွယ်” ဟူသည်ကား- အသေမီးက မြူမျှမကျန်အောင် အတိုင်လောင်၍ လိုက်ငြားသော်လည်း၊ စကြာဝဠာအနန္တနှင့် အပြည့်အပြည့်ပင် မစဲမပြတ် အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်း၍ စကြာဝဠာအားလုံး အုန်းအုန်းသဲသဲ အမြဲစည်ပင် ပြည့်ကြွယ်သည်သာ ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။

“အကယ်မလော့က်၊ သူကသာမောက်တော့”ဆိုသည်ကား- ထိုကဲ့သို့ စကြာဝဠာအနန္တလုံး ပြည့်အောင် အသစ်အသစ် မစဲအောင် ဖြစ်ပွား၍နေသော်လည်း၊ သင်္ခါရတို့က ပို၍ သွားနိုင်သည်မရှိ၊ အသေမီးကသာ ပိုမောက်လျက် ရှိတော့သည် ဟူလို၊ ဖြစ်သမျှသော သင်္ခါရတို့မည်သည် ပျက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကြကုန်၏။ ပျက်ခြင်းကိုလွန်၍ အမြဲတည်နေနိုင်သော သင်္ခါရတရားဟူ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ။

“နောက်နောက် ကမ္ဘာ၊ ဘန်ဘန်လာလဲ၊ အစာသွေ့တွင်၊ တခုသာဝင်ကြရ”ဆိုသည်ကား-နောက်နောက် ကမ္ဘာသစ် ကမ္ဘာသစ်ဆက်၍ စကြာဝဠာအနန္တနှင့် အပြည့်ဖြစ်လာသော သင်္ခါရ

မေ့တို့သည် မရဏမီး၏ အစီးအပွားသာဖြစ်ကုန်၍ သူ့လက်
တိုင်း၌ မီးစာ ထင်းမှိုက် အဖြစ်နှင့်သာ တခုမကျန် တလုံး
တစုတည်း ဝင်ကြရကုန်၏ ဆိုလိုသည်။

“အဟုတ်ဉာဏ် မတင်စီးနိုင်ရ”ဆိုသည်ကား-တယောက်သော
ပြည့်ရှင်မင်းသည် အတုမရှိ လှပသော မင်းသွီးယောင်ဆောင်
၍နေသောဘီလူးမကို တောင်ညာတင်လေ၏။ ထိုမင်းသည် ဘီလူး
မ၏ ကြောက်ရွံ့ဆိုးရွားသော ဇာတိရုပ်သွင်ကို မြင်နိုင်သော
ဒိဗ္ဗစက္ခုနတ်ဆေးကို မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ထိုဘီလူးမ၏
နတ်သွီးအသွင် ထင်မြင်အောင် ဘန်ဆင်း၍၊ မာယာပရိယာယ်
ဖြင့် ပြုသမျှသော အတင်စီးတို့ကို ခံရလေ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနတ်
ဆေးကိုရ၍ မျက်စိ၌ကွင်း၍ ကြည့်သောအခါမှ ဇာတိရုပ်သွင်
ကို ဟုတ်တိုင်းမြင်ရသဖြင့် ချည်နှောင်ရိုက်ခတ် အသေသတ်၍
ထိုမင်းက တင်စီးနိုင်လေ၏။ ထို့အတူ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းတို့
သည် ယထာဘူတဉာဏ်ကို မရကြသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး
သခံတ နာမ်-ရုပ် တရားတို့၏ အတင်စီးကို ခံနေကြရ ကုန်၏။
တင်စီးပုံကား - ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောက်ျား မိန်းမ မဟုတ်ကြ
ကုန်သော ရုပ် နာမ် တရားတို့သည် ပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါ တို့အား
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ယောက်ျား မိန်းမထင်အောင်ပြ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ထင်
အောင်ပြ၏။ ပုဂ္ဂိုလ် ထင်ကြရ၏။ သတ္တဝါ ထင် ကြ ရ၏။
ယောက်ျား မိန်းမ ထင်ကြရ၏။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောက်ျား
မိန်းမ အလှအယဉ် ထင်မြင်စွဲလမ်းကြ၍ ချစ်ကြ ခင်ကြကုန်၏။
ချစ်မှု ခင်မှုသည် သံသရာ၌ မာရ်မင်း ငရဲမင်းကြီးတို့၏ သံကြိုး
သံလွန်ပေတည်း။ ထိုသံကြိုး သံလွန်တို့ဖြင့် အသဲနှလုံးတို့၌ အ

တင်းအကျပ် ချည်တုပ်မိလျက် ရှိနေကြကုန်သော အန္တပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါတို့သည် မာရ်မင်း ငရဲမင်းတို့၏ လက်မှ မလွတ်နိုင်ကြ ကုန်ပြီ။ ဤကား- သင်္ခတ ရုပ်နာမ်တို့၏ တင်စီးချက် တည်း။ အကြင်အခါ၌ သင်္ခတ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဇာတိအသွင်ကို ထင်မြင် နိုင်သော ယထာဘူတဉာဏ်ကို ရ၏။ တို့အခါမှစ၍ ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန် စူဠသောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်၍ ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ တင်စီးချက်မှ လွတ်စပြု၏။ ရုပ်-နာမ် တရားတို့ကို မိမိတို့က အနိစ္စဟူ၍ တင်စီးနိုင်ကြကုန်၏။ ဒုက္ခဟူ၍၊ အနတ္တ ဟူ၍၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဟူ၍၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူ၍၊ ယောကျ်ား မိန်းမ မဟုတ်ဟူ၍၊ သူမဟုတ်ဟူ၍၊ ငါမဟုတ်ဟူ၍ တင်စီး နိုင်ကြကုန်၏။ အဟုတ်အမှန် အမြင်သန်သော ယထာဘူတ ဉာဏ်ဖြင့် နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို အပြစ်ဒေါသ ဘေးဘယတို့နှင့် ရှုတ်ချဘိစီး နိုင်ကုန်၏။ ဤကား - ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန် စူဠ သောတာပန်တို့က ရုပ်နာမ် တရားတို့ကို တင်စီးပုံတည်း။ ။ ဤကဲ့သို့ ယထာဘူတ ခေါ်သော အဟုတ် ဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခတ ရုပ်နာမ်တို့ကို မတင်စီးနိုင်ရဆိုလိုသည်။ ။

“သည်မီးတာ ဘယ်တကိန်းမှာမှ ငြိမ်းပမယ်လို့” ဆိုသည် ကား- ဘုံတခွင်ကို အတွင်လောင်မြှုပ် အပြောင်တိုက်၍ နေ သော အသေမီးနှင့် တကွတဆဲ တပါးသော မီးတို့၏ တာဝန်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ကို ဘယ်တကိန်းမှာ ရပါအံ့နည်း ဆိုလိုသည်။ ‘တကိန်း’ဆိုသည်ကား-တဆူတဆူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြစ်ပွင့် တော်မူရာ သာသနာကျွတ်ကိန်းကြီးကို သာသနာကျွတ်ပွဲကြီးကို ဆိုသည်။

လေးချိုးကြီး အဖြေပြီး၏။

၁၂၄၉ - ခုနှစ်အတွင်း မု်ရှာမြို့ တရပ်
တန်းရပ် ကျောင်းတကာကြံ၊ ဦးကျော်
အား ရေးပေးတော်မူအပ်သော-

သံ ဝေ ဂ လေး ချို ခြံ :

(၁) ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘူး၊ ခေတ်သုံး နှောင်တွေမှာ၊ ယောင်
ပေပေ မှောင်မိတဲ့၊ ကောင်ကြီးနွယ်။

(၂) အမှားငယ် ငြင်ငြင်၊ အသွားငယ်ကွင်း၊ ညဉ့်မသန်း
ငွေ့၊ စခန်းဖြင့် တွေ့ပြီဟု၊ တဝေ့လည်လည်၊ ပါယ်ရဲမှာ၊
ထယ်လဲသာ စည်တော့၊ ရှည်ပါဘိ ဝံ့နှယ်ရယ်၊ ကျတ်လွယ်ရန်
မသိသေးရော့ထင်၊ ရှိမှေးမှောင် မိုက်တောင်ထုတက၊ လင်းမှု
မချယ်။ ။

(၃) တိုက်နိုင်ငယ်၊ စုံမြိုင်ရွက်စိပ်၊ လူမသန်းတဲ့၊ ဂူနန်း
ရိပ်မှာ၊ စိတ်တဖြူဖြူ၊ နိမိတ်ယူလို့၊ နိဗ္ဗူပရမေ၊ အမြန်တွေ
အောင်၊ ဈာန်လေ့ကာ မနေစမ်းလေရ၊ ညစ်ညမ်းတဲ့ သည်ဝ
သီကို၊ မကြည်ပြီ ကြာလေမုန်းလှပေါ့၊ ဆိုးမမြင် သုံးခွင်ဘု
ထုက၊ ကျယ်သန့်စင်။ ။

(၄) သည်ရုပ်ကယ် သည်နာမ်၊ သည်သဏ္ဌာန်နှင့်၊ သည်
ဟန်အမှု၊ သည်အယူလဲ၊ မဖြူသေးလို့၊ မြူကြေးဘဲ ပိုလွန်းလို့၊
တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနော် ကြံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံ

ထွေးရှက်၊ ရေးနွယ် ခက်ပါဘိ၊ မသက်သာလေ၊ ထောင်တမျိုး
ဟာမို့၊ နှောင်ကြိုး ပေလွန်းလို့၊ ခေပါဘိ ဖြစ်ပုံကို၊ စနစ်
ကုန် မှန်သဘောရယ်နှင့်၊ ပြောဘို့မသင့်။ ။

၎င်း လေးချိုးကြီးအဖြေ

(၁) “ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘု၊ ခေတ်သုံး နှောင်တွေမှာ-ယောင်
ပေ ပေ မှောင် မိတဲ့၊ အကောင် ကြီး နွယ်” ဟူသော ပထမ
ပိုဒ်၌ ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘု ဆိုသည်မှာ=ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့ စပ်ဆက်၍
ဖြစ်နေသော သံသရာကြီးတစ်ခု၌၊ အမျိုးမျိုး ဇာတ်တွေလဲ၍၊
အနဲနဲ အဖုံဖုံ၊ ဖြစ်၍ နေသော်လည်း၊ မဆုံးနိုင် ဟူ၍ ဆိုလို
သည်။ ။ထိုစကားမှန်၏၊ ယခုရှိရှိသမျှသော၊ သူသူငါငါ
သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည် ဘယ်ကမ္ဘာကစ၍၊ ဘယ်တော့ ဆုံး
လိမ့်မည်ဟု မသိနိုင်ကြကုန်၊ ဖြစ်၍ လာခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်
တွေသည်လည်း အနန္တ အပ္ပမေယျ မဆုံးနိုင်အောင် များလှ
လေပြီ၊ နောင် အနာဂတ်အတွက် ဘယ်မျှလောက် များလိမ့်မည်၊
ဘယ်လိုဇာတ်တွေထွက်၍ ပြုလိမ့်ဦးမည်ဟူ၍၊ အဆုံးအဆမရှိ၊
မသိမထင်နိုင်ကြကုန်။ ။ဘယ်ကြောင့်ဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်သနည်း
ဆိုလျှင်၊ သတ္တဝါတို့သည် ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် မှန်သောအ
တိုင်း သစ္စာတရားကို မသိကြကုန်၊ ဒုက္ခအနက် အချက်လေး
ပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်၊ သမုဒယ၏ အနက် အချက်
လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။နိရောဓ၏ အနက်

အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။မဂ္ဂ၏ အချက် အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။ ထို့ကြောင့် အဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘဲ၊ လုံးလယ်လိုက်၍ နေကြကုန်သည်။

အဓိပ္ပာယ် တနည်းအားဖြင့်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားအချက်ကို မသိ မမြင် ခြင်းကြောင့်၊ ယုံမှားခြင်း အထွေထွေ ဖြစ်ပြီးလျှင် သံသရာဝဋ်ဘုံကြီးတစ်ခုဝယ်၊ ခန္ဓာအစဉ် ဆက်လက်၍ အဖြစ် မဆုံးနိုင်ဘဲ အဖြစ်မပြတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြကုန်သည်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် တရားတော်သည် သံသရာစက်ကြီး၏ မူလ အဖြစ် ပင်ကိုယ် တရားကြီးပေတည်း။ ။ ထိုတရားကြီး ဖြစ်ပုံကို မသိ မမြင် လျှင် သံသရာစက် ပွေလွှတ်၍ ဝဋ်ဇာတ် မပြုတ်နိုင်ဘဲ ရှိသည်။

ဥပမာအားဖြင့်၊ သင်္ဘောစက်၊ မီးရထားစက်၊ ယက်ကန်းစက်၊ ခေနံဆီစက်၊ အစရှိသော စက်ရုံတို့၌ ဆင်ထားသောစက်တို့ကို နားမလည်လျှင် ဘယ်နေရာက ဖြုတ်၍ ဘယ်နေရာက တပ်ရမည်၊ ဘယ်ခလုပ်ကိုကိုင်လျှင် ဘယ်စက် လည်၍ ဘယ်စက် ရပ်သည်ဟု မသိသော လူပြိန်း တယောက် ကို စက်မောင်း ခိုင်းသော်၎င်း၊ စက်ရပ်ခိုင်းသော်၎င်း၊ စက်တို့ကို ဖြုတ်၍ ဖျက်ထားလိုက်ရန် စေခိုင်းသော်၎င်း၊ တစုံတရာမျှ နားမလည်ဘဲ ဘဲ စက်ရုံထဲမှာ စက်သွားဝါးမိ၍ သေရမည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ဖြစ်ပုံကို အမြစ်နှင့်တကွ နားမလည်ပါလျှင် ဘယ်ခါမှ သံသရာစက်ကို မဖြတ်နိုင်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်သွား ၁၂-ရပ်တို့၏ ရွတ်ရွတ် ဝါးမှုကိုသာ ခံရ၍၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ကြုံတွေ့ရမည်သာ ဖြစ်၏။

စက်အမျိုးမျိုး အတတ်ပညာကို နားလည်သော အင်ဂျင်
နီယာ ဆရာကြီးကို မီးရထားစက်၊ မီးသင်္ဘောစက်၊ စက်ရုံ
ကြီးတို့၌ ထားသောစက် တို့ကို မောင်းနှင်ရန် စေခိုင်းသော်
၎င်း၊ စက်တို့ ဖြုတ်ဖျက်ရန် စေခိုင်းသော်၎င်း၊ တစုံတရာမှ ဝန်
လေး ပင်ပန်းခြင်းမရှိဘဲ ယုတ်တရက် ပြီးစီးအောင် ရွက်ဆောင်
နိုင်သကဲ့သို့၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်၏ ဖြစ်ပုံကို အရင်းမူလ
နှင့်တကွ၊ ကောင်းစွာသိမြင်လျှင်၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်
ကြီးကို ဖျက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်လေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ် တရားကို မထင် မမြင်နိုင်ဘဲ၊ သံသရာစက်ထဲ၌ ဇာတ်
လဲ၍ အဖြစ်မဆုံးဟု ဆိုလေသည်။

“ခေတ်သုံး နှောင်ဘို့မှာ” ဆို သည် ကား၊ ဇာ တိ ခေတ်၊
အာဏာခေတ်၊ ဝိသယခေတ်ဟု ဆိုအပ်သော ခေတ်သုံးရပ်ကို
နှောင်ဘို့ကြီးဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ နှောင်ဘို့ဆိုသည်မှာ သတ္တ
ဝါကို မပြေး မထွက် နိုင်အောင် ချည်နှောင်၍ ထားသည်၊
ထောင်ကြီးတွေနှင့် တူသည်ဟုဆိုလိုသည်။ ။ တနည်းအားဖြင့်
ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးကို
ခေတ်သုံးပါးဆိုသည်။ ။ ခေတ်ဆိုသော စကားမှာ ခေတ္တ-ဟူ
သော ပါဠိဘာသာမှ ဖြစ်သော စကားဖြစ်သည်။ မျိုးစေ့တို့၏
စိုက်ပျိုးရာလယ်ကို ခေတ်ဟူ၍ ဆိုသည်။ ထိုအတူ သတ္တဝါ အ
မျိုးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပွားရာလောကကြီးကို ခေတ်ဟူ၍ဆိုသည်။ ။
ထိုစကား မှန်၏။ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့သည် ထို

ခေတ်သုံးပါး၏ပြင်ဘက်မှာထွက်၍ မဖြစ်နိုင်ကြကုန်၊ ခေတ်သုံးပါးကို မလွန်နိုင်ကြကုန်၊ အကယ်၍ ခေတ်သုံးပါးကို လွန်မြောက်နိုင်လျှင် လောကကြီးမှ ထွက်၍ လောကုတ္တရာ ဘက်သို့ ကူးပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြလေကုန်သည်။

“ယောင်ပေပေမှောင်မိတဲ့ အကောင်ကြီးနယ်”ဆိုသည်ကား- ပြဆိုအပ်ပြီးသော ခေတ်ကြီး သုံးပါး အတွင်း၌ ယောင်တီးယောင်န၊ ပေဘီး ပေတေ၊ နဝေ နဝါ နှင့် တောင်မှန်းမသိ၊ မြောက်မှန်းမသိ၊ မှောင်အတိကျနေသော တွင်းထဲမှာ မိ၍နေသော သတ္တဝါကောင်ကြီး ဆိုလိုသည်။ ။ယောင်ပေပေ ဆိုသော စကားသည် ပမာဒတရားဖြင့် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေမှုကို ဆိုသည်။ မှောင်ဆိုသည်ကား- အဝိဇ္ဇာမှောင်တိုက်ကြီးကို ဆိုလိုသည်။ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာ ပမာဒ တရားဖြင့် ယောင်ပေပေ၊ ပုတ်သင်မေ့ မေ့၍၊ မောဟတိုက်မှာ လှောင်မိသော အမှိုက်ကောင် သတ္တဝါကြီး ဆိုလိုသည်။ ။ယောင်ပေပေ နိုင်သော ပမာဒ တရားသည် အပမာဒ တရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။ ။

အပ္ပမာဒေါ အမတံပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနောပဒံ။

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်) အပ္ပမာဒေါ၊ မမေ့မလျော့ ခြင်းသည်။ အမတံပဒံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းတည်း။ ပမာဒေါ၊ ယောင်ပေပေ မေ့လျော့မှုသည်။ မစ္စုနောပဒံ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်း သူသေလောင်းတည်း။ ။ဥပမာအားဖြင့်၊ မီးဘေး၊ ကျားဘေး၊ ဆင်ရိုင်းဘေး၊ ထားပြဘေးများနှင့် တွေ့ကြုံနေ

ဆဲအခါ ပုတ်သင်ညှိကဲ့သို့မေ့၍ ယောင်ပေပေနေသောသူသည် မီးဘေးစသည်နှင့် တွေ့၍ သေရမည်ဖြစ်၏။ ထိုအတူ သံသရာ ဘေးကြီး နေ့စဉ် ဘိစီး၍နေပါလျက်၊ ပုတ်သင်လို ခေါင်းညိမ့် ၍ တအိမ့်အိမ့် မေ့မောယောင်ပေနိုင်သောသူသည် သေမင်း ၏ လက်တွင်းက မထွက်မလွတ်ရဘဲ၊ အမြဲ အသေကောင် အလောင်းကောင်ကြီး ဖြစ်၍နေ၏။ ။ ပြဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော အတိုင်း၊ မီးဘေးစသည်တို့နှင့် တွေ့ကြုံလျှင်၊ ယောင်ပေပေ မေ့၍ မနေဘဲ၊ ဖြတ်ဖြတ် လတ်လတ် သွက်သွက် လက်လက် သတိ ထား၍ ရှောင်ရှားလျှင် ဘေးအန္တရာယ်တို့မှ လွတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ သံသရာဘေးကြီး ဘိစီး နှိပ်စက် တွေးတော မြော်မြင်သဖြင့် ယောင်ပေပေ မနေဘဲ၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မတန်၊ မြန်မြန်သုတ်သုတ်၊ အားအင်ထုတ် ကြိုးစားသောသူသည် သေမင်း မမြင်နိုင်သော နိုင်ငံတော်သို့ ရောက်၍ ချမ်းသာ အမျိုးမျိုးကို အငြိမ်း ခံစားရလေ၏။ ။ ဤကား=ယောင်ပေပေနေမှုနှင့်စပ်၍ ဆိုသောစကားတည်း။ ။

မှောင်ခတ် ခေါ်သော မောဟကြီးသည် အလင်းခတ် ဖြစ်သော အမောဟနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ ပညာ၏ ရန်သူဖြစ်သည်။ ။ မှောင်ဘကာတို့တွင် အဝိဇ္ဇာမှောင်သည် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ယခုလောက၌ရှိသော၊ သန်းခေါင်လကွယ် မှောင်များမှာ ခတ်မီးအလင်းကို ထွန်းလိုက်လျှင် လင်းနိုင်သေး၏။ အဝိဇ္ဇာမှောင်ကို ခတ်မီးပေါင်း ထောင်သောင်းဖြင့် ထွန်းညှိသော်လည်း အလင်းရောင်မပေါ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ခတ်သုံးပါး တည်းဟူသော လောကဓာတ် တိုက်ဘောင်ဌာနကြီးသည်

မောဟ တည်းဟူသော မိုက်ခြင်းဖြင့် အတင်းမိုက်၍ နေသည် မည်၏။ ။ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်ကစ၍ ကန်းလာသော သူ ကန်းသည် တစုံတခုသောဝတ္ထုကိုမျှ မမြင်နိုင်သကဲ့သို့၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်မိ၍နေသော သတ္တဝါများသည်လည်း တရားမှန်ကို တရံ တခါမျှ မမြင်နိုင်ကြလေကုန်။ ။မျက်စိကန်း တစ္ဆေမကြောက် ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ တရားမှန်ကို မသိမမြင်နိုင်လျှင် သံသ ရာဘေးကို မမြင်လျှင် ကြောက်စိတ်မရှိ၊ မကြောက်လျှင် အ တင်းပြုချင်ရာကို ပြုနိုင်၏။ ။ထိုသို့ မောဟမှောင်တိုက် ဘိစီး ၍ ပညာမျက်စိ ကန်းကြ ကုန်သောကြောင့် သာလျှင် မျက်စိ ကန်းတစ္ဆေမကြောက်သကဲ့သို့ ဘယ်တစုံတရာကိုမျှ မကြောက် ဘဲ ဒုစရိုက် ဒုရာ ဇီဝတို့ကို အားမရဘဲ ပြုနိုင်ကြကုန်သည်။ ။ ဤကား- မှောင်မိ၍နေပုံကိုဆိုသော စကားရပ်တည်း။

ပထမပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

(၂) “အမှားငယ်ပြင်၊ အသွားငယ်တွင်၊ ညဉ့်မသန်းဌေ၊ စခန်းဖြင့် တွေ့နိုင်ဘု” ဆိုသည်ကား- ပြဆိုအပ်ပြီးသော၊ သံသ ရာ ဝဋ်ကြီးထဲ၌၊ တဝဲလည်လည် ကြင်လည်သွားလာနေရမှုသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်အလိုအားဖြင့် ဘယ်ခါမှ မှန်သည် ဟူ၍ မရှိ၊ တမှားထဲမှား၍ နေကြသည်သာဖြစ်၏။ ။သံသရာ ကြီး ဆိုသည်ကား- “မှားသောသတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ ကြင်လည် ရာ ဘုကြီးဖြစ်၏” သံသရာသမားဆိုလျှင် အမှားကောင်တွေ

ဖြစ်၏။ ပြဟွာကြီးဖြစ်၍ နေသော်လည်း၊ အမှန်မဟုတ် အမှား
ကောင်ကြီးသာ ဖြစ်၏။ မူလဇာတ်ရင်းကပင်လျှင် “အဝိဇ္ဇာ နှင့်
တဏှာလောဘ-ဒွေးမူလ” တို့ဖြင့်၊ ဇာတ်မှားကြီး ထူထောင်၍လာ
ရသည်၊ မှန်သော လောကုတ္တရာတရားများနှင့် ထူထောင်၍လာ
ရသော သံသရာ ဇာတ်ကြီးမဟုတ်၊ ညစ်စုတ်နှမ်းနယ် မဖွယ်ရာ
သော အဝိဇ္ဇာတဏှာတို့ဖြင့်၊ ထူထောင်၍လာရသော ဇာတ်
မှားကြီးသည် ဘယ်တော့ ကောင်းနိုင်လိမ့်မည်ဟူ၍ မြော်လင့်
ဘွယ်မရှိ၊ ဖြစ်မိလို့ရှိသောကြောင့်သာ သံသရာဇာတ်ကြီးမှာ
ကောင်းသည်၊ သုခရှိသည်၊ ချမ်းသာသည်ဟူ၍ စိတ်ပြေလက်ပြေ
ပြောဆို မှတ်ထင်ကြရသည်။ ။ဤနေရာ၌ သံသရာဇာတ်
တည်လွှဲ၍၊ မူလကတဲက မှားပုံကို ဥဒါဟရုံ ဝတ္ထုတရု ထုတ်ပြ
ဦးအံ့။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် ဘုရင်မင်းတုံးမင်းတရားကြီးလက်ထက်
ဇာတ် ရုပ်သေး သဘင်သည်တို့ကို အုပ်ချုပ်ရသော- သဘင်ဝန်
ကြီး ဦးသော် ဆိုသူသည် ဇာတ်ထိုးပုံ-ဇာတ်သွေးပုံများ၌ အ
လွန်နည်းကောင်းသု၏၊ စာရေး လင်္ကာရေးများလည်း ကောင်း
လှ၏၊ နန်းတော်၌သာ အမြဲကပြရ၏၊ ကပြတိုင်းလည်း ဘုရင်
မင်းမြတ်နှင့် မိဘုရားခေါင်ကြီး စသော နန်းသူ - နန်းသားတို့
ကြိုက်နှစ်သက်ကြလေအောင်၊ မင်္ဂလာရှိသာ ဇာတ်များကိုသာ
ကပြရ၏။ ။ဘုရင်မင်းမြတ် မနှစ်သက်သော ဇာတ်သွား ဇာတ်
လာများကို ပြမိသော်၎င်း၊ ပွဲဦးထွက်စအခါက ကပြသော အရုပ်
၏ ချွတ်ယွင်းစွာဖြစ်၍ မင်္ဂလာမရှိခဲ့သော်၎င်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ်
နှစ်သက်တော်မမူ၍ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒါဏ်များကို ပေးတတ်သော

အလေ့ရှိ၏။ တရံရောအခါ၊ မင်းညီ မင်းသား အစုံနှင့် ဘုရင်
မင်းမြတ် ကြည့်ရှုတော်မူသော မင်းပွဲသဘင်ကြီးတွင် ဇာတ်ပြ
ရာ၊ ပထမ ပွဲဦးထွက်လာသော နတ်ကတော်ရုပ်သည် ကြိုးမခိုင်
သဖြင့် ၊ ခေါင်းပြတ်၍ကျလေ၏။ ပွဲဦးထွက်တွင် အရုပ်ခေါင်း
ပြတ်၍ကျမှုသည်လည်း နန်းတွင်း၌ ကပြသော စင်တော်ကြီး
များမှာ အမင်္ဂလာကြီး တခုဖြစ်၏။ ။ အရုပ်ခေါင်း ပြတ်ကျ
သွားသည်ကို ဘုရင်မင်းမြတ် မြင်တော်မူလေလျှင် စိတ်နှလုံး
မသက်သာဘဲ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် ကြံစိတော်မူလေ၏။ ။
နတ်ကတော်ရုပ် ခေါင်းကျသည်ကို၊ ဇာတ်သားတစုတို့ တွေ့သိ
လေလျှင်၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်မည်ကို အလန့်တကြား အား
ကြီးစွာ ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ကြသဖြင့်၊ သဘင်ဝန် ဦးသော်
အထံသို့ ကပ်ပြီးလျှင်၊ အကြောင်းမျိုးစုံကို ပြောကြားကြကုန်
၏။ ။ ထိုအခါ သဘင်ဝန် ဦးသော်သည် ယုတ်တရက် ဥာဏ်
ပေါ်ပြီးလျှင်၊ နတ်ကတော်ခေါင်းပြတ်ကို ပြန်၍ မဆက်စေဘဲ၊
ရာဇဝတ်မှုပြစ်မှလည်း လွတ်ကင်းအောင်၊ အိမ့်တလိန့်ဇာတ်ကို
ရုတ်တရက် ထိုးလေ၏။ ။ နတ်ကတော်ရုပ်သည် နတ်ကတော်
စကားကို မပြောဘဲ၊ အိမ့်တလိန့် စိုးမစကားကို ပြောဆိုလေ
၏။ ။ အိမ့်တလိန့် စိုးမျိုးသည်ကား - ခေါင်းပြတ်သော အ
တတ်ကို တတ်သော စိုးမမျိုးပေတည်း။ ။ ပထမ ပွဲဦးကစ၍
နံနက်လင်းသည်တိုင်အောင်၊ သဘင်ဝန်ဦးသော်လည်း ဒဏ္ဍာရီ
ဖြစ်သော အိမ့်ဒလိန့်ဇာတ်ကို ညဘင်းချင်းကပြရင်း ရေးပြီး
လျှင် ချောမောစွာ ကပြစေ၏။ ။ မိမိတို့ ကပြရန် ရည်မှန်း
ထားသော၊ ရာ မ- အီနောင် ဇာတ်သွားကို မပြရဘဲ၊ ပထမ
လက်ဦး မှားလေသည်က အစွဲပြု၍၊ အိမ့်ဒလိန့် ဇာတ်မှားကြီး

ကိုသာ အတွင်မှိတ်၍ ကပြ ရလေသည်။ ။ ဘုရင်မင်းမြတ် သည်လည်း သူ့ ဇာတ်ကြောင်း အားလျော်စွာ ခေါင်းပြတ် သောကြောင့်၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု မပေးဘဲ ဇာတ်ပြပုံ ထူးဆန်းပေ သည်ဟု ဆုလာဘ်များကိုသာ ပေးတော်မူရလေသည်။

ဤ အိမ်ဒလိန့် စိုးမ ဇာတ်ကြောင်း ဇာတ်သွားကဲ့သို့၊ သံ သရာ ဇာတ်သမားတို့သည်လည်း မူလပထမရင်းကပင် အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာ ထူထောင်အပ်သော ဇာတ်မှားကြီးကို စမိကြကုန် သောကြောင့်၊ မိမိတို့ဇာတ်ကို မှန်သည်ဟူ၍၎င်း၊ မမှန်သည်ဟူ ၍၎င်း၊ မစိစစ်နိုင်ကြကုန်ဘဲ၊ အနဲနဲဇာတ်မှားတွေကို ထွက်၍ နေကြကုန်သည်။ ။ သံသရာဇာတ်ခွင်ကြီးတခုလုံး၌၊ အထယ်ခံ အမာခံပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သော၊ ရုပ်ခန္ဓာ-နာမ်ခန္ဓာ တို့သည် လည်း မှန်သည်ဟူ၍ မရှိ၊ အမှားတရားတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။ အ မှားတွေကို ငါ့ကိုယ်ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာပြုကြကုန်သော သံသရာ ဇာတ်သမား သတ္တဝါများတို့သည်လည်း အမှားတွေသာ ဖြစ် ကြကုန်၏။ ။

နိဗ္ဗာန်တရားကို မရသမျှတွင် ဘယ် ကာလမှ မှန် သည် ဟူ၍ မရှိကြလေကုန်။ ။ ယခုရရှိသော ဒုက္ခဇာတ် အမှား ဇာတ်ကြီးကိုသိမ်း၍၊ ခန္ဓာဝန် ငြိမ်းမှ သာလျှင် ဇာတ် မှန် သို့ ရောက်နိုင်ကြကုန်သည်။ ထိုသို့ ဇာတ်သိမ်းမှုကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုရလေသည်။ ။ ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း အမှားပြင်ပြင် ကြီးနှင့်သာလျှင်၊ တွင်တွင်ကြီး သံသရာစခန်း၌ ပင်ပန်းသော် လည်း၊ ပင် ပန်း မှန်း မသိ ဘဲ၊ တသွားထဲ သွား နေ ကြ ကုန်

သည်။ ။ထိုသို့ သွားလေသမျှ သံသရာခရီးတွင်လေသမျှ ကာ
လပတ်လုံး၊ မိမိတို့ အားကိုးလောက်သော ချမ်းသာ စခန်းကြီး
နှင့် ဘယ်တော့မှ မတွေ့ဘူးကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် မှန်မှန်ကန်ကန်
ဖြစ်သော သစ္စာညာဏ် အချက်ကို လျှပ်တပြက်လောက်မျှ သိ
မြင်သောအားဖြင့် မကြုံကြိုက်ဘူးကြကုန်၊ “အမှားငယ်ပြင်ပြင်
အသွားငယ်တွင်၊ ညဉ့်မသန်းငွေ့၊ စခန်းဖြင့် တွေ့နိုင်ဘူး”ဟူ၍
ဆိုသည်။

“ညဉ့်”ဆိုသည်ကား-ဝိညာဏ်ကို ဝိညဉ့်ဆိုဘိသကဲ့သို့ ညာဏ်
ကို ညဉ့်ဟု ဆိုသည် - သိမြင်မှုကို ဆိုလိုသည်။ ။ထိုသိမြင်မှု
သည်ကား - သစ္စာလေးချက်၊ သဘောနက်တို့၌၊ ကွက်ကွက်
ကွင်းကွင်း၊ ထင်လင်းမှုပေးတည်း၊ ထိုထင်လင်းစွာ သိမြင်မှုကို
သံသရာအမှားနယ်ကြီး၌၊ တရံတခါမျှ မတွေ့ မကြုံ စဘူးကြ
ကုန်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပုဒ် ဒုလ္လဘ ခေတ်ကောင်း၊ စခန်းကောင်းကြီးနှင့်
မတွေ့ မကြုံစဘူးကြဘဲ၊ စခန်းတွေ ဘောက်လဲ့ ဘောက်ပြန်ဖြစ်
၍ နေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုစကားမှန်၏၊ ဗုဒ္ဓပ္ပုဒ် ဒုလ္လဘခေတ်ကြီး စခန်းထောက်
ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံမှသာလျှင်၊ သစ္စာလေးပါးတို့၌ ပေါက်ရောက်
သောညာဏ်ကို ရနိုင်ကြကုန်သည်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပုဒ် ခေတ်ကောင်းနှင့်
မကြုံကြိုက်ကြပါလျှင်၊ သစ္စာလေးပါး၌ အသိညာဏ်ပေါက်ခွင့်
ကို မရနိုင်ကြကုန်၊ ထိုဗုဒ္ဓပ္ပုဒ် ခေတ်ဟောင်း ကြီးကိုလည်း
လွန်စွာ ကြုံကြိုက်နိုင်ခဲ့လည်၊ ထိုဗုဒ္ဓပ္ပုဒ်ကို ဒုလ္လဘကြီးတခု
ဆိုရသည်။ ။ဗုဒ္ဓပ္ပုဒ် စခန်းနှင့် တလွဲထဲ လွဲ၍သာ လာကြ

ကုန်သောကြောင့် သာလျှင်၊ ယခုတိုင်အောင် အမှားကောင်း
တွေ ဖြစ်၍၊ နစ်မြဲနစ်မြဲ မျောမြဲမျော သံသရာတကြောမှာ၊ ပေါ
လောလောကြီး နေကြကုန်သည်။ ။ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ် ၈ ခန်းကြီးတွေ
နှင့် လွဲလာပုံကို ဥပမာဖြင့် ပြဆိုဦးအံ့။ ။

ဧရာဝတီ အထက်မြစ်ညာဖြစ်သော၊ ဗန်းမော်မြို့မှ ကုန်စည်
အမျိုးမျိုးကို တင်ဆောင်၍၊ ရန်ကုန်သို့ ရောင်းချရန် ပိန်းကော
လှေကြီးတစင်းနှင့် ကုန်သည်ဖျင်း တယောက်သည် စုံ၍လာသ
တတ်၊ ထိုကုန်သည်သည် ရေမှ၌လည်း နားမလည်၊ လှေပဲ့မှု၊
လှေခတ်မှု၊ ထိုးဝါးထိုးမှုများ၌လည်း နားမလည်၊ ရေစီးချေဆန်
ရေဝဲ၊ ရေတိမ်၊ စဉ်းတိမ်၊ သောင်စ၊ သဲကွက်၊ ဝဲမှော်များကို
လည်း မသိဘဲရှိ၏။ ထိုကုန်သည် ယောက်ျားသည် နားမလယ်
သော လှေသားတို့ကို ငှားရမ်း၍၊ ဗန်းမော်မြို့မှ စုံလာ၏။

လမ်းစဉ်တလျှောက်မှာရှိသော ကသာမြို့၊ ရွှေကူမြို့၊ ကျောက်
မြောင်းမြို့၊ မန္တလေးမြို့ စသည်များ သို့လည်း ဝင်ရောက်၍
ရောင်းချသင့်သော ကုန်ကို ရောင်းချပြီးလျှင် ဝယ်ယူသင့်သော
ကုန်များကို ဝယ်ယူရန် အကြံရှိ၏။ ။ မိမိဆိုက်ရပ်လိုသော မြို့
နားသို့ နီးကပ်သဖြင့် ဆိုက်ရပ်မည် ပြုရာ ရေမှ၌ နားမလည်၊
လှေပဲ့ မှ၌လည်း နားမလည်သောကြောင့် အလိုရှိသောမြို့၌ မ
ဆိုက်နိုင်ဘဲ လွဲချော်၍ စုံရပြန်၏။ ။ အချို့မြို့နားသို့ ရောက်
ရာ၊ ဝဲတွေ၊ သောင်တွေ၊ ရေစီး - ရေမှော်တွေ များလှသဖြင့်
မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လွဲ၍စုံရပြန်၏။ ။ အချို့မြို့ရွာများသို့လည်း
ညဉ့်အခါရောက်၍ မှောင်မိုက်သဖြင့် ရောက်မှန်းမသိဘဲ၊ လွဲ၍
မြောပြန်၏။ ။ မန္တလေးမြို့ကြီးမှာ မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လွဲသွား

ပြန်သဖြင့် အောက်၌ ရှိသော မြင်းခြံ၊ ပခုက္ကူ၊ ညောင်ဦး၊ စလေ၊ ရေနံချောင်း၊ မင်းဘူးစသော မြို့ကြီးများသို့ ဝင်ရောက် ဆိုက်ကပ်မည် ကြံပါသော်လည်း ယခင်ကနည်းအတိုင်းပင် အမျိုးမျိုးသော လွဲချော်မှုတွေနှင့်ကြုံ၍ မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လွဲမြဲလွဲ၍ စုံရပြန်၏။

ဟင်္သာတမြို့၏အောက်သို့ ကျရောက်သောကာလ၊ ချောင်းပေါက်တွေလည်း အထွေထွေအလွန်များပြားသည် တကြောင်း၊ သင်္ဘောကြီးငယ်နှင့် တုန်ကင်းတို့၏ အသွားအလာ အလွန်များပြား ရှုပ်ပွေသည်က တကြောင်း၊ အညာက လှေသူကြီး ဖြစ်၍ ရေဟက် ရေကျ နားမလည်သည်ကတကြောင်း၊ ဤအကြောင်းများကြောင့်၊ ထိုလှေသူကြီး ကုန်သည် ယောက်ျားသည် မိမိရည်ရွယ်ရင်းအတိုင်း ရန်ကုန်မြို့သို့မရပ်ဘဲ ဒီရေအကျ ပင်လယ်ဝသို့ မျောပါ၍ လှိုင်းလေ မိပြီးလျှင် ပျက်စီးခြင်းကြီးသို့သာ ရောက်ရလေတော့၏။ ။ဤလှေသူကြီးပုံကဲ့သို့ သူငါကအစ ရှိရှိသမျှ ပုပ္ဖုရု သတ္တဝါအနန္တ တို့သည် အစမထင်သော သံသရာ ရေကြောအပြင်ဝယ် အစဉ်မပြတ်မျောပါ၍လာကြရာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ စခန်းကောင်းကြီးတွေနှင့် လွဲချော်တိမ်းပါး၍သာ လာကြကုန်၏။ ယခုတိုင်အောင် စခန်းကောင်းကို မတွေ့ရကုန်သေး။ ။ လွဲချော်၍ လာကြပုံကား၊- “ရံခါရံဘန်” မြတ်စွာဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူနေကြစဉ် အပါယ်လေးပါးမှာ အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်၊ “ရံခါရံဘန်” မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုးဖြစ်၍ ဘုရားကို ပြစ်မှားလျက် လွဲချော်ကြရသည်၊ “ရံခါရံဘန်” နာမ်မရှိသော အသညသတ် ဗြဟ္မာကြီးဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်၊ “ရံ

ခါရံဘန်” ရုပ်-မရှိသော အရူပဗြဟ္မာကြီးဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်။ “ရံခါရံဘန်” ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းနှင့်ဝေးကွာသော စကြာဝဠာတပါးမှဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်။ “ရံခါရံဘန်” ဒေဝဒတ်၊ စိဉ္ဇမာဏ၊ မာဂဏ္ဍတို့ကဲ့သို့ ဘုရား၏ ရန်သူကြီးတွေဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်။ ။ “ရံခါရံဘန်” မြတ်စွာဘုရားနှင့်တွေ့ကြုံ၍ နှီးနှီးရင်းရင်း ဖြစ်ရပါသော်လည်း၊ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေမိခြင်း ကာမဂုဏ်နောက်သို့ လိုက်စားအားကြီးမိခြင်းများကြောင့် လွဲချော်ရပြန်သည်။ ။ ကောသလမင်းကြီး စသည်ကိုထောက်လေ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော လွဲချော်မှုတွေနှင့်သာ တွေ့ကြုံ၍လာရသည့်အတွက်ကြောင့် ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တွေ၏ သာသနာတော် စခန်းကောင်းကြီးများနှင့် မကြုံကြုံရဘဲ အကျွတ်တရား မရလိုက်ဘဲ လွဲနိုင်အောင်လွဲ၍ လာကြကုန်သည်။

ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းလိုပင် မြော်လင့် အားကိုးချက်ကိုယ်စီနှင့် ဆုတောင်း တတ်ကြသည်မှာ၊ မကြာမှီ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော အရိမေတ္တယျ ဘုရား လက်ထက်တော်တွင် လက်ဦးစွာ ဖူးတွေ့ရ၍ နိဗ္ဗာန်ရလိုကြောင်းနှင့် ကုသိုလ်ပြုတိုင်းပင် ဆုတောင်း တတ်ကြ ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ဆုတောင်းချက် အတိုင်း မြောက်-မမြောက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန်မှာ၊ လွန်လေပြီးသော အနန္တသင်္ချေယျ ဘုရားတွေကိုပင် ရှောင်နိုင်အောင် လက်လှုပ်ရှောင်ရှားကြ၍ လူစွမ်းကောင်းကြီးတွေ လုပ်ခဲ့ကြဘူးသည့်အချက်နှင့် တွေ့လျှင် အရိမေတ္တယျ ဘုရား ကိုယ်တော် တဆူမှာမူ လက်ဦးဖူးတွေ့ရ၍ အကျွတ်တရားရရန်အချက်သည် သက်သက်

ခဲယဉ်းလှသော အချက်ကြီးတခု ဖြစ်ချေသည်။ အကယ်၍ ဆုတောင်းကြသော သူတိုင်းပင် “ဆုတောင်းချက်” ပြည့်စုံကြပါမူကား၊ သူ့ထက်ငါ ရှေးဦးစွာ ဖူးလိုသောသူ များသည့်အတွက် အရိစ္ဆေယျဘုရား ကိုယ်တော်ကြီးသည်ပင် ရှေးဦးစွာ အဖူးခံတော်မူရန် တော်တော်ပင် ခက်ခဲတော်မူရှာလိမ့်မည်။ ။

စင်စစ်လိုရင်းမှာမူကား ယခုလက်တွေ့ဖြစ်၍နေသော သာသနာတော်ကြီး အထင်အရှားရှိနေပါလျက် စခန်းထောက် တဆင့်ရှေ့၍ နောက်ဘုရားကိုမျှော်လင့်ရန်မလို၊ ယခု မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာတော် တလျှောက်မှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ပေါက်ရောက်အောင် လုပ်နည်းကိုင်နည်း အမျိုးမျိုးတို့သည် အထင်အရှားပင် ရှိကုန်၏။ နည်းလမ်း မစုံ၍ အားမထုတ် ခြင်ဘူးဟူ၍ ဆင်ခြေတက်ဘွယ် မရှိ။ ။ ပြင်းရိသောအတွက် ကာမဂုဏ် ထောင်ထဲမှ မထွက်နိုင်သည့် အတွက်နှင့် ဆင်ခြေကန်လျှင်သာ ကန်ဘို့ရှိသည်။

သူတော်ကောင်းတို့၏၊ တရားတော် ထွန်းကားရာ ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓ၊ ပုဂ္ဂိုလ်-သဒ္ဓမ္မ စခန်းကောင်းကြီးကို လွဲချော်ခဲ့လျှင်၊ နောင်ဆိုကဲ့သို့သော စခန်းကောင်း ခေတ်ကောင်းနှင့် မတွေ့နိုင်ဘဲ၊ ဆင်းရဲကြီးစွာ စိုးရိမ်ရတတ်ကြောင်းနှင့် ကေနိပါတ်ဇာတ်တော်တွင် သေရိဝဇာတ်ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူသည်။

သေရိဝဇာတ်၏ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းမှာ။ ။ ရှေးအခါ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းသည်၊ ရွဲကုန်သည်ကြီးဖြစ်တော်မူ၏။ ဒေဝဒတ် အလောင်းသည်လည်း၊ ဘုရားအလောင်းနှင့် အတူတူ ရွဲ

ကုန်သည်ပင် ဖြစ်၏။ အမည်မှာ သေရိဝမည်၏။ ။အရိဋ္ဌမြို့တွင် လှည့်လည်၍ ရွဲရောင်းကြရာ၊ စည်းစိမ်ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲစွာ သော မုဆိုးမ မြေးအဘွားအိမ်သို့ ဒေဝဒတ်အလောင်း ရွဲကုန် သည် ယောက်ျားသည် ရှေးဦးစွာရောက်လေ၏။ ။ထို မုဆိုးမ မြေးအဘွားအိမ်တွင် အဘိုးတသိန်း ထိုက်တန်သော ရွှေဖလား ကြီးတလုံးရှိ၏။ ထိုရွှေဖလားမှာ - အညစ်အကျေး မြူတင်၍ နေ သဖြင့် ရွှေဖလားမှန်းမသိဘဲ ကြေးဖလားဟု မုဆိုးမ မြေး အ ဘွား ထင်မှတ်ကြ၏။ မုဆိုးမ၏ မြေးသည် ရွဲကုန်သည်လာ ရောက်ရာ ရောင်းလာသော ရွဲများကို ဝတ်ဆင်လိုသဖြင့် အဘွား ကို ဝယ်ပေးရန် အတန်တန်ပူဆာ၏။ ။အဘွားကလည်း ဆင်း ရဲလှ၍ ဝယ်စရာငွေမရှိသဖြင့် မဝယ်နိုင်ကြောင်းကို ချော့မော့ ကာ ပြောဆို၏။ ။သို့ရာတွင် မြေးငယ်သည် မဆင်ခြင်နိုင် သော အရွယ်ဖြစ်၍ အတင်းပူဆာ၏။ ။ထိုအခါ အဘွားသည် ရွဲဝယ်စရာငွေမရှိ အိမ်မှာရှိနေသော ကြေးဖလားအိနှင့် ရွဲကို လဲ လှယ်အံ့ဟု ကြံပြီးလျှင် ရွှေဖလားကြီးကို အိမ်ထဲက ထုတ်လာ ၏။ ။

ဒေဝဒတ် အလောင်းက မြင်လျှင် ကုန် သည် လူပါး ဖြစ်၍ ရွှေဖလားကြီးမှန်းသိ၏။ ။မုဆိုးမကြီးက ဤဖလားနှင့် ရွဲတ ကုံးကို လဲလှယ်ပါဟု တောင်းတောင်းပန်ပန်ဆိုလျှင် ကောက် ကျစ်သော ဒေဝဒတ်အလောင်း ရွဲကုန်သည်သည် ခင်ဗျား၏ ကြေးဖလားအိုကြီးနှင့် ရွဲတကုံးမပေးနိုင်ဟု မြေမှာပင်ချ၍ ဈေး ကိုင်ဟန်ပြုလုပ်ကာနေ၏။ ထိုရွှေဖလားကြီးကိုလည်း နှလုံးတွင်း က လှိုက်၍ပင် လိုချင်သော လောဘဇောသည် အလုံးတက်၍

နေ၏။ သို့ရာတွင် မတန်ရည် - တန်ရည်နှင့် အလကားလိုလိုသာ ရအောင် အကြံဆိုးဖြင့် ကြံနေ၏။ ။မုဆိုးမကြီးသည် ရွဲတ ကုံးမှ မရလျှင် မဝတ်ဆင်လောက် သဖြင့် မလဲခြင်လျှင် နေပါ တော့ဟု အားလျှော့၍ မဝယ်ဘဲနေလေ၏။ ။ဒေဝဒတ် အ လောင်းသည် ယခုတခေါက် မဝယ်သော်လည်း နောက် တ ခေါက် လှည့်၍လာက ရွဲကလေး တလုံး နှစ်လုံးလောက် ပေး လျှင် ဝယ်လိမ့်မည်ဟု အတွင်းကြိတ်ကြံပြီးမှ ကုန်သည်တို့၏ ဟန်ကိုလုပ်၍ ထိုအိမ်မှ ခွါဆုတ်ခဲ့လေ၏။ ။ထိုအခါ ဘုရား အလောင်း ရွဲကုန်သည်လည်း အိမ်စဉ်အတိုင်း လည်၍ ရောင်း လာရာ ယခင်မုဆိုးမကြီးအိမ်သို့ ရောက်လာ၏။

မုဆိုးမ ပြေးအဘွားတို့လည်း ပဌမလာသော ရွဲကုန်သည်နှင့် ဈေးမတုံ့သဖြင့် ဒုတိယလာသော အလောင်းတော် ရွဲကုန်သည် ကို ခေါ်ပြီးလျှင် ယခင်ကရွှေဖလားကြီးကို ပြ၍ ရွဲတကုံးနှင့် လဲလှယ်ပါဟု တောင်းတောင်းပန်ပန်ဆိုပြန်ရာ အလောင်းတော် သည် ရွှေဖလား-မှန်းသိသဖြင့် စိတ်နေစိတ်ထား ကောင်းသူဖြစ် ၍ ဤသို့ဆို၏။

အို....မိခင် ဤဖလားသည် အဘိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ရွှေဖလားဖြစ်ပါသည်။ ရွဲတကုံးကို မဆိုထားဘိ ကျွန်ုပ်မှာ ပါ ရှိသော ရွဲတွေကို အကုန်ပေးသော်လည်း ခင်ဗျား၏ ရွှေဖလား ဘိုးလောက် မရှိပါ။ အလို ရှိ သ လောက် သာ ယူပါတော့ဟု မှန်သောအတိုင်း ဖွင့်ပြောလေ၏။

မုဆိုးမ အမယ်ကြီးကလည်း ရဲ့အတော်များများ ရလျှင်ပင် ဝမ်းသာလှသဖြင့် အလိုရှိသမျှ ရဲ့များနှင့် ပါလာသော အသပြာ ငါးရာတို့ကို ယူပြီးလျှင် ရွှေဖလားကို ဘုရားအလောင်း အား ပေးလိုက်လေ၏။

ဒေဝဒတ် အလောင်းသည် အတော်သွားမိလျှင် အခြားသော ရဲ့ကုန်သည်များ နှင့် ဈေးတဲသွားမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ယခင် မုဆိုးမကြီးအိမ်သို့ ပြန်လာ၏။ ။ ခင်ဗျားအလိုရှိသော အတိုင်း ရောင်းပါတော့မည် ယခင်က ဖလားကိုသာ ထုတ်ခဲ့ပါ တော့၊ ခင်ဗျား မြေးငယ်ကလေးကို သနားသည့် အတွက်နှင့် သက်သက်အနာခံ၍ လဲရတော့မည်ဟု ပြောဆိုရာ မုဆိုးမကြီး က၊ အို....အမောင် ရဲ့ကုန်သည် အမောင်က ဈေးကိုင်လှသဖြင့် မလဲလှယ်သောကြောင့် ယခုတင်ကပင် ရဲ့ကုန်သည် တယောက် လာ၍ဖလားနှင့် ရဲ့လဲလိုက်ပြီ၊ အမေကြီးတို့ အလိုရှိသလောက် ရဲ့ကုန်တွေမက အသပြာငါးရာတောင် ရလိုက်ပါ၏၊ အမောင် “နောက်ကျပြီ” သွားပါလေတော့ဟုဆို၍ အိမ်က မောင်းနှင် လိုက်၏။

ထိုအခါမှ ဒေဝဒတ် အလောင်းသည် နောင်တကြီးစွာရ၍ မှားခြင်းကြီးမှားလေစွ၊ ပဌမငါးနှင့် ဈေးတဲလောက်လျက်သား နှင့် သကောင့်သား ရဲ့ကုန်သည် တယောက် အတွက်ကြောင့် ငါးမရဘဲ ရွှေဖလားလပ်ကြီး လွဲလေပြီဟု လွန်စွာ ပူဆွေးခြင်း ကြီးဖြစ်ရ၏၊ ဘုရားအလောင်း ရဲ့ကုန်သည်ကိုလည်း ကြီးစွာ ရန်ညှိုးထားလေ၏။

ထိုအခါက စ၍၊ လာခဲ့သော ရန်ညှိုးသည် အန္တိမ ဘဝိက
ဘုရားဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဘဝတိုင်းလိုက်ပါ၍ ဘုရားနှင့် ရန်
သူကြီးဖြစ်လေ၏။

နောက်ဆုံးမှာ၊ ရွဲကုန်သည်ဘဝက လက်စသည် ဒေဝဒတ်
မှာ သတ္တုကျ၍ သံသာတောဒက ကံကြီးထိုက်ပြီးလျှင် ယခုအ
ခါ အဝီစိငရဲမှာ ကြီးကျယ်နစ်နာစွာ ခံရလေ၏။

ဤဇာတ်၌ ဒေဝဒတ်အလောင်း သေရိဝမည်သော ရွဲကုန်
သည်သည် ရှေ့ဖလားတည်းဟူသော လပ်မှလွဲ၍ ဆင်းရဲစွာ စိုး
ရိမ် ပူဆွေးရသေဘိသကဲ့သို့ သာသနာတော် ခေတ်ခါ သဒ္ဓမ္မ
စေတနာ စခန်းကောင်းကြီးနှင့် တွေ့ပါလျက် ကုန်သည်ဖျင်းကဲ့
သို့ ဟန်လုပ်၍ လွဲချော်ပါလျှင် ကြာမြင့်စွာပင်ပန်းလျက် သံ
သရာစခန်းဝယ် တပန်းဟိုက်ဟိုက် နေရမည် အကြောင်း နှင့်
အောက်၌ပါသော ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

ဣဓ စေ နံ ဝိရာဇေတိ၊
သဒ္ဓမ္မဿ နိယာမတံ၊
စိရုံ တွံ အနုတပ္ပေဿတိ၊
သေရိဝါယံဝ ဝါဏိဇ္ဇော။

ဣဓ၊ ဤသာသနာတော် တွင်း၌။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်
ကောင်းတရား၏။ ဣဓ နိယာမတံ၊ ဤနိယာမခတ် - မြတ်
သောစခန်းကောင်းကြီးကို။ စေဝိရာဇေတိ၊ အကယ်၍ ချွတ်
ချော်စေသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ချွတ်ချော် စေသည်ရှိသော်။

တုံ၊ သင်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ အနုတပေဿတိ၊ တအံ့
 နွေးနွေး ပူဆွေးရလေလတံ။ ကောဝိယ၊ အဘယ်သူ ပူဆွေးပုံ
 ကဲ့သို့ နည်းဟူမကား။ သေရိဝေါ၊ သေရိဝ အမည်ရှိသော။
 အယံဝါဏိဇောဣဝ၊ ဤ ဒေဝဒတ်၏ အလောင်း ကုန်သည်
 ယောက်ျား လူငန်းကဲ့သို့ ပေတည်း။

ဤသို့ ကေနိပါတ်ဇာတ်တော်၌ ဟောဘော် နည်းပေးတော်
 မူခဲ့သည်ကို ထောက်ထား၍ ဒေဝဒတ် အလောင်း သေရိဝ
 ယောက်ျားကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် ယခုလက်ရှိ ကြုံတွေ့၍ နေသော
 သာသနာတော်ကွင်းမှာ စခန်းကောင်းကို ရရှိရန် ကျိုးစားသင့်
 ပေသည်။ ။ သာသနာတော်၌ စခန်းကောင်း ဆိုသည်ကား-
 ပထမ မဂ်စခန်း၊ ဒုတိယမဂ်စခန်း၊ တတိယမဂ်စခန်း၊ စတုတ္ထ
 မဂ်စခန်း အားဖြင့် စခန်းထောက်လေးချက် ရှိပေသည်။ ။ ထို
 စခန်းထောက် လေးခုလုံးကို ရရှိအောင် ကျိုးစားနိုင်ပါမူကား
 အထူးပြောကြား ချီးမွမ်းဘွယ်မလိုပြီ၊ အလွန်ထက်အလွန် အ
 မွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။ ။ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ပါမူ အောက်ထစ်
 ဆုံး အနေအားဖြင့် ပထမစခန်း သောတာပတ္တိမဂ်လမ်းလောက်
 မှ ပေါက်ရောက်အောင် ကျိုးစားသင့်ကြပေသည်။ သောတာ
 ပတ္တိမဂ်လောက် ပေါက် ရောက် အောင် ကျိုး စား လိုက်လျှင်
 နောင်တဖန် ဘုရား တပါးကို မြော်လင့် အားကိုးဘွယ် မရှိ၊
 ဘုရားတွေမပွင့်ဘဲ သူည ကမ္ဘာကြီးတွေ ဖြစ်၍ နေသော်လည်း
 ဘာတခုမျှ ပူစရာမရှိတော့ပြီ၊ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ် အစရှိ
 သော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည်လည်း ပထမ မဂ်စခန်းဖြင့် သာလျှင်

သံသရာ၌ ငြိမ်းရာစခန်းကို ရှာမှီးကြလေကုန်သည်။ ။ ပထမ
မင်္ဂကို ရရှိလျှင် ဘယ်ဗြဟ္မာစည်းစိမ်၊ ဘယ်စကြဝတေးမင်းကြီး
၏ စည်းစိမ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်စရာမရှိဘဲ အတိပဏိတ၊ အတိ
အနုတ္တ အဘိုးများစွာ ထိုက်တန် လှပေသည်။ ။ ထို့ကြောင့်
ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။

ပထဗျာ ကေရဇ္ဇေန
သဂ္ဂဿ ဂမနေနဝါ
သဗ္ဗလောကာ ဓိပစ္စေန
သောတာပတ္တိ ဖလံဝရံ။

“ဟူ၏ ဟောတော်မူသည်”။ ။ အနက်ကား ပထဗျာ၊
မြေအပြင်၌၊ ကေရဇ္ဇေန။ ကေရာဇ်မင်းကြီး၏ စည်းစိမ်ထက်
၎င်း၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေနဝါ၊ နည်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်သို့ လားရ
လေသည်ထက်၎င်း၊ သဗ္ဗလောကာ ဓိပစ္စေန၊ အလုံးစုံသော
လောကဓာတ် စကြဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တ ရှိရှိသမျှတွေကို ပိုင်နိုင်
အစိုးရခြင်းထက်၎င်း၊ သောတာပတ္တိ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိ မင်္ဂ
အကျိုးသည်၊ ဝရံ၊ မြတ်လှစွာ၏။ ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ တန်း
လန်းနှင့် စခန်းကောင်း မတွေ့သမျှတွင် ကေရာဇ်မင်းကြီး
မန္တာတ်မင်းကြီး ဖြစ်သော်၎င်း၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်၌ နတ်
မင်းကြီး ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်သော်၎င်း၊ စိတ်ချရသည် မဟုတ်
သေး၊ အပါယ်ဘေး တန်းလန်းရှိသေးသည်၊ ထို့ကြောင့် အ
ပါယ်ဘေး အတုတ်နှင့် သက်သက် စိုးရိမ်ကြောက်လံ့ ဘွယ်မရှိ
သော ပထမမင်္ဂကို ထွတ်မြတ်သည် ဟူ၍ ဆိုရလေသည်။ ။

ဤကား “အမှားငယ်ပြင်ပြင်၊ အသွားငယ်တွင်၊ ညဉ့်မသန်းငွေ၊ စခန်းဖြင့်တွေ့ပြီဘု” ဆိုသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။

တဝေ့လည်လည်၊ ပါယ်ငရဲမှာ၊ ထယ်လဲသာ စည်တော့၊ ဆိုသည်ကား - သံသရာအပြင်မှာ အမှား သက်သက် အားဖြင့် ကျင်လည်ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အပါယ်ဘုံ တို့၌သာ အသွင်အပြင် အထယ်သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး လဲပြီးလျှင် တဝေ့လည်လည်ဖြစ်၍ နေရလည်ဟုဆိုလိုသည်။ ။ ထိုစကား-မှန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ဓာတ်သည် မကောင်းမှု၌သာလျှင် မွေ့လျော်ခြင်းရှိ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်စေရန် လွန်စွာခဲယဉ်းလှ၏။ ။မကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်သည် ဟု ဆိုသောစကားသည် အချားမဟုတ်၊ မကောင်းမှုကိုပြုချင်သည်၊ မကောင်းမှုကို ပြုနေရလျှင် ပြင်းရိခြင်းမရှိ အလွန်ပျော်ပါးသည်၊ မကောင်းမှုပြုရန် အချက်ကိုသာ ချောင်း၍နေသည် ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။မကောင်းမှုတွေကို ပြုလျှင်လည်း အပါယ်ဘုံဘဝများကို သွားရန် မခဲယဉ်းဘဲ လွန်စွာပင် လွယ်ကူတော့သည် ဖြစ်၏။ အပါယ်ဘုံ၌ ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် ဝန်မလေးလျှင်လျှင်မြန်မြန် ဖြစ်နိုင်၏။ အပါယ်ဘုံ ဆိုသော မျက်နှာမူ၍ နေ၏။ ။

ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် အပါယ်လေးပါး၌သာလျှင် အဖြစ်များကြကုန်သည်၊ အပါယ်ဘုံဆိုသော ဝေ့လည် ဝေ့လည်နှင့် ဦးခေါင်းစိုက်လျက် နေကြကုန်သည်။ ။အပါယ်ဘုံ၌ သတ္တဝါတို့ အဖြစ်များပုံတို့ကို ရှုလျှင် ထင်ရှားစွာ ပေ

ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။ ။ ဤကမ္ဘာလောကကြီးတဝှမ်းလုံး၌ လူသတ္တဝါတွေကို လူကောင်းစာရင်း ကောက်ယူလျှင် မည် ရှေ့မည်မျှဟူ၍ ရေတွက်နိုင်၏။ ။ တိရစ္ဆာန် ကောင်တွေကို စာရင်းယူ၍မရနိုင်၊ ရေတွက် ဂဏန်းမလောက်နိုင်။ ။ ကမ္ဘာ ကြီး တဝှမ်းလုံး၌ရှိသော လူများသည် ပရုဏ်ဆိတ်တိုင်းကြီးတ ခုမှာရှိသော ပရုဏ်ဆိတ်သတ္တဝါ၊ ခြံတောင်ပို့တခုမှာ ရှိသော ခြံသတ္တဝါတွေလောက်မျှ ရှိမည်မဟုတ်။ ။ ပရုဏ်ဆိတ်သတ္တဝါ ခြံသတ္တဝါတို့ကဲ့သို့ တစုတအုံလျှင် အနန္တ များပြားလှသော သတ္တဝါမျိုးတွေသည် လွန်စွာပင် ပေါများကြကုန်၏။ ။ ရေ သတ္တဝါတို့တွင် ငါးသလောက် ခေါ်သော ငါးမတကောင်၏ ဝမ်းပိုက်ထဲမှာရှိသော ဥတောင်ကြီး တခုမှာပင် ဘယ်ရွှေ့ ဘယ် မျှ သတ္တဝါမျိုးစေ့တွေ များသည်ဟု မရေတွက်နိုင်အောင်ပင် ရှိကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥသောငါးမျိုးတွေ ရေသတ္တဝါမျိုးတွေ သည်လည်း အများပင်ရှိကြကုန်၏။ ။

ပြခဲ့သော သတ္တဝါများသည် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါအတွက် အမြွက်မျှသာဖြစ်သည်။ လူတို့၏ မျက်စိဖြင့် မတွေ့ မမြင်နိုင် သော ငရဲသတ္တဝါ၊ ပြိတ္တာ သတ္တဝါ အသုရကယ် သတ္တဝါတို့ သည်လည်း အနန္တ အပ္ပမေယျပင် ရှိကြကုန်သည်။ ။ ထို့ ကြောင့် အပါယ်လေးဘုံ၌သာ သတ္တဝါတို့ အဖြစ်များကြောင်း ကို ထင်ရှားစွာသိနိုင်သည်။ ။ ဤအဓိပ္ပါယ်နှင့် ထောက်စာ လျှင် အပါယ်လေးဘုံ ကြီးတို့သည် သတ္တဝါတို့ အမြဲနေရာ အိမ်ကြီးနှင့် တူ၏။ အပါယ်လေးပါးမှ အခြားသော ဘုံများ သည်ကား- ခေတ္တ ခဏ သွားရင်း လာရင်းတဲရန် ဆောက်ထား

သော ဝဲအိမ်နှင့်တူ၏။ ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၌။ ။
ပတ္တဿစနာမ စတ္တာရော အပါယာ သကဂေဟသဒိသာ။ ။
ဟူ၍ ဆိုသည်။

ပမတ္တဿစနာမ၊ မေ့လျော့သော သတ္တဝါအား၊ စတ္တာရော
အပါယာ၊ အပါယ်လေးဘုံတို့သည်၊ သကဂေဟသဒိသာ၊ မိမိ
တို့ အမြဲနေထိုင်သော အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ကြီးတွေနှင့်တူကုန်၏။ ။
အပါယ်ဘုံတို့သည် မိမိတို့ အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ကြီးတွေနှင့် တူ
သောကြောင့်သာလျှင် ကံအားလျော်စွာ အထက်ဘုံသို့ အ
လည်အပတ် သွားကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် တော်တော်
ကြာလျှင် မိမိနေရင်း အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ဖြစ်သော အပါယ်ဘုံ
သာ ပြန်လာကြကုန်၏။

အပါယ်ငရဲမှာ အထယ်လဲ၍ ကျင်လည်နေရပုံကား- ရံခါ
ရံဘန် အခြေလေးချောင်း သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန်
အခြေနှစ်ချောင်း သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အခြေမရှိ
သော သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အခြေများလှစွာသော
သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အမွေးအတောင် ရှိသော
သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် ဦးချိုပါသော သတ္တဝါ
ဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အလွန်ကြီးသော ကိုယ်ကာယနှင့်
ဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် သေးငယ်လှစွာသော ကိုယ်ကာယနှင့်
ဖြစ်လာရသည်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်း
လဲပြီးလျှင် အနဲနဲ အဖုံဖုံဖြစ်၍ နေရချေသည်။

“ရှည်ပါဘိ ဝဋ်နွယ်ငယ်၊ ကျွတ်လွယ်ရန် မသိသေးရော
ထင်၊ ရည်မွေးမှောင် မိုက်တောင်ထူတူက လင်းမှုမချယ်”၊

ဆိုသည်ကား- ပြဆိုကဲ့ပြီးသော အတိုင်း သံသရာဇာတ်မှူးကြီး တခွင်ဇယ် အစဉ်ရှည်လျားစွာ ဆက်လက်၍နေသော ဝဋ်ခင်း ဝဋ်နွယ် ဝဋ်ပင်လယ်ကြီးထဲမှ ကျွတ်လွတ်ရန် သိသိကလေးမျှ မထင်သေးဘဲ၊ သံသရာတိုး၍ ရှည်လျားစေရန် အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော မှောင်တိုက်ကြီးတွေက သာလျှင် အဆင့်ဆင့်ထူထပ်၍ ဘိစီးပြန်သည်။ အထု အထယ် ကြီးကျယ်လှစွာသော တောင် ကြီးတွေ ကာဆီးဘိသကဲ့သို့ ဝိပဿနာညာဏ် ပညာအလင်းကို ဟန့်တား ကာဆီး ကြကုန်သည်။ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာ တောင်တုကြီး တွေ ကာဆီး ဟန့်တားမှုကြောင့် စတုသစ္စညာဏ် မပေါ် ပေါက်နိုင်ဘဲ တမိုက်ထဲ မိုက်၍သာ နေ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ဒုတိယပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

(၃) “ထုံခိုင်ငယ်၊ စုံမြိုင်ရှက်စိပ်၊ လူမသန်းတဲ့၊ ဂူနန်းရိပ် မှာ၊ စိတ်တဖြူဖြူ၊ နိမိတ်ယူလို့၊ နိဗ္ဗုပ္ပရမေ၊ အမြန်တွေ့ရ အောင်၊ ဈာန်လေ့ကာ မနေစမ်းလေရ” ဆိုသောစကားသည် သံသရာဝဋ်နွယ်ကြီးမှ ထွက်မြောက်လို၍၊ တောခိုရန် အကြံရှိ သော နိက္ခမဇ္ဈာသယဖြင့် ဆိုသောစကားဖြစ်သည်။ ။ မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကာမဂုဏ် ထူပြောသော အရပ်ဌာနများဖြစ်၍ ဝိဝေဓကို ရနိုင်ရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းစွာ၏။ ဝိဝေဓကို မရနိုင်သော ဌာန၌ ရပ်တည်၍ ဈာန်-မဂ်-ဖိုလ်တ ရားများကို အားထုတ်သော် လည်း ရနိုင်ရန် ခဲယဉ်းချေသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့ရွာ နိဂုံးများ

သည် သူတော်ကောင်းတို့၏ နက်နဲသော တရားတော်ကြီးများ
ကို အားထုတ်ရန် ဌာနများမဟုတ်။ ။ ထိုစကားမှန်၏။ လူ
တို့ ပျော်နေရာ ဖြစ်သော မြို့ရွာ နိဂုံး များသည် ကာမဂုဏ်
တရားနှင့် ကာမတဏှာများကို ကြီးပွားအောင် မွေးမြူရာ မြို့
ကြီးတွေ ချုံကြီးတွေ မည်၏။ အိမ်ရာထောင်မှ သားမွေးမှု
လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုမှုများသည် လူမရှိသောတောထဲမှာ မဖြစ်
နိုင်။ မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ထိုမှတစ်ပါး မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကိလေသာတည်းဟူသော
ထားပြ သူခိုးကြီးတို့၏ တိုက်ခိုက်ရာ ဌာနများ ဖြစ်၏။ ရူပါရုံ
အစရှိသော ဗာဟိရာယတန တရား တို့၏ သောင်းကြမ်းရာ
ဌာနလည်းဖြစ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ မိန်းမဖြစ်သော သတ္တဝါ
တို့သည် မိမိ၏ကိုယ်မှာရှိသော ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ်ငါး
ပါးတို့ကို အမှန်းတင်နိုင်သမျှ တသသ ပြုပြင်၍ ဗန်းတင်ပြီး
လျှင် ယောက်ျားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ပျက်
ပြုန်းလုမတတ် နှိပ်စက် တိုက်ဖျက်ကြကုန်၏။ ယောက်ျားသတ္တ
ဝါတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ ကိုယ်မှာ ရှိသော ရူပါရုံစသော
ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို အမှန်းတင်နိုင်သမျှ တသသ ပြုပြင်၍
ဗန်းတင်ပြီးလျှင် မိန်းမဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏စိတ်ကို နှိပ်စက်
တိုက်ဖျက်ကြကုန်၏။ မိန်းမကိုအာရုံပြု၍ ယောက်ျားသဏ္ဌာန်
မှာရှိသော ကိလေသာတို့သည် လွန်စွာ သောင်းကြမ်း ထကြ
ကုန်၏။ ယောက်ျားကို အာရုံပြု၍ မိန်းမသဏ္ဌာန်မှာ ရှိ
သော ကိလေသာတို့သည်လည်း လွန်စွာသောင်းကြမ်း ထကြ
ကြကုန်၏။ ထိုသို့ အချင်းချင်း အပူတိုက်လျက် ကိလေသာ

မီးမြှောက်သော အမူများသည် လူမရှိသော တောတောင်များ
နှင့် မဆိုင် မြို့ရွာ နိဂုံးများနှင့်သာ ဆိုင်ချေသည်။ ထို့ကြောင့်
ထိုကဲ့သို့သော အမူမျိုးတွေကို ဂါမ္မဓမ္မ၊ ရွာသူ မြို့သူတို့၏ အ
ကျင့်တရားဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်။

ဟီနောဂါမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော၊
အနရိယော အနတ္တသံဟိတော။

ဟီနော၊ ယုတ်သောတရား။ ဂါမ္မော၊ မြို့ရွာနေသူ လူတို့၏
တရား။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇာန်တို့သာ ကျင့်ဝံ့သော တရား။
အနရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆိုင်သောတရား။ အနတ္တ
သံဟိတော၊ အကျိုးမဲ့ကြီးနှင့် စပ်ဆိုင်သောတရား။

တနည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် မြို့ရွာ နိဂုံး များသည်
ကိလေသာတည်းဟူသော ကပ်ဆိုးကြီးတို့၏ ကပ်တိုက်ရာအရပ်
ပေတည်း။ ။ယခုလောက၌ ပလိပ်ကပ်ရောဂါ၊ ဝမ်းကပ်ရော
ဂါ၊ ကြောက်ကြီးကပ် ရောဂါ များသည် မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့
အတင်းဝင်၍တိုက်ကြကုန်လျှင် တရွာလုံး တမြို့လုံး ဆူဆူညံ
ညံ ငိုသံ အော်သံတို့ဖြင့် အလန့်တကြားဖြစ်ကုန်၏။ အိုးအိမ်
များကိုပင် စွန့်ပစ်၍ ပြေးကြရကုန်၏။ လူသူမရှိသောတောထဲ
တောထဲမှာ ကပ်တိုက်သည် ကပ်ရောဂါ ကျရောက်သည် ဟူ၍
မရှိ၊ ထို့ကြောင့် မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကပ်တိုက်ရာ ဌာနကြီး
တွေ ဖြစ်၏။ ။ဤရောဂါကပ်တိုက်သကဲ့သို့ ကိလေသာတည်း
ဟူသော ကပ်ကြီးတို့သည်လည်း မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာ အတင်း
တိုက်ကြကုန်၏။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ ကပ်ကြီးသုံးပါးတို့သည် မြို့ရွာ နိဂုံးတို့ကို တဖြုန်းဖြုန်းတိုက်၍သာ နေကုန်၏။ ထိုကိလေသာ ကပ်ကြီး သုံးပါးတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကိုယ်အမူအရာ အထူးထူးဖေါက်ပြန်ခြင်း၊ နှုတ်အမူအရာ အထူးထူးဖေါက်ပြန် ခြင်းတို့သည် တမြို့လုံး တရွာလုံး အုံးအုံးကြက်ကြက် ပေါ်ထွက်ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ထိုကိလေသာ ထားပြဘေးထိခိုက်၍ ကိလေသာ ကပ်တိုက်သော မြို့တွင်း မြို့ရွာမှာ သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်ကြောင်း တရားကောင်းများကို အားထုတ်ရန်အခွင့်ကို အလွန်တရာ ရနိုင်ခဲ့လေသည်။

တော-တောင် အရပ်တို့မှာမူကား၊ မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်များလည်း သာယာလောက်ဘွယ်မရှိ၊ ဆိပ်ငြိမ်မှု ဝိဝေကတရားကိုလည်း ရနိုင်သည်၊ ဝိဝေကကိုရသော ဌာန၌သာလျှင် သူတော်ကောင်း တရားတို့ အလုပ်ကို ကောင်းမွန်တိုင်ကျယ်စွာ လုပ်နိုင်သည် အတွက်ကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ အပေါင်းတို့သည် တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး တွေကို စွန့်၍ တောထွက်တော် မူကြကုန်သည်။ ။ တော-တောင်သို့ ထွက်၍ ကသိုဏ်းစျာန်ကို ပွားများမှုဟု ဆိုအပ်သော သမထလမ်း၊ ရုပ်-နာမ်ကို ရှုဆင်ခြင်မှုဟုဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ လမ်းများကို လိုက်စား၍၊ အားထုတ်နေစဉ် ဘာဝနာအာရုံထင်မြင်လာသောအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်နှလုံးသည် ဝိဝေကဇီဝိတိဖြစ်ပြည့်၍ လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းဖြစ်လာသည်။

ထိုသို့ တောတောင်အရပ်၌ ဘာဝနာအလုပ်ကို လုပ်၍ရရှိသော ဝိဝေကဇီဝိတိသည် မြို့တွင်းရွာတွင်းမှာဖြစ်သော ကာမ

ဝိတက်ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်၍ ကောင်းမြတ်လေသည်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာရှိသော ကာမသုခ ကာမရတိတို့ထက်ပင် သာလွန်လေသည်။

ထိုသို့ တောတောင်တွင်းမှာမှ ရအပ်သော ဝိဝေကဇပိတိ၏ အရသာရှိကြောင်းကို သိမြင်တော် မူကြကုန်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းတို့ သည်ကား ယုတ်ညံ့သော ကာမချမ်းသာကို စွန့်ခွါတော်မူနိုင်ကြကုန်သည်။

ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုရည်၍ “တု ဂန္ဓင်ငယ် စုံမြိုင်ရွက်စိပ်၊” အစရှိသောစကားကိုဆိုသည်။ ။ ၎င်းဝါကျ၏ ပိဏ္ဏတ္တ၊ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်မှာ၊ ငါသည် ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် တထုံထုံကြိုင်လှိုင်လျက် အမျိုးမျိုးသော သစ်ပင်တို့ဖြင့် အရွက်စိပ်စိပ် နေရိပ် နေပြောက် နေရောင်ခြည် မကျောက်သော လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီးအတွင်းမှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် မွေ့လျော်ဘွယ် ကောင်းသော ဂူလှိုင်များသို့ကပ်၍ ဖြူဖြောင့်သော စိတ်ကောင်းစိတ်ကြည်တို့ကို မွေးမြူပြီးလျှင် သမထနိမိတ် ဝိပဿနာနိမိတ်များကို အာရုံပြုလျက် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် မြန်စွာနီးရလေအောင်၊ ဝသီမြောက်သော စျာန်ချမ်းသာဖြင့် ပျော်ပါးစွာ မနေစမ်းပါလေရ- စျာန်ချမ်းသာဖြင့် ပျော်ပါးခါ နေစမ်းချင်ပါ ဘိသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

“ညစ်ငြမ်းတဲ့ဝသီကို၊ မကြည်ပြီ ကြာလေမုန်းလှပေါ့၊ ဆုံးမမြင် သုံးခွင်ဘုံထဲက ကျယ်သန့်” ဆိုသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ကာမဂုဏ်ပေါ်သော၊ မြို့ရွာနိဂုံး

တို့အတွင်းမှ အရှင်းမထွက်၊ မသွားနိုင်ဘဲ၊ ယခုလောက် တိုင်
အောင်ပင် တရစ်ပတ်ပတ် အထပ်တလဲလဲ ကာမဂုဏ် စဲတွင်း
မှပင် မခွဲနိုင် မခွါနိုင် ပျော်ပါးနိုင်သော ဝသီဝါသနာစရိုက်
သည် ညစ်ငြမ်းသော ဝသီစရိုက်မည်၏။ ဤဝသီဆိုး ဝသီညစ်
ကြီးကိုလည်း တွေးမိတိုင်း စိတ် မကြည်မသာကြီးသာ ဖြစ်ရ
၏။ ။ ထိုဝသီဆိုး ဝသီညစ်ကြီး အတွက်ကြောင့်ပင်လျှင် သံသ
ရာလည်း အစမတု်းနိုင်၊ ကာမ ရူပ အရူပဟု ဆိုအပ်သော
ဘုံသုံးပါးကလည်း စည်းကမ်း ကလနား မသတ်နိုင် အောင်
ကျယ်၍သာ နေတု်းပင်ရှိသေးသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

ဝသီဆိုသော စကားသည် အလေ့ဝါသနာ အထုံပါသော
စရိုက်များကို ဆိုသည်။ စရိုက်အပြား သည်ကား၊ ရာဂစရိုက်
ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ ဝိတက်စရိုက်၊ သဒ္ဓါစရိုက်၊ ဗု
စရိုက်အားဖြင့် ခြောက်ပါး ရှိသည်။ ။ ဤခြောက်ပါးသော
စရိုက်တို့တွင် ရာဂစရိုက်၊ ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်များကို
ညစ်ညမ်းသော စရိုက်ဟူ၍၎င်း၊ ဝသီဆိုး ဝါသနာဆိုးကြီးတွေ
ဟူ၍၎င်း ဆိုရသည်။ ထိုဝသီ ဝါသနာ စရိုက်ဆိုးကြီးတွေ ရှိနေ
သည့်အတွက်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ ရရှိသော ကာမဂုဏ်များ
ကိုစွန့်၍ တောမထွက်နိုင်ဘဲ ရှိကြကုန်သည်။ တော-တောင်သို့
ထွက်ခြင်းတည်းဟူသော နိက္ခမ ပါရမီကို မဖြည့်မဆည်းဘူး
လျှင်လည်း သံသရာမှထွက်မြောက်ရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းကြကုန်
သည်။

ထို့ကြောင့် ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း စရိုက်ဆိုး ဝသီဝါ
သနာဆိုးကြီးတွေကို ကြာလေလေ တွေးမိတိုင်း မုန်းစရာကောင်း

သံညဟုဆိုသည်။ ။သဒ္ဓါစရိုက် ပညာစရိုက် နှစ်ပါးသည်ကား-
 ကောင်းမြတ်သော စရိုက် ဝသီများ ပေတည်း။ ။သဒ္ဓါရှိသော
 သူသည် ဘုရား၌ မြဲမြံစွဲစွဲ သက်ဝင်ယုံကြည်၏။ စာရေးတော်၌
 လည်း ထိုအတူ သက်ဝင်ယုံကြည်၏။ သံဃာတော်၌လည်းသက်
 ဝင်ယုံကြည်၏။ ဘုရား အစရှိသော သူတော် သူမြတ်တို့ နှစ်
 သက်အပ်သော သီလများကိုလည်း ရှိသေစွာ ဆည်းဘူးလေ
 ၏။ ။ပညာစရိုက် ရှိသောသူသည် ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ညာဏ်အမြင်မှစ၍ မဂ်ညာဏ် ဖိုလ်ညာဏ်သို့တိုင်အောင် ပညာ
 နှင့်ဆိုင်ဌာန ဟူသမျှတို့မှာ ကျကျနန ပေါက်ရောက်သိမြင်နိုင်
 ၏။ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်
 နိုင်၏။

ထို့ကြောင့် စရိုက်ခြောက်ပါးတို့တွင် သဒ္ဓါစရိုက်နှင့် ပညာ
 စရိုက်နှစ်ပါးသည် မုန်းစရာကောင်းသော စရိုက်ဝသီများ မ
 ဟုတ်။ သတ္တဝါတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက် အပ်သော စရိုက်ကောင်း
 ဝသီဝါသနာကောင်းဟူ၍ ဆိုထိုက်ချေသည်။ ဤစရိုက်နှစ်ပါး
 နှင့် ပြည့်စုံသောသူ ဖြစ်ပါမှ ပြဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း တော
 တောင်သို့ထွက်ပြီးလျှင် သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာအစုံကို အား
 ထုတ်၍ ဝိဝေကဇပီတိဖြင့် ပျော်မွေ့နိုင်သည်။

ဝိဝေကဇပီတိဖြင့် ပျော်မွေ့နိုင်ပါမှ ကာမဂုဏ်၌ သာယာ
 ဘွယ် မှတ်ထင်မှုများကို ပယ်ရှား၍ စျာန် မဂ် ဖိုလ်တရားများ
 ကို အားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးထူးများကို ထင်မြင်နိုင်သည်။ ။
 စရိုက်ကောင်း ဝသီဝါသနာကောင်းများကို မိမိတို့ သန္တာန်မှာ

ကြီးပွားအောင် အမြဲမွေးမြူပါမူကား၊ ဘယ်လောက်ပင် ရှည်လျားလှစွာသော သံသရာကြီးပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသံသရာရှည်ကြီးကို မကြာခင်ယုတ်တရက် တို့အောင်ဖြတ်တောက်နိုင်သည်။

“ဆုံးမမြင်၊ သုံးခွင်ဘုံထူက ကျယ်သန့်” ဟူ၍ စပ်ဆိုချက်မှာ ဝသီဆိုး ဝါသနာဆိုးရှိသော သူများအတွက်ဖြင့်သာ ရည်ရွယ်၍ ထိုသူတို့ သံဝေဂစိတ်ဖြင့် ထိတ်လန့် ကြ စေ ရန် ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ။ ဝသီကောင်း ဝါသနာကောင်း စရိုက်ကောင်း ညဉ့်ကောင်းရှိသော သူတို့မှာမူကား၊ လျင်မြန်စွာပင် ရှည်ဝေးလှစွာသော သံသရာကြီးကို ဖြတ်တောက်နိုင်ကြကုန်သည်။

ဤနေရာ၌ သံသရာကို လွယ်ကူစွာ နှင့် ဖြတ်တောက် နိုင်ကြောင်း ဝသီကောင်း ဝါသနာကောင်း ဓါတ်ကောင်း စရိုက်ကောင်းဆိုသည်မှာ ပဓာနိယဂံတရားငါးပါးကိုလည်း ဆိုအပ်၏။

ပဓါနိယဂ်တရား ငါးပါးကား

- (၁) သဒ္ဓါ-ယုံကြည်မှု၊
- (၂) အပ္ပပါဓတ-အနာရောဂါ ကင်းရှင်းမှု၊
- (၃) အသဠတာ-မကောက် မကျစ် ဖြောင့်စင်းမှု၊
- (၄) အာရဒ္ဓဝီရိယတာ-ကျိုးကျိုးပန်းပန်း အားထုတ်မှု၊
- (၅) ဥဒယတ္ထဂါမိနိပညာ-ဖြစ်မှု ပျက်မှုသို့ ဆိုက်အောင် မြင်နိုင်သော အသိညာဏ်။

ဟုံကြည် ကျန်းမာ၊ ဖြောင့်စင်းစွာနှင့်၊ ဥဿာဟမှု၊ ပညာ ရှိသည်။ ။ ငါးခုပဓါနိယဂ်တည်း။ (ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ) ဤ ငါးပါးသော ပဓါနိယဂ် တရားတို့တွင် ရတနာသုံးပါး၌ မ ဆုတ် မနစ် ကြည်ညိုယုံကြည်မှုကို သဒ္ဓါဆိုသည်။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာကို အားထုတ်စဉ် အလုပ် လစ်ဟင်းခြင်း မရှိရအောင် အထူးကျန်းမာခြင်း စားသောက် မျှသုံးသမျှတို့ကို အညီ အညွတ် ချက်ပြုတ်နိုင်သော ပါစကတေဇောနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အပ္ပပါဓါတော ဆိုသည်။ ။ မိမိ၌အပြစ်ရှိလျှင် အပြစ်အား လျော်စွာ မကွယ်မထောင့် ဖြောင့်ချက်ပေး၍ ထင်စွာပြောမှုကို အသဠတာ ဆိုသည်။ ။ ပဓါန အလုပ်နှင့်ကြုံလျှင် အသွေး အသား ကုန်ခန်းစေ အသက်သေပစေ မပေါက်ရောက်သမျှ မနေဟု စတုဂ္ဂေါရိယဖြင့် ထက်သန်စွာ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို အာရဒ္ဓ ဝီရိယတာ ဟူ၍ဆိုသည်။ ။ ဆရာက ဟောပြုလျှင် ဟောပြုသောအတိုင်း ညာဏ်စူး၍ ရုပ်-နာမ်-ဓမ္မ-သင်္ခါရတို့၏

ဥပ္ပါဒဘင်္ဂဃဝယသို့ တိုင်အောင် ထိထိခိုက်ခိုက် မြင်နိုင်သော
တိဟိတ်ညာဏ်ကို ဥဒယတ္ထဂါမိနီပညာဆိုသည်။ ။ ဤတရား
ငါးပါးကို ပဓါနအလုပ်ဟုဆိုအပ်သော သမထစခန်း ဝိပဿ
နာလမ်းတို့၌ ကြိုးပန်းပြုလုပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံရန်
အင်္ဂါဖြစ်၍ ပဓါနိယဂ်ဆိုသည်။ ။

ဤပဓါနိယဂ် တရားငါးပါး တို့သည်ကား - ဤသာသနာ
တော်ကြီးအတွင်းဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏ လိုရင်း ပဓါန အလုပ်
ကြီးများကို လုပ်နိုင်ရန် သက်သေခံ လက်မှတ်ကြီးတွေ ဖြစ်
ကုန်၏။ ။ ယခုခေတ်ကာလ၌ အစိုးရမင်းတို့၏ အလုပ်ကြီး
အကိုင်ကြီးများကို လုပ်ကိုင်လိုသော သူတို့သည် မိမိ၏ပညာ
တတ်မြောက်ကြောင်း၊ ရိုးသားကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊
အမျိုးကောင်းကြောင်း စသော လက်မှတ်များကို တင်းပြာ
ကုန်၏။ ဤသက်သေခံ လက်မှတ်ကြီး တွေကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား
၏ သာသနာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ကြီးများကို လုပ်လို
လျှင် သဒ္ဓါကောင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း ရိုးသား
ကြောင်း ဝီရိယကောင်းကြောင်း ပညာရှိကြောင်း လက်မှတ်
များနှင့် ပြည့်စုံကြရသည်။ ။ ဤဝသီကောင်း ငါးပါးနှင့်
ပြည့်စုံပါလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိသောအတိုင်း သာသနာတော်နှင့်
ရင်ဆိုင်သော ရာထူး ဌာနနန္တရ ကြီးများကို ရနိုင်ကြကုန်သည်
သာသနာတော်နှင့် ဆိုင်သော ရာထူး ဌာနနန္တရ ဆိုသည်ကား -
ပထမ ဈာန်ရာထူးမှစ၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်
ဌာနကြီးများပေးတည်း။ ။ အစိုးရအမှုထမ်းအလုပ်ကို ကောင်း
စွာလုပ်ကိုင်သော သူတို့သည် နောင်အခါ အလုပ်မလုပ်ရဘဲ

ပင်ရှင် အငြိမ်းစား ရဘိသကဲ့သို့ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် သာ သနာတော်၏ အလုပ်ကြီးများကို လုပ်ကိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း တစုံတရာ သင်္ခါရဒုက္ခ၊ လောကီယ ကိစ္စအဝဝကို မလုပ် ရဘူ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဖြင့် ပင်ရှင်အငြိမ်းစား ရတော်မူကြလေ ကုန်သည်။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ပင်ရှင်အငြိမ်းစားမှ သုခကြီး ကို သန္တိသုခဆိုသည်။ အငြိမ်းစား သုခကြီးဆိုသည်။ အနုမ တဂ္ဂ သံသရာတပြင်လုံးဝယ် ဘယ်အခါမှ သင်္ခါရ ဒုက္ခတည်း ဟူသော ကိစ္စလုပ်ငန်းတွေနှင့် ခဏခေတ္တမျှ မအားသောသူတို့ သည် သန္တိသုခကိုရလျှင် သက်သက် ငြိမ်းချမ်း၍ သင်္ခါရလုပ် ငန်းမရှိဘဲ ပကတိ ချမ်းသာကြလေကုန်သည်။

တတိယပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

(၄) “သည်ရုပ်ကယ် သည်နာမ်၊ သည်သဏ္ဌာန်နှင့် သည် ဟန်အမူ၊ သည်အယူလဲ၊ မဖြူလေးလို့၊ မြူကြေးဘဲ ပိုလွန်းလို့။” ဟူသော ပိုဒ်၌ အဓိပ္ပာယ်ဖြောင့်ချက်ကား၊ ယခုရရှိ၍နေသော ရုပ်တရားစု၊ နာမ်တရားစု၊ အထည်ဒြပ် သဏ္ဌာန်စု၊ ဟန်ပန်အမူ အရာစု၊ မှတ်ယူသော အယူစုများသည် ဖြူစင်သော တရားစု မဟုတ်၊ ကိလေသာ တရားမှ ကင်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော တရားစု မဟုတ်ချေ၊ ကိလေသာမြူတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုးလိန်းကျ လျက် နှမ်းညစ်ယုတ်မာသော တရားတို့သာ ဖြစ်ချေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ။ဤနေရာ၌ အောက်၌ ပါသော တရားငါးမျိုး

အညစ်အကြေး ထူပုံကို သိရုံ ပြောဆိုဦးအံ့။ ။

- (၁) ရုပ်
- (၂) နာမ်
- (၃) သဏ္ဌာန်
- (၄) ဟန်ပန်အပြုအမူ
- (၅) အယူဝါဒ။

ဤငါးပါးတို့တွင် (၁) “ရုပ်တရား”ဆိုသည်ကား-အထည်ခံ အာမခံဖြစ်သော ဟောဘုတ် ရုပ်ကြီးလေးပါးနှင့် ဥပါဒါရုပ် နှစ်ဆယ်လေးပါး၊ ဤ ၂၈-ပါးကို ရုပ်ဟူ၍ ဆိုသည်။ ။

ဤတရားတို့ကိုသာလျှင် သတ္တဝါတို့က ကိုယ်ကောင်ကြီးဟူ၍ စွဲလမ်းကြကုန်သည်။ ။အသက်မရှိသော အဝိညာဏက ဝတ္ထုတွေကိုလည်း တိုက်ကြီး၊ အိမ်ကြီး၊ သင်္ဘောကြီး၊ မီးရထားကြီး၊ တောကြီး၊ တောင်ကြီး၊ သစ်ပင်ကြီး၊ စသည်ဖြင့် စွဲလမ်း၍သာ နေကြကုန်သည်။ အထည်ကိုယ် အနေအားဖြင့် စွဲလမ်း ထင်မြင် သမျှသည် ရုပ်ပေါ်၌ ကျနေသော စွဲလမ်းမှုများပေတည်း။

သတ္တဝါတို့၏ အထင်အမြင်သည်ကား-မူလတရားကိုယ်ရင်းသို့ မဆိုက်ဘဲ အလုံးအခဲဖြစ်၍နေသော နိမိတ်သဏ္ဌာန်တွေကိုသာ မြင်၍နေသည်။ အပေါ်ရန်ကိုသာ မြင်၍ နေသည်။ ။

စင်စစ်မှာ လောကကြီးတခုလုံး၌ အစိုင်းအခဲ လုံးလုံး လျှောင်း
 လျှောင်း မြင်သမျှ တွေ့သမျှစုသည် ရုပ်တရားတို့သာတည်း။ ။
 ထိုရုပ်တရားတို့သည် ဖြူစင်သော တရားသော၊ အညစ်အကြေး
 ပေါ်များသောတရားလောဟူ၍ စိစစ်လျှင် ဖြူစင်သော တရား
 အဘွဲ့တွင်မပါဝင်၊ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံသောတရား
 အဘွဲ့သို့သာ ပါဝင်လေသည်။ ။ပါဝင်ပုံကား - ထိုရုပ်တရား
 တို့သည် ညစ်နွမ်းပေကျံစေတတ်သော အာသဝနယ်၊ ကိလေသ
 နယ်၊ ဥပါဒါန်နယ်မှ ထွက်မြောက်နိုင်သော တရားတွေ့ မဟုတ်
 ကုန်။

အာသဝနယ်တွင်း ကိလေသနယ်တွင်း ဥပါဒါန်နယ်တွင်းမှာ
 အကျဉ်းခံနေရသော တရားတို့သာတည်း။ ။ယောကျ်ားတည်း
 ဟူသော ရုပ်ကောင် အထည်ကိုယ်ကြီးသည် မိန်းမမှာ ရှိသော
 အာသဝေါတရား ကိလေသာတရား ဥပါဒါန် တရား တို့ဖြင့်
 လိမ်းကျံလျက်သာ တပေပေနေ၏။ မိန်းမတည်းဟူသော ရုပ်
 ကောင်ကြီးသည်လည်း ယောကျ်ားမှာရှိသော အာသဝေါတ
 ရား ကိလေသာတရား ဥပါဒါန်တရားတို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက်
 တပေပေသာနေ၏။ ။အဝိညာဏကဖြစ်သော တိုက်တာ အိမ်
 ရာ လယ်မြေ ယာမြေ ရွှေငွေတဏှာ ရတနာစိန်ကျောက် စသော
 ရုပ်လုံးရုပ်ခဲတို့သည်လည်း ဝိညာဏရှိသော ယောကျ်ားသတ္တဝါ
 မိန်းမသတ္တဝါတို့၏ အာသဝေါတရား ကိလေသာတရား ဥပါ
 ဒါန်တရားတို့ဖြင့်လိမ်းကျံလျက် တပေပေသာ နေကုန်၏။ ။
 ထိုသို့အာသဝေါတရား အရိအရဲ့တို့ဖြင့် စိုစွဲညစ်ပေ၍ နေသော
 ရုပ်တရားစုကို ငါ့ကိုယ် ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ စွဲလမ်းသာယာ

တယ်တာခင်မင်သော သတ္တဝါဟူသမျှတို့ကို သန့်ပြန့် စင်ကြယ်သော သူတို့ဟူ၍ မဆိုထိုက်၊ အညစ်အကြေး ထူပြော ရှိရှာဘယ်ပေါ်သော သူတို့ဟူ၍ သာလျှင် ဆိုထိုက်ချေသည်။ ။ ဤကား- ရုပ်တရားစု၏ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပြောများပုံကို ဆိုသော စကားချပ်ပေတည်း။

(၂) “နာမ်တရား”ဆိုသည်ကား-စိတ်တခု ရုပ်ကိုးဆယ် နှင့် စေတသိက် ဒွေးပညာသတို့ ပေတည်း၊ ထိုစေတသိက်တို့ကို အပေါင်းအားဖြင့် နာမက္ခန္ဓာဟူ၍ ဆိုသည်၊ အစိပ်စိပ် အားဖြင့် ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူ၍ ခန္ဓာလေးပါးရှိသည်၊ ထိုနာမ်တရားအစုကို သတ္တဝါတို့က အသက်ဟူ၍ မှတ်ထင်စွဲလမ်း ကြကုန်သည်၊ ထိုနာမ်တရားရှိမှု အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါဟူသတို့သည် အမျိုးမျိုးသော အားအင်ကို ရကုန်သည်၊ အသွ်မာနကြီး တလုံးနှင့် တဟုန်းဟုန်း မာန်ယစ်နိုင်ကြကုန်သည်၊ ငါသိသည်၊ ငါကြံသည်၊ ငါခံစားသည်၊ ငါငမ်းမြောက်သည်၊ ငါစိတ်ဆိုးသည် စသောအားဖြင့် များလှစွာသော စွဲလမ်းမှုတို့သည် အစဉ်မပြတ် ပေါ်ပေါက်လာကြကုန်သည်။ ။နာမ်တရား၏ အမှုအရာ ကြိယာတို့ကို သတ္တဝါတို့၏ အမှုအရာ ပြုလုပ်၍ အထင်အမှတ် လွှဲကြကုန်၏။ ။ထိုနာမ်တရားတို့တွင် လောကုတ္တရာ တရားများမူကား၊ စင်စစ်အားဖြင့် အညစ်အကြေးကင်း၍ ဖြူစင်ကြကုန်၏၊ ကြွင်းသော တရားတို့သည်မူကား- သင်္ခါရနယ်တွင်း တေဘုမ္မက ဝဋ်တွင်းမှ လွတ်ထွက်နိုင်သော တရားတွေ မဟုတ်သောကြောင့် အညစ်အကြေး တရားတို့ပင် မည်ကုန်၏။ ။စိတ်၊ စေတသိက် တို့တွင်

သောဘုဏ္ဍာ စေတသိက်များနှင့် ကုသိုလ်စိတ်များမူကား၊ အခြားသော တရားတို့နှင့် ထောက်စာလျှင် တော်တော်သန့်ရှင်းဖြူစင်သော တရားတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကို မွေးမြူလျှင် မိမိသန္တာန်၌ ဖြူစင်သောတရားများ၏ ဖြစ်ပွားခွင့်ကိုရကုန်၏။ ထိုတရားများကို အရင်းခံပြီးလျှင် မဂ်ညာဏ်ကို တက်နှိုင် ပေါက်ရောက်နှိုင်ကြကုန်၏။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော တရားစုကို ဖြူစင်ကောင်းမြတ်သောတရားဟု ဆိုရသော်လည်း အလွန်ညစ်ညမ်းလှသော အကုသိုလ် တရားများကို ထောက်၍သာ ဆိုရသည်။ စင်စစ်မှာမူကား- တေဘုမ္မက ဝဋ်ဒုက္ခနယ်တိုင်းမှ မလွတ်ထွက်နှိုင်သောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အညစ်အကြေးတို့ပင် မည်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့ ကင်းပြတ်၍ အသင်္ခတဓာတ် အစစ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကိုသာလျှင် မဖေါက်မန့် အမှန်ဖြူစင်သော တရားဟူ၍ ဆိုရသည်။ ။ဤကား- နာမ်တရားစု၏ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပေါများပုံပေတည်း။

ဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်-နာမ်-နှစ်ပါးတို့၏ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပုံကို ပေါင်း၍ ပြဆိုဦးမည်။ ။လောကခါတ် စကြာဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တ သံသရာအနန္တတွေကို သတ္တုချ၍ကြည့်လိုက်လျှင် ရုပ်-နာမ်တရား နှစ်ပါးမျှသာရှိသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ဘယ်တရားတခုမျှ မုချမရှိ၊ ထိုတရားနှစ်ပါးစုပေါင်း၍ ဖြစ်နေသော အကောင်အထည်စုကို သတ္တဝါကောင်ဟု ဆိုရသည်။ ရံခါရံဘန် အသညသတ်တို့၌ နာမ်မရှိသော သတ္တဝါ၊ ရံခါ ရံဘန် အရူပလေးတို့၌ ရုပ်မရှိသော သတ္တဝါများလည်းရှိသေး၏။

နာဝိညာဏ် မပါဘဲ သမုဒ္ဒရာ တောတောင် စသည် ဖြစ်၍ နေသော တရားစုသည်ကား—ရုပ်လုံး ရုပ်ခဲတွေသာတည်း။ ထို ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးတို့၏ အမျိုးမျိုးဖြစ်နေမှုကိုသာ သံသရာကြီး ဟူ၍ ဆိုရသည်။ ထိုမှတစ်ပါး သံသရာဟူ၍ မရှိ၊ သံသရာကြီး ဖြစ်၍နေသော ရုပ်-ကလာပ် နာမ်-ကလာပ်စုကို မှန်သော သစ္စာ ဒေသနာဖြင့် စိစစ်လျှင် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပါဝင်၍ စင်စစ် ဆင်းရဲ ကြီးတွေဖြစ်သောကြောင့် သုံးမဘက် သက်သက်ဒုက္ခတု်း ဒုက္ခ ခဲကြီးတွေ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ “ဒုက္ခမှန်လျှင် ကောင်းသည်ဟူ၍ မ ဆိုနိုင်” ဆိုးဝါးသော တရားဟူ၍သာ ဆိုရသည်။ ဆိုးဝါးရုံမျှ သာ မဟုတ်သေး အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ဆေးလျော်၍ မရနိုင် အောင် ထူထဲညစ်ပေ၍ နေပြန်၏။ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ် ပေ လိန်းကျ ရုံမျှသာ မကသေး သတ္တဝါလုပ်၍နေသော အ ကောင်ကြီးတွေကို ယုန်ထင် ကြောင်ထင်အောင် အမျိုးမျိုး လိမ်လည် လှည့်ဖြားတတ်သော မျက်လှည် သမားကြီး နှစ် ယောက်လည်း ဖြစ်၏။ ။ထိုစကား မှန်စွာ ရုပ်-နာမ်-တရားနှစ် ပါး စုဝေး၍ ဣတ္ထိဘော ပြဋ္ဌာန်းသော အကောင်ကြီးကို မိန်းမ မဟုတ်ဘဲ မိန်းမ ဟူ၍ ထင်ကြရသည်။ ယောက်ျားဖြစ် သော သူ၏စိတ်ကို မိန်းမစင်စစ် ချစ်ခင်စရာ ကောင်းအောင် လိမ်လည် လှည့်ဖြားနိုင်သည်။ ယောက်ျား ဖြစ်သောသူကလည်း ကေနီ စင်စစ် မိန်းမပင်ဟု အထင်မှောက်မှားလျက် အားကျ ပါးကျ တွယ်တာလိုက်စားမှုကို ပြုလုပ်ရလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ရုပ်-နာမ်-နှစ်ပါးစုဝေး၍ ပုမ္မာဝပြဋ္ဌာန်းသော အကောင်ကြီးကို ယောက်ျားမဟုတ်ဘဲ ယောက်ျားဟူ၍ထင်ကြ

သည်။ မိန်းမဖြစ်သော သူ၏စိတ်ကို ယောက်ျားစင်စစ် ချစ်စရာ ခင်စရာ စုံမက်စရာဟု လိမ်လည်လှည့်ဖြား နှိုင်းသည်။ မိန်းမ-မဖြစ်လော သူကလည်း ကော်စင်စစ် ယောက်ျား ပင်ဟု အားကျ-ပါးကျ တွယ်တာလိုက်စားမှုကို ပြုရလေသည်။ ။

ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း ဒုက္ခစင်စစ် အညစ်အကြေး ထူပြော၍ လိမ်လည်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ကောင်းသည်ဟု သာယာ တွယ်တာလျှင် မူကား - ဒုက္ခတွေကို သိမ်းပိုက်သည်မည်၏၊ အညစ်အကြေးတို့ကို မိမိဆီသို့ ယူဆောင်၍ လိန်းကျသည်မည်၏၊ ဤအပြစ်တွေကို မြင်၍ ဒုက္ခမရောက်ရလေအောင် အညစ်အကြေး မလိမ်းကျ ရလေအောင် အလိမ်း မခံရလေအောင် ရုပ်,နာမ်,တရား နှစ်ပါး၏ အဖြစ်သနစ်ကို တစ်-နှစ်အန်ကျ ရှုဆင်ခြင်ကြ၍ ရုပ်,နာမ်,နှစ်ပါးတို့ကို မုန်းနှိုင်းကြကုန်ရာ၏။

(၃) “သဏ္ဌာန်တရား”၏ မြူ အညစ်အကြေး ထူထပ်ပုံကား။ ။ပုံပန်းအမျိုးမျိုးကို သဏ္ဌာန်ဆိုသည်။ နာမ်တရားတို့၌ သဏ္ဌာန်ကို မရအပ်၊ ရုပ်တရားတို့၌သာလျှင် သဏ္ဌာန်ကို ရအပ်သည်။ ။သမူဟ ပညတ်မှ တဆင့် သဏ္ဌာနပညတ် ဖြစ်လာသည်။ ။ရုပ်တရားတို့သည် ကလာပ် အဆက်ဆက်အားဖြင့် ကုဋေသိန်းသန်းမက မရေရတွက်နှိုင်းအောင် ပေါင်း၍ ဖြစ်နေမှုကိုစွဲ၍ သမူဟပညတ် ဖြစ်လာရသည်။ ။ထိုသမူဟပညတ်ရှိလျှင် သဏ္ဌာနပညတ် ပေါ်လာရ၏၊ သက်ရှိ သက်မဲ့ ဖြစ်သော ရုပ်လုံး ရုပ်ခဲတွေ၌ လေးထောင့် ရှစ်ထောင့် အမြောင့် အလုံး အပြား အချိုင့် အမောက် အကောက် အကွေ့

စသော ပုံပန်းများကို သဏ္ဌာန်ဆိုသည်။ လှသည်။ ယာဉ်သည် ရှုစချင်ဘွယ် ရှိသည်ဟု၊ ပြော ဆိုသော အရာများသည် လည်း သဏ္ဌာန်ပညတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စကားများပေတည်း။ ။ ထို စကားများ ထင်ရှားစေဦးအံ့။ ။

“သဝိညာဏ” သတ္တဝါတို့၌ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန်-မိန်းမသဏ္ဌာန်၊ ပုရိသ သဏ္ဌာန်-ယောက်ျားသဏ္ဌာန် ဟူ၍ရှိသည်။ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန် ဆိုသည်ကား=ခြေ၊ လက်၊ အင်္ဂါ၊ နား၊ နှာခေါင်းမှစ၍ မျက်နှာ ပုံပန်း ကိုယ်နေ ကိုယ်ဟန် ပုံပန်းများသည် ယောက်ျားနှင့် မတူဘဲ မယုန္တလှသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်နေသည်ကို မိန်းမ သဏ္ဌာန်ဆိုသည်။ ။

ထိုအတူ ခြေလက်အင်္ဂါ နား နှာခေါင်းမှစ၍ မိန်းမနှင့် မတူဘဲ ဖွံ့ဖွံ့ ထွားထွား သားသား နားနား ယောက်ျားရုပ် ပြီသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်နေ သည်ကို ယောက်ျား သဏ္ဌာန်ဆိုသည်။ သဏ္ဌာန်တရား၏ ကိလေသာ မြူအညစ် အကြေး ထူထပ်ပုံကား။ ။ မိန်းမ ပုံပန်းတည်းဟူသော သဏ္ဌာန် တရားသည် ယောက်ျားတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ဖြူစင်စွာ ကုသိုလ် စိတ် ဖြစ်လေအောင် အခွင့်မပေးဘဲ ညစ်ကြေးသော ကိလေ သာ ဖြစ်ရန်ကိုသာ အတင်းဆော်နှိုးလျက်ရှိ၏။ ။

ယောက်ျားပုံပန်းတည်းဟူသော သဏ္ဌာန်တရားသည်လည်း မိန်းမများ၏ စိတ်နှလုံးကို ဖြူစင်စွာသော ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်လေ အောင် အခွင့်မမေးဘဲ အညစ်အကြေးကိုသာ ဖြစ်စေ၏။ ။ ဓာတ်စရိုက်အားဖြင့် ယောက်ျားတို့၏ စိတ်သည် မိန်းမသဏ္ဌာန်

ကို ကြိုက်၏။ မိန်းမသဏ္ဌာန် တည်းဟူသော အာရုံထဲ၌ မွေ့လျော်၏။ ။မိန်းမတို့၏စိတ်သည်လည်း ယောက်ျားတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကိုကြိုက်၏။ ယောက်ျား ပုံပန်းသဏ္ဌာန် တည်းဟူသော အာရုံထဲ၌ မွေ့လျော်၏။ ။ထိုသဏ္ဌာန် ဟရားအတွက် ကြောင့် ယောက်ျား မိန်းမတို့မှာ အပြင်းတဆန် အစွဲသန်သော ဥပါဒါန်တရား ဖြစ်ရကုန်၏။ ပဏာဝတီ၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်သည် ကုသမင်းကြီး၏ စိတ်ဓါတ်မှာစွဲ၍ အမြဲ ဥပါဒါန် တွယ်သောကြောင့် နန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် ပဏာဝတီ၏ နေပြည်သို့ လိုက်ရ၏။ မရှက်နိုင် မကြောက်နိုင်ဘဲ မင်းနှင့် မလျော်သော အိုးလုပ် ဖျာယက် ပဲ့တော်ဆက်အမှုများကို ပြုရ၏။ ။ဥမ္မာဒန္တီ၏ ရုပ်သွင်ပုံပန်းသည် “သီဝိရာဇ် မင်းကြီး၏ စိတ်အကြည်မှာ” ထိခိုက် ဓာတ်ပျက်သလို ဖြစ်သောကြောင့် နန်းတော်ပေါ်တွင် တလိန့်လိန့် တလွန့်လွန့်နှင့် ယောင်ယမ်းလျက် ရူးနန်းတော် မူရ၏။

“အဝိညာဏက ဝတ္ထုတို့၌ရှိသော သဏ္ဌာန်”သည်လည်း ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ထူထပ်စေနိုင်၏။ ယခုလောက၌ ဝတ်ဆင်ကြသော အရာတွင် နှားဒေါင်း နှားကပ်တို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ဆန်းကြယ်ပုံ၊ လက်ကောက် လက်စွပ် လည်ကပ် ဆံတိုတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် ဆန်းကြယ် ပုံများကိုကြည့်လျှင် သိသာ၏။ ။လှပယဉ်ကျေးစွာ တမျိုးဆန်း၍ လုပ်လာသော နှားဒေါင်း လက်ကောက် စသည်ကိုမြင်လျှင် ခင်မင်သာယာ၏ ထိုပုံပန်းကို လိုချင်ပြန်၏။ မိမိတွင် ရှိရင်းဖြစ်သော လက်စွပ် လက်ကောက်များကိုပင် ပုံသဏ္ဌာန် မကောင်းဘူးထင်၍ တမျိုးပြင်

ကာ လုပ်ရပြန်၏။ ။အပိုစရိပ်ကုန် ခံရ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးတို့ကို သက်ရှိသက်မဲ့ ညာဏ်ရှိတိုင်းကြည့်ရှု ဆင်ခြင်လေ။

ပြအပ်ပြီးသော သဏ္ဌာန်စုကား၊ လောဘကိလေသာ ဖြစ်မှု နှင့် စပ်၍သာဆိုသည်။ ဒေါသ ကိလေသာဖြစ်သော သဏ္ဌာန် များလည်း ရှိသေး၏။ မကောင်းသောပုံသဏ္ဌာန်များ ကြောက် ဘွယ်ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်များ ပေတည်း။ ။ထို ဆိုးဝါး ယုတ်မာသော သဏ္ဌာန်ကို တွေ့မြင်ကြကုန်လျှင် တရံတခါမုန်း ၏၊ တရံတခါ စိတ်ဆိုး၏၊ တရံတခါ ကြောက်၏၊ တရံတခါ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တတ်၏။ ။ဤသဏ္ဌာန်တရားဖြင့် သံသရာသမား လုပ်၍နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကိလေသာအမှိုက်တောမှ မထွက် နိုင်ဘဲ တညစ်နွမ်းထဲ ညစ်နွမ်း၍နေဘို့စခန်းသာ ရှိသည်ဟု ဆို လိုရင်းဖြစ်သည်။

“သံသရာသမားအနေနှင့် နေရာသမျှ ကာလပတ်လုံးသည်” ထိုသမ္မဟပညတ် သဏ္ဌာန်ပညတ်ကို မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်၊ ထို သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့်သာလျှင် ငါယောကျ်ားဖြစ်သည်၊ ငါမိန်းမဖြစ် သည်၊ ဤသူ ငါ့သား ဖြစ်သည်၊ ငါ့သွီး ဖြစ်သည်ဟူ၍ ငါတ လူလူနှင့် တဆူဆူတညံ့ညံ နေကြကုန်သည်။ ။ဤကားသဏ္ဌာန် နှင့် စပ်၍ ဆိုသော စကားရပ်တည်း။

(၄) “သည်ဟန်အမူ”အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ ။သတ္တဝါတို့၏ အပြုအမူ ကြိယာစုကို ဟန်အမူဆိုသည်။ ။ယခု ရရှိနေသော ဟန်အမူများသည် များသောအားဖြင့် ဖြူစင် သန့်ရှင်းသည်

မဟုတ် အညစ်အကြေး ထူထပ်လျက်ရှိသာ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ။ဟန်အမူ များ၏ အညစ်အကြေး ထူထပ် ပုံကား-ယခုရှိနေသော ပုထုဇ္ဇာန် သတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ စိတ်သဘောကို ကြည်ဖြူသန့်ရှင်းသော အမူအကျင့်က များပါသလော၊ မဖြူမဖြောင့် ကွယ်ထောင်တမျိုး တိတ်တိတ်ခိုးကျင့်လိုသော အမူအကျင့်ဆိုးက များပါသလောဟု ဆင်ခြင်လျှင် မဖြူမဖြောင့်သော သဘောတွေကသာ ထမ်းပိုးဆယ်ဆမကအောင် များလိမ့်မည်ဟု သိကြလိမ့်မည်။

သတ္တဝါ တယောက်ယောက်၌ ကာယကံ ဝစီကံ 'မနောကံ' သုံးမျိုးပိုင်းချား၍ ကြည့်လေဦး။ ဤကံသုံးပါးကိုပင် ဟန်အမူဟု ဆိုရသည်။ ။ခြေလက် အင်္ဂါ စသော ကိုယ်အမူအရာ လှုပ်ရှားလေသမျှ ကာယကံစုသည် ပါသလော၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ရန် များပါသလောဟု ဆင်ခြင်လျှင် အကုသိုလ် ဖြစ်ရန်သာ များလိမ့်မည်ဟု ကေနံသိကြလိမ့်မည်။ ထိုစကားမှန်စွာ ရှိရှိသမျှသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် နေ့မီးမအား ညဉ့်မီး မအား ရအောင် ကာယကံမူများကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ပြုပြုသမျှကို စာရင်းချလိုက်လျှင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စားသောက်ဘို့ အတွက် သော်၎င်း၊ မိမိ၏ သားမယား များ စားသောက်ဘို့ အတွက် သော်၎င်း ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုပင် နေ့စဉ်ပြုလုပ် ပါသော်လည်း ကိစ္စမပြီးဆုံးနိုင် မအား မလပ် နှိုင်းဘဲသာ ရှိကြကုန်၏။ သေသောအခါ တိုင်အောင်ပင် မိမိတို့အလုပ် လက်စ မသတ်နိုင်ဘဲ အလုပ်တန်းလန်းနှင့် သေကြရကုန်၏။ တသက်လုံး ပြုလုပ်လေသမျှ ကာယကံအမူအရာစုသည် သေလျှင် ဘာတစုံတခုမျှ အ

ကျိုးမရှိလေကုန်၊ ဝိတိက္ကမ စေတနာနှင့် ပြုလျှင် အကုသိုလ်
ကမ္မပထမြောက်၍ အပါယ်ငရဲသို့ပင် ရောက်စေနိုင်သေးသည်။

မိမိအတွက် သားမယား အတွက်နှင့် ပြုလုပ်ရမည် ဆိုလျှင်
ယခုမအားသေးပါဘူး၊ ယခုမလုပ်ထဲ နိုင်သေးပါဘူးဟူ၍ ဆင်
ခြေကန်၍ ညင်းပယ်ခြင်းမရှိကြကုန်ဘဲ ရှင်လမ်း ဝမ်းမြောက်
စွာ ပြုလုပ်နိုင်ကြကုန်သည်။ ။ ရံခါရံဘန် ဘုရားကိစ္စ တရား
ကိစ္စနှင့်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာလျှင် အား
တက်သရော မဆောင်ရွက်ချင်ကြကုန် ဘာလုပ်စရာကိစ္စရှိသေး
သည်၊ ဘယ်သို့ သွားရန် အမှု ရှိသေးသည်၊ ခေါင်း ပူသည်၊
ကြောပူသည်၊ ရင်အောင့်သည်၊ ဝမ်းနာသည် စသောအားဖြင့်
ဆင်ခြေများ၍ ရှောင်လွှဲတတ်ကြကုန်၏။ ။ ထို့ကြောင့် ယခု
ရရှိနေကြသော ဟန်အမှုများ သည်လည်း မြူအညစ်အကြေး
ထူထပ်ပေါများသည်ဟူ၍ဆိုသည်၊ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်
သော အမှုရှုပ်တွေကို ပြုလုပ်ပါသော်လည်း သေသည်၏ အ
ခြားမဲ့၌ တစုံတရာမျှ မိမိမှာ အားကိုးစရာ မရချေ။

“ငါးမွေးသည့်မျောက် ငါ့ကိုချောက်”ဆိုသော စကားပုံကဲ့
သို့ ကိုယ်တိုင်ပြုခဲ့သော အမှုများသည် မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ နှိပ်
စက်ပြန်သည်။ ။ ဝစီကံ၏ အညစ်အကြေး ထူပြောပုံကိုဆိုအံ့။ ။
နေညဉ့်မဟူ သူသူငါငါ ပြောဆိုသမျှသော စကားတို့သည်
လွန်စွာများ၏၊ ထိုသို့ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့
တွင် အကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော စကားက များပါသလော ကု
သိုလ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားက များပါသလောဟု ဆင်ခြင်

လျှင် ကုသိုလ်နှင့်မစပ်ဆိုင်သော အလေ့ဏတော စကားတို့သာ
 လျှင် များကုန်လိမ့်မည်။ မိမိအပြစ်ကို ဘယ်အခါမှပြောလေ
 မရှိဘဲ သူတပါးတို့၏ အပြစ်စကားကို ပြောကြားရမည်ဆိုလျှင်
 ရှုံ့မဲ့၍ မေးငေါ့၍ မေးထိုး၍ လက်တခါခါ ခြေတလှုပ်လှုပ်
 ပြုလုပ်၍ ပြောတတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ အသုံးမကျသော စကား
 လေ စကားလွင် စကားလိမ်တို့ကို ပြောဆိုရလျှင် အလွန်တ
 ရာ နှုတ်တက်ကြကုန်၏။ အလွန်တရာ နှုတ်လျှာ သွက်သွက်
 လက်သက် ရှိကြကုန်၏။ အယုတ်တမာ စကားများကို ပြော
 ဆိုသော သူများသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ မိမိတို့ ဝစီကံသည်
 မိမိတို့ကိုစီမံ၍ ခံဘွင်းပုပ်ခြင်း၊ နှုတ်ခန်းပဲ့ခြင်း၊ မြင်မကောင်း
 အောင် သွားခေါခြင်း၊ သွားကျိုးလွယ်ခြင်း၊ သွားမလှခြင်း၊
 စကားထစ်ခြင်း၊ စကားမပြီသခြင်း၊ နှုတ်ဆွံ့ခြင်း၊ ပါးစပ်မှ
 အရိအရွဲရိခြင်း၊ အိပ်သောအခါ သွားကြိတ်ခြင်း၊ အပြင်းအထန်
 ဟောက်ခြင်း၊ ပါးစပ်မှ အမြှုပ်ထွက်ခြင်းစသော မကောင်း
 ကျိုးတို့ကို ရရှိခံစားကြရကုန်၏။

အညစ်အကြေးထူထပ်သော စကားသည် မသန့်ရှင်းသော
 အကျိုးပေး၏။ ။ အကျိုးရှိသော စကား၊ တရားနှင့် စပ်ဆိုင်
 သောစကားများကို ပြောရလျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အ
 ကျိုးများကို ပေး၏။ ။ မိမိက တပ်စွမ်းနိုင်လျှင် ပါးစပ်ကို
 အသုံးချ၍ သူတပါးတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားကို
 ပြောဆိုရမည်။ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုမွန်မည်။ ရတနာသုံးပါး၌
 ကြည်ညို၍လာအောင် ဟောပြောရမည်။ ။ အကယ်၍ မိမိက
 မစွမ်းနိုင်လျှင် မဟောတတ်လျှင် သူတပါးတို့၏ ဟောပြော

သော တရားစကားများကို ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာ၍
 ကောင်းချီး ပေးရမည်။ သာဓုခေါ်ရမည်။ ။မိမိက ပြောရ
 သော အကျိုးကို မဆိုထားနှင့်ဦး သူတပါးတို့၏ တရားစကား
 ကို ကြားရ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓု ခေါ်ရသောကြောင့်
 ခံတွင်းမှ ကြာညိုနံ့ သင်းပျံ့ ကြိုင် လှိုင် သည်ဟု ကျမ်းဂန်၌
 ဆို၏။

“မနောကံ၏ အညစ်အကြေးထူပြောပုံ”ကို ဆိုအံ့။ မနောကံ
 ၏ အညစ်အကြေး ဆိုသည်ကား-အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 များပေတည်း။ သူတပါး၏ စီးပွားဥစ္စာကို ငါ့ဟာဖြစ်လျှင်
 ကောင်းလေစွာဟု မကောင်းသဖြင့် ကြံစီမှုကို အဘိဇ္ဈာဆို
 သည်။ ။မိမိနှင့် မသင့်မတင့်သောသူ ငြိုးသူရန်ဘက် ဖြစ်
 သော သူများကို သေပါစေ ပျက်စီးပါစေဟု မကောင်းသော
 အားဖြင့် ကြံစီမှုကို ဗျာပါဒဆိုသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှတစ်ပါး အ
 ယူလုံ့မှုကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုသည်။

ရှေး-ကုသိုလ်ကံ ကောင်း၍ ချမ်းချမ်း သာသာ ကြီးကြီး
 ကျယ်ကျယ် ခံစား စံစားရသော သူများကိုမြင်လျှင် မရှုစိတ်
 ဘဲ ရှိတတ်ကြကုန်၏။ ဤစည်းစိမ် ဥစ္စာသည် ငါ့ဟာဖြစ်ပါမူ
 ကား-ကောင်းလေစွာဟု အကြံဆိုးဖြင့် ကြံစိတ်တတ်ကုန်၏။ လှပ
 သောသူ မြင်လျှင်လည်း စိတ်မသက်မသာ ရှိတတ်၏။ ကောင်း
 ကောင်း မွန်မွန် ဝတ်ဆင်၍ လာသည်ကို တွေ့မြင်လျှင်လည်း
 စိတ်မသက်မသာ ရှိတတ်၏။ တနည်းနည်းဖြင့် ပျက်စီးအောင်
 တတ်စွမ်းနိုင်လျှင် ကြံ၍ ဖျက်ဆီးချင်၏။ ကောင်းစားသောသူ

ကြီးပွားသောသူတို့နှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင် ကောင်းစွာ မပြော
ဆိုချင်ဘဲ ရှိတတ်၏။ ကဲ့ရဲ့တတ်၏။ ဥစ္စာစည်းစိမ် ပျက်စီး
သွားသည်ဟု ကြားသိရလျှင် ဝမ်းသာချင်တတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်မှု
များသည် အဘိဇ္ဈာ၏ အခိုးအကင်းတို့ပေတည်း။ အဘိဇ္ဈာ
အခိုးအကင်းကို မသတ်နိုင်လျှင် ဖြစ်လေရာဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်း
မှ ကင်းတတ်၏။ ဆင်းရဲတတ်၏။ မိမိစည်းစိမ်ကို သူတပါးတို့
ဖျက်ဆီးလွယ်၏။ မီးဒဏ်၊ ရေဒဏ်၊ မင်းဒဏ်သင့်၍ ပျက်စီးတတ်၏။
အဆင်းကို အဘိဇ္ဈာဖြစ်လျှင် ဖြစ်လေရာဘဝတို့၌ အဆင်းမလှ
တတ်။ အရုပ်ဆိုးတတ်၏။ အင်္ဂါချို့တဲ့တတ်၏။ မွေးစဉ်က လှပ
သော်လည်း ကြီးသောအခါ မျက်စေ့ပျက်ခြင်း၊ ခြေကျိုးခြင်း
လက်ကောက်ခြင်း၊ နှာခေါင်းပိပြားခြင်း၊ နှုတ်ရောဂါကို ရ
ခြင်းများဖြစ်တတ်၏။

အဘိဇ္ဈာတရားကို ပယ်နိုင်မှ ချမ်းသာစွာ သံသရာ၌ လှလှ
ပပ အကျိုးပေးသည်။ အဘိဇ္ဈာတရားကို ပါယ်ရှားရန် မုဒိတာ
တရားများကို ပွားများရသည်။ မုဒိတာ ဆိုသည်ကား- သူတ
ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မြင်ရ-ကြားရလျှင် ဝမ်းမြောက်
ခြင်း အားရခြင်း နှစ်သက်ရှင်လမ်းခြင်းများပေတည်း။

မေတ္တာပို့၍ “ယထာလဒ္ဓ သမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္ဆန္တိ”ဆိုသော
စကားသည် မုဒိတာ ပွားရန်ဖြစ်၏။ မုဒိတာပို့ ဆိုလိုသည်။ “ရှိရှိ
သမျှသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် မိမိတို့၏လက်ရှိဖြစ်သော
စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့မှ မဆုတ်ဘဲ အမြဲတည်ကြ ပါစေကုန် သ
တည်း။ လက်ရှိ စည်းစိမ်တို့သည် ခိုင်မြဲစွာ တည်တန့်ပါစေသ

တည်းဟု စိတ်၌ဖြစ်မှုသည် မုဒိတာပို့သည် မည်၏။ ။ သူတပါး စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မြင်လျှင် ဝမ်းသာ၏၊ သာဓုခေါ်၏၊ မုဒိတာတရားရှိသော သူသည် နောင်ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း ချမ်းသာ၏၊ မြဲသောစည်းစိမ်ချမ်းသာရှိ၏၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး နှင့်ကင်း၏၊ အရပ်အဆင်းလှ၏။ ။ ဤကား-မုဒိတာနှင့်စပ်၍ ဆိုသောစကားရပ်တည်း။

ဗျာပါဒဆိုသည်ကား - သူတပါးတို့၏ အသက်ဝိညာဏ်ကို ထိခိုက်၍ ပျက်စီးအောင် ကြံမှုတည်း၊ သေစေလိုမှုတည်း၊ မိမိနှင့် ရန်ဘက်ဖြစ်သောသူကို သေစေချင်တတ်၏၊ သေသည်ဟု ကြားလျှင် ဝမ်းသာ၏၊ သေပါစေဟု ဆုတောင်း၏၊ ထိုဗျာဒအကုသိုလ်ရှိသောသူသည် ဖြစ်လေရာရာ သံသရာဘဝ၌ အသက်တို့၏၊ ဘေးအန္တရာယ်များ၏၊ မိမိအပေါ်၌ မုန်းသူများ၏၊ ရန်ညှိုးထားခံရ၏။ ။ ထိုဗျာပါဒတရားကို ပယ်ရှားနိုင်မှ သံသရာ၌ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ကင်းခြင်း၊ ကပ်ရောဂါနှင့် မတွေ့မကြုံခြင်း၊ အကျိုးကိုပေး၏။ ဗျာပါဒတရားကို ပယ်ရှားရန် မေတ္တာတရားကို ပွားများရာသည်၊ မေတ္တာပွားများမှုဆိုသည်ကား - အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်မှု ကင်းကြပါစေ၊ ဆင်းရဲမှု ကင်းကြပါစေ၊ ချမ်းချမ်းသာသာ အတ္တဘောကို ဆောင်ရွက် နိုင်ကြပါစေ၊ ဒုက္ခမှ လွတ်ကြပါစေဟူ၍ စိတ်ထား ကောင်းမြတ်မှု ပေတည်း။ ။ ဤကား - ဗျာပါဒနှင့် စပ်၍ဆိုသော စကားရပ်တည်း။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောကံဆိုသည်ကား= မြတ်စွာဘုရား အလိုတော် အယူမှတစ်ပါး အခြားသော အယူဝါဒ ဘာသာ အမျိုးမျိုး မှောက်မှောက်မှားမှား မတရားသောအယူတို့ကို ဆိုသည်။

ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောကံဆိုသည်ကား- အကုသိုလ်ကံ တကာတို့ ထက် နက်နဲရင့်သီးစွာ၏။ အညစ်အကြေး ထူထပ်ပေါများစွာ ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ညာဏ်ပညာတို့ဖြင့်သာလျှင် ရှင်းကွာစင်ကြယ်အောင် တတ် နိုင်သည်။ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ်ကား- “သည်ဟန် အမှု”ဆိုသောပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ် ဘော်ပြချက်ပေတည်း။

အဓိပ္ပာယ်တနည်းအားဖြင့် “သည်ဟန်အမှု”ဆိုသည်ကား= ယခုအခါ သုဿ-ငါ- ပြုလုပ်ကြသော ကုသိုလ်နှင့်ဆိုင်ရာ ဟူ သမျှသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဟန်ပန်လုပ်၍ ပြုလုပ်သောအမှု များသာ ဖြစ်ချေသည်။ တကယ် စင်စစ် အားဖြင့် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ပြုလုပ်သော အမှုအရာများ မဟုတ်ဟု ဆိုလိုလည်း အိမ်နီးချင်း ရိုသေအောင် ဝတ်တက်ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ လူရိုသေအောင် ရှင်ရိုသေအောင် လူချီးမွမ်းအောင် ပြုလုပ် သော ဟန်များသာ ဖြစ်ချေသည်။ ။ ဇာတ်တော်၌လာသော ကျားတကောင်၏ ဟန်လုပ်၍ ဥပုသ်စောင့်ပုံကဲ့သို့တည်း။

ယခုအခါ များသောအားဖြင့် သုဿ-ငါ- ပြုလုပ်အပ် သော ဒါန သီလ ဘာဝနာစသော အလုပ်များသည် ဟန်အ မူသာ များတတ်၏။ တကဲ့သို့ဘောရိုးသက်သက်ရှားပါး၏။ ။

ဒါနပြုလုပ်သော အခါ၌လည်း သူတပါးတို့ ချီးမွမ်းအောင်၊ ဂုဏ်ရှိအောင် ပြုသည်လည်းရှိတတ်၏။ မလွဲသာ၍ပြုသည်လည်း ရှိတတ်၏။ ဤဒါနမျိုးကို ဟန်ဒါနခေါ်သည်။ သီလဆောက်တည်သောအခါ၌လည်း လူရှိသေအောင် လူချီးမွမ်းအောင် ဆောက်တည် သည်လည်း ရှိ၏။ လပြည့် လကွယ် ရှစ်ရက် သီတင်းနေ့ကြုံလျှင် အခြားလူများတို့ အုတ်အော် သောင်းပင်း ထွက်၍ ဥပုသ်စောင့်ကြ သောကြောင့် ယောင်၍ စောင့်သည်လည်း ရှိတတ်၏။ ထိုသီလမျိုးကို ဟန်သီလခေါ်သည်။ သီလယောင် ဟူ၍၎င်း၊ သီလကြောင်ဟူ၍ ခေါ်သေးသည်။

သာဝနာ ပွားများသော အခါ၌လည်း ထိုသူသည် အလွန်တရားကိုအားထုတ်ပေ၏။ “ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာများနှင့် မေ့လျော့ပေ၏”ဟူ၍ ကျော်စောသတင်းကို လို၍လည်း ပြုလုပ်တတ်၏။ သူများဘာဝနာပွားနေသည်ကို မြင်ဘူးသဖြင့် ဣန္ဒြေရစွာ ဟန်ပန်ကောင်းကောင်းနှင့် ထိုင်ပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ စီးဖြန်းဟန်လည်း ပြုတတ်၏။ မိမိစိတ်ကဖြင့် ဘယ်သို့လေလွင့်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ ဤသို့ပွားများသော ဘာဝနာများသည် ဟန်ဘာဝနာမည်၏။ ဤအဓိပ္ပာယ်စုကိုယူ၍ “သည်ဟန်အမူ”ဟူ၍ ဆိုသည်။ ။ဤကား- အဓိပ္ပာယ်တမျိုးတည်း။

(၅) “သည်အယူ”ဟူသော စကားရပ်၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအယူကို ဤနေရာလိုအပ်သည်။ ထိုစကားမှန်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မှန်သမျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာပင် နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ စ

သော ဒိဋ္ဌိဆိုး ဒိဋ္ဌိကြမ်းကြီးတွေအတွက် စိုးရိမ်စရာမရှိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကြမ်းကြီးတို့မှ စင်ကြယ်သောကြောင့်သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နိုင်သည်။ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိများသည်လည်း ကျကျနန ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သောသူမှာ မရှိနိုင်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သည်သာလျှင် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ မရောက်သေးသမျှသော သူတွေမှာ အတင်းပူးဝင်စွဲကပ်၍နေသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဒိဋ္ဌိဟူသမျှတို့၏ မူလဗီဇဟူ၍ ဆိုနိုင်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေသည်အတွက်ကြောင့် သံသရာဇာတ် မသိမ်းနိုင်ဘဲ ရှည်ကြာ၍ နေကြရကုန်သည်။ သံသရာရှည်ကြာ၍ ဇာတ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေရမှုကြောင့် အမှောက်အမှားတွေနှင့် တွေ့ကြုံ၍ ဒိဋ္ဌိ အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုး ဝါးဝါးကြီးတွေ ဖြစ်ကြရကုန်သည်။ ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခမှာ အပါယ်ဘေး ဒုက္ခကြီး ဖြစ်ရသည်။ ထိုအပါယ်ဒုက္ခကိုလည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသော သူတို့သာလျှင် ခံရကုန်သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကင်းပြီးသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သံသရာဇာတ် မပြတ် သေးသော်လည်း အပါယ်ငရဲသို့ ကျနိုင်တော့သည်မဟုတ်။ လူရွာ နတ်ရပ် ကောင်းမြတ်သော သုဂတိဘုံတို့၌သာ ကြည်လည် ဖြစ်ပွားရ လေတော့သည်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တင်းလင်း ရှိနေပါမှုကား— ပြဟ္မာဒင်းကြီးပင် ဖြစ်၍နေပါသော်လည်း အခွင့်သင့်သောအခါ တိရစ္ဆာန်လည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ ငရဲသို့လည်း ကျရလိမ့်မည်။ ပြိတ္တာ အသူရကယ်များလည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ ထိုမှတစ်ပါး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိသော သတ္တဝါသည် နာနာသတ္တဝါရ ဥလ္လောကနဘေးကြီးနှင့်

တွေ့ကြုံရတတ်၏။ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရား အမြဲမရှိနိုင်ဘဲ ဆရာ အမျိုးမျိုး ဘုရားမျိုးမျိုးတို့၏ မျက်နှာကို မော်၍ ကြည့်နေမှု ဘုရားဆိုလျှင် မှားမှား ယွင်းယွင်း အတင်းဆည်းကပ်မှုကို နာနာ သတ္တဝါရ ဥလ္လောကနဘေး ဆိုသည်။ ။ “သက္ကာယဒိ ကိမပါယ် နိုင်သေးလျှင်” ယခုဘဝမှာ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်၍နေသော်လည်း နောက်ဘဝသို့ ကျရောက်လျှင် ခရစ်ယန် ဘာသာဖြစ်၍ ထာဝရဘုရားကို ကြည်ညို၏။ ထာဝရဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ပြန်၏။ မဟာမက် ဘာသာကို ဝင်၍ ခိုဒါအရှင်၏ တပည့် ဖြစ်ပြန်၏။ ။ ဘဝတခုထဲမှာပင် သော်လည်း ရှေးနှစ် က ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်၍ နောင်နှစ်မှာ ခရစ်ယန်ဘာသာ ဖြစ်ပြန် ၏။ ထိုနောက်နှစ်မှာ မဟာမက်ဘာသာ ဖြစ်ပြန်၏။ ဤသို့ ဘာသာအမျိုးမျိုး ‘ဘုရားအမျိုးမျိုး’ ပြောင်းနေမှု သဒ္ဓါတရား မမြဲမှုကို နာနာသတ္တဝါရ ဥလ္လောကနဘေး ဆိုသည်။

ဆရာအမျိုးမျိုး ဘုရားအမျိုးမျိုးတို့၏ မျက်နှာကိုလည်း တမျှော်မျှော် မော်၍ကြည့်တတ်ကုန်သော သဒ္ဓါလှုပ်ရှား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သမားတို့ကို ပုထုဇန ခေါ်သည်။ ။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ နောက်တော်ကပါသော သုနက္ခတ္တ ရဟန်းကို ထောက်၍ သိရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဘုရားမှန် တရားမှန်နှင့် တွေ့ကြုံ၍ အတုမရှိ ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အပါးတော်သို့ ကပ်၍ အလုပ် အကျွေး ဖြစ်ပါ သော်လည်း ပြာလူး၍ကျင့်သော ဒိဋ္ဌိ၊ မီးလုံ၍ ပဉ္စာတပ အကျင့်ကို ကျင့်သော ဒိဋ္ဌိ၊ နွားကဲ့သို့ ကျင့်သော ဂေါတမိကဒိဋ္ဌိ၊ ခွေးကဲ့သို့ကျင့်သော ကုက္ကရ ဝတိကဒိဋ္ဌိ၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ ကျင့်

သော အစေလကဒိဋ္ဌိတို့ကို မြင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်
 မြတ်ကြီးထက်ပင် ကြည်ညို၍ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ကိုမှ
 ဘုရားအစစ် ထင်မြင်လေသည်။ နောက်အခါ မြတ်စွာဘုရား
 ထံမှ ခါထွက်၍ ဒိဋ္ဌိဘက်သို့ ပြေးဝင်လေသည်။ ။သက္ကာယ
 ဒိဋ္ဌိ ကင်းရှင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား - ရတနာသုံးပါး၌
 သက်ဝင်စွဲမြဲသော သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကြည်ညို၏။ သဒ္ဓါတရား
 မလှုပ်မရှားနိုင်ပြီ၊ ဘုရား မပြောင်းတော့ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားကို
 ဘုရားမဟုတ် တရားတော်မြတ်ကို တရားတော်မဟုတ် သံဃာ
 တော်မြတ်ကို သံဃာတော်မဟုတ်ဆိုလျှင် သတ်၍ပြစ်မည်ပြော
 သော်လည်း အသေခံလိမ့်မည်။ ဘုရားမဟုတ် တရားမဟုတ်
 သံဃာမဟုတ်ဟူ၍ မပြောတော့ပြီ။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်ပွားစေ
 နိုင်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တရားဆိုးကြီးကို ပယ်သတ်နှိမ်ချိုး
 နိုင်မှသာလျှင် ချမ်းသာသူခေါ် ရနိုင်မည်။ ။ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 ကို ပယ်သတ်ရန် အခါကာလသည်လည်း လွန်စွာနည်းပါးလှ
 ၏။ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသော ခေတ်အခါ၌သာ ဤသက္ကာ
 ယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်နိုင်သည်။ မြတ်စွာဘုရားတို့ မပွင့် မပေါ်လာ
 လျှင် တစုံတရာ အမေ့အစမဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်ရန်
 နည်းလမ်းပင် မရကြကုန်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနယ်ထဲတွင်သာ စက်
 ကွင်းမိ၍ နေကြကုန်သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဆိုသည်လည်း “ခန္ဓာ
 ငါးပါး၌” ငါငါစွဲလမ်းမှုပေတည်း။ ထိုစွဲလမ်းမှု အမှားကြီးကို
 ဝိပဿနာ တရားဖြင့် သာလျှင် ပယ်သတ်နိုင်သည်။ ဝိပဿနာ
 လက္ခဏာရေး သုံးချက်သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို သတ်ရန် လက်

နက်ကြီးတို့ပေတည်း။ ။ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ တော်စက်တွင်း၌ ကြုံကြိုက်ရသော သူတော်ကောင်း အပေါင်း တို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်ချိုးဖျက်ရန် အခါကောင်း ကြီးကို လှလှ ရရှိနေကြကုန်၏။ “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြိုဖျက်ကြောင်း လက်နက်ကောင်းကြီးတို့ကိုလည်း ရရှိနေသည်မည်၏။

ရန်သူတကာတို့ကို တိုက်ဖျက်ရန် လက်နက်ပြည့်စုံသော ခံ တပ်ကြီးကို အပြီးရရှိနေသော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့်တူ၏။ ။ ထိုကဲ့သို့ အရတော်လှသော ဘဝကို ရခဲလှသည်။ ။ ဤသို့ အချိန်ကာလကောင်းနှင့် တွေ့ကြုံ လက်နက်အင်အား ပြည့်စုံ သော အခါတွင်းမှာမှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မဖြိုဖျက်နိုင်ဘဲ လွဲ ချော်၍ သွားပြန်လျှင် သံသရာ၌ အမှားကြီးမှားသော သူနှင့် တူ၏။ ။ အနမတဂ္ဂ သံသရာဘဝ အဆက်ဆက်တို့၌ သက္ကာ ယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်မှုကိစ္စမှတစ်ပါး အခြားကိစ္စကြီးများကို ကြီး မားစွာ ထူထောင်၍ လုပ်ကိုင်ဘူးကြလှကုန်ပြီ။ လူ့ပြည် လော က၌ အကြီးဆုံးသော စကြဝတေး မင်းကြီး အလုပ် ကိုလည်း လုပ်ဘူးကြကုန်ပြီ။ ။ နည်ပြည် လောက၌ သိကြားမင်းကြီး အလုပ် နတ်မင်းကြီးများ အလုပ်ကိုလည်း လုပ်ဘူးကြကုန်ပြီ။

ဗြဟ္မာပြည်လောက၌ ပုထုဇန်ဗြဟ္မာမင်းကြီးအလုပ်ကိုလည်း လုပ်ကိုင်ဘူးကြကုန်ပြီ။ ထိုသို့ လောကီအလုပ်ကြီးတွေကို လုပ် ကိုင်ဘူးသော်လည်း လောကုတ္တရာနှင့် ဆိုင်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်သတ်မှု အလုပ်ကြီး များကို လုပ်ကိုင်ဘူးကြမည် မဟုတ် ကုန်။ ။ ယခုလို ကာလကောင်း ခေတ်ကောင်း ဝိပဿနာ

လက်နက်ကောင်း ကြီးတွေ များနှင့်လည်း လှလှတွေဘူး ခဲ့ကြ
မည်မဟုတ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်အခါ လွန်စွာအခွင့်
သင့်လှသောကြောင့် သံသရာတခွင်မှာ ကြည်လည်သမျှ ဘဝ
တိုင်း လုပ်ကိုင်နေကြမြဲဖြစ်သော လောကီအမှု တာဝန်များကို
မလုပ်မကိုင်ကြကုန်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်သတ်ရန်အလုပ်ကောင်း
ကြီးကိုသာ အပူအပြင်း အတင်းလုပ်ကိုင်ဘို့ ကောင်းပေသည်။

ဤသို့သော စကား အစဉ်ဖြင့် “သည် ရုပ်ကယ် သည်နာမ၊
သည်သဏ္ဌာန်နှင့် သည်ဟန်အမှု၊ သည်အယူလဲ၊ မဖြူသေးလို့
မြူကြေးတွေ ပိုလွန်းလို့” ဟူသော ဝါကျ၏ အတွင်းစကားရပ်
အပြီးသတ်သတည်း။

“တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနှော်ကြုံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံ
ထွေးရှက်၊ အရေးနွယ် ခက်ပါဘိ” ဟူသော ဝါကျ၌ အဓိပ္ပာယ်
လိုရင်းကား- ပြဆိုအပ်ပြီးသေအတိုင်း မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ရရှိ၍
နေသော ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ၊ သဏ္ဌာန်ပုံပန်းတွေ၊ ဟန်အမှု
အရာတွေ၊ အယူဝါဒ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေ သည်ကား - ဖြူစင်
ဖြောင့်မတ် မြတ်သောတရားစု မဟုတ်လေကုန်၊ ထို့ကြောင့်
ထိုဘုရားတို့နှင့် မဆက်မဆံ တကိုယ်ကောင်း ကြုံဘို့သာ သင့်ချေ
သည်၊ ထိုသို့ တကိုယ်ကောင်း သက်သက် ရှောင်ထွက်ရန် တ
စောင်း ကြုံလိုက်ပြန်သော်လည်း နောက်ဆံတင်ငင်၊ နောက်
ဆံ တထွေးရှက်ရှက် ရှိပြန်သောကြောင့် တကိုယ်ကောင်း ကြံစိ
၍ ထွက်ဘို့ရန် အချက်သည်လည်း အလွန်ပင် ခက်ခဲလှသည်ဟူ
၍ ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

တကိုယ်ကောင်းကြံ၍ ရှောင်ထွက်မည် ကြံပါသော်လည်း နောက်ဆံ တင်းသည့်ပမာ ဖြစ်၍နေသော တရားစုကား၊ အခြားမဟုတ်၊ လူဖြစ်လျှင် လူအလျောက် လူ့ကာမဂုဏ် များပေတည်း၊ ရဟန်းဖြစ်လျှင် ရဟန်းအလျောက် ရဟန်းကာမဂုဏ်များပေတည်း၊ ရဟန်းကာမဂုဏ် ဆိုသည်ကား- ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လျှင် မိမိနေရာ ထိုက်တာကြီးနှင့် တကွသော ကျောင်းအရိပ်အာဝါသ ကြီးသည်လည်း ရဟန်းကာမဂုဏ်မည်၏၊ ထို့ပြင် မိမိနှင့် စပ်နွယ် ရင်းနှီး ကြကုန်သော ဥပါသကာ ဒါယကာယောကျ်ား၊ ဥပါသိကာ ဒါယကာမိန်းမများ သည်လည်း ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ပင်မည်၏၊ ထို့ပြင် မိမိပို့ချသင်ကြား၍ ထားအပ်သော စာသင်တပည့်များသည်လည်း ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ပင်မည်၏၊ အကယ်၍ အရညကင် ဓူတင်ဆောက်တည်၍ တောထွက်ရန် ကြံစိသောအခါ ထွက်ခါနီး ဆဲဆဲတွင် ကျောင်းသံယောဇဉ်ကဆွဲ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တပည့်-တကာ စာသင် ပရိသတ်တည်းဟူသော သံယောဇဉ်တွေက ဆွဲနှင့် မထွက် ဖြစ်နိုင်ဘဲ နောက်ဆံတင်ငင် နောက်ဆံ တထွေးရှက်ရှက်နှင့်သာ နေရလေသည်။ လူဖြစ်လျှင် မိမိ၏ သားမယား အိုး-အိမ် ထောင်များသည် အကြီးအကျယ်ဆုံးသော “ကာမဂုဏ်ထောင်” သံယောဇဉ် နှောင်ကျိုးကြီးမည်၏။

ထို့ပြင် ဆွေးမျိုးရင်းချာတို့သည်လည်း သံယောဇဉ်ပင်ဖြစ်၏၊ ထို့ပြင် ဆွေမျိုးမတော်သော မိတ်ဆွေများ သည်လည်း သံယောဇဉ်ပင်မည်၏၊ မိမိလက်ရှိဖြစ်သော လယ်ယာ၊ မိုးမြေ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ဘဏ္ဍာ၊ ရတနာ၊ စိန်ကျောက် များသည်၎င်း၊ မွေးမြူထား

အပ်သော ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ စသော အာရုံများသည်၎င်း၊
 ကာမဂုဏ်ကြီး သံယောဇဉ်ကြီးတွေပင်မည်၏။ ထိုမှတစ်ပါး အိမ်
 ထောင်မှ ပရိဘောဂများသည်၎င်း၊ မိမိ၏ရာထူး အလုပ်အကိုင်
 များသည်၎င်း၊ ကာမဂုဏ်ထောင် သံယောဇဉ် နှောင်ကြီးတွေ
 မည်၏။ အကယ်၍ သံဝေဂညာဏ် ထက်သန်လာသဖြင့်၊ တ
 ကိုယ်ကောင်းကြံ၍ ထွက်မည်ပြုရာ ဆိုအပ်ပြီးသော ကာမဂုဏ်
 နှောင်ကြီးတို့က အတင်းအကြပ် တုပ်နှောင်ကြကုန်၏။ မျက်စိ
 ကတုပ် နားကတုပ်စသည်ဖြင့် တကိုယ်လုံးမကျန်အောင် ထန်း
 ပူးစီး တုပ်နှောင်ကြကုန်၏။

ထိုစကားမှန်၏။ သံဝေဂညာဏ်ဖြင့် ထွက်မည်ရှိရာဆဲဆဲတွင်
 သားသွီးငယ်ကလေးတို့၏ မျက်နှာသည် ရှေ့တုံ့တုံ့မှာ ကသိုဏ်း
 ကဲ့သို့ ဘွားကနဲပေါ်လာ၏။ မယား၏မျက်နှာသည် ဘွားကနဲ
 ပေါ်လာ၏။ ထိုသားမျက်နှာ မယားမျက်နှာတို့က မထွက်ပါ
 နှင့်ဟူ၍ မူမူရာရာ မဆိုသော်လည်း ဆိုသောအသွင် ဖြစ်ကုန်
 ၏။ ။ထိုအခါ ထွက်တော့မည်ကြံသော ဆရာကြီးသည် ပြာ
 ရီး ပြာရာနှင့် အံအားသင့်၍ ကျော့ကွင်းမိသော သမင်ကဲ့သို့
 မရိုးမထွက်နိုင်ရှိလေ၏။

သံယောဇဉ်အာရုံ၊ ကာမဂုဏ် နှောင်ကြီးတို့သည် အမှတ်မဲ့
 သာမည နေသောအခါ မိမိကိုယ်၌ ဖွဲ့နှောင်မှုန်းကို ကောင်း
 ကောင်း မသိသာစေကုန်၊ တရားသဘောကလေးများသက်ဝင်
 ၍ သံဝေဂစိတ် ယှဉ်လာသောကြောင့် တောထွက်တော့မည်ဟု
 ကြံစီသောအခါသို့ကျလျှင် အတင်းတုပ်နှောင်လာကြကုန်သည်။

စင်းစား၍ ကြည့်ကြကုန်၊ “နုသေးသော အခြားသူများကို မဆိုထားနှင့်ဦး” အန္တိမ ဘဝိကဖြစ်၍ ဘုရားဖြစ်ရလဲတံ့သော ဘဝမှာပင် အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ မင်းသားသည် နိမိတ်ကြီးလေးပါးကိုမြင်၍ သံဝေဂကြီးစွာရသဖြင့် တောထွက်တော့မည်ဆဲဆဲကြီးမှာပင် ယသော်ဓရာ၏ မျက်နှာနှင့်သားတော်ရာဟုလ၏ မျက်နှာကို ဘွားကနဲ မြင်လာ ထင်လာ သဖြင့် နောက်ဆံ တင်ငင်ဖြစ်ပြီးလျှင် အောင့်၍မှ မနေနိုင်ရှာသောကြောင့် ညဉ့် သန်းခေါင် အခါ ကိုယ်တော် တပါးတည်း ယသော်ဓရာ၏ အဆောင်တော်သို့ ကူးတော်မူသည်။

အခန်းပေါက်ဝကနေပြီးလျှင် ယသော်ဓရာနှင့် ရာဟုလကို ရှုတော်မူရာ ကြည့်ရှုရရုံမျှနှင့် အားမရနိုင်သောကြောင့် သားတော် ရာဟုလကိုပင် ယူငင်ပိုက်ဖက်၍ နမ်းရှုပ်တော်မူမည်ဟု ကြံစိတော်မူမိလေသေးသည်၊ နောက်မှ အတင်းစိတ်ကိုချုပ်တီးပြီးလျှင် ဆုတ်ခွာတော်မူခဲ့ရရှာလေသတည်း။ ။ပုထုဇနိ သာမန်ဖြစ်သော သူ့သူငါငါ သတ္တဝါအစားမျိုးတို့ကိုမူကား- အထူး ပြောဆိုဘွယ်မရှိချေ၊ အန္တိမဘဝိက ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးပင် ကာမအာရုံအတွက်ကြောင့် တောထွက်တော် မူခါနီးတွင် နောက်ဆံတင်ငင် ဖြစ်တော်မူရရှာသေးသည်၊ တကိုယ်ကောင်းတန် တစောင်းကြံ၍ ထွက်မြောက်မည်ရှိရာ နောက်ဆံတင်ငင်နေ၍ အထွက်ခက်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကို ဆိုသည်မဟုတ်ပေ၊ ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် အဖြစ်များသည်ကိုသာ ဆိုရသည်။ ။ထို့ကြောင့် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် နောက်ဆံတင်းခြင်း မရှိဘဲ လွယ်လွယ်ကြီး ထွက်

မြောက် နိုင်ကြ ကုန်သည်လည်း ရှိသေး၏။ ။ဇာတ် နိပါတ်
များ၌လည်း တိုင်းပြည်စည်းစိမ်နှင့်တကွ စွန့်ပစ်၍ မငဲ့ကွက် တ
ကိုယ်ကောင်း ထွက်မြောက်ကြပုံ တို့သည်လည်း အလွန်ပင်များ
ကုန်၏။

ဤစကားရပ်ကား- “တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနော်
ကြံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံထွေးရှက်၊ အရေးနွယ်ခက်ပါဘိ”။ ။ဟူ
သော စကားဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ပေတည်း။

“မသက်သာလေ၊ ထောင် တမျိုးဟာမို့၊ နှောင်ကြီးတွေ
ပေလွန်းလို့၊ ခေပါဘိဖြစ်ပုံကို၊ စနစ်ကုန် မှန်သဘောရယ်နှင့်
ပြောဘို့မသင့်” ဟူသောဝါကျ၌ အဓိပ္ပာယ်အဖြောင့်ကား - ပြ
ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း တကိုယ်ကောင်း ထွက်သွားမည်ကြံပါ
သော်လည်း နောက်ဆံ တတင်းတင်း ဖြစ်နေသည့် အတွက်
ကြောင့် စိတ်လက်များလည်း သက်သာ ချမ်းမြေ့ခြင်း မရှိ
ချေ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၏ ပြိုးပြင်းရှုပ်ထွေးရာဖြစ်သော လူ၏အ
ဖြစ်သည်လည်း ထောင်ကြီးတမျိုးပင်မည်၏၊ ထိုလူ၏ ထောင်
တည်းဟူသော ကာမဂုဏ် ထောင်ကြီးထဲ၌ နှောင်ကြီးတို့သည်
အပွေပွေ အရှုတ်ရှုတ်ဖြစ်၍ မထွက်နိုင်အောင် ချည်နှောင်ကြ
ကုန်၏၊ ဤသို့သော ကာမဂုဏ်ထောင် လူ၏ဘောင်မှာ နှောင်
ကြီးတွေအမျိုးမျိုး ချည်တုပ်မှုခံလျက် နေရခြင်း သည်လည်း
ယုတ်ညံ့သိန်ငယ်လျက်သာ ရှိချေ၏၊ ကံခေသောအဖြစ် ကံဆိုး
ကြမ္မာဆိုး အကျိုးပေးသောအဖြစ်နှင့်သာ နေရသည်မည်၏။

ဤသို့ ကြမ္မာဆိုး နှိပ်စက်သဖြင့် အရှုတ်ရှုတ် အပေ့ပေ့ နှောင်ကြိုးတွေအလယ်တွင် အကျဉ်းအကျပ် ခံနေရပုံ၏ အဖြစ် သနစ်များကို အစွမ်းကုန်ထုတ်ဘော်၍ ပြောဆိုရန်ပင် မသင့်တော့ပြီ။ ။ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ဤစကားရပ်၌ ထောင်တမျိုး ဆိုသည်ကား-အိမ်ရာ ထောင်သော လူ့ဘောင်တို့ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားမှန်၏။ အိမ်ရာထောင်သောလူ၏ ထောင်သည် နှောင်အိမ်တွင်းဝယ် သံခြေကျဉ်းခပ်၍ လှောင်အပ်သော အကျဉ်းသားတွေနှင့်တူ၏။ နေထိုင်ရပုံ ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းလှသောကြောင့် ထောင်တမျိုးပင်မည်၏။ အနေအထိုင် ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းပုံကား-လူဖြစ်သောသူတို့မှာ နေ့စဉ်မပြတ် စားသောက်ရန် အာဟာရ ပရိယေသန တာဝန်ကို ရှာမှီးခြင်း ဖြင့်လည်း ကျဉ်းကျပ်ကုန်သည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံကို အစိုးရသော မင်းတို့၏ အာဏာအောက်မှာ နေကြကုန်သောကြောင့် မင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော တာဝန်များကို ပြေကုန်အောင်ဆောင်ရွက်ရမှု ရာဇဝတ်မှုပြစ်များကို ဝေးနှိုင်သမျှ ဝေးအောင် ရှောင်ရှားမှု အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်။ မိမိတို့မှာရှိသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ ရတနာရွှေငွေ ဆန်ရေစပါးစသည်များကို တပါးသောရန်သူတို့နှင့် မဆက်ဆံရလေအောင် နေ့စဉ် စောင့်ရှောက်ရမှု တာဝန်အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်။ မိမိ၏ သားမယား သားသမီးတို့ကို ထမင်းဝစွာရှာကြံ၍ ကျွေးမွေးရမှု အဝတ်အစား အနေအထိုင် အိုးအိမ်ထူထောင်ရမှု လူချင်းတူအောင် ဆောင်ရွက်ရမှု အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း ကြကုန်သည်။ ဆွေမျိုးညာတကာ သင်္ဂဟတစုတို့၏ သာမှု နာမှုစသော ကိစ္စများကို

ပြေကုန်အောင် ကူညီလိုက်ပါဆောင်ရွက်မှု အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်။

အထူးအားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော လူတို့သည် မိမိ ဝမ်းစာအတွက် သားမယား ကျွေးမှုအတွက်နှင့် အကုသိုလ်ဘက်ကိုသာ တိမ်းလဲ၍ သွားတတ်ခြင်းကြောင့် ထိုထိုအကုသိုလ် ဒုစရိုက်တို့နှင့် လွတ်အောင်ရှောင်မှု အရေးအားဖြင့်လည်း များစွာပင် ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း ရကုန်၏။ အကုသိုလ် အဘို့ ရှောင်ကြဉ်၍ လူတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သော ပုညကြိယာများကို ဖြစ်ပွားအောင် ပြုစုကျိုးစားကြရန် အချက်လည်းခက်ခဲစွာ ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းကြပြန်ကုန်၏။

အခက်ဆုံးကား-အလွန်တရာ ရှုပ်ထွေး ကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော လူ့ဘောင် လူ့ဘဝ ဓနဉ်စွာ ရတနာရွှေငွေ လယ်ယာ မိုးမြေ ဆန်ရေစပါး စသည်များကို လွတ်လွတ် စွန့်ပယ် ခွါရှောင်၍ သာသနာဘောင်မှာ ရဟန်းပြုကျင့်ရန် အချက် အားဖြင့် အခက်အခဲကြီး ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းကြကုန်၏။ ။ ဤသို့ ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ကြောင့် လူ့ဘောင်ကို ထောင်တမျိုးဟူ၍ ဆိုရလေသည်။ သားမယား ယူသောအခါမှစ၍ ထိုသူကို အိမ်ထောင်ကြသည်ဟု ဆိုရလေတည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အိမ်တည်းဟူသော ထောင်ကြီးထဲမှာ ကျ၍ အကျဉ်းသား အနေအားဖြင့် နေရသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ကျပ်တည်းမှုကို ရည်၍ သမ္မာဓေါဗရာဝါသော ရဇပထော။ ။ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည်။

ဘိက္ခုဝေ။ ရဟန်းတို့၊ သံရာဝါသော၊ အိမ်ရာထောင်သော
လူ့ဘောင်လူ့ဘဝ၌ အိမ်ထောင်ကျကာ နေရမှုသည်၊ သမ္ဘာဓေါ၊
အလွန်တရာ ကျဉ်းမြောင်းလှစွာ၏။ ရဇပထော၊ ကိလေသာ
တည်းဟူသော ဖုံမြူ အညစ်အကြေးတို့၏ ပြိုးပြင်း ထူပြော
ကိလေသာ တောလမ်းခရီးမည်၏။

“နောင်ကြိုးတွေ ပေလွန်းလို့” ဆိုသော စကား၌ နောင်
ကြိုးဆိုသည်ကား-သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို မရုံး မထွက်နိုင်
အောင် ချည်နှောင် ဘွဲ့စိုက်၍ ထားအပ်သော အာရုံများကို
နောင်ကြိုးတွေဆိုသည်။ ။ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့် သားအာရုံ
သွီးအာရုံ လယ်ယာမိုးမြေ ရွှေငွေ ရတနာတည်းဟူသော အာရုံ
အိုးအိမ် တည်းဟူသော အာရုံ ဆွေမျိုးညာတကာ တည်းဟူ
သော အာရုံများသည် ဗဟိဒ္ဓာနောင်ကြိုးတွေမည်၏။ ။
အဘိဓမ္မာ နည်းအားဖြင့် ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊
ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံများသည် ဗဟိဒ္ဓာ နောင်ကြိုးတွေ မည်၏။ ။ ထို့
သားသွီးစသော အာရုံတို့၌ သာယာငြိမ့်ချနေသော ဥပါဒါန်
တရား ကိလေသာ တရားများသည် အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တန်မှ
ရှိသော နောင်ကြိုးတွေမည်၏။

ကြိုးချင်းထားလျှင် ကြိုးချင်းငြိ ဆိုသောစကားအရ အပရှိ
သော အာရုံနောင်ကြိုးတွေနှင့် အတွင်း၌ရှိသော ကိလေသာ
နောင်ကြိုးတွေ ငြိတယ်ကြသောအခါ ဖြေရှင်း၍မရနိုင်အောင်
ရှုတ်ထွေးကြကုန်၏။ ရုံးထွက်၍မရနိုင်အောင် ခိုင်မြဲစွာ ချည်
နှောင်ကြကုန်၏။ ။ မစွမ်းရင်းကလဲရှိ၊ ကဇ္ဇန်းခင်းကလဲငြိ၊ နတ်

တိုက်ကလဲရှိ၊ ဓါတ်ခိုက်ကလဲမိ၊ ဆိုသော စကားပုံများ အရ သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈသန္တာန်အတွင်းမှာ ရှုတ်ထွေးစွာ ချည် နှောင်တတ်သော နှောင်ကြိုးတွေသည် ဗဟိဒ္ဓာရှိသော ကာမဂုဏ် နှောင်ကြိုးနှင့် ပေါင်းဘက်မိသောအခါ ခိုင်မြဲစွာ အချင်းချင်း ဘွဲ့နှောင်ကြ လေ ကုန် သည် ။ ။ သဂါထ ဝဂ္ဂ သံယုတ် ပါဠိတော်၌-

အန္တော ဇဋ္ဌာ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊
ဇဋ္ဌာယ ဇဋ္ဌိတာ ပဇာ။

ဟူ၍ ဟောတော်မူချက်ရှိ၏။ ။ အနက်ကား-ပဇာ၊ သတ္တဝါများ အပေါင်း တို့သည်။ အန္တောဇဋ္ဌာ၊ အတွင်း၌ရှိသော နှောင်ကြိုးအရုပ်တရားတို့ဖြင့်လည်း များစွာရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ အပဉ္စရှိသော နှောင်ကြိုး အရုပ်တရား တို့ဖြင့်လည်း များစွာ ရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ဇဋ္ဌာယ၊ အတွင်းအပ အရုပ်အထွေးတရားနှစ်ပါးကြောင့်။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်အောင် တလိမ်လိမ် တထွေးထွေးချည်နှောင် ရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ။ ကြခတ် ဝါးရုံသည် အခက် အလက် တို့ဖြင့် ဖြေရှင်း၍ မနိုင်အောင် ပေလိမ် ရှုပ်ထွေးသကဲ့သို့ ထို့အတူ သတ္တဝါအများ ကြခတ်ဝါးရုံတို့သည်လည်း အတွင်း၌ရှိသော ကိလေသာကြိုးထွေး ဗဟိဒ္ဓအပသန္တာန်၌ ရှိသော ကာမဂုဏ် ကြိုးထွေးတို့ဖြင့် တထွေးထွေး တလုံးလုံး ရှုတ်ထွေး လျက်သာ ရှိကြ ကုန်၏။ လောကုတ္တရာဘက်သို့ မသက်မဝင်သေးသမျှ ဖြေရှင်း၍မရနိုင် ကုန်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ ထိုသို့ ရှုတ်ထွေးစွာ ချည်နှောင် အပ်

သော နှောင်ကြိုးတို့၏ မလှုပ်မယှက်နိုင်အောင် ချည်နှောင်မှု
ကြောင့် မလှုပ်မထွက်နိုင်ဘဲ တစဲလည်လည် နေကြရကုန်သည်။

ဤသို့အတွင်းအပ နှောင်ကြိုးတို့ဖြင့် မလှုပ်မရှားနိုင်အောင်
တုပ်နှောင်ခြင်းကို ခံရသည့်အတွက်ကြောင့် ရှက်ဘွယ်ရာဖြစ်၍ နေ
သော မိမိအဖြစ်သနစ်ကို အကုန်အစင် ထုတ်ဘော်၍ မပြော
ဝံ့အောင် ရှိလေတော့သတည်း။

သံဝေဂလေးချိုးကြီး အဖြေပြီး၏။

လယ်တီကဗျာ

ပဒေသာကျမ်းကြီး

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး သီ-ကုံး-နှုံးဖွဲ့သော ကဗျာ
များကို စုပေါင်း၍ “ဇမ္ဗူရီကဗျာ” ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျမ်း
တစောင် တဖွဲ့ စီစဉ်ပုံနှိပ်ထားရာဝယ်၊ အားလုံးပြည့်စုံနိုင်သည်
မဟုတ်ပါ။ ။ များစွာကြွင်းကျန်လျက် ရှိနေပါသေးသည်။

ထို့ကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကဗျာညာဏ်
သွားကို စံနမူနာယူရန်၎င်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို မှတ်ယူ
ရန်၎င်း၊ ရနိုင်သမျှသော ကဗျာများကို ရှာဖွေစုဆောင်း၍
တပေါင်းတည်းပြုပြီးလျှင် “လယ်တီကဗျာပဒေသာကျမ်းကြီး”
အမည်ဖြင့် ဆက်လက်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါမည်။

မြန်မာ့ဗျူဟာစာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေကျော်ဈေး
ရန်ကုန်မြို့။

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားပြ

သီကုံး - နှိုးဖြူသော

ဂမ္မာ

တပျာကျမ်း

ဘာသာရေး၊ ဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်
အမှတ် (၁၉၄၀)

